

Ljubica Ljubić **BUDI VOLJA TVOJA**

Biblioteka Gayatri

Posveta:

Ovu knjigu posvećujem s beskrajnom ljubavlju Bhagāvanu Sri Sathya Sai Babi, Utjelovljenju ljubavi, čija mi je ljubav godinama pomagala, tješila me, hrabrila i učila kako izgovoriti i prihvatiti onaj dio iz "Očenaša" kojim sve što nam se događa, i lijepo i ružno, prihvaćamo kao: "Budi volja Tvoja".

Zahvala

Hvala Ti, voljeni Učitelju, što si me u pisanju ove knjige nadahnuo, što si mi dao praktične savjete za vrijeme intervjua, te potpisao i blagoslovio ove retke.

Zahvaljujem i svima drugima koji su doprinijeli nastajanju ove knjige, a posebno hvala Mariji koja je i ovaj puta mnogo vremena utrošila prepisujući moje dnevnik i zabilješke, Marjanu koji ih je čitao i ispravljao, Velimiru koji je mnoge tekstove prevodio s engleskog i ukucavao u kompjutor, Lei koja je stilizirala ove moje retke, kao i mnogim drugima koji su mi posredno ili neposredno pomogli.

Zahvaljujem se i svojoj majci koja mi je na tako nesebičan način pomagala u izvršavanju svih mojih *seva* zadataka sve te godine pa i danas, bez čije pomoći ne bih imala vremena napisati ni ovu, ni prethodnu knjigu.

Ona u mom životu predstavlja ovozemaljski oslonac i izvor iz kog crpim mudrost, ohrabrenje i nesebičnost.

Želim se zahvaliti i svim onim dobrim ljudima koji su me godinama podržavali, podijelivši samnom svoje znanje, ljubav i suosjećanje, ispričali mi svoju istinu i svoja traženja te me pokušali upoznati i razumjeti.

Hvala i svima onima koji su pročitali moju prvu knjigu *Mojoj besmrtnoj duši*, poglavito onima koji su me svojim pismima i usmenim osvrtima ohrabрили da napišem ovu.

Uvod

Odluku da napišem još jednu knjigu o svojim iskustvima u susretima sa Sai Babom, ali i o vremenu prije nego što sam Ga srela, donijela sam jedne noći u listopadu 1999. godine nakon što sam saznala da te godine neće biti dječje predstave za Babin rođendan. Još od 1990. svake je godine za Babin rođendan bila pripremljena dječja predstava za taj veliki dan. No, ove godine je odlučeno drugačije. Na taj je način odbijen i moj scenarij za predstavu pod naslovom: ***Evandjelje ljubavi***. Predstava se trebala sastojati od tri djela. U prvom bi djelu bilo prikazano ***Stvaranje svijeta*** prema Bibliji, u drugom ***Kali doba*** (sadašnje vrijeme), a u trećem ***Zlatno doba***. Dio pod naslovom ***Kali doba*** sadržavao je autentične priče iz života djece koja su prebrodila neke teškoće u svojim životima uz Božju pomoć zazivajući ime koje im je bilo blisko: Isus, Majka Božja, sv. Antun, Buddha, Sai Baba. Dio ***Zlatno doba*** trebao je započeti citatom:

Sai je došao kako bi izvršio uzvišeni zadatak - da bratstvom ujedini cijelo čovječanstvo u jednu obitelj potvrđujući i osvjetljujući stvarnost svakog bića.

Došao sam da bi otkrio božanskost koja je osnova cijelog univerzuma podučavajući sve da prepoznaju zajedničko božansko naslijeđe koje veže čovjeka s čovjekom, tako da se čovjek može osloboditi životinjskih osobina i uzdići do božanskosti koja je njegov cilj.

Volite i bit ćete voljeni. Širite ljubav. Gledajte na sve s ljubavlju, i mržnja nikad neće biti vaša sudbina. Ako želite ostvariti Gospoda, njegujte ljubav.

Śri Sathya Sāi Bābā Avatar - Učitelj svijeta, str.20

Te noći sam mnogo puta pročitala ovaj citat pitajući se koliko smo još daleko od vremena kad će cijelo čovječanstvo postati jedna obitelj. Tako malo ima vidljivih znakova promjena u tom pravcu, no svatko treba početi od sebe. U trenucima nestabilnosti i patnje čovjek se teško miri s mišlju da zaista svaku situaciju treba prihvatiti kao Božju volju. No, ako osvijesti činjenicu da je, prema karmičkom zakonu uzroka i posljedica, sam izabrao sve one teškoće s kojima se susreće u životu sa samo jednim ciljem - da se što bolje razvije i usavrši, tada je sve mnogo lakše prihvatiti. Tako sam se te noći odlučila, ne samo za naslov nove knjige: ***Budi volja tvoja***, već da u svakom trenutku života vježbam kako to provesti. Koliko će mi još vremena trebati da to zaživi, ne znam, ali s Božjom pomoću sve je moguće pa duboko vjerujem da ću se svakim danom sve više primicati tom uzvišenom cilju.

Molim se Svamiju da ova moja knjiga bude mali doprinos u vrijeme kad je svijet u dubokoj krizi i želi čuti Istinu. Želim još jednom naglasiti da je ovo samo istinita priča o mom susretu s avatarom što sam doživjela kao direktno, neposredno iskustvo ljubavi o čemu pišem u obliku dnevnika događanja, iako nisam obdarena nekim spisateljskim darom.

Svami me ponovno u svom govoru za *mahašivaratri* 2001. ohrabrio da nije toliko važno biti jako učen, nego imati blizak odnos s Bogom a što će, nadam se, čitaoci moći doživjeti i u ovoj knjizi.

Utjelovljenja ljubavi!

Ako nemate čisto srce, nećete moći shvatiti načelo âtmana, bez obzira na svoju naobrazbu. Možete biti jako ućeni, no svejedno ne možete vidjeti vlastito tijelo dok spavate dubokim snom. Nasuprot tome, i nepismen čovjek vidjeti će i sebe i okolinu ako otvori oči. Kao što pepeo prekriva žeravicu, tako je i čovjekov vid zaklonjen prividom i on zato nije u stanju shvatiti svoju pravu prirodu. Čovjek bi trebao shvatiti koliko je blizak njegovo odnos s Bogom. Kad jednom steknete čisto srce i duhovno znanje, i kad shvatite Boga, možete steći ogromnu snagu i moć. Sâdhana, ili duhovna praksa, ne znači upražnjavanje dobrih aktivnosti poput molitve i meditacije. Prava sâdhana sastoji se u tome da uklonite veo privida koji pokriva "unutarnje instrumente" ili antahkarana. Kaže se da je "budala onaj koji vidi stvarnost, a ipak je ne prepoznaje". O čovječe, zar nije glupo da misliš kako nisi vidio Boga iako Ga vidiš u obliku svijeta.

PADUKE SIMBOL PREDANOSTI

INDIJA - TRAVANJ 1999.

Predanost Bogu je nešto slatko, što donosi utjehu, okrijepu i ozdravljenje, ona vam mora podariti strpljenje i unutarnju snagu. Istinskog poklonika neće smetati ako se nekom drugom ukaže veća pažnja. On je ponizan i čeka svoj trenutak jer zna da postoji viša moć koja zna više od njega koja je pravedna i nepristrana. Svjestan toga, poklonik će svoje nevolje i probleme iznijeti samo Gospodu, neće se nikad poniziti i o njima pričati prvom koji naiđe jer, uostalom, što može učiniti da bi mu pomogao taj drugi koji je i sam bespomoćan? Samo oni koji imaju takvu bezuvjetnu vjeru u Boga, koji se obraćaju samo Njemu i nikome drugome, zaslužuju nektar besmrtnosti.

Sathya Sai nam govori I., str. 238

Da predanost Bogu donosi utjehu, okrepu i ozdravljenje odavno sam spoznala. No, uvjerala sam se i u to da nam Bog daje i sve veće testove da nas provjeri jesmo li spremni sve, baš sve, prihvatiti kao Njegovu volju. Još nisam naučila da sve jednostavno predam Bogu i zato mi je, vjerujem, Svami na intervjuu u travnju 1999.

materijalizirao već drugi par *paduka* (božanskih sandala) koje simboliziraju predanost. Ovaj sam puta dobila *paduke* od sandalovine što ima posebnu simboliku kako su mi rekli jedni prijatelji iz Indije. Naime, drvo sandalovine kao najplemenitije drvo, uz to što prekrasno miriši, predstavlja napuštanje sveg materijalnog, ovladavanje svim željama i, na kraju, sjedinjenje s Bogom. To je tzv. put isposnika. O Bože, daj mi hrabrosti i snage da pođem tim putem. Koliko li sam samo puta u životu izgovorila "...Budi volja Tvoja..." moleći *Očenaš* ali nisam bila svjesna potpunog značenja tih riječi: "Hvala Ti, o moj Gospodine, za sva iskušenja, hvala Ti za svu patnju i stradanja. Sve to prihvaćam jer znam da je to za mene najbolje."

Nisam bila u potpunosti svjesna ni toga da kad izgovaranjem dijela *Očenaša* "... I otpusti nam duge naše, kako i mi otpuštamo dužnicima našim.." mi ustvari molimo Gospodina da nam oprosti samo onoliko koliko smo mi spremni oprostiti drugima. Bože moj, hvala Ti što si mi otvorio srce i um za ove spoznaje. Daj mi mudrost i snagu da ih se uvijek sjetim i provodim u život.

Naviru slike s ovogodišnjeg boravka u Indiji. Sve je bilo tako neobično. Adriana iz Švedske, koja je završila svoje školovanje u ožujku, poželjela je otići u Indiju u travnju da bi upoznala Kodaikanal, mjesto u planinama na jugu Indije gdje Svami obično boravi u to vrijeme. Kada me pozvala me da joj se pridružim nije me trebala dugo nagovarati. Krenule smo 26. ožujka preko Londona. Kako smo trebale prenoćiti u Londonu, na aerodromu nas je dočekao Bob i odveo svojoj kući gdje je Moy priredila odličnu večeru. Toj prigodi prisustvovali su i njeni roditelji, a kasnije su došli i naši dragi prijatelji Roy, John i Peter. Budući da sam bila jako izmorena jer sam noći i noći provela završavajući knjigu *Mojoj besmrtnoj duši*, jedva sam držala oči otvorene dok smo čavrljali o raznim događajima. Kad sam napokon legla u prekrasnu, prostranu postelju (Moy ju je uredila kao za neku mladenku), zaspala sam istog trena.

Bob nas je slijedećeg jutra odveo na aerodrom te smo Adriana i ja, krenule na još jedno putovanje u čarobnu zemlju Indiju u kojoj prebiva naš, iznad svega voljeni, Učitelj. Bile smo uzbuđene i sretno, a put do Bombaya protekao je glatko i brzo. U Bangalore smo stigle oko osam ujutro i odmah se odvezle u Whitefield gdje je upravo završio jutarnji daršan. Iako nas je taxi vozač uvjeravao da u ašramu nema mjesta, uspjele smo naći dva mjesta u jednoj sobi za šest osoba u kojoj smo ostale sve do polaska u Kodaikanal, 21. travnja. U sobi smo se sprijateljile s dvije Kineskinje koje su znale vrlo malo engleski, ali su bile toliko srdačne i tople da smo komunicirale, kako to već biva, jezikom srca. Iako u Whitefieldu ima mnogo više mogućnosti da se dobije mjesto u neposrednoj blizini Svamijeva prolaska, prošlo je više od tjedan dana prije nego sam uspjela sjesti u drugi red u sredini, uz tepih po kojem hoda. Svami je prilazio, a srce mi je snažno udaralo dok sam Mu pružala Velimirovo i bratovo pismo. Usredotočio je Svoj pogled na mene i upitao: *Kad si došla?* Prošaptala sam: "Prošli tjedan", a On je dalje pitao: *Kako ti je sin?* Na moj odgovor: "Tako, tako", upitao je: *Koliko vas ima?* Tiho sam prošaptala da nas je četvero, a On je zatim glasno rekao ono poznato: *Go!*

Dizala sam se drhtavih koljena jer mi se još nikad nije dogodilo da me Svami pozove prvi puta kad me ugleda. Sa mnom su krenuli Adriana, Mette (mlada Dankinja koju sam, isto kao i Adrianu, upoznala na Konferenciji mladih u Danskoj i koja je dva mjeseca radila kao medicinska sestra u Superspecijalističkoj bolnici u Puttaparthiju) i Ferdinand, ortopedski kirurg iz Austrije. Kako u Indiji nije bilo nikog iz mog Sai centra, odlučila sam s mojim dobrim prijateljima iz tri različite zemlje formirati manju internacionalnu grupu kojoj se kasnije pridružio i Rade iz Slovenije.

Ulazili smo u, meni već dobro poznat, vrt koji okružuje Babin hram Trayee Brindavan, dosta izmijenjen od mog zadnjeg intervjuu 1994. godine. U vrtu više nije bilo srna, jelena, paunova, crno-bijelih zečeva, hrčaka, sivih majmunčića ni prekrasnih ptica, već samo vrlo lijepo uređen park. Kasnije su mi ispričali da je Svami sve životinje i ptice dao premjestiti u Puttaparthi. Svami nam je prišao i upitao najprije Ferdinanda odakle je. Kad je

on odgovorio da je iz Austrije, Svami ga je, kao začuđeno, upitao s kime je u grupi, a on je odgovorio: “S gospodom iz Hrvatske.” Svami je tada rekao: **Aha, učiteljicom iz Hrvatske!**

Svami nas je pozvao u unutrašnjost Svog doma. Kad smo ušli, ja sam, kao i obično, zauzela mjesto s desne strane, odmah do Svamijevih nogu, uz stolić za pisma. S nama je na intervjuu bila još jedna peteročlana indijska obitelj koju je Svami očito vrlo dobro poznao, i jedan indijski par liječnika za koje smo saznali da žive i rade u Los Angelesu u Americi. Najprije je Svami upitao jednu osobu iz indijske obitelji gdje joj je sestra koja ima mnogo djece. Ona je odgovorila da nije mogla doći, a Svami je, s razumjevanjem, rekao da i ne treba doći jer to stoji mnogo novaca. Nakon toga je liječnici iz Amerike materijalizirao ogromne dijamantne naušnice i rekao nam svima da je ona to željela. Ona se samo smješkala i pokušavala staviti u rupice na uhu ogromne prelijepe naušnice.

Svami mi se obratio rekavši: **Ti si učiteljica. Koliko ima vrsta učitelja?** Kad sam odgovorila da ima tri vrste učitelja i nabrojila koji su to, Svami je rekao: **Ah znaš, to sam te zadnji puta naučio. Kakav si ti učitelj?** Sjetivši se prošlog intervju, na kojem sam rekla da se nadam da sam učitelj koji nadahnjuje, na što me Svami pitao zašto sam rekla da se nadam i zar nisam sigurna u to, ovaj puta sam rekla da sam učitelj koji nadahnjuje. Svami me gledao sa smješkom na usnama i rekao: **Nemoj nadahnjivati već objašnjavaj. Koliko imate učitelja?** Odgovorila sam da nemamo još završenih učitelja, ali da je seminaru OLJV jedinica 1 i 2 prisustvovalo preko sto ljudi te da nas sad ima oko 20 koji pripremamo jedinicu 3. Pitao me dalje: **Gdje si ti to učiteljica?** Kad sam odgovorila u Zagrebu, u Hrvatskoj, Svami je uz klimanje glavom ponovio: **U Hrvatskoj.**

Malo kasnije Svami se opet obratio meni i upitao me: **Je li duhovni put lagan?** Odgovorila sam da nije, ali uz Njegovu pomoć nekako ide. Svami je protestirao: **Duhovni put je vrlo lagan. To je put od ega do stanja bez ega kad ćete iskusiti jedinstvo s Bogom. To je vrlo lagan put.**

Objašnjavao je nešto indijskoj obitelji što nisam razumjela, a zatim mi rekao: **Trebaš biti kao baklja svjetla i ljubavi za kojom će ići oni koji su u mraku.** Upitao me koja je moja *sadhana* a ja sam počela nabrajati da je to molitva, *seva*, rad s *Bal vikas djecom*... a On me je prekinuo rječima: **Ako radiš s djecom ne trebaš raditi ništa drugo, to je dovoljno! Važno je da imaš ljubav za djecu.** Zamolila sam Ga da On djeluje kroz mene i da se Njegova ljubav širi na što veći broj ljudi. Nasmiješio se i rekao: **Svami želi kvalitetu, a ne kvantitetu.** Podsjetio nas je da je bolja jedna žličica kravljeg mlijeka nego puna čaša magarećeg i da On ne želi magareće mlijeko. Upitao me gdje se nalazi ljubav i sam objasnio: **Ljubav je u tvom srcu, ali je ona i ispred tebe, iza tebe, iznad tebe, ispod tebe. Ona te okružuje isto kao i zrak, a primiti je možeš toliko koliko si spremna otvoriti srce.** Upitala sam Ga da li mu mogu dotaknuti Lotosna stopala, a On je rekao: **Nemoj žuriti. Tko žuri, gubi.** Shvatila sam da te riječi imaju dublji značaj i da su važne za mene koja sam sklona donositi nagle odluke. Nešto kasnije obim rukama sam obuhvatila Njegova božanska stopala i tijelom mi je prostrujila bujica ljubavi koja se tako snažno osjeća samo na izvoru.

Indijskom paru liječnika Svami je objašnjavao meditaciju. Rekao je kako se ljudi danas teško koncentriraju, a kamo li meditiraju. Objasnio je da je koncentracija pod utjecajem osjetila, a kontemplacija tanka nit između koncentracije i meditacije, dok je meditacija stanje iznad svih osjetila. Nadodao je da je u današnje vrijeme najbolja kontemplacija postiže na ime i lik Gospoda.

Ja sam upitala Svamija da li je svakodnevna meditacija neophodna jer mi se događa da ne stignem uvijek meditirati. Rekao je odlučno: **Tebi uopće ne treba meditacija! Tvoj rad posvećen Bogu, ispunjen ljubavlju, mnogo je važniji. Rad je važan! Ljubav je važna! Ona je uvijek u tolikom obilju tu, a meditacija bez ljubavi, kao ni rad bez ljubavi, nije ništa.**

Svami me ponovno upitao za sina, a ja sam ponovila, kao i zadnji puta, da u njegovom životu postoje usponi i padovi. Svami mi je na intervjuu još 1995. objasnio da su djeca do 18 godina kao anđeli, a nakon toga imaju mnogo uspona i padova. Svami je rekao: **On je dobar mladić!** Rekla sam: “Svami, molim te, pozovi ga k Sebi”, a On je odgovorio: **Doći će, doći će, ne brini!**

Svami nas je pozvao u manju sobicu i dok je namještao stolicu pjevušio je: **How are you Sir, Sir, Sir?** (kako si gospodine). Iskreno smo se smijali Svamiju znajući da ovo “Sir” ima posebno značenje, a time je nestalo svakog straha i uzbuđenja i bili smo spremni za vrlo intiman i otvoren razgovor u četiri oka s voljenim Učiteljem. Najprije sam Mu zahvalila što mi je pomogao završiti knjigu, a on ju je blagoslovio riječima: **Vrlo sam sretan, vrlo sam sretan!** Upitao me koji je naslov knjige a kad sam odgovorila, sagnuo je glavu prema meni i upitao ponovno: **Kako?** Ponovila sam naslov i nadodala kako je naslov svakog poglavlja jedan stih iz Njegove pjesme **Mojoj besmrtnoj duši.** Ponovio je: **Vrlo sam sretan, vrlo sam sretan!**

Svami je govorio o vrlo osobnim stvarima s Adrianom, Mette i Ferdinandom, a ja sam Ga na kraju upitala: “Svami, opet je rat u nama susjednoj zemlji...” prekinuo me i upitao: **Kad ideš kući?** Rekla sam da odlazim 27. travnja, a On je uskliknuo: **Oh, pa ima još toliko vremena, zašto sam te zapravo već sad pozvao. Pričat ćemo drugi put.** Kad smo izašli Svami me je upitao koju *puju* radim i što želim. Nisam stigla ništa odgovoriti jer je Svami rekao: **Želiš paduke!** Dok sam ja pokušavala reći da paduke već imam, Svami je već učinio onaj Svoj poznati pokret rukom i u Njegovoj su se ruci stvorile prekrasne male paduke, ovaj puta od sanadalovine. Ispružio

je ruku prema meni i stavivši mi paduke pod nos rekao: **Pomiriši kako lijepo miriše, prava sandalovina! Zar ih ne želiš?** Brzo sam promucala da ih jako želim i Svami ih je stavio na moj dlan. Prošaptala sam, hvala, zbunjena i sretna. Nisam tad ni slutila značenje drvenih paduka, ali Svami mi je poslao ljude koji su mi to pokušali objasniti. Srebrne i zlatne paduke koje Svami ponekad materijalizira simboliziraju još uvijek našu povezanost s fizičkim svijetom u kojem srebro i zlato ima neku određenu vrijednost. Simbolično drvene paduke od plemenite sandalovine, prema riječima jednih mojih indijskih prijatelja, znače napuštanje svega svjetovnog. To je put jednog sadua, isposnika, posvećenika koji svojevolumno napušta sve što ga vezuje za ovaj prolazni fizički svijet i smisao njegova života postaje isključivo služenje Bogu kroz svakog čovjeka. Bože moj, ne očekuješ li malo previše od mene? Koliko li još mora vremena proći dok se stvarno uspijem u potpunosti odvezati od svega svjetovnoga da bi u mom srcu bilo još jedino mjesto za Boga?

Svami je tada pozvao Adrianu da dođe bliže i materijalizirao joj prekrasni zlatni lančić s privjeskom na kojem je bio simbol Om. Lančić je Svami predao meni u ruke i rekao da joj ga stavim oko vrata. Na Adrianino zaprepaštenje zapitala Svamija: “Svami, može li se ona udati za Indijca?” Svami samo što nije prasnuo u smijeh i uhvativši se za glavu rekao je: **Ona Amerikanka, a on Indijac... Miješanje tradicija, to nikako ne bi bilo dobro!** Zatim se obratio indijskoj obitelji i s njima je još popričao kako to ne bi bilo dobro. Vrlo je čudnovato što je Svami rekao za Adrianu da je Amerikanka, jer ju je svega nekoliko minuta ranije u sobici pitao odakle je, a na njen odgovor da je iz Švedske, rekao je da je sretan. Već sam čula da je Svami uspoređivao Amerikanace i Šveđane u smislu da su i jedni i drugi vrlo razmaženi i previše usredotočeni na materijalna dobra. Ne smatram da se to odnosi na Adrianu koja je vrlo skromna i marljiva, no, Svami je naglasio da miješanje tradicija nije dobro, o čemu je govorio i u nekoliko Svojih govora. On kaže da svakog čovjeka trebamo voljeti kao brata i naglašava bratstvo među svim ljudima i očinstvo Boga, ali istovremeno govori o problemima što nastaju sklapanjem braka između ljudi koji pripadaju raznim tradicijama. Svami je upitao Mette što radi, a ona je odgovorila da je radila u Svamijevoj bolnici. Svami ju je ispravio i rekao: **Ne u mojoj bolnici, u našoj bolnici. Da li si doktor, medicinska sestra ili pacijent?** Mette je odgovorila da je medicinska sestra. Potom je zamolila Svamija da joj nešto materijalizira, a On je rekao: **Dat ću ti kad se vratiš, kad ćeš opet raditi u bolnici.**

Mladiću iz indijske obitelji Svami je materijalizirao zlatni prsten sa zelenim kamenom i rekao da je zeleni kamen za mir uma. Okrenuo se k meni i rekao kako je to dobar mladić i odličan kriket igrač, a ja sam rekla: “Da, Svami, to se vidi na njemu”. Svami me zaskočio pitanjem: **Kako znaš?** Odgovorila sam bez oklijevanja: “Jer si Ti to malo prije rekao, a ja Ti vjerujem.” Svami se na to od sveg srca nasmijao i rekao: **Ispravno!**

Na kraju sam se zahvalila Svamiju za zlatnu lingu koju je nakon dugog prekida ove godine u veljači ponovno izbacio na usta pred mnogobrojnim poklonicima. Smješkao se nestašno kao da ne zna o čemu govorim i tako sa smješkom ispratio nas je do vrata. Dok smo silazili mostićem stajao je na vratima i još nam jednom mahnuo prije nego je zatvorio vrata. Toliko je bilo ljubavi i nježnosti u Njegovu izražaju da mi se učinilo kao da nam je dao injekciju snage i ohrabrenja kako bi lakše izdržali sve ono što trebamo još “otkarmiti” u ovom životu.

Čovjek može nadvladati loše posljedice svojih djela tako što će um okrenuti k Bogu. Božjom milošću će i brda grijeha nestati poput magle. Svaka akcija mora izazvati reakciju. Božja milost može vam pomoći da izbjegnute posljedice vlastite karme. Zapravo, čovjek može iznova ispisati vlastitu sudbinu ako dobije Božju milost.

Babin govor za Ganešin dan 1999.

U Zagreb sam se vratila sam se u petak, a već je sutradan u subotu je bila upriličena, nakon zajedničkih *bhajana* na Ribnjaku, promocija moje knjige **Mojoj besmrtnoj duši**. Promocija je bila malo drugačija jer smo prikazivali s videokazeta na velikom platnu događaje koji su opisani u knjizi. Davor nam je posudio opremu za prikazivanje, a Velimir je bio zadužen da određenim redoslijedom prikaže oko 30 isječaka s raznih videokazeta. Dobro se snašao u toj ulozi te bih kad bih pogledala u njegovom smjeru i klimnula mu glavom da može dalje, bila sretna što mi ponovno u svemu pomaže, kao što je to radio dugi niz godina u svim *seva* aktivnostima. Tada još nisam tada ni slutila da su se za vrijeme mog boravka u Indiji, u Zagrebu dogodile neke stvari koje su mi teško pale kad sam se s njima suočila. Sjetila sam se kako me je Svami u Indiji, čim me je ugledao, pitao kako mi je sin. Duboko u srcu sam osjećala da Svami o svemu, pa tako i o Velimiru, vodi računa, kao što mi je obećao još 1989. godine, iako mi to ponekad baš tako ne izgleda. Moje “ovlasti” nad sinom bile su pri kraju. Trebam ga u potpunosti predati Bogu. Bog voli mog sina, mora ga voljeti više no što ga mogu voljeti ja, nesavršeno ljudsko biće. Bez obzira što se dogodi, uvjeravala sam sebe, to je sigurno najbolje za njega, iako bi to u mojoj ljudskoj kratkovidnosti moglo izgledati kao katastrofa. Učila sam promatrati sudbinu svog djeteta i svoju vlastitu sa stajališta velikog božanskog plana, izvan vremena i prostora, a ne sa svoje točke gledišta.

Kako se ništa u životu ne događa slučajno, moramo naučiti zahvaliti se Bogu za sve što nam je namijenio (ili se sjetiti da smo sve sami odabrali da se “razdužimo” i vratimo neke karmičke dugove) jer On je dozvolio da se baš sve tako dogodi, i u određeno vrijeme. Sve mi to umom znamo, ali se borimo sa svojim predodžbama o stvarima kako ih mi, ili kako ih ljudi oko nas žele vidjeti. Borba traje i traje, iako znamo što Baba o tome kaže:

Podnesi sve i ništa ne učini

Poslušaj sve i ništa ne kaži

Daj sve i ništa ne uzmi

Služi svima i ništa ne traži.

Postojalo je razdoblje kada sam snažno vjerovala, i nadala se, da ću iskrenom, intenzivnom molitvom uspjeti promijeniti neke stvari koje su mi se činile vrlo teško prihvatljive. Molila sam satima za svog sina kojega u ovom fizičkom svijetu najviše volim, i ponekad preklinjala: "Svami, on je Tvoje dijete, pomози mu sada. Ja sam kao majka nemoćna, ali Ti sve možeš." Uvijek mi je, nakon takvog potpunog predavanja svih problema Njemu, bilo lakše. No, jednako sam molila i za svu djecu s kojom me dovodio u kontakt imajući na umu intervju 1995. na kojem mi je za grupu u kojoj je bilo preko dvadesetero djece i mladih rekao da su to sve moja djeca. Molila sam se i sv. Anti, zaštitniku djece i mladih, kao i sv. Josipu, zaštitniku obitelji, a molitvu krunice posvećenu Majci Božjoj molila sam zajedno s mojom majkom ponekad i dva puta dnevno. No, Bog ne dopušta da Ga ljudi na nešto nagovaraju i ne može Ga se navesti da čini ono što bi mi željeli. On bolje od nas znade što je za nas najbolje.

Tražite me što god hoćete, ali Mi nemojte govoriti kako da to napravim. To morate prepustiti Meni jer vi ne znate što je za vas najbolje. Vaš otac zna što vam treba i to će vam i dati. Pustite Mene da izaberem način i pravi trenutak. Ja vidim cijelo vaše postojanje i još više od toga. Ja znam koji korak trebate napraviti. Molite Me jer sam vam spreman dati. No tada sve predajte u Moje ruke.

Baba Is Here - Conversations with God on His Omnipresence, Gracielo Busto, str. 64

Prema zakonu karme znala sam, ma što se dogodilo meni, mom sinu ili nekoj drugoj meni bliskoj osobi, da će to biti sigurno najbolje iskustvo za razvoj naše svijesti. U procesu molitve i po molitvi mi se mijenjamo i prilagođujemo Božjoj volji. Kada to shvatimo, tada možemo prihvatiti teške situacije, jer nam Bog daje snagu i uvid u času kad je najpotrebnije. On nam s većom jasnoćom pokazuje svoju volju i daje nadu da će sve baš tako biti najbolje za nas.

Bog ne odgovara uvijek na tvoje molitve na način na koji ti očekuješ, ali ako je tvoja vjera u Njega nepokolebljiva, On će ti dodijeliti mnogo više no što očekuješ.

Yogananda: *Bit samospoznaje*, str.94

No, vratimo se još, na čas, promociji moje knjige kojoj je prisustvovalo mnogo ljudi. Kasnije su mi neki prišli i izrazili zadovoljstvo s načinom prezentacije knjige. Iza promocije još sam pričala malo o svom boravku u Indiji i intervjuu i svi smo zajedno jako osjećali Babino prisustvo. Potpuno nepoznat osjećaj prožeo me je kad su mi prišli neki od prisutnih i zamolili me da im napišem posvetu u knjigu. Bilo je to sasvim novo iskustvo jer se ja nisam nimalo osjećala kao pisac knjige. Naime, knjigu sam napisala poput reportaže za što me je u svakom trenutku nadahnjivao Baba. Da sam poslužila samo kao Njegov instrument, svjedoče mnoga pisma koja sam primila a iz kojih je vidljivo da je ta knjiga pomogla na najrazličitije načine raznim ljudima i unijela malo svjetla u njihove živote. Sjetila sam se što je Svami rekao na intrvjuu, da budem baklja onima koji su u mraku.

Drugo poglavlje

PROŠLOST SE NIKAD VIŠE NEĆE VRATITI

Na intervjuu 1994. Svami je u mom prisustvu rekao Dagmar nek više ne misli na prošlost, jer se prošlost nikad više neće vratiti. Smatram da to vrijedi za sve nas. Iako je Svami više puta rekao kako iz prošlosti trebamo učiti, ali joj se ne treba vraćati, ja ću se ipak vratiti na neke događaje iz svog života kako bih u društvu s čitaocem podijelila što sam naučila iz prošlosti. Želim, naime, napisati ovu knjigu kao najiskreniji pokušaj da na primjerima iz svog života pojasnim zašto nam se, zbog učinjenih propusta i grešaka, kasnije događaju neke "stvari" na određeni način u određeno vrijeme. U svemu što me je snašlo u životu pokušavam prepoznati zakon uzroka i posljedica, ali i lekciju koju iz toga moram naučiti. Međutim, Svami nas često upozorava da ne prebrojavamo svoje pogreške i ne nazivamo se grešnikom jer na taj način prizivamo grijeh u svoj um. Smatrajući se slabima i griješnima, spremni smo još više griješiti. Samo se trebamo truditi da naša ljubav prema Bogu bude duboka i iskrena jer Bog ne mari za naše nesavršenosti, već je zabrinut zbog naše ravnodušnosti.

U Svetom pismu Bog poručuje preko proroka Izaije: ***Ne spominjite se onog što se zbililo, niti mislite na ono što je prošlo*** (Iz 43,18). Prorok ističe da Bog zaboravlja grijehе koje je izbrisao, ali ni On ih ne može izbrisati ako ih grešnik ne prizna i za njih se ne pokaje.

Kroz ovu knjigu želim javno priznati neke greške i pokajati se za one koje sam uvidjela. Možda će moja iskustva pomoći drugima ili im barem dati misliti kad dođu u razna životna iskušenja.

Sv. Augustin je vapio: ***Bože, daj mi ljubavi a zatim traži od mene što hoćeš!*** Toliko sam puta primila znakove Božje milosti i ljubavi da sad učim kako razviti spremnost na to da Bog od mene traži svakim danom sve više i više. Želim Mu predati uvijek iznova sve, baš sve, što mi je namijenio s potpunom vjerom da je to tako za mene

najbolje iako to nije uvijek baš lako. Često se sjetim molitve sv. Franje Asiškog koja mi u tome pomaže: *Svevišnji, dični Bože, rasvijetli tminu moga srca i daj mi pravu vjeru, čvrstu nadu, savršenu ljubav, osjet i spoznaju da izvršim Tvoju svetu i istinitu zapovjed.*

U osvrtnu na knjigu *Mojoj besmrtnoj duši* Lea je napisala kako je odnos čovjeka s Bogom najintimniji, kako javno nije nimalo lako otvoriti svoje srce i pri tome mjeriti razinu koju čitatelji mogu prihvatiti. Javno progovoriti o pogreškama u svom životu još je puno teže. Međutim, oduvijek sam bila vrlo iskrena i borila se protiv lažne duhovnosti koja daje privid da su svi ljudi na duhovnom putu čisti i sveti. U ovoj knjizi želim na svom primjeru pokazati koliko je velika Božja ljubav i zaštita kad se jednom odlučimo predati Mu se u potpunosti bez obzira što je prije toga u našem životu bilo mnogo pogrešaka.

Moja je misija da vam darujem hrabrost i radost, da uklonim vašu slabost i strah. Ne proklinjite sebe da ste grešnici. Grijeh je samo drugo ime za stvarne pogreške ako ste spremni da se iskreno pokajete i odlučite da više nećete slijediti zlo. Molite se Gospodu da vam da snage kako biste nadvladali navike kojima ste podlegli dok ste još bili u neznanju.

iz Babinog govora za Njegov rođendan 1996.

Godinama sam neodoljivo osjećala potrebu da odbacim sve što sam smatrala lažnim, sve što je bilo zaštitna maska ili kostim. Znala sam kako je važno osloboditi se svega toga i umjesto toga postići nešto za što bih se mogla stvarno založiti. Neprekidno sam tražila osjećaj stvarnosti, iako sam s vremenom naučila definiciju onog što je stvarno i vječno, a što privid. Vrlo je lako u svakodnevnom životu pomiješati lončice i prepustiti se svojim osjetilima. Ugađamo im ponekad previše hranom, nekad pretjeranim brbljanjem, a događa nam se i da se prepuštamo tuzi i depresiji, ili da previše euforično iskazujemo svoju radost. Mislim da je gorka sudbina čovjeka što nikad zapravo ne zna je li i koliko je stvarnost zaista stvarna.

Uvijek iznova posezala sam za djelima onih koji su svojim životom i djelima, bilo literarnim, glazbenim ili likovnim, svjedočili da su otkrili nepromjenjivu, vječnu Istinu i da su se napajali iz jedinstvenog božanskog izvora. Često su naša stvaralačka nadahnuća na ovome svijetu posljedica nevidljivih inspiracija (Mozart je npr. samo zatvorio oči i imao je viziju nota koje je prepisivao i stvarao svoja vječna, velika muzička djela). Mnogi naši epohalni izumi pa čak i tehnološka dostignuća najprije su stvoreni u duhu. Duh nadahnjuje kreativnom inspiracijom pojedinca koji živi na Zemlji.

Odavno sam znala da vječna djela velikih autora pomažu čovjeku uzdignuti se iznad vezanosti za fizički svijet. Još u vrijeme kad sam posjećivala predavanja kod antropozofa, slušala sam da se u Camphillu pacijentima oboljelim od najtežih psihičkih bolesti, kao npr. šizofrenije, autizma i slično, projecira na zidu veliko umjetničko djelo npr. Boticellijeve *Madone* te da se dok gledaju tu sliku, njihovi napadaji smiruju, a na licima im se pojavljuje smiješak i blaženstvo.

Camphilli su životne zajednice u kojima se živi i radi u zajedništvu sa osobama kojima je potrebna posebna njega. Hendikepirane, retardirane ili osobe s nekim drugim smatnjama u razvoju prihvaćena je u ovoj zajednici kao individua čije su fizičke, duševne i duhovne potrebe prepoznate od cijele zajednice u kojoj žive, rade ili uče. Svaki pojedinac u takvoj zajednici se poštuje kao ravnopravno ljudsko biće, što omogućuje na taj način slobodan razvoj ljudskih potencijala.

Prvu takvu zajednicu osnovao je dr. König iz Austrije 1940. u Škotskoj u mjestu Camphill, po kojemu su kasnije, sve ostale zajednice dobile naziv. Danas ima preko stotinu takvih zajednica diljem svijetajer sve više ljudi uočava potrebu da se prema hendikepiranoj osobi odnosi kao prema individui.

U Camphillu se rad ne obavlja kao posao u klasičnom smislu, nego kao način življenja. Ideja dr. Königa je bila da se u takve zajednice uključe i ostale djelatnosti kao poljoprivreda, umjetnički rad i proizvodnja, da bi se na taj način omogućili novi putevi liječenja društva kojima bi se suprostavljali štetnim utjecajima suvremenog načina života.

Suradnici sa svojim članovima obitelji žive u Camphillima u zajedništvu sa hendikepiranima, pomažući im i potičući međusobno razumijevanje. To nisu zajednice za hendikepirane, već zajednice s njima. Pomagači i potpomognuti žive i rade u zajedništvu, učeći jedni od drugih.

Dio terapije u Camphillu sadrži i jahanje u okolnoj prirodi koje vrlo dobro usklađuje razne emocije i psihičke napetosti.

Razmišljala sam s tugom o domu za hendikepirane u Stančiću, kamo smo više puta vozili humanitarnu pomoć, koji se unatoč velikih napora tamo zaposlenih, svakodnevno suočava s vrlo dramatičnim situacijama, u kojima je mnogo ljudi prepušteno sami sebi.

No da se vratim na vječna djela velikih majstora. U knjizi Heinza Grilla: *Yoga i kršćanstvo* našla sam prekrasnu Raphaelovu *Disputu* o kojoj se u knjizi, kaže da nije samo umjetničko djelo filozofsko-povijesnog značaja nego je kao slika prikladna za meditaciju. Ona približava čovjekovom srcu misterij sv. Trojstva. Za sve koji traže Boga i koji su spoznali da duh silazi iz vječnog u ograničeno i prolazno, ovo djelo usmjeruje čovjeka u dublje

slojeve duše i bit ovog misterija. Više puta stavljala sam tu sliku pred sebe. Uz nju bi me vrlo brzo obavila neka čudna opuštenost i ponijelo poniranje u dublje slojeve duše.

No kad bih se "povratila" u svakodnevnicu, nisam mogla a da ne razmišljam o tome zbog čega postoji u svijetu toliko netrpeljivosti među ljudima raznih rasa, kasta i religija. Dugo mi je trebalo da shvatim da je svaka jedinka u ovom našem Univerzumu na različitom stupnju duhovnog razvitka, s različitim sposobnostima razumijevanja i da je pripremljena za određenu duhovnu spoznaju. Nužna je svaka od svjetskih vjera, jer postoje ljudi kojima je potrebno baš njeno učenje. Ako je ta vjera stepenica ka višem znanju, onda ona ispunjava svrhu, svrhu koju druge vjere ne mogu ispuniti. Nema vjere koja bi zadovoljila svačije potrebe na svakom nivou. Kako napredujemo u razumjevanju Boga tako postajemo nezadovoljniji učenjem svoje vjere te počinjemo tražiti drugačiju filozofiju ili vjeru koja će ispuniti prazninu koja se pojavila. Kad u tome uspijemo krećemo u potragu za novim istinama, znanjima i prilikama da bi se dalje usavršili. Na putu spoznaje svakome se pruža prilika da nauči još više. Da bismo spoznali Istinu moramo se prepustiti duhu i zaboraviti svoj ego.

Kad sam na svom duhovnom putu stigla do spoznaje da smo sami mogli odabrati misiju koju ćemo imati u ovome životu, a tijekom je našeg života određen u skladu s ciljem odabranog poslanja, bila sam potpuno osupnuta. Posredstvom božanske spoznaje svjesni smo kakva nas iskušenja očekuju pa se za njih i pripremamo. Spoznala sam usto da se, kako bi svoju misiju mogli što bolje izvršiti, vežemo u određene porodice i sklapamo prijateljstva. Sve nam to pomažu u okončanju našeg poslanja. Tijekom našeg života željni smo iskusiti sve što je za nas stvorio Bog. Znala sam duboko u duši da će moje vrijeme doći onog časa kad ispunim svoje poslanje, svoju svrhu i svoj smisao života.

U našem svakodnevnom životu postoji nepovjerljivost i neodlučan stav prema osjetilima, umjesto da ovladamo njima. Kad napokon prihvatimo sebe i kad živimo u miru sa samim sobom, tad pokušavamo dati oduška, koliko je to najviše moguće, onom najboljem u sebi. U tome nam naravno najviše pomaže Božja milost koja se može zaslužiti dobrim djelima, isto kao što se njima može ublažiti i loša karma.

Mislim da je danas usamljenost i otuđenost tipična za cijelo ljudsko društvo, a mnogo je izraženija na Zapadu. Moja je generacija pogrešno odgajana, jer odgoj nas je najvećim djelom doveo do ove neurotske usamljenosti. No, mladima je danas ponudeno mnogo duhovnih sadržaja raznih vrsta, samo je pitanje koliko su spremni primiti. Problem je koji me tišti što se jedan dio mladih ljudi vrlo brzo, i u najranijim godinama mijenja, duhovno se suše i više ne osjećaju vrijedne životne porive. Oni čak ne misle da se nešto zbiva. Ne žele ništa, ne mogu ništa, djeluju ponekad kao okamenjeni i ovapnjeni tinejdžeri.

Kako da im se pomogne? Kako da im se približi ono što ispunja trajnom srećom i zadovoljstvom, osim vlastitim primjerom? Kako da ih se iščupa iz beznađa u koje su zapali? Kako, kako? Kako?

Iako je teško povjerovati u to, ipak na pomolu je novo doba. Povijest nas uči, da je u vrijeme najvećih kriza dolazilo je do drastičnih promjena u svijetu. Jedan dio mladih sudjeluje u pokretima kao izrazu pobune protiv postojećeg stanja. To je bunt protiv nametnutog, propisanog, zadanog. To je vapaj za slobodom. Oni lutaju bespućima u potrazi za samima sobom. Da bi pokazali neslaganje s postojećim, često odlaze u druge krajnosti, ali nažalost, svaka krajnost je ipak krajnost, ne daje mogućnost izbora, a čovjek je biće slobodne volje. Čovjek je slobodan, neograničen, beskonačan. No, u isto vrijeme ima potrebu pripadati, voljeti, služiti i biti odan. Tu leži njegova snaga i slabost koju su mnogi, tijekom povijesti zlonamjerno iskorištavali. Tražili smo ljubav i sreću izvan nas samih i zato je nismo našli.

U svom govoru od 29. rujna 1998. Baba nam kaže:

U vašem svakodnevnom životu, znajući ili ne znajući, činite pogreške. Održavate čistim samo svoje fizičko tijelo, no ne činite ništa da saznate kako pročistiti um i govor. Loše smatrate dobrim, a dobro lošim. Trebate se potruditi i saznati što je dobro, a što loše. Svako služenje učinjeno za dobrobit društva je dobro. Vi ste član društva. Zato i vaša dobrobit ovisi o dobrobiti društva. Zemlja će napredovati ako je društvo dobro. Izuzetno je važna i osobna molitva i obiteljska molitva i molitva cijele zajednice.

Molitva je postala sastavnim dijelom moga života, kako ona osobna, tako i obiteljska molitva krunice s majkom uz Radio Mariju. Molitva je dar Božji i treba steći naviku da određeno vrijeme posvetimo molitvi kako bi nas Gospod mogao mijenjati kroz nju. Ponekad izgleda da se ništa ne događa kad molimo ali dokaz snage molitve dolazi tek kasnije, kad radimo ili služimo. Tada počinjemo osjećati unutarnju snagu koju nam daje molitva i stječemo razne spoznaje.

Kroz molitvu ulazimo u usku povezanost s Gospodom. U našim ćemo životimai osjetiti učinke tog vremena provedenog s Njim, a ljudi će to vidjeti po našim djelima. Kad molimo za nešto, kroz molitvu nas Bog mijenja i priprema da prihvatimo ono kroz što moramo proći i što ne bi ni bilo dobro za nas da izbjegnemo, iako u svojoj boli i nemoći molimo da nas toga poštedi. Pokušavam se uvijek u

tim trenucima sjetiti Isusove molitve u Getsemanskom vrtu: ***Aba! Oče! Tebi je sve moguće! Ako hoćeš ukloni od mene ovaj kalež! Ali - ne moja nego Tvoja volja neka bude!***

U knjizi fra Slavka Barbarića: ***Molite srcem*** ima prekrasnih molitava, odnosno razgovora s Bogom a posebno volim molitvu Duhu Svetomu koja glasi:

Duše sveti, molim Te izlij se darom ljubavi u moj život, da od sada u Tebi mogu ljubiti Boga iznad svega, a bližnjega svoga kao samog sebe.

Izlij se na mene darom mudrosti, da mogu u svemu što radim i mislim, što osjećam i odlučujem uvijek u Tvome svjetlu misliti, odlučivati i raditi.

Duše svijeta, izlij se na me da mogu svojom spoznajom i riječju ljubavi pomagati onima koji od mene traže savjeta! Neka svaka moja riječ bude drugima svjetlo.

Duše Isusov, udijeli mi dar svoje jakosti da mogu nadvladati svaku kušnju te izvršiti volju Očevu posebno onda kad je teško.

Duše ozdravljenja, ozdravi u meni sve što je ranjeno i razvij nerazvijeno!

Spusti se svom snagom svojom na mene da mogu biti zahvalan i za male stvari. Prosvjetli me, duše sveti, da znadem zahvaljivati i za križeve i za poteškoće....

Kad molimo za nekog tko je bolestan molitva mu može poboljšati zdravstveno stanje, kao što je pokazalo istraživanje provedeno na američkome Sveučilištu Maryland. Istraživači su rasčlanili ishode kliničkih istraživanja koja su proučila učinak molitve i liječenja duhom na bolesnikovo zdravlje i ustanovili pozitivan učinak na bolesnike. Za mene je to dragocjeno otkriće, jer govori da su se istraživači na sveučilištu time bavili i dokazali učinke molitve.

Svakodnevno se iskreno molim za sve ovisnike, jer su oni po mom mišljenju teški bolesnici, molim se i za sve potencijalne samoubice, jer su i ti ljudi teški bolesnici, a molim se i za sve bolesnike bolesne od neizlječivih bolesti. Ponekad sam malo razočarana kad vidim koliko se samoubojstva događa skoro svakodnevno i koliko je u porastu broj ovisnika, a da i ne govorimo o broju oboljelih od raka, AIDS-a ili srčanih oboljenja. No tješi me što naš Učitelj kaže da mi trebamo samo moliti, a plodove svojih molitvi prepustiti Gospodu.

Molitva je pravi dah religije; sa svakim uzdahom ona sve više i više zbližuje čovjeka s Bogom.

Baba (iz knjige Sjećanja na božanskog Sathya Sai Babu, str. 147)

Nakon mise u crkvi na sv. Duhu početkom srpnja 2000. ušla sam u kapelicu sv. Križa i u tišini počela ponirati u najdublje slojeve svoje duše. Kontemplativno sam razmišljala o tome kako je Svami u jednom od svojih zadnjih govora rekao kako je vjera čovjeku dana rođenjem i ne može se tijekom života steći. Uvijek sam prije mislila da se vjera stiče kako se pročišćujemo i živimo Božje zakone ali Svami je rekao nešto drugo. U tišini kapelice duboko u svom duhovnom srcu čula sam glas koji mi je govorio kako se dušama koje su se tek počele utjelovljivati u ljudska tijela ne može rođenjem dati vjera. Svojim iskustvima u tijelu imaju šansu da napreduju evolucijski. Na nama je da im iskažemo samo što više ljubavi, a ne da im sudimo, jednako kao što pomažemo životinjama iskazujući im ljubav i baveći se njima da se njihova skupna duša individualizira i da se inkarniraju kao ljudi. Naše je samo da molimo i iskazujemo ljubav i to, u najvećoj mogućoj mjeri, jer nikad ne znamo kad će netko poginuti u prometnoj nesreći, upasti u ovisnost o drogi ili neku drugu bolest, ili čak počinuti samoubojstvo. Ljubav, ljubav, ljubav to je jedino zapravo što trebamo davati svakome oko sebe, jer ćemo tek tada početi spoznavati svu puninu života bez obzira na probleme na koje nailazimo. Kako je teško recimo majci čije dijete oboli od neke neizlječive bolesti, pogine u nesreći, postane ovisno o drogi ili počini samoubojstvo, ako nije sve poduzela što je bilo u njejoj moći da mu pruži ljubav - nesebičnu, bezrezervnu i bez ikakvih očekivanja u smislu uzvraćanja. Svaka teška situacija u životu trebala bi biti novi početak da se promijenimo i širimo sve više i više ljubavi oko sebe. Na taj način pomažemo ljudima s kojima živimo, radimo ili kontaktiramo oko njihovoga napredovanja na putu prema Bogu, a možda im u slijedećoj inkarnaciji rođenjem bude dana vjera.

Bilo je za mene pravo otkriće kad sam u knjizi Betty J. Eady *U zagrljaju svjetlosti* naišla na jako zanimljiv dio o energijama, o čemu je ona dobila uvid za vrijeme svoje kliničke smrti. Ona kaže da u našem kozmosu postoje pozitivne i negativne energije, a obje su važne za stvaranje i razvoj. Pozitivna energija je upravo ono što i mislimo da jest: svjetlost, dobrota, ljubaznost, strpljenje, dobročinstvo, nada i sl. Negativna energija je ono isto što bismo pomislili da jest: tama, mržnja, strah (najjača Sotonino oružje), neljubaznost, netolerantnost, sebičnost, beznade, obeshrabljenost i tome slično.

Pozitivna i negativna energija djeluju u suprotnim pravcima. Kada dobro upoznamo ove dvije energije one postaju našim slugama. Pozitivno privlači pozitivno, a negativno privlači negativno. Svjetlo teži svjetlosti, a tama voli mrak. Postanemo li pretežno pozitivni ili pretežno negativni, počet ćemo se družiti sa sebi sličnima. Međutim, izbor je **naš**. Jednostavnim korištenjem pozitivnih misli i pozitivnog govora privući ćemo pozitivnu energiju. Autorica se u to uvjerila, jer je vidjela da razne ljude okružuju različite energije, da riječi čovjeka stvarno djeluju na energetsko polje kojim je okružen. Dakle, **riječi** kao takve - njihovo vibriranje u zraku - privlači jedan ili drugi tip energije. Isti učinak imaju i čovjekove želje. Naše misli su moćne. Mi sami svojim mislima stvaramo svoje okruženje. Gledano fizički, to može i potrajati, ali u duhovnom smislu to se događa u trenu. Kad bismo znali kolika snaga leži u našim mislima, bili bismo prema njima puno pažljiviji. Kad bismo

znali koju strašnu i razornu moć imaju naše riječi, radije bismo šutjeli nego rekli nešto negativno. Svojim mislima i svojim riječima stvaramo i svoje slabosti i svoju moć.

Toliko puta sam čula Svamija kako govori baš o tim energijama i snazi misli i riječi, pa mi je bilo vrlo vrijedno pročitati da je jedna osoba vezana uz Krista imala uvid u to, za vrijeme svoje kliničke smrti. Svami nas podučava da je u svakoj našoj misli energija koja se širi oko nas. Ako se sjetimo Isusovih riječi: ***Tko god s požudom pogleda ženu, već je s njom počinio preljub - u srcu***, shvatit ćemo da nije potrebno djelo, dovoljna je misao. Stoga je nužno reducirati sve negativne misli i poticati ljude da spoznaju svoju urođenu božanskost. Koliko je lakše živjeti i ljubiti ako se krivica za sve greške i ljudske patnje ne pripisuje samo sotoni i ako se ne gleda u svemu što se ne razumije sotonsko djelo, jer pred Bogom bit će nam postavljeno samo jedno pitanje: ***Koliko si ljubio?*** Stoga sve negativne misli i optužbe koje bilo tko pomisli ili izgovori ranjavaju prvenstveno i najviše njega samoga. Svijet je stvoren iz ljubavi, zato treba uvijek s ljubavlju donositi sve odluke jer je ljubav temelj karaktera. Kad su nam misli ispunjene ljubavlju tad počinjemo shvaćati veliku Istinu o ***bratstvu svih ljudi i očinstvu Boga***.

Molim Boga da On piše ove retke, da on kroz moj primjer možda nekog utješi, a nekoga ohrabi. Da beskrajno milosrđe, koje sam primila od Njega, uspijem bar malo podijeliti s onima koji budu čitali ovu knjigu.

Treće poglavlje DJETINJSTVO

Rođena sam u Zagrebu 1943. u vrijeme Drugog svjetskog rata, iako smatram da je moj život stvarno otpočeo tek kad sam stala istinski, duboko u svom srcu tražiti Boga. Prije toga, sad mi se bar tako čini, moj je život ličio na život teška bolesnika. Tek kad čovjek prijeđe prag svog unutarnjeg bića i tamo počne istraživati, i dobivati odgovore na mnoga svoja pitanja i nedoumice, tek se tad zapravo rađa.

Saznavši za Sathya Sai Babu koji je rođen 23. studenog 1926. uvijek sam se iznova pitala zašto o Njemu nisam ranije čula, jer tada bi možda mnoge stvari u mom životu krenule drugačije.

U vrijeme kad sam se rodila moj je voljeni Učitelj bio sedamnaestogodišnji mladić neobične ljepote, koji je hodao obučen u bijelo i skladao pjesme u slavu Boga, koje su se pjevale uvečer kao bhajani na pješčanoj obali rijeke Chitravati. U knjigama ***Istina, dobrota ljepota 1-4*** našla sam mnogo podataka o zbivanjima u Saijevu životu pa sam uvijek nekako istraživala što se događalo u Njegovu životu kad sam proživljavale neke značajne trenutke svog života.

Nakon što je, 20. listopada 1940., kao četrnaestogodišnji dječak odbacio školske knjige, oprostio se od svoje obitelji i, rekavši im da ne pripada njima i da odlazi jer Ga njegovi poklonici čekaju, otišao je zauvijek iz roditeljske kuće. Preselio se najprije u ljetnikovac tržišnog inspektora a kasnije se smjestio kod Subbamme koja je o Njemu brinula s ljubavlju i naklonošću dočekujući u

svojoj prostranoj kući sve poklonike, trudeći se da im boravak učini sretnim i korisnim. Svami je već tada umnožavao hranu da bi nahranio sve svoje poklonike, a hodočasnici su dolazili sa svih strana donoseći cvijeće i plodove, i iskazujući Mu štovanje. Pjevali su se bhajani, recitirale molitve i mantrе. Sai Baba je tada bio poznat kao ***Mladi Sai (bala Sai)***, koji je mnoge blagoslovio raznim vizijama (Krišnu, deset Višnuovih utjelovljenja, svjetlost koja izlazi iz njegova čela), ali to su bili samo oni poklonici koji su postigli stupanj razvoja na kojem zaslužuju takvu viziju i čija su fizička tijela dovoljno jaka da izdrže radost vizije. Ima vrlo sretnih poklonika iz onih dana koji s radošću opisuju čuda, kojima su bili svjedoci. Jedan nekadašnji student koledža opisuje kako je bio prisutan kad se Baba u trenu popeo uz kameni put do drva *tamarinda* i tamo im dao milost viđenja božanske svjetlosti. Iznenada bi se pojavila velika vatrena kugla poput Sunca, prodirući kroz sumrak mlade mjesečine. Bilo je nemoguće gledati u svijetlost i nekoliko se poklonika onesvjestilo. Jednom drugom prilikom dao im je milost viđenja čarobnog dječaka, božanskog pastira Krišne koji je sjedio na prekrasnoj, cvijećem ukrašenoj njihaljci (*jhpla*). I tad su neki prisutni izgubili svijest, a Svami ih je vraćao svijesti bacajući na njih neoljuštena ječmena zrnca koja je zamahom ruke materijalizirao. Nakon toga ih je smirivao i objašnjavao zašto im više neće dopustiti takve vizije.

Kako je sve više poklonika dolazilo Babi, 1944. godine sagrađena je zgrada koja se danas zove ***stari hram***. Rijeke hodočasnika slijevale su se u Puttaparthi, a Baba je svakodnevno liječio njihova tijela i duše i činio mnogobrojna druga čuda.

Čitanje knjige *Smt. Vijayakumari Do tebe nema drugog utočišta (Anyadha Saranam Nasthi)* kao vrlo predanog djela štovanja utjelovljenju Gospoda ovog milenija, Bhagavanu Sri Sathya Sai Babi

Kad je 1999. izašla ta knjiga u kojoj je autorica knjige opisala mnoge dogodovštine iz Saijeva života u vrijeme Njegova djetinstva i mladosti, oduševila sam se tim štivom jer svaki intimni pogled u život Bhagavana u Njegovim ranim godinama, svaki detalj o Svamijevoj beskonačnoj ljubavi za svoje poklonike, svaki opis Svamijevih nevjerojatnih moći bilo u materijalizaciji predmeta (od *vibhuthija* do zlatnog i dijamantnog nakita, do kipića idola bogova), bilo u Njegovoj vještini vidovitosti ili liječenju bolesnih za mene je bilo dirljivo

iskustvo. Iako sam prisustvovala materijalizaciji mnogih predmeta i drugim Babinim čudima, bilo je divno pročitati kako je to Svami radio od najranijeg djetinstva tijekom dosadašnjih 75 godina.

Kako je autorica sa svojom braćom živjela dugi niz godina uz Njega, opisivala je, uz sva čuda koja je činio, i Njegovu živahnu narav i nestšluke kojima je bio sklon poput Krišne. Posebno me zabavljalo, kad sam pročitala, kako se Baba nije volio kupati i kako su Ga lovili po selu kad bi za Njega bila ugrijana voda. S Bayammom, šezdesetgodišnjom poklonicom koja je vodila kućanstvo, se na razne načine šalio npr. tako da joj sakrije naočale ili da je pita zbog čega čita Bhagavad Gitu kad je On kao Krišna s njom i sl. Ljudi koji su Ga slušali kako pjeva zaboravljali su sve svoje brige i probleme i prepuštali se tom ozračju blaženstva koje je vladalo svugdje oko Babe.

Moje drugo rođenje dogodilo se, po mom dubokom uvjerenju, 1989. godine kad sam pred Sai Babom otpjevala gāyatrī mantru. Kao što sam već spomenula u prvoj knjizi, doživjela sam to kao inicijaciju i gāyatrī mantra, više tisuća godina stara vedska mantra, postala je moja svakodnevna najomiljenija molitva.

U svom govoru od 10. veljače 2000. Svami je opet naglasio veliko značenje ove mantre. On kaže:

Ponavljanje gāyatrī mantre pročišćuje um i podaruje predanost Bogu, nevezanost i mudrost. Mladi ljudi trebaju obavezno ponavljati gāyatrī mantru. Danas nailazimo na primjere gdje su mladi u poodmakloj dobi svog maldenaštva inicirani u gāyatrī mantru. Intelpekt će procvjetati i zablistati svim svojim sjajem tek nakon inicijacije u gāyatrī mantru. Onaj tko je iniciran u gāyatrī mantru u ranim godinama postat će vrlo inteligentan. Ponavljanje gāyatrī mantre posvetiti će ljudski život.

Pjevate li gāyatrī mantru punim srcem nikada se u životu nećete suočiti s teškoćama niti nevoljama. Pjevajte Božje ime neprekidno. Vi poznajete priču o Prahlādi. Njegov mu je otac Hiranyakašipu naredio da prestane ponavljati ime Gospoda Nārāyane. Prahlāda se nikad nije svađao sa svojim ocem. Sa smješkom je saslušao sve što mu je otac želio reći ali bi na kraju slijedio glas svoje savjesti. Preko njega su gazili golemi slonovi, ujedale su ga zmiје otrovnice, bio je gurnut s planinske litice, bačen u duboki ocean; ali nikad nije prestajao ponavljati Božje ime. Kao rezultat toga i slonovi, i zmiје otrovnice, i planinske litice, i moćni ocean pretvarale su se u Gosoda Nārāyanu. Gospod mu je dolazio u pomoć kad god je bio u opasnosti. Jednako tako ako u srcu imate božanske osjećaje, Bog će vas štiti ma gdje god bili. Trebate gajiti nepokolebljivu vjeru u Njega i ponavljati s ljubavlju Njegovo ime.

Gāyatrī mantra je vrlo sveta. Kao što je Šastri guru naglasio gāyatrī mantra sadržava bit svih mantri, svih bogova i boginja. Kao što jedna nit povezuje sve cvjetove u vijencu, ista božanska moć postoji u svim Božjim oblicima. Shvatite tu jednost u različitosti. Netko tko je razumio to jedinstvo neće nikad biti izložen patnji. Razvijte vjeru u Boga. Nikad nemojte dopustiti da vas zavede ono što drugi kažu. Slijedite glas svoje savjesti. Ako imate snažnu želju vidjeti Gospoda kontemplirajte o Njemu s postojanom vjerom. Tad ćete Ga zasigurno vidjeti. Nikad ne sumnjajte u Njegovo postojanje. On postoji za one koji vjeruju u Njegovo postojanje a ne postoji za one koji poriču Njegovo postojanje. On djeluje u skladu s vašim osjećajima. Stoga razvijte vjeru u Njega. Ponavljati gāyatrī mantru tri puta dnevno tj. ujutro, u podne i navečer nije dosta. Ovu mantru trebali bi ponavljati neprestano. Zašto biste izmišljali neko određeno vrijeme kad ćete ponavljati ime Onog koji je izvan vremena? Ponavljajte Njegovo ime na svim mjestima, u svako vrijeme i u svim uvjetima!

Svami je već više puta govorio o tome kako gāyatrī mantra može služiti poništavanju negativne karme, a u ovom je Svom govoru čak rekao kako onaj tko je neprekidno ponavlja neće biti suočen ni sa kakvim nevoljama i teškoćama. Veliko je to otkrivenje i pomoć svima nama u ovim teškim vremenima. Sve više u svakom trenutku kad je to moguće (dok kuham, perem sebe ili rublje, peglam, radim u vrtu, vozim auto, pospremam) ponavljam gāyatrī mantru i osjećam kako brige polako blijede, kako strahovi nestaju, kako se povrijeđenost i ljutnja brišu iz mog srca.

No, da se sad vratim u svoje djetinjstvo. Ne pamtim rat, tijekom kojeg su komunističke vlasti oduzele mojim roditeljima skoro sve što smo posjedovali. Čak su mi i oca zatvorili i samo zahvaljujući Božjoj providnosti bio je spašen od strijeljanja. Kako se 1945. godine rodio moj brat, otac je odlučio, nakon što je pušten iz zatvora, potražiti s obitelji malo mirniji i sigurniji život u Americi. Sve je već bilo uređeno za naš odlazak u SAD. Čak smo bili stigli u Prag odakle smo trebali letjeti za Ameriku kad je majka uspjela nagovoriti oca da to ne činimo i da se vratimo u svoju domovinu, na svoju grudu zemlje, gdje je naše korijenje.

Majka nam je već u ranom djetinjstvu usađivala domoljubnu svijest. U tom smislu često je recitirala pjesmu Petra Preradovića ***Putnik***, koju i dan danas skoro cijelu znam napamet. Ta je pjesma bila njeno odlučujuće oružje u Pragu kojim je nagovorila oca na povratak. Često nam ju je šaputala prije nego usnemo u svojim krevetićima. Ti trenuci su ostali duboko usječeni u mom sjećanju.

*Bože mili kud sam zašo,
noć me stigla u tuđini.*

*Ne znam puta ne znam staze
svud go kamen noge gaze*

*trudne noge u pustinji.
Još noćišta nijesam našo
sjever brije snježnih brda
A tuđincu siromahu
Još je veći mrak u mraku,
Još je tvrđa zemlja tvrda.
Naokolo magla pada
zastrta je mjesečina
ne vidi se zvjezdam traga
majko mila, majko draga
da ti vidiš svoga sina.
Da ti vidiš njega sada
okružena bijedom svega
ti bi gorko zaplakala ruka bi ti zadrhtala
od žalosti grleć njega.
Zašto tebe nijesam slušo
kad si mi govorila:
“Ne id “ sinko od matere
koja mekan ležaj stere
tebi usred svoga krila.
Ne id “ sinko draga dušo
ne id “ od krova očinoga
tuđa zemlja ima svoje
ne poznaje jade tvoje
tuđa ljubav ljubi svoga”*

Vratili smo se u Zagreb, u kuću u Jurjevskoj ulici i zbog toga sam bila vrlo sretna. Kako su iza rata bila vrlo teška vremena i nije se moglo doći ni do posla ni do novaca za preživljavanje, otac je odlučio prodati kuću u Jurjevskoj ulici i kupiti posjed u gornjem Kraljevcu kamo smo se preselili u jesen 1949. godine. Kuća u kojoj smo stanovali bila je na osami i sa svih strana okružena šumom. Uz pomoć djeda i bake živjeli smo tu od zemljoradnje. Moja sjećanja vezana su uz razdoblje kad sam pomagala brati breskve (od čijeg su me lišća kasnije svrbjele ruke, vrat i noge) koje je majka, uz ostale proizvode, prodavala na tržnici. Sjećam se da sam rado sakupljala jaja u kokošinjcima ili brala s bratom gljive grmačice u šumi od kojih smo rado jeli juhu. Živjelo se vrlo skromno, a poslastica nam je bio pečeni krumpir i grah salata.

Sjećam se gluhonijeme švelje koja je dolazila k nama u kuću da mamine ili bakine haljine prekroji u moje haljinice ili bratovu odjeću, a tu i tamo se dogodilo da je majka za točkice (platežno sredstvo nakon drugog svjetskog rata) uspjela kupiti i neki novi komad tkanine iz kojeg bi brat i ja dobili odjeću za svečane prilike kao što su bili Božić, Uskrs ili primanje u pionire.

Naravno, u to je vrijeme bilo zabranjeno slavljenje Božića, ali mi smo ga ipak svi slavili i odlazili na polnoćku, iako se nama djeci bilo teško ustati slijedećeg jutra i ići u školu.

Kad sam krenula u školu 1950. godine bila je to još jedna pustolovina, jer u to vrijeme nije vozio autobus, a nije bilo ni škole u blizini, tako da sam morala na tramvaj na Mihaljevac pa u školu na Kaptol. Majka me redovito pratila na tom “izletu” koji je trajao više od jednog i pol sata u svakom smjeru. Kasnije, kad je otvorena škola na Mihaljevcu, a još kasnije na Orlovcu bilo je malo lakše, iako me kroz šumu uvijek netko trebao pratiti jer bi se od vremena do vremena pojavljivali neki nastrani ljudi koji su napadali prolaznike. Mnogo sam straha pretrpjela u toj šumi, ali zapravo sam imala Božju zaštitu i nikad mi se ništa ozbiljno nije dogodilo.

U to se vrijeme živjelo nekako mirnije i sav je život bio usmjeren na blagdan. Računali su se mjeseci i dani od početka školske godine do Božića, od Božića do zimskih praznika, od zimskih praznika do Uskrsa, od Uskrsa do Duhova i tada je ostalo još malo vremena do kraja školske godine, do velikih praznika.

Badnjak je za nas djecu imao posebnu čar. Iako su darovi ispod bora bili najčešće skromni, tih smo dana kada je u kući vladalo svečano raspoloženje, kada se kitio bor i kada su se zamamljivi mirisi božićnih kolačića širili cijelom kućom, bili zaista sretni. Tad smo smjeli obući novu odjeću i tako uređeni okupili bi se oko obiteljskog stola. Iako je do crkve na Ksaveru trebalo daleko hodati, često i po duboku snijegu, samo bolest nas je mogla spriječiti da ne odemo na polnoćku.

Čak i kasnije, kad sam se udala, Božić u kući roditelja mog muža slavio se vrlo svečano. Mene je svekar zadužio da nabavim darove za sve članove obitelji i da ih lijepo upakiram u božićni papir, a

on je sa zvoncem navjestio dolazak "Kristkindla". Nakon što smo otpjevali "Narodil nam se Kralj nebeski" moj svekar je dijelio darove koje smo s radošću otvarali i veselili se novim papučama, pidžami ili nekoj drugoj stvarčici. Obično bi se kasnije pred odlazak na polnoćku u njihovoj kući okupilo veće društvo i zatim smo svi zajedno odlazili u crkvu. Nakon polnoćke pilo se kuhano vino, jele su se dimljene kuhane kobasice i pjevalo se uz gitaru do zore. Tad još nije postojao običaj da se satima gleda televizija već su se ljudi družili i zabavljali pjevanjem, vicevima i šalama.

U tekstu Phil Bosmansa: **Ususret Božiću** naišla sam na citat koji mi je bio vrlo blizak i jako me podsjetio na ono što Svami uvijek iznova govori o Božiću:

Božić je više od lijepog osjećaja, više od sjećanja iz djetinstva, više od uspomene iz neke daleke prošlosti. Božić nije ni to što se tjednima može vidjeti na prepunim ulicama velikih trgovina: tisuće svjetla, božićna drvca, svjetlucavi izlozi. Sve poziva: kupiti i opet kupiti. Bajni svijet snova - ali i izazov za ljude u nevolji, jer njih takva demonstracija preobilja i raskoši samo još više deprimira, oni samo još bolnije osjećaju svoju bijedu. Ljudi pokušavaju od vremena do vremena probiti monotoniju svoje svakidašnjice, samoću svojega života i slaviti lijep blagdan. Ali, ako Božić završava s prepunim želucima i ispražnjenim bocama, onda Božić više nije ni blagdan ni radost, nego slavlje praznine. Onda se na Božić ne događa ništa. Ništa se ne mijenja. Sve ostaje isto, tako žalosno i tužno, unatoč božićnim borovima i Djedu Božićnjaku, ili kako ga već zovu, i unatoč svemu svjetlucavom sjaju koji stoji toliko novaca.

Božić je Božji zov

na ljubav među ljudima,

na razumjevanje i spremnost pomoći,

na praštanje i pomirenje,

na mir i prijateljstvo.

Velika mi je želja prisustvovati praznicima, koji se u Indiji slave poput našeg Božića, kao što su *dipāvālī* (blagdan svjetlosti) i *dasara* (blagdan majke), a kojima dosad nisam uspjela prisustvovati. Budući se Babu smatra Vrhovnom majkom koji se objavljuje kao božice Sarasvatī, Lakṣmī, Annapurna ili Kali, *dasara* se smatra najvećim blagdanom u Puttaparthiju. Svami kaže da je vječni zakon božanska majka čovječanstva. Svojom porukom istine, ispravnosti, mira, ljubavi i nenasilja, glavnim načelima tog zakona, Baba je Majka, vječni upravljač. Svami je mnoge blagoslovio Svojom vizijom majke, a poneki su Ga poklonici doživjeli kao majčinski aspekt Šive.

U knjizi Istina, dobrota, ljepota piše kako je Baba baš te 1950. godine, kad sam ja krenula u školu, za praznik desetog dana sjećanja na pobjedu dobra nad zlim umnožio dvije košare tulsī lišća iz kojeg su poklonici iz Anantapura pletli dugačke vijence da njima okite mjesto. Kako im je ponestalo lišća koje su donijeli iz Anantapura, Svami je prolazeći kraj njih napunio prazne košare svježim tulsī lišćem položivši ruke na dno praznih košara. I inače Njegova ruka ima čudesnu moć da jednostavnim dodirrom poveća i umnoži što god poželi.

U to sam vrijeme čitala knjige o Aladinovoj čarobnoj svjetiljci, Alici u zemlji čudesa i bajke Ivane Brlić Mažuranić te nisam ni sanjala da na ovom svijetu postoji netko tko može činiti čuda opisana u knjigama, i ne samo to - već mnogo, mnogo više.

U Babinom životopisu piše da je već tada Baba i liječio ljude a dan je i primjer svamija Amrthanande koji je patio od kronične astme. Baba je ustanovio da je bolest nastala i pogoršala se zbog nepravilnog provođenja haṅghayoge u Tiruvannamalaiju. Dok je boravio mjesecima u Puttaparthiju, Baba mu je prva dva dana materijalizirao vibhṭi, treći dan se u vibhṭiju pojavio prah zlatne boje koji mu je Baba osobno stavio u usta i materijalizirao ga u tolikoj količini da mu ga je utrljao u leđa i grudi. U kasnijem tretmanu mu je davao mekano vlaknasto korijenje neke biljke, patuljastu vrstu planinske rajske smokve, datulje bez sjemenki, sok od lišće koje je pred njim istisnuo u materijaliziranu posudu i dao mu da popije. Svaki dan materijalizirao mu je Baba neko novo lišće, voće ili nešto treće tako da ga je oslobodio strašnog mučenja i grčevitih napada astme.

Ali nije to bio usamljeni slučaj. Svami je bezbrojnim ljudima pomogao materijalizirajući pilule, prah, bočice s nekom mješavinom, sirupom, uljem ili nekim voćem. Za poklonike koji mole za potomstvo često materijalizira neko voće zahtjevajući da pola pojede suprug a pola supruga itd.

Dok čitam Babin životopis, sa sjetom razmišljam kako su dobru karmu imali ljudi koji su već tada znali za Njegovo postojanje i koje je kontakt s avatarom već tada transformirao. Predamnom je bio još dugi period učenja iz grešaka koje sam tijekom života činila.

Razdoblje djetinjstva provedeno praktički na selu, u prirodi, imalo je svoje čari, jer je stvaralo posebnu ljubav prema grudi zemlje na kojoj smo odrasli. Kasnije, kad sam 1972. godine nakon rastave braka otišla živjeti u München, gdje mi je zapravo bilo lijepo, nije mi dugo trebalo da osvjestim i shvatim gdje je zapravo moje korijenje. Tako sam se nakon dvije godine vratila u Zagreb, u roditeljsku kuću, u kojoj i danas živim.

Brat i ja smo rasli na imanju punom domaćih životinja, verući se po trešnjama, kruškama ili marelicama i uživajući u njihovim plodovima, koji ponekad nisu bili ni dozreli. Djed nas je često tjerao s drveća, bojeći se da ne padnemo ili dobijemo “grižu” od nezrela voća, a posebno se ljutio kad bi nas zatekao u vinogradu kako jedemo nezrelo muškat grožđe. Bili smo vrlo živahni i neumorni tako da su se događale i manje nezgode. Jednom me brat nehotice gurnuo u staklena vrata koja su mi tako posjekla bradu da me otac trebao odvesti na šivanje rane u Traumatološku bolnicu. Majka je bila vrlo nesretna zbog vidljiva ožiljka na bradi svoje jedinice, kojeg sam kasnije šminkom uspjevala prikriti. Čak i na snimanjima modnih revija i spotova, koje sam kasnije radila, uz dobro osvjtljenje ožiljak se nije vidio. Prigodom jednog TV-snimanja, jedan danas poznati režiser savjetovao mi je da odem kod plastičnog kirurga radi otklanjanja tog ožiljka. Nisam se na to odlučila jer sam smatrala da je to dio mene i mog “šarma”.

Nije ni moj brat prošao bez ožiljaka, ali molitva anđelima čuvarima štitila nas je ipak od nečeg ozbiljnijeg. Jednog je dana moj brat, kao petogodišnji dječak, sjeo u očev auto koji je stajao na nizbrdici pred kućom. Uspio je nekako otkočiti ručnu kočnicu i auto je krenuo niz brijeg. Majka koja je to vidjela skočila je kroz, srećom ne previsoki prozor i pojurila za autom zavapivši Bogu za pomoć. Auto se ubrzo zabio u jednu staru lipu na nizbrdici tako da se ništa ozbiljnije nije dogodilo, osim materijalne štete na automobilu.

Miljenica na našem imanju je bila kobila Olga koja je vukla plug kad se oralo, a za svečanih prilika kola (koja su imali kotače s gumom kao auto) u kojima smo se ponekad smjeli provozati. Jednom smo tako s kočijom bili na hodočašću u Mariji Bistrici, što je bio nezaboravan događaj. Kasnije je Olgu zamijenila “mancika” (stari auto s krovom od cerade) koji smo često morali gurati uz brijeg putem koji je vodio iz šume prema vodovodu. No, ipak je to bio auto s kojim nas je otac vozio u grad, a ponekad i jedan dio puta do škole na Orlovcu. Kad smo u školi učili o domaćim životinjama, dovela sam cijeli svoj razred na naše imanje da vide kako te životinje izgledaju u stvarnosti, a majka nas je sve počastila vrućim uštipcima. Djeca iz škole, a i članovi naše šire obitelji koji su nas posjećivali nedjeljom, divili su se našem imanju, ali kad je trebalo kopati, orati, pljeviti, čistiti oko krava, svinja i kokoši nije to baš bilo tako idilično.

Djed, rođen u Vinagori u Hrvatskom Zagorju, bio je vrlo vitalan čovjek. On je skoro do svojih devedesetih godina mnogo radio. Baka, rođena u Austriji i odrasla u gradu, udala se vrlo mlada za mog djeda udovca s četvero djece. S njime je imala još četvero djece, od koje je moj otac bio treće dijete. Bila je povučena, blaga, vrijedna žena koju život baš nije mazio. Često sam se pitala što ju je navelo da dođe živjeti iz grada na selo, ali kad sam pročitala knjigu Janka Matka *Moć zemlje* bilo mi je sve malo jasnije. Pamtim je kao sitnu staricu, punu ljubavi i brige za unuke, koja je satima gulila krumpire ili čistila grah za mnogobrojnu čeljad te krpala našu odjeću. Nikad nije naučila sasvim bez greške govoriti hrvatski jezik, a kad se na nešto razljutila upotrijebljavala je, nama djeci vrlo smiješan izraz, “saprлот” čije značenje nam, ni nakon upornog zapitkivanja, nije otkrila. Ta skoro seoska idila u kojoj sam odrasla duboko je ostala urezana u moju podsvjest i često sam u kasnijem životu crpila snagu oslanjajući se na iskustva ponikla iz neposrednog dodira s iskonskom prirodom.

Vjeronauk sam polazila kod oca Jerka u Ksaverskoj crkvi koja je za mene već tada imala neku mističnu privlačnost. Tamo sam bila i na Prvoj sv. pričesti, a omiljelo sastajalište mene i mojih prijateljica bio je park ispred crkve u kome je smještena kalvarija. Tu smo jedna drugoj odavale najintimnije tajne, tu su se skladale prve dječje pjesmice, a kako se kalvarija nalazi u neposrednoj blizini škole Orlovac tamo se ponekad i markiralo s nastave. Dan danas rado svratim u tu prelijepu staru crkvu koja budi u meni ne samo sjećanja na djetinstvo već i mnoge druge događaje u mom životu.

U Ksaverskoj se crkvi održalo mnogo godina kasnije i vjenčanje Jelene Sikirić kod koje sam godinama išla na teozofska predavanja. Nikad neću zaboraviti kako su mladenci ušli u crkvu s upaljenim svijećama i kako su uz zvukove Ave Marie išli od jednog do drugog uzvanika poredanih sa svijećama u rukama u špalir u sredini crkve i plamenom svojih svijeća palili svijeću za svijećom. Na kraju smo svi te svijeće odložili pred oltarom u desnom krilu crkve i ta svjetlost osvjtlavala je mladence i sve nas prisutne na mističan, veličanstven način. Jelenin otac je vrlo lijepo govorio o simboličnom paljenju svjetla u našim srcima i tome kako je Jelena uvijek bila spremna da ljudima u nevolji pomogne. U njenom je prozoru uvijek gorjelo svjetlo za one u mraku, koji su tražili pomoć bilo materijalnu ili duhovnu. Romana i ja stajale smo jedna pored druge u crkvi i tiho brisale suze ganuća dok su nam djeca; Velimir i Ira trčkarala crkvom i vrzmala se oko mladenaca. S dubokim uzdahom Romana je rekla: “Zašto nema više takvih mladih ljudi i takvih vjenčanja? Sigurno bi tad u svijetu vladalo više ljubavi i razumjevanja.” Nisam joj ništa odgovorila već sam u srcu tiho poželjela da naša djeca jednog dana dožive takvo vjenčanje.

Tko zna, al nitko ništa ne zna, krhko je znanje....

Dobriša Cesarić

Četvrto poglavlje ANĐELI

Anđeli su oduvijek davali krila čovjekovu maštanju, da bi, pomalo, pali u zaborav. Začudo, u vrijeme kompjutora i svemirskih letova, oni se ponovno vraćaju u središte zanimanja. Pitam se zašto? Je li to zbog raznih poteškoća što pogađaju stanovnike naše planete, pa se sve više nebeskih glasnika javlja na naše pozive u pomoć s porukom: *Ne bojte se. Niste sami.*

Imala sam oko dvije godine kad sam prvi puta zapamtila spominjanje anđela čuvara. Majka je od najranije dobi sa mnom uvečer molila onu dječju molitvicu: *Anđele čuvaru mili, svojom snagom me zakrili, prema Božjem obećanju, čuvaj mene noću, danju....* ali tako malo dijete, naravno i ne razumije pravo značenje te molitve. Međutim, nakon što mi je jednog dana anđeo čuvar spasio život u najranijem djetinjstvu, a da tada nisam bila svjesna toga, počela sam sve više razmišljati o anđelima i “družiti” se s njima.

Stanovali smo u to vrijeme u Jurjevskoj ulici i imali vrlo dragog ali oštrog psa. Kako je noću preskakivao ogradu i jurio ljude po susjedstvu, otac je dao napraviti ogromna drvena vrata koja su se noću navlačila na ulaz u dvorište kako bi on mogao slobodno šetati oko kuće, ali nije mogao pobjeći. Preko dana vrata bi bila gurnuta u stranu i vezana žicom. Jednog je jutra netko zaboravio vezati vrata, pa ih je vjetar koji je puhnuo prevrnuo ih je na mene dok sam se igrala u pijesku u njihovoj blizini. Uopće se ne sjećam kako se to dogodilo, osim svjetlosti koja me cijelo vrijeme okruživala prije nego sam se probudila iz nespavanja, na kauču u sobi, okružena zabrinutim licima svojih ukućana. Majka je tiho šaptala: “Hvala Ti Isuse živa je, zaštitio ju je njen anđeo čuvar.” Kasnije kad sam malo poodrasla pričali su mi da nisu pustili majku blizu kad su dizali tu tešku dasku jer su se bojali da mi je smrskala glavu. Međutim, moj me je anđeo čuvar tako zaštitio da mi se ništa nije dogodilo. Majka me je u djetinjstvu usrdno poticala na molitvu anđelu čuvaru i pričala mi kako su anđeli sretni kad ih zazovemo u pomoć i kako tada vode brigu o nama. Oni su naši najbolji prijatelji i pomoćnici, govorila je.

Vrlo slična situacija dogodila se i mom sinu u dobi od oko četiri godine. Igrao se vani ispred garaže kad su ga vrata od garaže, koja je pokrenuo vjetar, bacila dolje u dvorište na hrpu oštrog kamenja. Naime, moj je brat u to vrijeme uređivao prostor ispod garaže i nije bilo zaštitne ograde budući se na tom mjestu spuštao građevni materijal u dvorište. Naš je vrtlar Mustafa, koji je radio u vrtu, vidio Velimira kako pada na glavu s visine oko četiri metra. Tako je vrisnuo da sam ja odmah istrčala van. Velimir je nepokretno ležao na hrpi kamenja s ranom na glavi koja je krvarila, ali je bio pri svijesti. Od šoka nije čak ni plakao. Podigla sam ga u naručje i pitala gdje ga boli, ali on je odmahivao glavom što je značilo da ga nigdje ne boli. Zahvalila sam se dragom Bogu i njegovom anđelu čuvaru na pomoći a zatim smo otišli u Klaićevu bolnicu gdje su mu sašili ranu na glavi. Na sreću ništa nije bilo slomljeno. Zadržala sam ga tri dana u krevetu, na miru u zatamnjenoj prostoriji za slučaj ako je ipak pretrpio potres mozga. No, on nije ni povraćao, niti se tužio na bilo kakvu bol. To je bilo još jedno djelo anđela čuvara kojem sam se sa sinom, u njegovu djetinjstvu, redovito molila.

Poslije više godina u dobi od oko deset godina, kad sam se jednom skoro utopila u Tuheljskim toplicama, bila sam svjesna anđelove prisutnosti koji me je izvukao na površinu. Vrlo sam se iznenadila kad sam mnogo kasnije, u svom karmičkom horoskopu, pronašla podatak da sam se u djetinjstvu trebala utopiti i da me je samo Božja providnost spasila od toga.

No, kasnije u životu, u teškoj svakodnevnici, ispunjenoj naporima i stresovima, anđele pomalo zaboravljamo i teško prepoznajemo. Ipak povučemo li se u osamu i oslobodimo se barem za trenutak briga što nas muče, možemo osjetiti svog anđela pored sebe. Netko će ga pronaći u tihoj molitvi, drugi u meditaciji, treći u crkvi. Neki vide svog anđela kad u očima djece ugledaju sjaj radosti života, a neki u prirodi u promatranju biljaka i životinja. Najčešće se svog anđela sjetimo samo u trenucima nevolje. U tim trenucima ne bismo trebali zdvajati nego se prisjetiti da nitko od nas nije sam, i kad nas svi ostave, naši anđeli su uvijek uz nas, i danju i noću. Oni nam pomažu da lakše prevladamo teškoće. Moramo ih se samo sjetiti i zamoliti ih da nam pomognu.

Najbolju definiciju o tome tko su to anđeli našla sam u knjizi Diane Cooper: *Anđeli*. Tamo se kaže da su anđeli visoka duhovna bića, i Bog ih određuje kao vodiče, zaštitnike i pomagače Svog stvaranja i koristi ih kao Svoje glasnike. Ima mnogo vrsta anđela koje bi se moglo nazvati “anđelima od hitne anđeoske pomoći”, a autorica knjige kaže da sve dok nije vidjela i razgovarala s anđelima nije bila svjesna koliko ih puno vrsta postoji. Ona kaže da anđeli imaju brže vibracije pa su obično nevidljivi nama ljudima. Oni su androgina bića bez seksualnih potreba, budući su njihovi muški i ženski princip u savršenoj ravnoteži. Kad se u ljudskom biću bilo kojeg spola postigne savršena ravnoteža muškog i ženskog principa tad je ono lišeno seksualnih želja. Samo vrlo razvijeni ljudi dosegnu ovu razinu, stoga je celibat većini ljudi tako mukotrpan. Kad se netko napreže živjeti u celibatu, to samo po sebi govori da nije za to spreman.

Mi smo okruženi anđelima u raznim situacijama svog života. U knjizi je spomenuti primjer kako za vrijeme ceremonije vjenčanja po jedan anđeo dolazi svakom paru. On im pomaže u skladnijem zajedničkom životu. Svi mi dobivamo kod rođenja anđela čuvara, ali nam se on može približiti koliko mu mi dopustimo. Često nam se ne

može približiti zbog naših uzburkanih emocija. No, on vodi isključivo brigu o nama i naš je najbolji prijatelj i pomoćnik.

Od davnine su umjetnici svjesno ili nesvjesno ponirali u te spoznaje da bi zatim oslikavali ili oblikovali u skulpture različite anđele. Mistici i duhovni učitelji su kroz povijest prenosili informacije o postojanju anđela i njihovu djelovanju onima koji su to željeli čuti. Tako su prenijeli i informaciju da anđeli stvaraju božansku nebesku glazbu, čiji su zvukovi većim djelom izvan dosega naših osjetila, no, oni utječu na nas, ako toga i nismo svjesni, oplemenjujući, nadahnjujući i iscjeljujući nas. Prisustvo anđela među nama otvara vrata naše svijesti za više mogućnosti.

Elisabeth Kübler Ross koja je otrpala u smrt tisuće ljudi i pisala o stanjima iza smrti smatra da mala djeca mogu vidjeti anđele i razgovarati s njima, jer su još čista i neiskvarena. Isto tako ljudi na pragu smrti mogu također vidjeti svog anđela kako dolazi po njih. Nažalost, između rođenja i smrti često zaboravljamo da nas neprekidno prati naše dobro duhovno biće, a često ih ima i više. Oni nas čuvaju od nesreća i nezgoda i spašavaju u slučaju velikih nevolja.

Slavni je znanstvenik i vizionar **Emanuel von Swedenborg** (1688.-1772.) održavao stalan i gotovo izravan kontakt sa svojim anđelom čuvarom. Objasnio je kako s anđelom čuvarom nema razgovora već da on poznaje naše misli i daje nam savjete za koje smo uvjereni da su naši vlastiti.

Dionizio Aeropagit omiljeni učenik sv. Pavla, u svojoj knjizi **Nebeska hijerarhija** govori o devet anđeoskih zborova, karakterizirajući svaki različitom funkcijom.

Prevedeno na astrološki jezik to znači da je svaki dio anđeoske hijerarhije povezan s nekim nebeskim tijelom, koje se s astrološke točke gledišta sastoji od planeta te simbolički predstavlja na materijalnom planu manifestaciju određenog principa. A to je i razlogom, smatra autor, zašto nema smisla govoriti u specijalnim terminima o pojavama koje su isključivo duhovne, stavljajući u središte Zemlju i njezine razvijene stanovnike. Zadaća je svakog hijerarhijskog zbora da prenosi ljudskim bićima vlastitu specifičnu energetsku poruku. Pojam anđela proizlazi iz grčke riječi *anghelos*, koji označava baš prenošenje informacija, što će reći kako se njima stvara novi oblik misli. **Anđeli** su primjerice dovršili razvoj ljudskih bića i pomogli im ovladati svojim osjetilima. Njihovo sjedište, simbolično rečeno je Mjesec. **Arhanđeli** imaju dužnost da unaprijede moć razlučivanja i ukažu na korištenje lijeve polovice mozga i svega što je s tim povezano. Merkur bi simbolično bio njihovo stanište. **Knezovi** vezani za prauzor Venere, imaju zadaću da učine ljudska bića osjećajnim prema zemaljskom iskustvu ljubavi i prema ljepoti. **Vladari** su nositelji sunčeva načela i predviđeni su za aktiviranje ljudskih bića te razvijanje u njima sposobnosti vladanja sobom i drugima, i to tako da poput Sunca koje daje svjetlo i toplinu svima svojim moćima pomažu drugima. **Vrline** u skladu s prauzorom Marsa imaju funkciju stimuliranja čovjeka da otkrivaju i brane svoj pravi identitet. Dobročudni i plemeniti Jupiter inspirira **Vlasti** u njihovoj ulozi djelitelja prijaznosti, dobročinstava i božanskih vrлина. Strogi Saturn navodi **Prijestolja** na stimuliranje ljudske spoznaje i moglo bi ih se nazvati **gospodarima karme**. Uran kao prauzor **Kerubina** pomaže im da razdijele među ljudska bića snagu ljubavi i mudrosti. Budući su sasvim blizu Bogu, mogu na pretek izliti na ljude Njegovu ljubav, pomoći im da budu mudriji i da žive u harmoniji s vlastitim tijelom i sa svojom okolinom. **Serafini**, kao nositelji svjetlosti i vatre, imaju zadaću da pročiste ljudska bića tako da započnu pravi proces obnove.

Prije 500 godina veliki liječnik i filozof prirode Paracelsus je rekao: **Stvoritelj ljudi doista ne bi imao ni malo mašte, ako je stvorio samo nas ljude od krvi i mesa, a ne i beskonačan svijet drugih bića, što žive istodobno s nama. Taj svijet čine prirodni duhovi, anđeli, serafini i kerubini.**

Prema **Rudolfu Steineru** osnivaču antropozofije koji je mogao čitati iz **Akaša kronike** (teozofska oznaka za univerzalno pamćenje u kojem su sadržane sve misli, svi osjećaji i svi događaji od početka svijeta) anđeli su bića koja su nastala iz čovjeka koji se tijekom brojnih života usavršavao kako bi dosegao taj stupanj.

U mnogim knjigama, časopisima čak i dnevnim novinama i danas se sve češće pojavljuje teme o anđelima, serafinima, kerubinima, kao i vilama i vilenjacima kao duhovima prirode. Među nedavno objavljenim knjigama su **Anđeli među nama**, od Guidite Dembach, **Anđeli čuvari** od Hope Price, **Knjiga o anđelima** od nizozemskog liječnika Moolenburga, te **Poruka svjetlosti i Stvaranje s anđelima** Terry Lynn Taylor. U Americi je knjiga **A book of Angels** prodana u pola milijuna primjeraka, a u Francuskoj je polučila veliki uspjeh knjiga pod naslovom **Anketa o postojanju anđela**.

Snimljeni su i bezbrojni filmovi na temu anđela kao npr. **Nebo nad Berlinom** Wim Wendersona, **Michael** s Johnom Travoltom, **Grad anđela** s Nicolasom Cageom, **Život je divna stvar**, Franca Capre, **Mr Hula Hoop**, **Always** Stephena Spielberga itd.

Osim poznatog **Findhorna** ljubitelji i zaštitnici ugrožene prirode pokušavaju uspostaviti kontakt s duhovima prirode širom svijeta. Tako u **Grünwaldu** pored Berlina, u **Bavarskoj šumi** pored Münchena, u **Švicarskim Alpama** i mnogim drugim mjestima tisuće zaljubljenika u prirodu tumaraju vilinskim stazama, sjede u tišini na mjestima što zrače zdravom energijom u blizini izvora i na šumskim proplancima i odjednom počinju osjećati

kako nisu sami. Čak i vrlo realni ljudi, neskloni čudima svjedoče o viđenjima čudesnih, svjetlećih bića i slušanju glazbe iz nebeskih sfera. Vile su, prema izjavama očevidaca, vrlo lijepe i zrače djevičanskom čistoćom. Obično su odjevene u prekrasne bijele haljine i okićene perima. Ostaju vječno mlade, a po prirodi su vrlo osjetljive. Plaši ih sve grubo i prosto. Kad plešu i pjevaju njihovom se utjecaju ne može oteti niti jedan smrtnik. U carstvu prirodnih duhova, vile nadziru vilenjake i patuljke, zemljane duhove - gnome. Oni brinu o razvoju minerala u kristale, da se bilje neometano razvija, da divljač ne trpi nikakvu štetu. Priče naših baka, prepune čudesnih bića postaju ponovno aktualne. U **Findhornu** u Škotskoj su Dorothy Mac Lean te Eileen i Peter Caddy nakon što su početkom 60-tih izgubili posao započeli u škrtom, kamenitom krajoliku malo gospodarstvo (svojevrsni vrt). U prikolici dugoj 18 metara tu su započeli novi život osim njih troje i tri sina obitelji Caddy. Nisu tad ni slutili da će na pijesku tog nekadašnjeg parka nastati bujni kozmički vrtovi koje će obrađivati duhovna komuna od preko 200 članova. Znali su da su na to mjesto bili dovedeni ali je u početku bilo vrlo teško preživljavanje uz malu socijalnu pomoć. Kad je pomoć prestala dolaziti, stigli su prvi novci od knjige koju je pod "vodstvom" napisala Eileen: **Bog mi je govorio**. Njena prijateljica Dorothy je dobivala unutarnja uputstva od duhova prirode kako treba osjetiti prirodne sile, vezane uz četiri elementa (voda, vatra zemlja, zrak) i potom ih iskoristiti za određene ciljeve. Savjeti koje je dobivala bili su sve češći i sve konkretniji i na kraju su slijedila vrlo točna uputstva kako trebaju sijati, kako gnojiti, kako se moraju brinuti o biljkama i kada smiju ubirati plodove. Anđeli su im govorili kako njihove misli i djela utječu na biljke tako da pri obrađivanju zemlje trebaju biljkama iskazivati ljubav i brigu. Grupa je poslušala savjete a rezultat je bio "čaroban vrt" u kome je sve uspijevalo, što god zasijali u škrtu zemlju. **Čudo iz Findhorna**, koje je nastalo kao rezultat komunikacije s anđelima i duhovima prirode, izazvalo je pozornost diljem svijeta. Intervencija nebeskih glasnika je spontana, ali je možemo ubrzati tako da svoju molbu uputimo svom anđelu čuvaru, jer je znano da oni jedva čekaju da nam pomognu, ali tek kad ih pozovemo. Iznenađila sam se kad sam pročitala da postoje anđeli koji pomažu pri ozdravljenju, tako da čak postoje i tablice kojeg anđela treba pozvati za smetnje s nekim organom. Najčešće su to anđeli iz hijerarhije **Knezova** i **Prijestolja**, tako za probleme s epifizom treba zazivati anđela milosrđa **Daniela**, za probavni sustav i jetru anđela **Natanela** (kralja neba), za kosti i zglobove **Caliela** (anđela uvijek spremna pomoći) ili za sterilnost **Mebahiaha** (anđela vječnosti). Naučila sam i da je arkandeo **Mihael** anđeo pročišćenja kojem odgovara element vatre, arkandeo **Gabriel** anđeo ljubavi kome odgovara element eter, arkandeo **Rafael** anđeo iscjeljenja, a anđeo **Uriel** anđeo ljepote kome odgovara element vode.

Litanije **Svetim anđelima čuvarima** kojima se molim ovako završavaju:

Svemogući vječni Bože, Ti si u svojoj neizrecivoj dobrostivosti svim vjernicima već od rođenja dodijelio osobitog anđela čuvara, da ih čuva od svake pogibelji duše i tijela. Pomozi mi da svog sv. anđela, kog si mi u Svom milosrđu dodijelio, slijedim tako vjerno i ljubim tako iskreno, da bih, po Tvojoj milosti i pomoću njegove zaštite, jednog dana dosegao kuću Nebeskog Oca i s Njim i ostalim sv. anđelima zaslužio gledati Tvoje Božansko lice.

Generacije prije nas su vjerovala kako su vile za prirodu ono što je anđeo za čovjeka. Razni ljudi opisali su anđele na različite načine ali najčešći opisi govore o tome da je poseban znak nebeskog anđela svjetlo koje širi oko sebe, zrakasto svjetlo svetlucave boje i bijeli sjaj. Anđeli prenose povoljne vibracije za dušu i tijelo. U davnini anđeli su se objavljivali pravednicima i prosvijećenima svake vjere (dokaze o tome nalazimo u Bibliji, Kur'anu i svetim istočnjačkim knjigama u kojima su ih zvali *deve*). U knjizi **Moj Baba i ja** Svami je Hislopu objasnio da su *deve* i polubogovi iznad dosega osjetila, za razliku od čovjeka kojim vladaju njegova osjetila. Naša današnja shvaćanja o anđelima bez sumnje su protkana našom kršćanskom kulturom. Naš anđeo asocira na nježna i bezazlena stvorenja iz Novog zavjeta. Pri tome su gotovo zaboravljeni moćni anđeli Jehove iz starog Zavjeta i apokrifne knjige Biblije. Anđeli se pojavljuju i u drugim religijama i kulturama. Grci su ih zvali **Horen** a stari Germani **Walküren**. Budizam i taoizam poznavao je stvorenja svjetla koja su pripadala asirskim i mezopotamijskim kulturama te sad dalje žive u židovskim, kršćanskim i islamskim predodžbama. Postoje bezbrojna svjedočanstva o kontaktima s anđelima bilo u snu, u meditaciji ili na javi. Trebamo se tu sjetiti da je anđeo u snu govorio između ostalih i sv. Josipu, a anđeo Gabriel je navjestio Mariji da će postati Majkom Isusa Krista. Iskustvo Johna Heina, kome je pomogla Djeвица Marija da mu se nakon teška trovanja otrovnim plinom oporave i pluća i mozak, vrlo je znakovito. On je po povratku sa slavlja Uznesenja Marijina 1989. godine u Lübecku u tri sata u ujutro vidio oko fontane anđele koji su u toj molitvenoj noći okruživali Blaženu Djevicu Mariju. Ona je bila u bijelom, a oni su stajali uz nju, kad ga je oslovila i zamolila da potakne ljude da mole krunicu jer je to najmoćnije oružje kojim čovječanstvo raspolaže.

Šamani iz plemena Apaša ono što mi nazivamo anđelima oni nazivaju duhovnim vodičima i da svaki čovjek tijekom svog života ima nekoliko takvih duhovnih vodiča, koji su ponekad, čak istovremeno prisutni. Oni smatraju da smo mi bjelci toliko oholi da mislimo kako sve možemo sami učiniti i postići u ovome svijetu te da nam pomoć duhovnoga svijeta nije potrebna. Prema njihovom shvaćanju naš problem leži u tome što smo suviše

vezani za materijalnu stranu postojanja, i mnoge teškoće i patnje koje nas snalaze su upravo zbog naše oholosti i ignoriranja duhovnoga.

U mladosti sam kao i mnogi moji vršnjaci smatrala Indijce kao i Indijance zaostalim narodima od kojih čovjek nema što naučiti. No, danas pokušavam iz njihova učenja dokučiti onu najvišu mudrost, jer biti obrazovan ne znači biti i mudar, a Vede su kao najstariji zapisi na svijetu izvor mudrosti dok se Indijanci Asteci i Maye smatraju potomcima starog naroda koji je živio još na Atlantidi.

Najdramatičniji događaj vezan uz postojanje anđela učinilo mi se svjedočenje Ide Morsley iz Georgije koja je na cesti sjeverno od Atlante naletjela autom na ženu u bijelom koja se iznenada pojavila ispred nje. Pokušala je kočiti ali nije uspjela i ženu je srušila. Kad je istrčala iz auta ugledala ju je na tlu kako se previja od boli. Prišla joj je želeći joj pomoći no žena se digla i vinula u visinu dižući se sve više i više dok nije nestala. U jednom kratkom trenutku srele su se njihove oči i Idu je preplavio val spokojstva i mira a tom čarobnom biću kao da su narasla zlatna krila prije nego se vinula u zrak. Tek kad se malo smirila Ida je shvatila da se radilo o anđelu. Mnogi su njeno svjedočenje ismijavali i nisu joj vjerovali, iako je tragove na autu od udara prijavila policiji koja je konstatala da oštećeno mjesto na autu dokazuje da je ona nekog autom udarila.

Dr. Artong Jumsai dao je jedan drugi primjer na ritritu mladih u Los Angelesu održanom 28.5.2000. Govorio je kako je ljubav snažna energija i dao primjer djece u Sathya Sai školi na Tajlandu. Djeca koja pohađaju Sai školu uzgajaju i rižu, a to nije baš lako, jer trebaju ući u vodu da bi je zasijali, a kasnije kad počne rasti trebaju je presađivati. Učitelji su svu djecu podučili da izgovaraju Gayatri mantru dok to rade. Sva djeca nisu poklonici Babe ali oni i njihovi roditelji prihvaćaju Gayatri mantru, pa čak i muslimanska djeca. Tako su tu mantru izgovarala sva djeca dok su uzgajala rižu.. Izgovarali su Gayatri mantru i i slali biljci ljubav, željeli joj da bude sretna, te da raste. To su sve dobre misli, a misli su energija, a ono o čemu mislimo to će biti odaslano. Pokraj škole se nalaze dva komada zemljišta jedan do drugog i na jednom dijelu su djeca uzgajala rižu, a na drugom su zaposlenici iz Sathya Sai škole. No, oni nisu biljkama slali ljubav niti pjevali Gayatri mantru. Nakon 45 dana su stabljike riže dosezale djeci skoro do struka na djelu koji su posadili namještenici. Na drugom djelu koji su sadila djeca stabljike riže bile su skoro više od njih. To je snaga ljubavi. Kad se riža pobrala žetva je bila bolja na djelu koji su zasadila djeca. U svakom slučaju ovo dokazuje da ljubav može biti vrlo moćna energija i da je svi mogu koristiti.

Peto poglavlje

MLADENAČKO SAZRIJEVANJE

Bilo mi je oko deset godina kad je moj otac jednog lijepog dana dobio stalno zaposlenje u Pčelarsko - voćarskoj zadruzi gdje je s vremenom postao i direktor pa je naš životni standard počeo rasti. Nakon završenog četvrtog razreda osnovne škole roditelji su me poslali u Graz u internat kod časnih sestara Srca Isusova gdje sam završila peti razred. Iako su njihove namjere bile najbolje jer su željeli da naučim jezik i doživim nešto lijepo, bio je to za mene vrlo teško razdoblje. Patila sam zbog usamljenosti, nisam u početku razumjela jezik niti sam voljela njihov način pripremanja hrane, pa sam svoju tugu utapala u slatkišima što su mi donosili bakini rođaci koji su živjeli u Grazu.

Tada sam mnogo razmišljala o tome kako je jedna od loših strana naše odgojne tradicije naš sentimentalni odgoj. Odgajani smo u iluzijama o dobroti i ljepoti, a kad zakoračimo u život otkrijemo mnogo toga drugačijeg, mnogo toga još nečistog i nerazumljivog u nama i oko nas.

U spavaonicama, u kojima je spavalo, odvojeno samo zastorom, oko dvadesetak djevojčica, bilo je najstrožije zabranjeno međusobno se posjećivati ili razgovarati. Bile smo tamo podjednako izolirane od vanjskog svijeta kao i jedne od drugih. Čak ako je nekoj od nas pozlilo ili je imala napadaj kašlja bilo nam je zabranjeno poviriti kroz zastor i vidjeti što se događa. U zajedničkim kupaonicama bilo je također zabranjeno međusobno razgovarati, šaliti se ili se pred drugima svlačiti ili oblačiti. Svaka se mogla presvlačiti i prati samo u odvojenoj kabini, oprati zube uvijek nad istim umivaonikom i tiho se vratiti u svoju kabinu. U svojoj kabini svaka je molila naglas zajedničku molitvu, a zatim čim smo legle, ugasili su svjetlo u spavaonici i trebala je zavladati potpuna tišina. Dežurna časna koja je nadzirala red i disciplinu sjedila je cijelu noć kraj upaljene svijeće i nešto čitala ili molila. Iako sam još bila dijete doživljavala sam sve to kao represiju i pomanjkanje spontanosti ljubavi i radosti. Ponekad sam tako očajno željela s nekim se primiti za ruku, zagrliti se ili bar malo popričati u "zabranjeno" vrijeme, ali takvi su se pokušaji vrlo strogo disciplinski kažnjavali.

U internatu su nas učili o Bogu i tu sam naučila mnoge stvari o kojima nikad nisam previše razmišljala. Ono što mi se tamo duboko usjeklo u dušu bio je strah od Boga. Bog je za mene bio strog, neizmjerljivo moćan, nedostižan i dalek. Tek mnogo godina kasnije Bog je za mene postao vrlo blizak i spoznala sam da nas On potiče na radost, sreću i neposrednost u odnosu s Njim. Kako sam sazrijevala, raslo je i moje zanimanje za Boga, za istinskom prirodom Boga. Vjerovala sam u Boga i duboko u srcu

znala da me On voli, ali nisam znala kako da tu božju ljubav unesem u svoj život. Moj odnos prema vjeri bio je prilično nedefiniran, a molitve sam ponavljala manje više mehanički. Razmišljala sam da, ako Bog postoji i sveznajući je tad, On najbolje zna što je meni najpotrebnije pa čemu Ga onda moliti za nešto. Međutim moj mi je Učitelj mnogo kasnije objasnio:

Vaša je dužnost moliti Boga. Riječi se moraju izreći i riječi moraju odgovarati vašim mislima. Misli se moraju pretočiti u istinite riječi. Bog sve zna, ali on traži da se ta istinita riječ izrekne. Majka zna da je djetetu za život potrebna hrana, ali djetetu daje mlijeko onda kada ga ono od nje zatraži.

Conversations, str. 42

Još jedan problem pritiskao je moju dječju dušu u internatu u Grazu, ali sam ga Božjom pomoću i snagom volje uspjela nadvladati. Neposredno prije mog odlaska u Graz doživjela sam kod kuće šok od udara groma u telefonsku liniju i to u trenutku kad sam podigla slušalicu. Doživjela sam to kao strujni udar koji me je odbacio tako da sam pala i udarila leđima i glavom u suprotni zid. U naručju sam držala malog Nenada, dječčačica od tri godine koji je isto doživio taj udar i počeo užasno plakati. Dotrčali su moji roditelji i ostali ukućani i htjeli saznati što se dogodilo ali nisam mogla progovoriti ni riječi, već sam se samo tresla i stenjala. Ni malog Nenada se dugo nije moglo smiriti od plača. Vrlo polako smo dolazili k sebi. Međutim strah od grmljavine i udara groma postao je nakon toga moja noćna mora. Iako me prije toga grmljavina nikad nije smetala, otad sam se panično bojala grmljavine što nisam željela priznati ni sebi, ni drugima. Kad bi vani grmjelo zavlčila bih se u tamnu sobu, i pod izlikom da me boli glava, u toplom bih krevetu nekako najlakše prebrodila taj strah. Vrlo neugodno je bilo kad me grmljavina zatekla u školi, ili negdje drugdje, jer sam osjećala kao da ću se od straha ugušiti. Nelagoda bi postajala u toliko veća, koliko sam više željela svoj strah sakriti.

U Austriji u školi, prepuštena samoj sebi, morala sam se suočiti s tim problemom mnogo ozbiljnije. Sjećam se jednog popodneva, dok smo u dnevnom boravku pisali zadaće, počela je jaka oluja. Bila je vrlo topla jesen i prozori su bili otvoreni, a ja sam poluzatvorenih očiju skoro ležeći na klupi sa zebnjom dočekivala svaku munju i udar groma. Preznojavala sam se hladnim znojem, ali tad

mi je prvi puta nešto u dubini srca govorilo da se ne trebam bojati. Počela sam tiho izgovarati molitvu, moleći Boga da me oslobodi tog groznog straha i uvjeravajući samu sebe da se ne bojim i da mi se ništa neće dogoditi. Malo po malo strah je počeo nestajati i počela sam širom otvorenih očiju promatrati munje a grmljavina me više nije strašila. Na kraju su suze radosnice potekle niz moje obraze i zahvalila sam Bogu što me riješio te more. Ta je molitva Bogu da me oslobodi straha i zahvala možda po prvi puta bila istinska molitva, iako toga tada nisam bila svjesna.

Molite da vas čuvam kao zjenicu svog oka i bit ću tu da pazim na vas i čuvam vas. Odgovorit ću na vaše molitve bez obzira koje Božje ime upotrijebite i za što god me molili ako imate čisto srce i svet motiv.

Razgovori s Babom

Moja je majka bila vrlo nesretna kad je saznala kako mi je teško pao boravak u Grazu. Za nju, koja se udala sa sedamnaest godina i s tatom počela stvarati od nule, bilo je nešto najvrijednije na svijetu da svom djetetu omogući školovanje u inozemstvu. Nisam je razočarala i dobro sam savladala njemački jezik od kojeg nisam poznavala niti jednu riječ prije odlaska u Graz. Počela sam svirati klavir i učiti francuski, te naučila klizati i plivati, ali sam jedva čekala povratak kući. Čeznula sam sve više za povratkom na naš posjed na Kraljevcu kamo sam se nakon godinu dana i vratila. Već tad je osjećaj za dom i domovinu bio u meni jako izražen.

Povratkom kući počelo je sasvim novo razdoblje mog života. Rodio mi se drugi brat, a stric i teta, koji su tad živjeli s nama, dobili su sina. Kuća se napunila dječjim glasovima, gugutanjem i radošću, a ja sam s dvanaest i pol godina preuzela vrlo ozbiljno brigu oko svog malog brata. Bio je kao živa igračka i moram priznati da sam tada zapustila malo starijeg brata i prestala se s njim igrati, verati po drveću i skitati po šumi, zbog čega je iz protesta činio mnoge nepodopštine. Volio se igrati svim mogućim alatom i stalno je nešto sastavljao i rastavljao, a kad bi zabijao čavle u zemlju dovodio je djeda do očaja.

Iz tog razdoblja pamtim da su se majka i otac jako trudili da ublaže naš samotnički život na Kraljevcu tako da smo ponekad nedjeljom išli u Zoološki vrt i u kino na predstavu u 16 i 18 sati. Isto tako smo išli u Kazalište lutaka ili Varijete, a kući mi je dolazila i "Madam" koja me podučavala francuski i klavir. U školi sam bila odličan đak i nije mi trebalo mnogo vremena za učenje, iako sam kao i sva druga djeca prolazila strahove i imala noćne more pred ispite.

U knjizi Nema drugog utočišta do Tebe jako me zabavljalo kad sam pročitala kako je Baba autorci knjige i njenom bratu pomogao da polože sve ispite, iako veći dio godine nisu pohađali školu boraveći u Njegovoj blizini u Puttaparthiju. Osim toga u vrijeme dok su djeca polagala ispite zadržao je njihovu majku u Puttaparthiju i svaki je dan izvještavo što njena djeca rade. Kad su brat i sestra nakon uspješno položenih ispita stigli k Babi potvrdili su da se sve baš onako odvijalo kako je Baba ispričao. Svami je na kraju dodao kako je On cijelo to vrijeme bio uz njih iako je boravio u Puttaparthiju.

Na kraju osmog razreda pridružila sam se svojoj najboljoj prijateljici Pupi i njenoj majci na putovanju u Italiju i Austriju. Bio je to za jednu mladu djevojku "iz predgrađa" veliki događaj. Osjećala sam se kao Alica u zemlji čudesa. Vlakom smo krenuli do Trsta, gdje smo večerali u jednom malom restoranu na obali mora, prošetali se do Trga Unita i uživali o toploj romantičnoj večeri gledajući dotjerane Talijanke kako šecu trgom kao da šecu modnom pistom.

Drugi smo dan krenuli u prekrasni grad zaljubljenih, Veneciju, gdje smo se zadržali nekoliko dana. Razgledali smo Duždevu palaču, Baziliku sv. Marka, hranili golubove na Trgu sv. Marka, obišli bezbrojne butike u uskim kamenitim ulicama, provozali se gondolom Kanalom Grande, prošli ispod Mosta uzdisaja i Rialta. Jednog smo dana otišli "vaporetom" na Lido i kupali se tamo cijeli dan, a uvečer smo iz daljine promatrali mnoge poznate filmske zvijezde koje su došle na filmski festival kako u svojim svečanim haljinama žure u festivalsku dvoranu. Činilo nam se da sanjamo.

Slijedeća postaja je bila prekrasna, dostojanstvena i mnogo mirnija Firenza. Prekrasno je bilo vidjeti mnoštvo olijandera i drugog tropskog bilja uzduž rijeke Arno i predivne građevine među kojima je dominirala katedrala, Stara palača, galerija Uffizi. U galeriji Uffizi najviše mi se svidjelo Boticcelijevo "Proljeće", a u Staroj sam palači bila impresionirana salonom iz petog stoljeća.

U vječni grad Rim stigli smo jednog ranog jutra. Iako smo bili vrlo umorni od puta nismo mogli a da malo ne prošetamo i osjetimo bilo veličanstvenog velegrada s kakvim sam se sreća po prvi puta u životu. Iako u toj dobi ni moja prijateljica ni ja nismo bile svjesne veličanstvenosti svih kulturnih spomenika tog grada, ipak smo ostale bez daha pred bazilikom sv. Petra, Pantheonom, bazilikom sv. Marie Maggiore, Vilom d'Este i Tivolijem, Fontanom di Trevi, Andeoskom tvrđavom, Monumentalnim spomenikom Viktoru Emanuellu II, vilom Borghese i Trinitom dei Monti. Hodajući rimskim katakombama osjećali smo pomalo nelagodu, a isto tako kad smo se nekoliko dana kasnije popeli na Vezuv i pogledali u duboki krater vulkana. U Katakombama su se nalazili brojni simboli, sarkofazi, ostaci galerije, kripta sv. Cecilije i mnogi drugi eksponati koji su nas ostavili prilično ravnodušnima i bili smo sretni kad smo ponovno izašli na sunčevu svjetlost i mogli otići to Fontane di Trevi, omiljelog okupljališta mladih i turista.

Jednog smo dana posjetili Vatikan i prekrasnu Sisktinsku kapelu iz koje pamtim Michelangelovo remek djelo "Sibila Delfica", te Muzej skulptura i Pinakoteku. Rafaelovo djelo "Transfiguracija" i "Anđeo" od Melozza da Forlija najviše su me se dojmili u tom veličanstvenom prostoru.

Jedan vruć ljetni dan proveli smo na kupanju na Ostiji, pomodnom kupalištu Rimljana. Tamo se nama mladim djevojkama dopalo kako je sve uređeno i njegovano no, zaključile smo da je naše Jadransko more prirodno daleko ljepše.

Put nas je dalje vodio u Napulj, lučki grad na dalekom jugu Italije. Iako smo bile još vrlo mlade odmah smo uočile razliku u odnosu na Firencu i Rim. Ljudi na jugu su mnogo temperamentniji, impulzivniji, ali i veseliji. Pjesma se ori jednako u bogatijim četvrtima kao i u najsiromašnijim djelovima grada, iako se čuju i bučne svađe između članova obitelji ili susjeda. Nisam se baš osobito dobro osjećala u Napulju, iako zaljev u kojem je smješten izgleda vrlo romantično pogotovo uvečer kad je osvijetljen. Sviđao mi se Trg pobjede i Posilipo kao i Trg Municipio te Ulica Partenope, a u Nacionalnom muzeju zapamtila sam fresku "Tri gracije" jer smo često kasnije taj izraz upotrebljavali

za našu malu grupu: "Tri gracije iz Kroacije". Kad smo se popeli na Vezuv doživjela sam po prvi puta u životu strah od visine. I tu je trebalo naučiti pobjediti strah, kao nekad strah od grmljavine, ali ovaj puta mi je to lakše pošlo za rukom tako da sam čak pomagala Pupinoj majci kojoj je pozlilo od vrućine da se spustimo dolje. Najsvjetlija točka našeg boravka na dalekom jugu Italije bio je posjet Pompejima i Capriju. U Pompejima me za razliku od Katakomba hvatalo neko svečano mistično raspoloženje dok smo razgledavali ostatke amfiteatra Jupiterova i Apolonova hrama, kuće Srebrnog pira ili Zlatnog teleta.

Dok smo šetali Malom Marinom prelijepog Caprija i kad sam stala pod Arco Naturale osjećala sam neko čudno uzbuđenje, a kad smo ušli u Villu S. Michele doživjela sam nešto sasvim novo - prepoznavanje prostora, a o čemu sam već pisala u svojoj prvoj knjizi. Moj boravak u Italiji ostavio je upečatljivi trag u mome tinejdžerskom srcu tako da me se boravak u Beču koji je slijedio na povratku nije baš naročito dojmio. Zapamtila sam šetnju prelijepim Schönbrunnom i bečki Prater ali bila sam prepuna dojmova iz bujne, tople, temperamentne Italije tako da sam tek kasnije kad sam zbog *seve* bila češće u Beču ovaj grad bolje upoznala i zavoljela. Voljela sam jako putovanja i upoznavanje novih krajeva i ljudi, ali moje pravo putovanje, putovanje na duhovnom putu moralo je još dosta godina pričekati.

Moj je otac 1958. sa svojim mlađim bratom počeo graditi kuću u Tuškancu. Kuću i imanje na Kraljevcu je prodao časnim sestrama ali smo ostali stanovati s njima više od godinu dana, dok nam se gradila kuća. Zajednicu časnih sestara doživjela sam na Kraljevcu kao vlastitu obitelj i pomalo su se izbrisali loši utisci koje sam nosila

iz internata u Grazu. S časnom predstojnicom Marijom Stelloom smo ostali dobri prijatelji dugi niz godina sve do njene smrti.

Ipak nam je svima bilo pomalo teško živjeti u osami na Kraljevcu i teško fizički raditi na imanju pa smo se veselili odlasku u Tuškanac. U kasnu jesen 1959. jedva smo dočekali da se preselimo u Tuškanac i konačno vratimo u "civilizaciju".

Svami je te godine u lipnju u Indiji bio sudionikom vrlo čudnog događaja. Boravio je u Puttaparthiju i rano popodne Njegova je tjelesna temperatura naglo porasla do 40 C i svi su se jako uzrujali da bi mu za pet minuta pala na 37 C. Nitko nije znao što je posrijedi sve do uvečer kad je Baba za večerom rekao mladiću iz Madrasa da poruči majci da bude opreznija s vatrom. Svami je objasnio da je tog popodnevnog vatra zahvatila sari njegove majke dok se molila u svetištu svoje kuće pred oltarom s mnogobrojnim svijećama na podu, a Svami je pomagao u gašenju vatre na mjestu udaljenom 222 milje od Puttaparthija i zato mu je iznenada porasla tjelesna temperatura.

Nešto prije preseljenja u Tuškanac krenula sam u srednju školu i to u IV. gimnaziju na Roosweltovom trgu, gdje se danas nalazi Muzej Mimara. To razdoblje srednje škole proteklo je bez nekih većih problema osim što mi je moj vrlo strogi otac branio bilo kakve izlaske ili zajedničke izlete iako sam bila vrlo dobar đak. Posjećivala sam satove plesa kod sestara Koroneli, a poslije sam smjela jednom mjesečno izaći u Glazbeni zavod do 21 sat. Otac me je čekao s autom pred izlazom i sjećam se da je moje ogorčenje raslo što se više bližila matura. Kad smo trebali ići na maturalno putovanje u Dubrovnik ponudio mi je da mi kupi Vespu, koju sam u to vrijeme jako željela, samo da ne idem na maturalno putovanje, ali nisam pristala. Vozila sam se na posuđenoj Vespi jednog prijatelja iz susjedstva, ali ništa me nije moglo spriječiti da ne odem na maturalno putovanje, iako je otac na sve moguće načine pokušao da to onemogući.

Prisjećam se boravka u Dubrovniku i po prvi puta doživljenog osjećaja slobode kad smo cijelu noć prosjedili na rivi pijuckajući Vermuth ili Eier konjak i pričajući jedni drugima o dogodovštinama iz svog života. Popušili smo i koju cigaretu i bili sretni što nas nitko ne tjera na spavanje.

Iako je otac bio strog kad se radilo o izlascima u Zagrebu, nije mi branio putovanja tako da sam ljeto nakon prvog razreda srednje škole provela kod jednih njegovih poslovnih partnera u Münchenu. Jako sam se sprijateljila s njihovom kćerkom Giselom i slijedeće smo godine nas dvije ljetne praznike provele u Londonu kod jednih njihovih prijatelja. Voljela sam putovati, jer su se na taj način moji horizonti sve više širili, a studijem jezika željela sam se pripremiti za uspješnu karijeru.

Šesto poglavlje

BRAK

U godinama mladenaštva često smo podložni svojim osjetilima. Mnoga moja razmišljanja u to vrijeme bila su usmjerena na vlastitu osobnost. Vjerovala sam da ću najveću sreću pronaći u ljubavi s izabranim partnerom pa sam tako prošla velika iskušenja. U srednjoj mi se školi dogodilo "veliko" zaljubljanje ali naišla sam na nerazumijevanje zbog toga što nisam željela intimne odnose prije nego stvarno nađem partnera za život. Ne mogu reći da zbog toga nisam patila, a ožiljak na nozi od ispušne cijevi jednog skupocjenog BMW motora podsjeća me na neostvarenu vezu s jednim dragim dečkom, koji mi je s puno nježnosti tepao "Miško moj", ali na tome je i ostalo, jer je dao prednost jednoj ozbiljnoj vezi s osobom s kojom se nešto kasnije i oženio.

Bila sam na prvoj godini studija na Filozofskom fakultetu (njemački, engleski) kad sam ponovno srela svog budućeg supruga (nas dvoje smo zajedno išli u osnovnu školu na Orlovcu). Bili smo vršnjaci, a k tome još i oboje rođeni u znaku ovna što baš nije bilo obećavajuće. Jasno da u to vrijeme nisam o tome ništa znala a da sam i znala ne bi pomoglo jer ljubav ne uvažava ništa racionalno. "Kemijski proces zaljubljanja" dogodio se iznenada i sve je krenulo drugačije od planiranog.

Naše "hodanje" trajalo je tek nekoliko mjeseci kad sam odlučila da ću za vrijeme praznika otići u Englesku čuvati djecu kako bih bolje naučila engleski koji sam u gimnaziji učila samo fakultativno. Mislila sam tamo ostati samo preko ljeta, ali mi se moj dečko koji je inače studirao pravo želio pridružiti. U to je vrijeme sanjao kako će postati slavni nogometaš, a Engleska je bila idealna zemlja za pokušaj. Kad sam svoj naum priopćila roditeljima moj se otac suprostavio i rekao da u Englesku možemo ići zajedno jedino ako se oženimo. Nadao se vjerojatno da će nas to pokolebati ali nije, mi smo se oženili da bi zajedno mogli otići u Englesku.

Naše je vjenčanje u kolovozu 1964. bio glamurozni događaj sa 150 uzvanika iz domovine i inozemstva. Moji su vjenčani kumovi bili prijatelji iz Münchena, a na vjenčanje su došli i još neki naši prijatelji iz Njemačke, Italije i Austrije. Kad se povorka skupocjenih automobila zaustavila pred Markovom crkvom privukli smo pažnju mnogih prolaznika. Sjećam se da je netko upitao da li se to udaje kćer nekog generala, jer su si samo oni u to vrijeme mogli priuštiti takvo vjenčanje. U zadnji čas pred odlazak u crkvu uskočila sam u bijelu vjenčanu haljinu, jer sam do tog trena slagala stolove u roditeljskom domu gdje se održala svadbena svečanost. Nisam

stigla ni do frizera, niti sam se stigla našminkati kao što radi većina mladenki, ali stigla sam postaviti sve stolove baš onako kako sam željela. Roditelji su se pomalo zgražali kad sam sve ormare izgurala na balkon, ali su znali da im neće pomoći nikakvi argumenti kojim bi me razuvjerali pa su me ostavili da radim što hoću.

Dok sam stajala pred oltarom pokušala sam djelovati smireno i sretno ali mi nije uspjelo. Preispitivala sam se koliko mi godi sva ova gužva i koliko me usređuje sve ovo blještavilo. Trudila sam se pažljivo slušati riječi svećenika, prijatelja naše obitelji koji je govorio mudro, ali predugo. Smješila sam se kumovima iz Njemačke koji nisu ništa razumjeli od onog što je svećenik pričao i namigivala bratu i bratiću, sedmogodišnjim dječacima koji su u svojim bijelim prvopričesnim odijelima nosili moj vjenčani veo (budući u obitelji nije bilo malih djevojčica koje bi to učinile, ja sam protiv svih "protokola" odlučila da to učine njih dvoje). Jedva da sam bila svjesna trenutka kad sam trebala izreći ono sudbonosno "da" za cijeli život, a činilo mi se da je moj suprug tog bio još manje svjestan. Stavili smo prsten jedan drugome na ruku, poljubili se nakon čega nas je okružila velika skupina rođaka i prijatelja, čestitajući nam i ljubeći nas bar pola sata. Trebalo je to izdržati a zatim još i slavlje kod kuće (iako tada još stvarno nisam bila duhovno orijentirana osoba, priželjkivala sam uvijek iznova mir i tišinu oko sebe, a velika me buka iscrpljivala). Mislim da je sve proteklo lijepo i da su svi na kraju bili zadovoljni uključujući supruga i mene.

Roditelji mog muža i moji poznavali su se godinama i bilo je to "vjenčanje godine" kako su ga mnogi nazivali, iako su smatrali da je do njega došlo malo prerano. Naši su se roditelji dogovorili da će nas zajednički uzdržavati dok ne završimo studij. Bilo bi samo po sebi razumljivo da sam konačno doživjela toliko očekivanu sreću.

Dosegla sam priželjkivani cilj i postala suprugom voljenom čovjeku. Bilo je to najviše ispunjenje u ljubavi koju si jedno mlado, neiskusno stvorenje može zamisliti...Ali....

Na drugom kraju svijeta, u dalekoj Indiji te se 1964. godine moj voljeni Učitelj, koji nije vezan ograničenjima prostora i vremena, pojavljivao na više mjesta u isto vrijeme, tako da je držao predavanja u gradu Venktagiri u državi Andhra Pradesh, no istog se dana pojavio i u zračnom linijom 600 milja udaljenom Manjeriju kod Calcute u Kerali. Došao je u posjet obitelji Rama Mohana Raoa jer Ga je na posjet, kako je sam rekao, potakla predanost Bogu njihove kćerke Sailaje. Otpjevao je s njima nekoliko bhajana, razgovarao sa svakim od prisutnih, poklonio im brojanicu od školjki i nestao rekavši im da Ga u Kalahastiju već nestrpljivo očekuju.

Na Badnjak 24. prosinca ponovno ih je posjetio i rekao da je došao jer su bili osamljeni. Ovaj puta je ostao do slijedećeg dana kad je nakon bhajana i obreda sa svetim plamenom kamfora svim prisutnima podijelio datulje tako da ih je umnožio, pa je četvrt kilograma bilo dostatno za stotinu ljudi. Oprostio se od njih riječima da Ga u Kalahastiju željno iščekuju i nestao.

Istina, ljepota, dobrota II. dio

Da se bar tako Baba pojavio u mom životu kad sam bila usamljena, a to se događalo sve češće.. Prvi problemi počeli su oko dobivanja vize za Englesku, jer kao bračni par nismo mogli dobiti dozvolu boravka. Uz neka smo poznanstva nakon dva mjeseca dobili radnu dozvolu za rad u privatnoj tvornici plastičnih vrećica u Londonu, a nakon toga i dozvolu boravka. Ugovor o radu nas je vezao da godinu dana provedemo u Engleskoj i tu započinjemo moja škola života koja nije bila nimalo laka.

Još prije našeg odlaska u Englesku pojavile su se prve nesuglasice u našem braku. Mom se suprugu sve češće činilo da je mnogo propustio u životu odlučivši se za brak tako rano. Njegovi su ga prijatelji (svi još u to vrijeme neoženjeni) često zadirkivali da je postao "papučar", da premalo s njima izlazi i sl. Kako je bio naočit i znatiželjan bio je zanimljiv i privlačan ženskom rodu a sad mu se odjednom počelo činiti da je sve to izgubljeno za njega. Ja sam naravno to osjećala i trudila se prikriti povrijeđenost i vlastitu nesigurnost. Nisam tad još znala mnogo o nježnosti, simbolu ženskog načela i snazi koja stvara i održava odnos. Znala sam privući pažnju svog muža na razne načine i upotrebljavala sam rado i često skupocjene parfeme (Louis Feraud, Paco Rabane, Hermes, Ted Lapidus) koji su ga očaravali ali nisam tada bila svjesna toga da ono što je na tjelesnoj razini parfem, to je na duševnoj razini nježnost. Bila sam premlada, neiskusna i neosvještena da kao žena otkrijem tu snagu u sebi. Da sam u tome uspjela možda bi se mnoge stvari u mom braku odvijale drugačije.

Kad smo konačno u listopadu 1964. godine krenuli u Englesku, to je predstavljalo pravu šansu da se, bez raznih utjecaja roditelja i okoline uskladimo, ali to se nažalost nije dogodilo. Kod kuće sam bila prilično razmažena što se tiče kuhanja, pranja, glačanja i pospremanja (jer bilo je dovoljno da sam dobar đak odnosno student pa da zaobiđem mnoge druge obaveze). Sad sam se odjednom preko noći susrela sa svim odgovornostima života u bračnoj zajednici i to mi je palo vrlo teško. Iznajmili smo mali stan na Wembleyu odakle smo svakog jutra odlazili u drugu četvrt Londona u koledž gdje smo usavršavali engleski jezik. Na povratku smo svratili kući na ručak koji sam spremila noć prije, a nakon toga smo odlazili u tvornicu na posao od 14 – 21 sat. Navečer nakon povratka s posla večerali bismo, a zatim bih kuhala za slijedeći dan, prala i glačala rublje te pisala zadaću iz engleskog jezika što sam je dobila na koledžu. Tako je to išlo iz dana u dan osim nedjelje kad smo obično dulje spavali i obilazili neka znamenita mjesta u Londonu. Bilo nam je na neki način i lijepo i zanimljivo u Engleskoj

(obišli smo i Brighton, Oxford, Cambridge i neka druga zanimljiva mjesta ove prekrasne zemlje), ali u cjelosti pamtim taj boravak u Londonu kao vrlo iscrpljujuće i nesretno razdoblje svog života.

Nekoliko mjeseci nakon našeg dolaska u London zanjela sam a zatim doživjela svoj prvi spontani pobačaj u petom mjesecu trudnoće. Sve se zbilo na poslu, gdje sam podigla na stroj koji sam opsluživala (a koji radi najlon vrećice) balu materijala. Od tog napora prsnuo mi je vodenjak i otišla plodna voda. Kako se u Engleskoj ne ide u bolnicu ako dijete nema šansu da preživi, kod kuće sam nakon trudova koji su trajali cijelu noć “porodila” malog mrtvog dječčića. Tiho sam jecala i opraštala se s prerano rođenim. Svemu tome je prisustvovao moj suprug koji vidno prestrašen nije znao kako da me tješi. Sve je spremio u jednu kantu jer je tek oko podneva stigla liječnica koja je pregledala plod i posteljicu. Odnijela je “mog prvorođenca” i rekla da mora na histološki pregled da se vidi što je uzrok spontanom pobačaju, uvjerivši me da je samnom sve u redu i da ne trebam ni antibiotik ni išta drugo osim možda tablete za smirenje. Dugo se nisam mogla oporaviti od šoka ni fizički ni psihički, no svoje dužnosti morala sam nastaviti obavljati kao da se ništa nije dogodilo. Moj suprug je bio premlad da shvati kakva je to za mene bila trauma, a tamo nisam imala baš nikog da o tome popričam. Tad mi je i pomisao da mi je Bog jedini pravi prijatelj bila još daleka i strana, makar sam se redovito molila Bogu. Tadašnji način molenja bio mi je više mehanički čin. Pet sam puta prošla kroz veliku patnju da se djetešce, koje sam mjesecima nosila pod srcem i osjećala već njegove pokrete, te ga voljela svakim danom sve više, rodi prerano i ne uspije preživjeti. Iza svakog pobačaja želja za djetetom postajala je sve veća, što se s vremenom pretvorilo u opsesiju. Danas kad poznajem karmički zakon, mislim da mi je jasno zašto sam sve to morala proći, ali tada sam bila ogorčena na svog supruga, na liječnike, na Boga.

Nije sad lako progovoriti o tome da sam prije odlaska u Englesku bila na artificijelnom abortusu, jer se nikako nije uklapalo u naše planove da pred odlazak u Englesku budem trudna. No, sve više osjećam potrebu iskreno govoriti o tome, jer će možda moj primjer pomoći ljudima da shvate, da se sve u životu događa uzročno posljedično i da ono što posijemo na kraju žanjemo. Nekad je to odmah u ovom životu, a nekad u nekoj drugoj inkarnaciji. Za ono što smo učinili snosimo posljedice i od toga nas ne može spasiti nikakva ispovijed ni odriješene grijeha. Bog nam je u Svojoj bezgraničnoj ljubavi želio olakšati život time što nam je dao ispovijed da si olakšamo dušu i počnemo iznova. Isusove riječi: **“Tvoja te vjera spasila. Idi i ne griješi više!”** posebno volim i stvarno se trudim da ne činim ponovno iste greške, ali to nije uvijek lako. Kod mnogih ljudi, nažalost već sam osjećaj da sve mogu ispovjediti i od svećenika dobiti odriješene grijeha olakšava im zapravo ponovno čak svjesno, opetovanje iste greške. Veliko je to neznanje.

Dakle, bez mnogo razmišljanja odlučili smo tada u Zagrebu, prije odlaska u Englesku, suprug i ja, da odem na pobačaj. Činilo mi se da to svi čine bez mnogo razmišljanja. Ujutro bi oko dvadesetak žena došlo u Petrovu bolnicu, pod narkozom bi se učinila kiretaža i u dva popodne se išlo kući. U tom trenutku nisam bila svjesna da sam učinila nešto loše. Postojala je određena potištenost zbog učinjenog, ali pravi sam osjećaj krivice potisnula duboko u podsvijest. Tješila sam se kako sam još mlada i kako još ima dovoljno vremena za djecu. Kad sad gledam na ta događanja znam da je taj podsvjesni osjećaj krivice izazvao kod mene mnogo problema i zdravstvenih teškoća. Koliko li sam samo kasnije patila da dobijem dijete, koliko sam suza prolila kad bi mi suprug kod svakog sukoba predbacio, da imamo djecu da bi sve bilo drugačije. Koliko me je osjećaj krivice, potisnut u podsvijest, činio ranjivom i nesigurnom. Željela bih svima reći, poučena svojim iskustvom, da ni porast svjesnosti o individualnim slobodama popraćen povećanom konzumentskom ideologijom, ni legalizacija pobačaja, ni legalizacija lakih droga ne može dovesti do sreće i mira, niti opravdati naše krive odluke, jer čovjek uvijek ima slobodu izbora. Za života na Zemlji prepušteni smo sami sebi i naše aktivnosti određuju tijek naših života. Bog ne želi intervenirati osim ako Ga molimo, a i tada pomaže nam samo onoliko koliko je to dobro za naš daljnji duhovni rast. Tako smo u mogućnosti da koristimo svoju slobodnu volju, ali i snosimo karmičke posljedice za učinjena djela.

Ljudi su promašili put i prolaze krivudavim sporednim uličicama koje ih udaljuju od cilja. No, samo čovjek ima mogućnost prepoznati pravi put i vratiti se istim putem neprestano se ispravljajući. On mora primjenjivati tu sposobnost samoispitivanja i shvatiti da se mir i zadovoljstvo nalaze samo u dubokom promišljanju o istinskoj prirodi Boga. Tuga i nemir potječu od pomanjkanja duhovne hrabrosti.

Istina, dobrota Ijepota I. str.200

Više godina kasnije, svećenik mi je na ispovijedi, uz odrješene grijeha, nakon što sam u molitvi pokajanja obećala da to više neću činiti, vrlo grubo rekao da je to smrtni grijeh i da će moje pobačeno dijete nakon moje smrti tražiti da zbog tog čina idem u pakao. Zgrozila sam se nad njegovom grubošću i prkosno izašla iz crkve u koju godinama nisam ponovno ušla. Moja ionako krhka vjera bila je tad još više pokolebana i činilo mi se da mi je baš svejedno postoji li uopće Bog ili ne. Razmišljala sam i o protivurječnosti koja se dogodila na toj ispovijedi. Svećenik me je s jedne strane odrješio grijeha, a s druge osudio na pakao. Zapravo je priznao svoju nemoć da on čovjeka oslobodi posljedica njegovih grijeha, ali u svom neznanju vidio je kao jedinu mogućnost

“odradivanja” grijeha u paklu. Veo iluzije sve me više obavijao, sve sam više gubila vjeru u Boga, jer tad još ništa nisam znala o tome što Sai Baba kaže na tu temu.

Glupo je misliti da Bog ne postoji. Oni koji ne mogu razumjeti tu transcendentu moć, poriču postojanje Boga. Nemojte se zavaravati da znate ono što uistinu ne znate. Ljudi vole poreći

postojanje svega što je bezoblično. Činjenica da su radiovalovi nevidljivi, ne znači da ne postoje. Ljudsko se tijelo može usporediti s radiom. Treba ga podesiti na bezobličnog Boga kako bi Ga se doživjelo. Ljudsko je tijelo kompjutor s mnoštvom skrivenih tajni. Um je poput televizora. Na njemu se mogu pokazati mnoga imena i oblici. Tijelo je generator. Bit svega ovoga u tome je da su sve moći latentne u čovjeku.

Einstein je pokazao da se tvar može pretvoriti u energiju, a energija u tvar. Energija je sveprožimajuća. Newton je rekao da se energija ne može ni stvoriti ni uništiti. Ipak, energija se može pretvarati iz jednog oblika u drugi. Filozofi su to objasnili na razne načine.

Slično tome, Bog je sâm oblik svjetlosti. Postanite svjetlost. Postat ćete jedno s kozmičkom svjetlošću. Bog nema lika. Da biste se spojili s bezobličnim Bogom, trebate se prestati poistovjećivati s tijelom. Usredotočite se na princip utjelovljenog Duha. Ako ste stalno vezani za tijelo, kako ćete ostvariti atmana, kozmički princip?

Stoga se usredotočite na princip utjelovljenog duha. Tek tada vaša će se svijest spojiti s kozmičkom sviješću. To spajanje s kozmičkom sviješću naziva se i sveto stanje stapanja s Bogom.

Isti utjelovljeni Duh prebiva u svim bićima. Postoji samo Jedan kojemu se daju različita imena i oblici. Postoji samo Jedan. Nula dobiva na vrijednosti kada se jedan nalazi ispred nje. Svijet, život, sunce, mjesec, nebo i sve ostalo jest nula. Samo je JEDAN glavni junak, to je Bog.

Svamijev govor od 23. studenog 1998.

Tek moja ispovijed u Međugorju, o kojoj sam pisala u prošloj knjizi, nakon što sam se iskreno pokajala i kroz gorki plač zavapila pred svećenikom da nisam znala koje su posljedice onog što sam učinila, osjećala sam se lakše. Svećenik me utješio vrlo blagim riječima da je Bog milostiv i da nam je u stanju sve oprostiti kad se iskreno pokajemo. Toliko sam puta kasnije doživjela koliko je bezgranično milostiv Gospodin. Svojim dobrim djelima možemo steći Njegovu milost da nas oslobodi neke teške karme. Za svoje greške i propuste trebamo odraditi bilo sada ili kasnije kako bi naučili lekciju i sve više napredovali svojem konačnom cilju, a to je da postanemo kao Bog i da se sjedinimo s Njim.

U knjizi **Put k Bogu II**, odgovor je na pitanje Svamija u vezi s abortusom. Na pitanje kad se duša utjelovljuje u tijelo On je odgovorio da se utjelovljuje u petom mjesecu trudnoće ali da abortus nije dobar ni prije ni poslije tog trenutka. Ljudi se trebaju naučiti kontrolirati um i osjetila, a ne raditi abortuse.

O kontracepciji je Svami više puta govorio, a u knjizi **Sādhanā** sam našla citat:

Ograničavanje rađanja umjetnim sredstvima besmislen je i pogrešan korak. To je kao kada biste odsjekli glavu, jer su vrata preniska, a ne želite se sagnuti pri ulasku. Ono što vi trebate učiniti jest otkriti mogućnost kako proizvesti više hrane, npr. iskorišćavanjem podzemnih voda. Umjetna sredstva za sprečavanje začeca potaknut će razuzdanost i prouzrokovati promiskuitet. Ono koji ohrabruju takve opasne metode morali bi prije svega poticati samokontrolu i suzdržavanje kroz jogu i služenje drugima, metode koje su zagovarali mudraci u svetim tekstovima, a oni su znali kakve nesreće nastaju kao posljedice neodgovornog očinstva ili razočaranog majčinstva. Naime, prostodušne neupućene žrtve možemo vrlo dobro uputiti da svladaju svoje niže nagone i da ih usmjere u korisnije tokove. Bez mentalnih priprema i odluka te umjetne metode mogu prouzročiti bolesti, umobolnost i druge komplikacije.

Tako bih željela svakoj osobi koja se nađe u situaciji da odlučuje za ili protiv začetog života, prenijeti baš to da je svatko slobodan i ispunjen vedrinom i mirom samo kad živi u skladu s Božjim zakonom. Bog nam je dao određene smjernice ne zato da sputa našu slobodnu volju već da nam pomogne da budemo sretni.

Svami mi je dao i pravi test da sama mogu vidjeti kako ću u životu provesti ono o čemu govorim. Kad sam saznala da ću postati baka u vrlo neobičnim okolnostimama niti trena nisam pomislila da bi možda bilo bolje da se dijete ne rodi u to vrijeme. Zahvalila sam Babi što ću postati baka i što mi je i na intervjuu u ljeti 2000. pomogao da uvidim da se neke stvari moraju karmički dogoditi baš na određeni način. Još 1997. mi je rekao na intervjuu u prisustvu mog sina da će mi biti lakše kad se on oženi, ali naglasio je: **“Ali ne za onu djevojku! Ne za onu djevojku!”** Tad nitko od nas prisutnih na intervjuu nije ni slutio što je Svami time htio reći, ali danas kad je odabrao svoju životnu pratilju i majku svom djetetu sve mi je jasnije. Svami me pripremao na ova događanja i 1998. kad mi je upitavši me za sina rekao: **“Oženi ga!”** Ja sam se tad branila i rekla da mu je tek 21 godina, no Svami je pokazao na djevojčicu na intervjuu i rekao: **“Pa što, ona ima tek 13 godina a već gleda dečke”.**

Požurila sam se da kažem Svamiju da se ja slažem samo neka mu On nađe dobru ženu.

Budi volja Tvoja, o moj Gospodine...

Sedmo poglavlje PRVE VEĆE KRIZE

Spontani pobačaj u Engleskoj me prilično otuđio od muža umjesto da nas patnja zbliži. On je krenuo u svoj pohod osvajanja žena koje su mu se nudile na svakom koraku; u koledžu, na radnom mjestu, u susjedstvu, na ulici. Volio je žene iznad svega. Smatrao ih je očaravajućima i uživao je uživati u njima. Bila sam duboko povrijeđena i počela sam se braniti i osvećivati na taj način što sam o svemu sama odlučivala, dogovarala sve sa šefovima na radnom mjestu, dogovarala s gazdama kuće u kojoj smo stanovali, odlučivala o tome što ćemo kupiti ili ne i pretvarala se da mi je baš svejedno gdje je i s kim je. I on je bio povrijeđen i branio se tako što mi je stalno pokazivao kako je privlačan drugim ženama.

Još je nešto bilo uzrok naših vrlo čestih svađa, što sam otkrila po prvi puta u Engleskoj. Moj muž je trošio prilično novaca na sportske prognoze, loto i druge igre na sreću. Stalno se nadao nekom velikom dobitku. Kad već nije uspio kao veliki nogometaš, nadao se da će se na taj način obogatiti. Ja sam protestirala, jer smo vrlo skromno živjeli i teško radili, ali ništa nije pomagalo.

Na povratku kući u ljeti 1965. ipak smo imali dovoljno uštedenog novca od vjenčanja i zarade u Engleskoj da kupimo naš prvi auto. Bio je to crveni Opel Rekord. Još smo nešto donijeli iz Engleske; prekrasni dječji krevetić koji sam kupila u jednom skupom dućanu u vrijeme prije nego se dogodio pobačaj. Nisam ga nikako htjela ostaviti tamo, jer mi je on ulijevao nadu da će slijedeći puta s mojom trudnoćom biti sve u redu i da će mi taj krevetić ustrebati.

Vrativši se u Zagreb vrlo brzo smo uletjeli u novi posao. Prodali smo auto da bi postali suvlasnici restorana u Jaski, koji je pripadao sestrični mog muža. Tu počinje novo razdoblje mukotrpnog rada, iako je ono značilo i lijepu zaradu.

Restoran se zvao *Dobroj mamic*, a ja sam, osim što sam svakog jutra išla već u pet sati ujutro sa suprugom na tržnicu u nabavu potrebne hrane i pića za restoran, posluživala goste cijeli dan. Kasno u noć vraćali smo se umorni u Zagreb na spavanje da bi slijedećeg jutra ponovno, već u osvit zore krenuli u nabavu hrane. Radilo se i nedjeljom; tad su obično bile gužve jer su se ljudi vraćali s vikenda pa bi se rado zaustavljali u *Dobroj mamic* jer smo bili poznati po dobroj kuhinji. U sezoni lova bilo je i mnogo lovaca pogotovo iz Italije koji su redovito dolazili k nama na ručak ili večeru. Tu sam prošla još jednu neugodnost s kojom se dotad nisam suočila, naime, da gosti konobarice skoro uvijek doživljavaju kao "laku robu", pa bile one i udate za suvlasnika restorana. Ponekad sam se morala i pljuskama braniti od štipanja ili drugih iskazivanja nježnosti pripitih gostiju. Bila je to još jedna teška škola u mom životu. Izdržali smo godinu dana no, kad smo izašli iz tog posla mogli smo kupiti novi auto i još nam je ostalo novaca za druge stvari.

U međuvremenu su roditelji mog muža i moji roditelji zajednički izgradili u Tuškancu prekrasnu kuću, dvojni objekt, čiju su polovicu prodali i tako skoro pokrili trošak polovice koju smo dobili suprug i ja. Kuća je bila završena "do pod krov", a dalje su nam prepustili da brinemo sami. Bila sam presretna i preponosna na naš dom. No, ubrzo mi je postalo jasno da će vrlo teško biti studirati i uređivati kuću, tako da sam 1967. godine napustila studij i krenula na još jedno putovanje, ovaj puta u München. Tamo sam završila kozmetičku školu i nabavila opremu i preparate za rad u Zagrebu. Po povratku kući otac mi je pomogao u novoizgrađenoj kući urediti kozmetički salon sa saunom masažom, frizerajem i pedikiranjem. Tako sam počela raditi i privređivati. Iako se teško radilo rad me ispunjavao radošću i zadovoljstvom. Kako se u našoj radnoj ekipi nalazila Višnja koja me frizirala još od vremena školskih dana, naš salon su posjećivali mnoge poznate ličnosti iz javnog života. Kasnije nam se pridružio i sad već pokojni Braco majstor šminkanja, a Cica, koja je počela kod nas kao naučnica naučila je izvrno masirati tako da smo imali puno, puno posla od jutra do mraka. Bili smo skladna, marljiva ekipa koja je zajednički proživjela mnoge lijepe trenutke unatoč teškom poslu, ali...

Jaz između mene i mog muža postajao je sve veći. On je po cijele dane provodio na fakultetu i u gradu, a kad bi me uvečer i pozvao da izađemo zajedno bila sam preumorna, jer je trebalo brinuti još i o pranju rublja za salon, o kuhanju za slijedeći dan. On to nije shvaćao i nakon prepirki ipak bi izašao, a ja bih ostajala sama.

Tada mi je jedina želja bila da ne budem intimno sama i da me ne izjeda usamljenost, da budem voljena, i da nađem sigurnost u ljubavi. Ali, ljubav u onoj punini o kojoj sam maštala nisam doživjela, a sigurnost mi je izmicala uvijek kad mi se činila na dohvat ruke. Tako sam provela previše vremena tragajući za onim što je većini ljudi nešto posve obično, da bih uvijek, uvijek bez iznimke na kraju završavala sama...

Iako sam vodila prelijepi salon, stanovala u jednom od najelitnijih djelova grada i vozila se u Mercedesu sve sam se više osjećala neshvaćenom, čak sam imala osjećaj da je većina ljudi protiv mene, da mi zavide, da mi otimaju muža i da je zabluda pretpostaviti kako na svijetu uopće postoji neka prirodna pravda. Jedinu pravdu koja postoji, mislila sam tad, čovjek mora izboriti sam za sebe na najefikasniji mogući način, jer na ovom se svijetu svaki čovjek bori za sebe i nitko neće ni prstom maknuti da pomogne drugome, ako se to sukobljava s njegovim vlastitim interesima.

Tražila sam tako grčevito ljubav, uzvišeni idealizam i plemenitost duše kod svog, iznad sveg voljenog supruga, ali mada me je on na svoj način volio uvijek sam se iznova razočaravala. On je previše bio zaokupljen sobom i odlučio je pod svaku cijenu napredovati i dobiti sve ono što je mislio da mu pripada, suprostavljajući se svakome tko bi ga pokušao zaustaviti, spriječiti ili ga samo savjetovati.

Svoju patnju i nesigurnost prikivala sam arogantnim ponašanjem i samovoljom. Nerijetko sam predbacivala suprugu kako predugo studira, vodi lagodan život i o ničem ne brine. On mi se za te uvrede osvećivao, jednako kao u Engleskoj, pokazujući mi koliko je drugim ženama privlačan. Pitala sam se nakon još dva spontana pobačaja, koja su mi se dogodila, da li ja kao žena mogu izbjeći sudbinu većine žena. Iako sam uspjela izbjeći sudbinu lošeg društvenog položaja, osjećala sam se u braku potčinjenom.

Vrlo napornim radom kao da sam željela dokazati sebi i drugima da sam kreativna i sposobna, i da me muževa nevjera uopće ne pogađa. Ali, jasno, to je bio samo privid. U dubini svog srca bila sam ranjena, bespomoćna i beskrajno tužna. Pokušavala sam nadvladati te osjećaje ali nisam uspjela. Borila sam se ali sam bila svjesna da dok postoji i najskrivljeniji dio mog bića kojim nisam u stanju gospodariti u potpunosti, dok postoji i najbezazleniji pokret koji mi izmiče kontroli, prepuštena sam svim strahotama, svim rušilačkim energijama... Sama sam sebe uništavala a nije u tome bilo moje volje, a još manje želje.

U svojim razmišljanjima počela sam se sve više baviti i pravima žena. Od prava na rad, preko prava glasa do prava na ljubav. Žene ovoga svijeta već stotinjak godina povećavaju svoje zahtjeve, malo pomalo otimajući se muškoj supremaciji. Žene danas hoće i mogu sve ono što rade muškarci, samo obrnuto, odnosno tretirajući muškarce onako kako oni tretiraju žene. U mnogim dijelovima svijeta žene još nisu izjednačene s muškarcima, ni u najvažnijim stvarima, a ja sam se sve više indentificirala s tim obespravljenim ženama.

Tada nisam poznavala Babino učenje o samozatajnoj ženinoj ulozi u obitelji, a da i jesam pitanje je da li bih ga razumjela i prihvatila. Danas je prekasno da po tom pitanju bilo što promijenim osim da strpljivo podnosim svoju karmu i dobrim djelima zaslužim Božju milost.

Bez obzira na to koliko je muž loš ili koliko je nisko pao, žena ga svojom ljubavlju mora obratiti i ispraviti, te mu pomoći da dobije Gospodov blagoslov.

Sri Sathya Sai Baba - Izreke

Ponekad bih se, nakon burne svađe sa suprugom i izmirenja, smirila u njegovom naručaju. Sjećam se kao danas riječi koje sam puno puta iznova ponavljala: "Evo, opet sam ti oprostila, ali to mogu samo dok te toliko volim. Pitanje je da li će moja ljubav drugi puta biti dostatna da ti još jednom oprostim." On bi me uvjeravao kako neće nikad više biti potrebe da mu išta opraštam i da će se promijeniti, ali nikad nije uspio održati obećanje.

Kad je sve već izgledalo da ćemo spasiti brak; kad je moj suprug konačno završio studij te počeo stažirati u jednoj advokatskoj kancelariji a ja, čuvajući trudnoću uz ležanje i "cerclagu", došla do šest i pol mjeseci trudnoće, sve se preko noći srušilo kao kula od karata. Na, tadašnji praznik Dana republike došlo je ipak do preuranjenog poroda. Tjedan dana sam strepila za život malog dječacića od 1300g koji je u inkubatoru bio priključen na kisik. Gledajući ga satima kroz staklo tiho sam se nadala da će preživjeti. Imala sam već i ime za njega i tepala sam mu tiho: "Sven, drž se, izdrži, toliko želim da te zagrlim." Izgovarala sam i molitve, doduše više u grču, rezignirano, uplašeno nego li iz srca, da ga Bog sačuva i spasi. Treći mi je dan prvi puta stara divna doktorica Mučnjak ulila malo nade rekavši mi da je velika stvar što je taj dan bio skinut s kisika i što su mu pluća proradila. Peti se dan nakon praznika vratilo u bolnicu svo osoblje tako i šefica odjela koja je ordinirala djetetu drugu hranu, jer je izgubilo dosta na težini. Ta je promjena bila kobna. Dijete je počelo povraćati i postajalo sve slabije i morali su ga ponovno priključeno na kisik. Sva izvan sebe nazvala sam supruga i javila mu što se događa s djetetom, a on je zamolio liječnicu koja je ordinirala drugu ishranu, da dođe vidjeti dijete. Iako joj je moj suprug ponudio da joj plati dolazak u bolnicu i da je svojim auto preveze ona je samo, vrlo rezervirano, rekla da će dijete vidjeti ujutro i da nema razloga za paniku. Ujutro kad je stigla dijete je već bilo mrtvo, a ja sam izašla iz rodilišta u Petrovoj potpuno slomljena, u šoku.

U knjizi *Istina, dobrota ljepota* na 99 str. Baba kaže tješeći gospođu Rao: ***Bol i tuga su sudbina svih ljudi, zar ne znaš da su obje sestre ovog tijela?*** No Svami i neprekidno ponavlja: ***Ne brinite! Budite sretni!*** Dugi niz godina učim kako prevladati bol i tugu i biti sretna, ali to mi u potpunosti još nije uspjelo.

Danas kad razmišljam o tom razdoblju mog života sa sigurnošću mogu ustvrditi da bi mi sve mnogo lakše palo da sam znala iskreno moliti, jer Bog ne ispunja samo naše molbe, već nas preko molitve mijenja, snaži i krijepi da lakše podnesemo razne situacije, te naučimo prihvatiti sve kao Njegovu volju. Tada je u meni bio upravo "bunt" protiv Boga i svega što me snašlo. Tonula sam sve više u samosažaljenje i otuđivala se sve više od supruga i ljudi koji su me okruživali.

Mjesecima se nisam mogla oporaviti ni fizički ni psihički od šoka koji sam doživjela, a mužu sam sve više išla na živce sa svojom tugom i predbacivanjima. Kako sam tad malo znala o zahvaljivanju i blagoslivljanju. Kako sam malo znala o tome kako, ne samo da treba čistiti svojim dobrim mislima i molitvom okolinu u kojoj živimo, već i kod spremanja hrane trebamo biti u posvećenom, meditativnom ozračju, slušajući neku duhovnu ili

klasičnu muziku ili ponavljajući ime Božje, bilo kroz pjesmu, mantru ili molitvu. One s kojima živimo trebamo svakodnevno blagoslivljati te svojom ljubavlju, suosjećanjem i tolerancijom navoditi na promjenu. Sjećam se s kolikim sam bijesom i gorčinom uvijek navečer (dok mi je suprug negdje vani švrljao) kuhala za slijedeći dan, glačala njegove košulje ili pospremala za njim razbacane stvari. Danas kad spremam hranu svojoj obitelji obavezno molim i prikazujem je Bogu, a dok glačam njegove stvari obično uz to molim kronicu uz Radio Mariju. Kod kuće često palim svijeće i štapiće i slušam smirujuću duhovnu muziku da i na taj način pročišćavam ozračje što omogućava bolju komunikaciju među ukućanima.

Moja bol i gorčina mora da su bojili moje okruženje vrlo tamnim bojama i imala sam osjećaj da me i suprug i drugi ljudi pomalo izbjegavaju. Vegetirala sam tako obavljajući najnužnije poslove u kozmetičkom salonu i kućanstvu bez imalo nade da će se nešto promijeniti u budućnosti.

U isto to vrijeme je Svami prema Kasturiju najavljivao svoj dolazak k raznim ljudima širom svijeta znakovima i čudima. Tako se npr. Charlesu Pennu, dok je bio visoko u zraku i suočavao se s neobjašnjivim problemima u spremištu benzina svog zrakoplova, Baba pojavio uz njega u pilotskoj kabini, pokazao mu mjesto kvara i dao mu upute za popravak.

Osmo poglavlje **RASTAVA I KARMA**

Gotovo preko noći dogodilo se nešto potpuno neočekivano, zbunjujuće, čega sam se bojala, ali protiv čega se nisam znala boriti. Pojavio se drugi čovjek u mom životu, dosta stariji, iskusniji, koji je točno znao kako se osjećam i koji mi je mnogo pomogao.

Bila sam nesigurna i zbunjena, pitajući se često što će biti samnom i kuda će me ta ljubav odvesti? Pitala sam se griješim li i vrijeđam li svoje samopoštovanje, čast žene i ostajem li dosljedna samoj sebi. Što je život? I čemu služi? Čemu ako ne ljubavi! Koji je to božanski ili ljudski zakon koji bi mogao zabraniti ljubav? Razmišljala sam o tome da je čovjek smrtan i da smrt može nastupiti svakog trenutka, a ljubav je jedini stvarni smisao života. Ispitujući se tako nalazila sam razne odgovore. Danas mi se čini da bih bila puno sigurnija, da sam tada imala dijete, jer bih bila ispunjena radostima njegova rođenja i svi moji nemiri, sve ono što me je toliko uznemiravalo i opterećivalo, sve te nemirne noći, pretvorile bi se u strasnu, nezamjenljivu ljubav majke prema djetetu.

S druge strane uzdizala sam važnost ljudskog tijela i njegovih funkcija. Nisam mogla u sebi ugasiti potrebu da si ugađam. Međutim, znala sam da postoje dva puta: put odricanja i put uzimanja. A taj put uzimanja je težak i na njemu čovjek biva maksimalno poražen, jer se nekontrolirani osjećaji skupo plaćaju.

Pitala sam se između ostaloga, trebam li tražiti praktična rješenja ili pobjeći od svega. Međutim, čovjek ne može pobjeći od samoga sebe ni od životnih iskustava koja su zacrtana karmom na njegovu životnu putu. Trebala sam jednostavno slijediti taj put, činiti pogreške, brinuti, strjepiti i učiti iz toga. Svatko od nas išao je svojim putem i bio nesretan ili je vjerovao da je sretan, da bi kasnije otkrio da se varao. Sve te duge godine, učinile su me takvom kakva sam danas. Naučila sam u životu da ljude ne treba suditi po onome što rade, već po motivima, koji su ih naveli da tako rade.

Niz godina dani su prolazili ispunjeni napornim radom u kozmetičkom salonu sa saunom, s frizerom, pedikerom i maserom. Izvana je sve izgledalo idealno. Mnogo je ljudi dolazilo, koristilo naše usluge i odlazilo vrlo zadovoljno uslugama. Kuća je bila lijepo uređena s bazenom u vrtu. Mnogi su nam ljudi zavidjeli. A što se događalo u meni? Jad, bescilnost, unutarnja borba, očaj i osjećaj bespomoćnosti. Iscrpljivala sam organizam fizičkim radom do maksimuma samo da previše ne razmišljam o situaciji u kojoj sam se našla i da bih shrvana umorom mogla prospavati bar nekoliko sati.

Ipak, ta agonija nije dugo potrajala i ja sam svom mužu pri prvoj većoj svađi rekla da ga više dovoljno ne volim da mu ponovno oprostim i da se želim razvesti. Bilo mi ga je žao, jer je sad on doživio šok od kojeg se dugo nije oporavio, ali sam ja u svojoj odluci bila čvrsta i nepokolebljiva. Bilo mu je vrlo teško prihvatiti činjenicu da je žena koja je toliki niz godina bila uvijek spremna sve oprostiti i krenuti iznova sada smogla snage da se tome odupre. Bilo je mnogo otpora u mojoj obitelji i obitelji mog supruga na tu moju odluku. No, ja se nisam dala pokolebati. Odlučila sam da takav moj život više nema nikakvog smisla i da moram u njemu nešto promijeniti. Zvanično smo se rastali godinu i pol dana kasnije kad je on već imao sina s drugom ženom s kojom, mislim, da je i danas u braku.

Jednog sam jutra iznenada, s dva kofera ispunjena najpotrebnijim stvarima krenula sasvim sama, na čuđenje obitelji i prijatelja, u "bijeli svijet" ostavljajući za sobom muža, uhodani salon, prelijepu kuću na Tuškancu, kao i čovjeka koji mi je u tom trenutku još mnogo značio, ali njegova uloga u mom životu bila je završena. U vlaku koji me je vozio u neizvjesnost, u nepredvidivu budućnost, čitala sam Tina Ujevića roneći suze nemoći i očaja, obraćajući se po prvi puta nakon duže vremena ponovno Gospodu.

O Bože, Bože, sjeti se svih obećanja blistavih što si ih meni zadao.

Bože, Bože, sjeti se i ljubavi i pobjede i lovora i darova

*i znaj da sin Tvoj putuje dolinom svijeta turobnom
po trnju i kamenju od nemila do nedraga
i noge su mu krvave i srce mu je ranjeno i kosti su mu umorne i duša mu je žalosna.
I on je sam i zapušten i nema sestre ni brata ni oca ni majku i nema drage i druga
i nema nigdje nikoga do igre drača u srcu i plamena na rukama.
I sam samcat putuje pod zatvorenom plaveti, pred zamračenom pučinom
i kome da se potuži
ta njega, nitko ne sluša, ni braća koja lutaju....*

Rastanak od kuće, supruga i domovine nije mi posebice u početku padao lako. Puno sam i dalje razmišljala o svom suprugu i godinama provedenim s njim. Pitala sam se tada, nakon izvjesnog distanciranja od svih događanja, što me je zapravo navelo da baš njega izaberem za bračnog partnera? Nije bilo sumnje da je to bila ljubav no, kakva je to zapravo bila ljubav? Razmišljala sam i o svom djetinstvu, o braku svojih roditelja i sjetila se svih majčinih suza u braku s ocem. Tad još nisam ništa znala o karmi ali sam se pitala zašto je mene i majku zadesila u braku vrlo slična sudbina samo s tom razlikom što je ona nekako smogla snage i ostala u braku, a ja sam se odlučila razvesti. Mnogo, mnogo godina kasnije našla sam u knjizi *Sathya Sai's Amrita Varshini* prihvatljivo objašnjenje:

Osoba koja je duhovno razvijena rodit će se u savjesnoj i pobožnoj obitelji u kojoj će moći duhovno napredovati. Obitelj može biti siromašna ali duhovno ona će biti bogata...Svi važni odnosi kao roditelji-djeca, muž-žena, brat-sestra i guru-učenik određeni su prošlom karmom...Ako roditelji imaju dobru karmu bit će sretni sa svojom djecom, bez briga, strahova itd., dok će u suprotnom patiti zbog teške sudbine ili lošeg ponašanja svoje djece. Zbog svoje prošle karme oni sudbinski trebaju proći kroz tu patnju...Aktivnosti i djela roditelja u određenom životu djelovat će na djecu samo u tom životu. Djelovanje se neće nastaviti u slijedećoj inkarnaciji.

Tijekom slijedećih sam godina života učila kako u trenucima u kojima osjećamo da jednostavno više ne možemo izdržati, da teškoće nadilaze naše snage, kada se osjećamo tako izgubljenima da više ne vjerujemo ni u kakvo pozitivno rješenje, kako u tim trenucima kroz nesebični rad za druge i kroz molitvu “napuniti svoje baterije”. U svojoj mladosti molitvu sam izgovarala mehanički, odsutna duha, a sve greške tražila sam samo u partneru. Daleko kasnije naučila sam da je od presudnog značenja za naš razvoj sposobnost i odvažnost sučeljavanja sa svojim manama. Ne treba ih vrednovati niti treba razmišljati o tome kako bi čovjek trebao biti savršen. Nitko ne može postati savršenim, ali ni savršenijim, ako se ne može suočiti s onim osobinama koje u njemu nisu poželjne. Sljepoća i lažna svetost loše su isto toliko, koliko i uljepšavanje i zavaravanje. Prepoznati svoje nečistoće i priznati ih, velika je stvar. Nije dobro brzopleto pokušati promijeniti te svoje slabosti već je čak potrebno bar neko vrijeme živjeti svjesno s njima. Uvijek treba razmišljati, nije li ta “nečistoća” u prošlosti možda tvorila zaštitni mehanizam, koji nam je omogućavao opstanak i preživljavanje?

Postojali su ljudi tijekom cijelog mog života kojima se doista, kako mi se čini, nikad nisam sviđala, ljudi kojima sam se činila odveć sigurna, odviše žestoka, odviše otvorena. Osjećala sam njihovu odbojnost pa sam, braneći se, bila suzdržana i distancirana u kontaktima s njima, a oni su me tada doživljavali kao vrlo arogantu osobu. Nimalo čudno jer svoju pravu prirodu nisam ni sama poznavala, a kamoli da su je drugi kroz površne kontakte poznavali. Čak i dan danas se jako trudim da se ne poistovjećujem s tijelom i da tako sve više otkrivam svoju višu prirodu, Boga u svom srcu.

U trenutku kad sam napustila dom nitko nije točno znao što se dogodilo samnom, ali svatko je pričao svoju verziju, svoj dio priče. Nisam mnogo razmišljala o tome. Pokušala sam jednostavno izbrisati životno razdoblje, koje sam provela u braku, i početi sve iznova, ne znajući tada ništa o zakonu karme, iako sam u dubini duše, kao i nakon abortusa, osjećala potištenost i nesigurnost. Tješila sam se kako ima bezbroj razvedenih brakova u svijetu i kako to danas više nije tako strašno kao u prošlosti. No, kad sam, mnogo godina kasnije, naišla na Babin citat o rastavi - opet u knjizi *Sathya Sai Amrita Varshini* - shvatila sam da mogu počinjati ispočetka koliko god puta želim, ali svoj karmički dug ću morati kad tad otplatiti.

Do braka između dvoje ljudi dolazi zbog njihove prošle karme, zbog karmičkog duga koji trebaju jedan prema drugome izvršiti. Jednom kad se ta obveza ispuni i dug uzajamno otplati njih će dvoje biti odvojeno prirodnim putem; smrću. Smrt je prirodan zakon. Rastava i odvajanje bračnih drugova su neprirodni zakoni. Njih je stvorio čovjek, a ne Bog. Ako dvoje ljudi odluči da se rastanu i to učine, njihov karmički dug jednog prema drugome ostati će neispunjen. Taj će se dug morati po zakonu karme otplatiti. Tako će taj dug biti prenijet u drugi život, kad će to dvoje ljudi trebati uzajamno poraditi na njemu i u potpunosti ga otplatiti.

U knjizi Diane Baskin: *Sjećanja na božanskog Satya Sai Babu* našla sam i nešto utješno, jer je njoj Svami objasnio kako se valja iz sveg srca potruditi da brak uspije; rastava je uvijek posljednji izlaz. Rekao je kako je ona pokušala najviše što je mogla da spasi brak, ali njen brak ima loše posljedice za njeno dijete, za njeno dobro

bi bilo najbolje da se rastane. Ja nisam imala dijete u to vrijeme, ali me je Svami kasnije 1989. utješio na intervjuu da meni ne treba brak. Danas znam da ću morati odraditi svoj karmički dug prema suprugu ili ga već odradujem, ili će mi milosrdni Sai dati dovoljno prilika da svojim dobrim djelima zaslužim Njegovu milost da bar malo ublaži moju karmu.

U to vrijeme dok sam ja lutala bespućima svjetovna života, Svami je neumorno radio pomažući ljudima da nađu put k Bogu. U ožujku 1972. položen je temeljni kamen Sathya Saijeva koledža za mladiće u Brindavanu, a te je godine Svami posjetio i Delhi gdje je održao više predavanja, a za milijune ljudi to je značilo ljubav, svjetlost i blaženstvo u svakom trenutku. Održani su i *Ljetni pljuskovi*, seminar o indijskoj kulturi i duhovnosti, kojim je Svami želio studentima usaditi vrline poniznosti i potrebu štovanja Boga. Središnja tema bila je moralnost i duhovna mudrost, kao naše naslijeđe, intenzivna primjena morala u svakodnevnom životu, te u skladu s time, potreba da se proučavaju životi i poruke mistika i svetaca.

Šestog svibnja 1972. godine Easwaramma, Svamijeva majka odbacila je svoje smrtno tijelo i time joj je uloga majke u ovom fizičkom svijetu završila. Nekoliko dana prije blagdana *dasare* 1972. susrelo se oko 3000 članova Sri Sathya Sai *sevā* organizacije iz cijele Indije na konferenciji, a Svami ih je dočekao kao djecu koju je odnjegovala Njegova ljubav i koja trebaju voditi duhovni preporod među mladima. Meni je trebalo još dobrih 11 godina lutanja i traženja, prije nego što su prve riječi tog duhovnog preporoda doprle do mene.

Deveto poglavlje

TUĐA ZEMLJA IMA SVOJE

Ipak mi je Gospod, o kome do tada nisam mnogo razmišljala, pomogao da u Münchenu odmah nadem posao kozmetičarke u jednom elitnom salonu na Schwabingu, čime je započelo novo razdoblje mog života. Kad danas razmišljam o tom razdoblju provedenom u prelijepom, tihom stanu u Theresienstrasse u kome sam živjela potpuno sama i u kome sam sve uredila u narandžastim tonovima od lustera i zavjesa, do tepiha i posuda (a tek sam kasnije saznala da je to Sai Babina boja) svjesna sam da je tada zapravo započelo moje buđenje.

Iako sam u djetinstvu svirala klavir, nikad nisam osjećala prevelik interes za klasičnu glazbu. Skoro preko noći u Münchenu sam počela u slobodno vrijeme stalno slušati Bethoveenove simfonije, Richarda Wagnera (posebno me očaravala uvertira operi Tristan i Isolda), Mozarta, Brahmsa, Vivaldija itd. Duša mi je bila ranjena, i bila sam pomalo usamljena, ali baš ta samoća koju sam izabrala i “muzika sfera” (kako se još u drevnim spisima naziva klasična muzika) počele su me pomalo vraćati k samoj sebi. S vremenom rane su blijedile, a osjećaj usamljenosti bio je sve manje prisutan. Ljudi koji su me okruživali mislili su da i dalje patim i nisu mogli shvatiti da sam sada, živeći tim njima nesvatljivim životom, ustvari sretna i da su ta tišina i ta samoća, što me okružuju, najčistiji i najdublji sadržaj mog života.

Nisam tada poznavala Babino učenje, no intuitivno sam u dubini svog srca tražila sreću i mir i često sam ih nalazila. Danas iako prilično dobro poznajem Svamijevo učenje, ipak mi se događa da ga nisam u stanju uvijek primjeniti. No, uvijek se iznova trudim. Baba u svom govoru za vrijeme *Ljetnih pljuskova u Brindavanu 2000.* kaže:

Danas je čovjek stalno zaokupljen prošlošću i budućnošću iparazmetljivo ignorira sadašnjost. No sadašnjost je najvažnija, jer je sadašnjost posljedica prošlosti i sadrži u sebi klicu budućnosti. Sadašnjost je ta koja uvjetuje budućnost. Stoga posvetite svu svoju pažnju sadašnjosti, kako bi vam budućnost bila svijetla. Sadašnjost je klica s drveta prošlosti. No ona je i klica drveta budućnosti. Vaša budućnost leži u vašoj sadašnjosti. A svoju sadašnjost možete posvetiti dobrim govorom i dobrim mislima. Zato prije svega uložite ozbiljan napor da postignete svetost govora. A čistoća uma je to što vodi ka svetosti govora.

No, Bog je imao samnom svoje posebne planove. Trebala sam još ponešto odraditi na svjetovnom planu. Jednog ljetnog dana, dok sam prolazila glavnim trgom Stachusom, prišao mi je jedan stariji gospodin koji me je upitao da li bi željela raditi kod njega. Nisam mu dala mogućnost ni da mi objasni o kakvom se poslu radi, već sam digla glavu i produljila kao da ga ne vidim. U prolazu mi je ipak tutnuo u ruke svoju vizitkartu s kojom sam ja, vrteći je u ruci, stigla u kozmetički salon u kome sam radila. Ime Helmuta Sommera, koje je pisalo na vizitki, ništa mi nije govorilo, ali je zato itekako zainteresiralo moju šeficu, koja mi je sa zaprepaštenjem rekla da se radi o vrlo poznatom modnom kreatoru. Kopkalo ju je što je on htio od mene. Pristala sam na nagovor šefice da ga ona nazove pa smo tad čule vrlo čudovatnu, ako ne najčudnovatiju priču koja se dogodila. Njegova je supruga, za koju je krojena cijela jesenske kolekcija, pala s konja i slomila nogu te ne može na Jesenskom sajmu u Münchenu nositi modele. Kako sam joj ja po stasu vrlo slična, on mi je želio ponuditi da umjesto nje nosim modele. Kada sam, ne krijući iznenađenje, odgovorila da ja to nikad u životu nisam radila, on mi je predložio da odem na tečaj kod poznate manekene Gisele Ragain koja će me podučiti kako se to radi, a što će on platiti. Tako je i bilo. Kako je do jesenskog sajma bilo svega tri tjedna, ja sam skoro svake večeri odlazila na poduku u prekrasni Giselin atelje gdje sam naučila kako hodati po pisti, kako se okretati, kako skidati ili oblačiti kaput za

vrijeme hodanja, kako nositi torbicu ili kišobran, kako se smiješiti, kako se šminkati i još mnogo detalja potrebnih za tu vrst posla.

Najveće sam iznenađenje doživjela kad sam upoznala gospođu Sommer. Ne samo što nam je stas bio skoro isti (jer naša visina od 170 cm i nije bila baš manekenska) već je ona i izgledala kao moja sestra blizanka. Sprijateljile smo se i ona me je za cijelo vrijeme sajma podupirala uvjeravajući me da taj posao radim dobro i da nitko ne bi rekao da to radim prvi puta.

Očito je bila u pravu, jer me tamo zapazio gospodin Sluka iz Garmischa, organizator jesenskih i proljetnih revija po raznim gradovima Njemačke, i ponudio mi da radim kod njega. Kako su ti honorari bili bar pet puta veći od plaće koju sam zarađivala u kozmetičkom salonu i jer mi je taj posao ostavljao dosta slobodnog vremena, pristala sam. Putovali smo od grada do grada kombijem u kojem je bila ekipa koja se sastojala od pet manekenki, jednog manekena i jednog pjevača koji je obično pjevao uz klaviristu ili uz playback. Dolaskom u grad imali smo probu modela u butiku s kojim bi naš šef dogovorio termin, a modna bi se revija održavala u nekom hotelu ili hali. Gospodin Sluka bio je i konferansje na modnoj reviji, a modeli koje smo nosili nisu bili samo za one najvitkije već smo imali konfekcijske brojeve od 36 do 46. Ja sam ponekad nosila veličinu 36 a ponekad 38. Kako najčešće manekenka s tim konfekcijskim brojem nosi na kraju revije vjenčanu haljinu, ja bih skoro svaku večer bila "mladenka". Veselio me je pomalo taj novi posao, a najvrijednije je bilo to što mi je omogućavao duge šetnje u prirodi, za koje je bilo dosta vremena, između probe i nastupa, te turističko upoznavanje raznih gradova i mjesta u kojima smo nastupali.

Jednog dana dogodilo se da smo u hotelu sreli jednu drugu manekensku trupu koju je predvodio poznati njemački konferansje OK Klemenz koji je osim proljetnih i jesenskih revija po raznim buticima organizirao i ljetnu i zimsku turneju s vlastitom kolekcijom. Ponudio mi je da radim kod njega i bez mnogo razmišljanja sam prihvatila jer mi je to osim bolje plaće omogućivalo da zimi s njima obiđem najpoznatija zimovališta (Kitzbühl, Garmisch, Badgastein, Arosu u Švicarskoj i dr.), te ljetovališta na Sjevernom moru ljeti. Na tim zimskim revijama koje su se održavale u vrlo skupim hotelima nosile smo ekskluzivne modele kao i skupocjene krznene kapute, a ponekad bi nas i neka ekskluzivna draguljarna okitila svojim unikatima.

Kretala sam se među vrlo bogatim ljudima koji su pomalo i utjecali na mene, tako da sam kupila automobil BMW 316 i potrošila mnogo novaca na odjeću, nakit i krzna. U početku me je taj posao zabavljao, jer sam upoznala mnoge interesantne ljude, i usto obišla Njemačku, Austriju i Švicarsku uzduž i poprijeko. No, nakon nekog vremena sve više mi je taj način života bivao dosadan. Najčešće bih nakon revije, dok su moje kolegice večerale i pile šampanjac u društvu ljudi iz branše, odlazila u hotelsku sobu, slušala svoju klasičnu glazbu i čitala.

*U to vrijeme 1972., kako sam kasnije saznala iz knjige Samuela Sandweissa, on je prvi puta susreo Babu. U knjizi **Sai Baba - svetac i psihijatar** on je vrlo lijepo opisao taj prvi susret, posebice kako je Baba utjecao na promjene u njegovu mišljenju i ponašanju. U početku je osjećao da Babino učenje izravno ugrožava njegov način života, pa čak i njegovo profesionalno djelovanje. Počeo je preispitivati svoj vrijednosni sustav koji je bio odraz kulture koja se nije pokazala nimalo blistavom. Polovica brakova u južnoj Kaliforniji, gdje je živio, završavala je rastavom, a da ljudi*

zloupotrebjavaju zemlju, zagađuju zrak i vodu, ubijaju jedni druge i, po svemu sudeći, malo mare jedni za druge bilo je sasvim normalno. Za vrijeme njegova bopravka u Indiji Baba je govorio o ispravnom ponašanju, o ćudoređu, o radu, dužnosti, posvećenosti, ljubavi prema Bogu. Baba je govorio o tome kako nije dobro nositi tijesne hlače, dekoltiranu i izazovnu odjeću i povinjavati se modnim novotarijama, već da treba ovladati osjetilima i mislima itd. Osjećao je u početku da je takvo stajalište posve suprotno modernoj psihijatrijskoj misli, da ohrabruje potiskivanje i preveliku stegu te viktorijski moral. Nakon nekoliko dana provedenih kod Babe sve je više razmišljao zašto zapravo tako snažno prijanja za "moderne" ideje o moralu: ideje kao što su sloboda izraza u spolnosti, uranjanje u život osjetila i tjelesnosti, a što graniči s pornografijom i bizarnošću te predstavlja uzbudljiv lov na apsurd pa ohrabrenje da se čini sve što čovjek želi umjesto onog što bi trebalo činiti, zatim što nalazi oslonac u racionalnom umu i povjerenju u njega koje graniči s poklonstvom, što se oslanja na um očišćen od religije i Boga.

Učio je da pravilni postupci i stavovi približavaju čovjeka Bogu i smislu života. Baba daje ljudima snagu da ponovno povjeruju u te zaboravljene stavove, daje im snagu da žive životom prožetim predanošću ovim visokom idealima. Počeo je uviđati kako počinje nazirati nešto od Njegove veličanstvenosti.

Iako sam ja u Münchenu bila još daleko od tih spoznaja, prve klice duhovnosti počele su nicati u vrtu mog srca. Patriotizam ili ljubav za zemlju u kojoj si rođen ili rođena izuzetno je važna vrijednost i sastavni je dio prvog, od deset, načela učenja Sri Sathya Sai Babe. Tada na svjesnom planu još ništa nisam znala o Sai Babi, ali patriotizam je bio duboko usađen u mom srcu još od najranijeg djetinstva. Kad god sam imala nekoliko slobodnih dana, sjedala bih u svoj BMW i "skočila" do Zagreba u roditeljsku kuću. Sve više sam osjećala u Njemačkoj nostalgiju za svojim Zagrebom i Tuškancem.

U jesen 1974. godine odlučila sam vratiti se i ponovno otvoriti u suterenu roditeljskog doma kozmetički salon. Kako sam nakon brakorazvodne parnice dobila novac od polovice kuće koju smo prodali moj bivši muž i ja, za te sam novce kupila od starijeg brata stan u roditeljskoj kući i uredila salon. Još sam te godine ipak još otišla na jesensku modnu reviju i ostavila svojim pomoćnicama da vode salon, no već sam previše bila zaokupljena tim poslom koji sam ostavila kod kuće da sam jedva čekala povratak kući. Još sam jednom sedam godina kasnije, 1981. na jesenskoj turneji mijenjala dva tjedna svoju prijateljicu Hellu kad je njen sin Marc krenuo u prvi razred u školu, dok je mog tada četverogodišnjeg sina dva tjedna čuvala baka. Nakon toga sam se definitivno počela opraštati ne samo od modnih revija, već i od svjetovnog načina života.

Deseto poglavlje POVRATAK KUĆI

Po povratku iz Njemačke počela sam živjeti u Zagrebu “punim plućima” kako mi se to tada činilo. Osim rada u kozmetičkom salonu, počela sam nositi modele na nekim revijama i u našoj zemlji, a snimila sam i više spotova. Skoro svake večeri sam izlazila i posjećivala razne premijere, koncerte, prijeme, partije, festivale i sl. Počela sam redovito ići na tenis, i mnogo sam putovala. U kozmetičkom salonu visile su na zidovima moje slike sa raznih snimanja koje je s puno ljubavi slikao Saša, jedan od mojih dobrih prijatelja, tako da je moj ego prilično “procvao”.

Kao lijepe uspomene iz tog vremena ostala su mi dva boravka u Parizu. Prvi puta sam u Pariz krenula sa Silvijom koja me upoznala s našom poznatom slikaricom i dragom prijateljicom Biserkom Gall. S njima dvjema obišla sam najznamenitije djelove Pariza, razne izložbe, prijeme, premijere i upoznala se s mnogo interesantnih ljudi. Drugi puta sam u Parizu bila na kongresu kozmetičara i tom prigodom kod Biserke provela nekoliko prekrasnih dana. Tada smo vrijeme provodili malo mirnije u krugu njene obitelji pa sam bolje upoznala njenog supruga Kemala i sina Borisa. Bili su jedna vrlo interesantna umjetnička obitelj.

U ljeti 1974. prvi put sam posjetila filmski festival u Puli, i bilo mi je vrlo lijepo. Zatim sam sa Silvijom bila na Modefestu u Trogiru gdje sam u emisiji, koju je ona snimala o Modefestu, razgovarala s manekenima o njihovom doživljaju Modefesta. Na povratku u Zagreb jedan mi je novinar iz Milana razbio BMW za koji nikad nisam dobila odštetu. Bila sam zbog toga ogorčena i ljuta, čak sam pokušala i preko suda nešto utjerati, ali bezuspješno. Vjerojatno sam mu karmički bila nešto dužna pa sam morala na taj način “odraditi” svoj dug. Putovanje u Španjolsku sa Zdenkom (novinarkom od koje sam kasnije prvi puta čula za Babu), Višnjom, Bobom i Cobrom bilo je isto vrlo uzbudljivo. Kad je naš avion sletio u Barceloni u pet sati ujutro i kad sam u centru grada na Ramblasu vidjela još otvorene dućane, kioske i kafiće iz kojih su dopirali zvuci flamenga, a stotine se ljudi kretalo još ulicama, pitala sam se kad ti ljudi spavaju. Objasnili su mi da spavaju duže ujutro, a i popodne malo prilegnu. Za vrijeme cijelog našeg boravka u Barceloni, Valenciji i Madridu skoro da nismo ni spavali jer smo tijekom dana željeli pogledati sve galerije, crkve, izložbe i sl. a navečer smo izlazili, uživali gledajući prekrasne plesače i plesačice flamenga osjećajući u sebi zanos od te čarobne glazbe. Flamenco plesovi su sastavni dio programa u gotovo svakom lokalnu. Ta muzika tako uđe u čovjeka da se iza toga uopće nema potrebe za snom. Obilazili smo lokale, pjevušili, lupkali petama, i uglavnom pili ledenu colu. I bez kapi alkohola to, ozračje tako omami i opusti da se neka čudna ganutost i razgaljenost javlja među ljudima. Slijedećeg bi jutro autobusom putovali do narednog odredišta a za vrijeme vožnje pjevali smo uz gitaru, šalili se i pričali viceve. Jedino što mi se stvarno nije nimalo sviđalo bila je borba s bikovima. Sjedila sam utučeno i zbunjeno u areni i okretala glavu na drugu stranu svaki puta kad je situacija postajala dramatična. Nikako nisam mogla prihvatiti tu nepravednu borbu. Sa zebnjom sam se pitala kako čovjek može uživati gledajući ranjavanje toreadora ili ubijanje bika.

Na povratku iz Španjolske pao je dogovor da ćemo se nastaviti redovito družiti i sastajati uz slušanje španjolske muzike i pričavanje dogodovština iz Španjolske. Sjećam se da smo se jednom sastali kod Pere Zlatara, a jednom sam ja dovela kući cijelu ekipu plesača flamenga koji su nastupali u Zagrebu. Kad su zaplesali u mom stanu na prvom katu, moj se otac u prizemlju prepao da će se srušiti strop. Prijemi kod Gorana Štroka bili su bar jednom tjedno na kojima se sakupljalo vrlo mnogo zagrebačke elite. Moram priznati da sam se u to vrijeme dobro osjećala među njima. Vjerojatno je i to trebalo osjetiti i proživjeti prije nego li se napusti. Kasnije kad su se Goran i Renata preselili u Englesku više puta su me zvali da ih dođem posjetiti, ali tada više nisam osjećala pripadnost tom društvu.

Moje prijateljstvo s Jasnom i Belim dovelo je do toga da sam im najprije postala vjenčana kuma a kasnije smo godinama ljetovali zajedno u njihovoj kući na Koludarcu, na Malom Lošinju. Predivna priroda tog pustog otočića, kristalno čisto more i mir koji je vladao bili su mi uvijek pravi odmor. U domu kod Jasne i Belog osjećala sam se kao kod vlastite kuće. Zajedno smo prolazili sve divne i pustolovne dogodovštine vezane uz našu djecu i pomalo robinzonski život na pustom otočiću.

Posao u kozmetičkom salonu, iako je bio naporan, dobro je išao tako da sam uspjela iz ušteđevina i s povoljnim kreditom preurediti cijeli podrum u vrlo lijepi prostor i usto nadograditi još jednu veliku prostoriju na južnoj strani naše kuće. Ponovno sam se upisala na Filozofski fakultet, ali ovaj puta izvanredno i pokušala diplomirati engleski jezik koji mi je bio B predmet.

Na prvi pogled sve je u mom životu bilo u najboljem redu ili je bar tako izgledalo, ali ja ni tada nisam bila sretna, iako nisam znala pravi uzrok tome. Danas kad razmišljam o tom vremenu, čini mi se takav život vrlo ispraznim i ne čudi me što nisam bila sretna. No, tada sam jurila za raznim doživljajima jer nisam znala ni cilj, ni pravi smisao života. Shvatila sam, malo po malo, da me sve to ne ispunjava, ali nisam znala gdje da nađem pravu sreću i mir.

U knjizi: *Sai Baba govori o odnosima* našla sam kasnije mnoge odgovore na pitanja koja su me u mladosti mučila. Jednako, kao kod abortusa, pitala sam se zašto me Bog tako dugo držao u neznanju. No, ako znamo djelovanje karmičkih zakona sve nam postaje jasnije.

Današnji ljudi jure za užicima. A što je rezultat? Razoreni brakovi, razorene obitelji, povrijeđena srca, izgubljene nade. Čovjek koji juri za užtkom kao ciljem svog života, najprije doživi razočaranje a zatim ogorčenost. Uživanje ne može biti ciljem zato što je odveć nepostojano.

O strasti je rečeno u knjizi:

Za tijelo jedva da postoji nešto štetnije od strasti i požude ako nisu čvrsto ugrađene u trajni odnos. Strast je vrlo snažan osjećaj i izazov za čovjeka koji voli takva intenzivna zadovoljstva i koji si teško može predstaviti da sreća može biti vrlo tiha, mirna gotovo nepromjenljiva. Ljudsko tijelo je Božji dar i sve njegove potrebe nisu nedostojne samo što čovjek s njima krivo postupa. U čvrstom trajnom odnosu, odnosno u braku strast i požuda nalaze pravi okvir i pretvaraju se u ljubav. Samo ljubav koja stvara, daje, obnavlja, koja je bit sveukupnog postojanja istinska je alternativa strasti. Mijenjanje partnera neće čovjeka trajno usrećiti već će dovesti do gubljenja dostojanstva, a Božji zakon nije stvoren da bi čovjeka ograničio i oduzeo mu slobodu već da bi mu dao okvir unutar kojeg može sigurno djelovati, biti sretan i postići svoj cilj.

Stepski: Sai Baba govori o odnosima

Svojim iskustvom mogu danas svjedočiti kako nam je ovo učenje dano da budemo sretniji, da se ne vežemo previše za svjetovne stvari i da stoga manje patimo. Trebala sam, mađutim, sve to proći, kao i ono što danas prolazim; sve su to iskustva koja me vode da bih se kroz patnju učila nevezanosti za prolazno i približila spoznaji da nisam ovo tijelo već vječno Sebstvo.

Jedanaesto poglavlje **MAJČINSTVO**

Jedne subote ujutro, dok sam sjedila uz knjigu i pokušavala pripremiti ispit iz engleske književnosti, na mojim se vratima sasvim iznenada pojavio čovjek, koji je kasnije postao Velimirov otac. Poznavala sam ga površno s tenisa kao ginekologa koji je bio vrlo dobar tenisač i koji je sve slobodno vrijeme provodio na teniskom terenu. Čula sam usto na tenisu i nešto o njegovom nesređenom braku, ali to me nije zanimalo. Zapravo se jedini naš kontakt sastojao od toga da mi je posudio knjižicu o praktičnom svladavanju lekcija iz igranja tenisa. Ja sam, naime, bila početnik u toj vještini a on je već imao za sobom mnoga natjecanja u kojima je najčešće pobjeđivao. Pozvonivši mi na vrata s cvijećem u rukama ispričao se što tako nenajavljeno dolazi, a došao je, eto, po svoju knjižicu iz tenisa s tim da ujedno želi samnom razgovarati. Kad se danas sjetim tih trenutaka svjesna sam da mu je trebalo mnogo hrabrosti, odlučnosti ali i "otkačenosti" da dođe tako na vrata i kaže mi sve što želi (danas mnoge njegove osobine prepoznajem i kod Velimira). Ispričao mi je tada da se nedavno rastao, da ima dva sina blizanca koji ostaju s majkom, da radi u bolnici u kojoj dobro zarađuje, da mu se jako sviđam i da bi ako nemam ništa protiv želio samnom pokušati stvoriti novi dom. Bila sam zatečena, iako mi je imponirao njegov nastup. Obećao mi je, pomalo brzopleto, da će iz mene učiniti odličnu tenisačicu i da će moja slijedeća trudnoća sigurno završiti uspješno. I krenuli smo u dvoje provoditi vrlo svjetovni život koji sam tada provodila. Stalni izlasci nam nisu dali dovoljno prilika da se zapravo bolje upoznamo, jer sve je ostajalo samo na površini. Jurili smo zajedno na prijeme, premijere, koncerte, jurili smo po teniskom terenu i ta opća gužva zapravo mi je odgovarala sve do trenutka kad sam shvatila da sam zatrudnjela. Bila je to šesta trudnoća u mom životu i znala sam da mi je s 34 godine to vjerojatno posljednja šansa da rodim dijete. Ali moja razmišljanja išla su i u pravcu da oca svog budućeg djeteta zapravo i ne poznajem. Usto me izjedao strah od još jednog promašenog braka. Štoviše nisam bila sigurna da će ovaj put moja trudnoća zaista završiti dobro tako da sam, na zaprepaštenje Velimirova oca, mojih roditelja i nekih prijatelja odlučila da se samo zaručimo te da pričekamo i vidimo kako će završiti trudnoća, ujedno otvarajući mogućnost da se kroz to bolje upoznamo.

Nažalost, trudnoća koja nije tekla glatko, ispunjala me stalnim strahom i neizvjesnošću hoće li moje neprekidno ležanje sa cerclagom i terapijom Preparom konačno rezultirati sretnim porodom.

Tijekom trudnoće otac mog djeteta i ja smo se sve više otuđivali. Mislim da je veći dio krivice bio na meni, jer sam zbog, od liječnika propisanog, ležanja imala previše vremena za razmišljanje u kome sam stalno tražila njegove greške i propuste. Shvatila sam kako sam još uvijek nespremna da ga u potpunosti prihvatim onakvog kakav on jest. Pitala sam se da li je bolje ući u još jedan brak samo da dijete živi u braku, ili je bolje sačuvati dijete od svađa koje su postajale sve žešće već za vrijeme trudnoće. Odlučila sam, na zgražanje mnogih, da se neću udati, s tim da ću djetetu omogućiti sve moguće kontakte s ocem, a ja da ostanem samohrana majka. Moji su roditelji jako patili zbog takve odluke. Danas kad sam ja roditelj odraslog sina, i kad moje dijete prolazi neka svoja životna iskustva, mislim da ih mogu bolje razumjeti. Bilo je ponekad i predbacivanja u roditeljskoj kući, ali kako je Velimir bio ljubimac svih a pogotovo svog djeda, prebrodili smo sve krize dosta bezbolno osim činjenice da je Velimir svog oca viđao samo povremeno.

*Što se u to vrijeme događalo kod Svamija u Indiji pročitala sam u knjizi Diane Baskin: **Sjećanje na božanskog Sathya Sai Babu**. Svami je u to vrijeme pripremao dječake da izvedu igrokaz **Šankaračaria** (poznati indijski svetac). S velikom ljubavlju i strpljivošću Svami je ispravljao i poboljšavao glumu svakog dječaka; oni su ponavljali izvedbu sve dok scena nije bila savršena.*

Tijekom generalnog pokusa jedan od dječaka koji je igrao majku s djetetom, nije pravilno držao ruke, jer mu je nedostojala lutka-dijete. Svami se sjetio da autoričina kćerka Christina ima lutku te ju je poslao po nju. Kad se vratila, uzeo je lutku i nježno je ljuljajući u rukama pokazivao dječaku kako valja držati dijete. Kada su svi bili potpuno zaokupljeni diveći se nježnoj sceni Majke Saija i djeteta, Svami je povukao vrpcu na lutki koja je pokrenula mehanizam i lutka je progovorila: "Hoću spavati, spavati". Dječaci su se gušili od smijeha uživajući beskrajno. U to je vrijeme lutka koja govori bila velika novost u Indiji. Kada je kasnije drama izvođena u Prashanthi Nilayamu Svami je ponovio šalu zabavljajući sve prisutne iza pozornice. Tako je naš Sai bio s djecom dijete, a s odraslima avatar.

Velimir se rodio šest tjedana prije termina, i to carskim rezom, kako ništa ne bi ugrozilo njegovo rođenje. Bio je sitan i nježan, ali dovoljno otporan da nije trebao u inkubator. Nakon jedanaest dana napustili smo rođilište, a sreća i ponos koji su me preplavili poslije poroda, bili su daleko veći nego što sam uopće mogla zamisliti tijekom onih mjeseci čekanja. S tom srećom i ponosom pojavilo se još jedno čuvstvo, koje je bilo teže odrediti, neki osjećaj prekrasne sigurnosti, kao da je sam Bog svečano obećao da nikad više neću biti sama ni neljubljena. Jer dijete je bilo tako malo, tako bespomoćno, tako ovisno o meni, a ja sam uživala u njegovoj ovisnosti zato što me ispunjavalo osjećajem da sam potrebna i ljubljena. Tek tada sam shvatila kako je bio prazan moj život bez djece. Bila sam tako očarana, svojom novom srećom, toliko opijena svojim neočekivanim blaženstvom, da ekstaza nije dovoljno jaka riječ da opiše takav sveobuhvatan zanos. Razmišljala sam kako sam kroz dugi niz godina posjećivala razna društva, prijeme, lokale, premijere i sl. i sve me to zanimalo. Kako je to bilo moguće, pitala sam se, kad je ovako mnogo ljepše, čistije i bolje? Ti divni trenuci ispunjeni brigom za dijete, ili sjedenjem kraj koljevke usnulog anđelka dovodili su me u stanje u kome se neka nadzemaljska tišina uvlačila u moju dušu. Imala sam osjećaj da sam u potpunosti ispunjena i da u mom srcu nema mjesta za više nikog drugog. No, naravno da sam bila u zabludi. Kroz ljubav majke prema djetetu najlakše se uči univerzalnoj ljubavi, ljubavi prema Bogu koji se nalazi u svakom čovjeku a što je krajnji cilj ovog našeg putovanja prolaznim svijetom što nas okružuje.

Pomalo sam počela shvaćati da je moje dijete došlo na svijet samo zato da proživi SVOJ život, a da je greška što sam mislila da je moj sin moje dijete. On je duša baš kao i ja na putu prema spoznaji svoje prave prirode, svog Sebstva što osvješćujemo kroz dugi niz inkarnacija na Zemlji. Obdaren je i slobodnom voljom da živi život koji odabere i da mu nitko nema pravo tu slobodu uskratiti. Čak se ni Bog ne miješa u našu slobodnu volju. Ja sam tu samo da o njemu brinem i da mu pomognem da preuzme odgovornost za svoj život. Postajalo mi je s vremenom sve jasnije da ga u životu očekuju i određeni izazovi koji su nužni za razvoj njegove duše.

Velimir se krstio u crkvi sv. Blaža o čemu sam već pisala u prvoj knjizi, a proslavi prvog rođendana prisustvovalo je oko podesetak roditelja s djecom uključujući i najbolju Velimirovu prijateljicu Iru B. (stariju od Velimira svega nekoliko mjeseci), sestrične Tanju i Petru, Alana i Borisa (braću po ocu), Ladu i Maju, Dinu, Leu, Maju Š. Irineju, Iru D., Asju, Moranu i Krešu.

Tradicija proslava Velimirovih rođendana s mnogo uzvanika u našem vrtu nastavila se do proslave desetog rođendana, a tad je sam odlučio da će svoje buduće rođendane slaviti u društvu samo najboljih prijatelja iz škole. Još se samo Velimirov 18. rođendan slavio u našoj kući s većim brojem uzvanika. Tada se slavilo uz pjevanje bhajana i drugih poklonstvenih pjesama, a najviše je prisutne zabavljalo gledati videofilmove snimljene kamerom na proslavama rođendana iz djetinjstva. Salve radosnog smijeha prosipali su kad su vidjeli kako su izgledali kao mali dok su dolazili Velimiru na rođendan.

Kao i svaka majka nastojala sam u materinstvu zaštititi svoje dijete od svega i svačega. Pri tome sam vjerojatno činila sve one greške zbog kojih sam nekad bila u sukobu sa svojim roditeljima. Da sam tada poznavala Babino učenje ili da mi je netko približio Isusovo učenje na prihvatljiv način možda bih u odgoju manje griješila. Puno

sam se bavila svojim djetetom, a to mi je bilo omogućeno i time što se moj posao odvijao u našoj kući, tako da sam uvijek bila tu kad god bi me Velimir ustrebao. Vodila sam ga i na sve moguće slobodne aktivnosti (tenis, klizanje, skijanje, plivanje, u muzičku školu, na satove iz engleskog i njemačkog, a ministrirao je u crkvi još dok je bio u vrtiću). Željela sam sve što mogu pružiti svom djetetu. Činilo mi se da je zadovoljan i sretan. Ipak ono što mislim da mu je nedostajalo, osim oca, bila je moja živa vjera i usmjerenost na Boga. Slala bih ga u crkvu, a da sama nisam u nju redovito odlazila. Izmolila bih s njim molitvicu *Andelu čuvaru* ali tu nije bilo pravog žara jer se u tom razdoblju života nisam molila Bogu.

Tek kasnije kad sam se sreća s učenjem Sathya Sai Babe probudila se u meni prava vjera kao i ponovni interes za religiju u kojoj sam rođena. Mnogo toga učila sam od svog Učitelja:

Kakvu korist imaju djeca ako znaju duljinu rijeke Mississipi ili visinu Vezuva? Zašto ih opterećivati informacijama koje možda neće nikada trebati? S druge strane, dajte im sredstvo koje će im vratiti snagu da otkriju svoj duh - sredstvo ponavljanja imena Božjega, meditiranja o veličanstvenosti Božjoj u tišini srca.

Misao dana

Karakter djece mora postati snažan i čist. Ukazujte im potpuno povjerenje i hrabrite ih, to im je potrebno da postanu dobra, poštena i puna samopouzdanja. Nije dovoljno da nauče nešto što će im omogućiti da prežive. Način života važniji je od standarda života. Djeca također moraju duboko poštovati svoju religiju, kulturu, znanje koje postignu i svoju zemlju. To će im biti dragocjeno vodstvo u burnim danima koji su pred njima.

Misao dana

Svojom sam odlukom da se ne udam za Velimirova oca zapravo udovoljila zakonima crkve, jer nisam nakon rastave braka sklopljenog u crkvi ponovno sklopila brak što je možda mojoj majci, velikoj vjernici, pomoglo da prebrodi krizu. No, kasnije kad je Velimir odrastao i kad smo imali povremene sukobe zbog mojih očekivanja koja on nije mogao ili htio ispuniti, počela sam shvaćati koliko mu je zapravo otac nedostajao, iako o tome nikad nije govorio.

Svami mi je pomogao na intervjuu 1989. godine kad mi je rekao da meni muž ne treba, iako On zna da mi nije lako samoj odgajati dijete. Zamolila sam Ga da mi u tome pomogne, što je On obećao. Tu želim ponovno naglasiti da Baba inače ne prihvaća ni mijenjanje partnera prije braka, ni rastavu osim u iznimnim slučajevima. Ja sam izgleda bila iznimka ili me je samo htio utješiti da ne razmišljam previše o nečemu što je prošlo i što se više ne može promijeniti.

U mom karmičkom horoskopu stoji da sam u jednom od prošlih života napustila tek rođeno dijete i da mi je u ovom dano da teško dođem do njega i da sama brinem o njemu. U ovom sam životu mnogo vremena posvetila svom sinu i mnogo mu ljubavi iskazala na razne načine. Primila sam i bezbrojne znakove njegove ljubavi, ali još i danas učim kako ga prihvatiti u cijelosti baš takvog kakav jest (što nisam bila u stanju kod njegova oca). Kad shvatimo da je sve, baš sve što nam se događa,

najbolje za nas da što brže naučimo lekciju ili odradimo neki karmički dug te da djelovati, ljubiti i patiti znači uistinu živjeti, tad lakše možemo izgovoriti ono: ***O Gospode, budi volja Tvoja!***

Nikad ne okrivljujte Boga za svoje teškoće. Što god da se događa, molite Ga. To vam je dužnost. Dok god imate osjećaj da ste odvojeni od Njega, morate Ga moliti. Kad spoznate da ste s Njim jedno, molitva vam više nije potrebna.

Babin govor održan 29. rujna 1998.

Budući sam o Velimirovu djetinjstvu i mladenaštvu pisala u prvoj knjizi, vratit ću se sad na događanja u bližoj prošlosti i sadašnjosti.

Dvanaesto poglavlje ZLATKO SUDAC

Samo tjedan dana nakon povratka iz Indije u lipnju 1999., o čemu sam pisala na početku knjige, krenuli smo na naše tradicionalno hodočašće u Međugorje. Ovaj put bilo nas je 73 u grupi. Iako je većina hodočasnika već bila u Međugorju, bilo je i novih koji su se vrlo brzo uklopili u zajedničku pjesmu, molitvu i razmatranja duhovnih tema. Kao i obično prvi dan smo se popeli na Podbrdo ili Crnicu, a drugi dan smo posjetili zajednicu Cenacolo i popeli se na Križevac. Na Križevcu smo i ovaj put sjeli sa strane u hlad i poslušali Christinu i Willija o trenutku u kojem živimo, o tome što sve možemo i trebamo činiti da izbjegnemo bolest tako da naše tijelo bude zdrav i čist Božji hram kako bismo što bolje pomagali ljudima kojima je naša pomoć potrebna. Naglasili su da sva događanja koja nas svakodnevno snalaze u životu trebamo predati Gospodu i moliti za snagu. I ovaj je put zajednica Cenacolo taknula srca svih nas, a nakon druženja s dva izliječena ovisnika koji su nam ispričali svoja iskustva, naši mladi su u njihovoj kapeli otpjevali pjesmu ***Pjevaj Aleluja Isusu***. U toj zajednici je ljubav na djelu tako stvarna, gotovo opipljiva, da se i prisustvo Božje vrlo snažno osjeća.

O Međugorju sam u svojoj prvoj knjizi dosta pisala pa ovaj puta ne bih da se nije nešto vrlo značajno dogodilo na našem povratku kući. Naime, usput smo stali u Sinju da pohodimo svetište Majke Božje Sinjske gdje je netko od hodočasnika kupio na kiosku novine. Vrlo brzo nakon polaska autobusa iz Sinja Dijana je preko razglasa pročitala iz novina članak o velikom čudu koje se dogodilo u Novalji na otoku Pagu. Tada smo prvi put čuli za ime mladog kapelana **Zlatka Sudca**.

Novine su od tada bezbroj puta izvještavale o raznim čudima događanjima u vezi s njim. Kako me je taj mladi čovjek od prvog trena zadivio, fascinirao, njegovom fenomenu na stranicama ove knjige posvetit ću više prostora. Odlučila sam da u ovom poglavlju skupim što više podataka o mladom kapelanu, o kome su izvještčivale razne novine i časopisi. Naslov je ovog poglavlja u radnoj verziji, koju sam za Božić nosila u Indiju, glasio **Ljubav na djelu - Zlatko Sudac**. No, članak objavljen u Areni u prosincu 1999. naveo me je da po povratku u Zagreb ipak promijenim naslov.

Razlog tome nije bila samo njegova izjava objelodanjena u tom listu po kojoj je Sai Baba otjelovljenje sotone (jer to je njegovo mišljenje, na koje, u svom neznanju ima pravo), nego prije svega njegova izjava da je bavljenje istočnjačkim tradicijama i religijama sotonino maslo, a to ima puno veću i opasniju težinu. Nepojmljivo je kako jedan tako mlad i nadaren svećenik može biti do te mjere isključiv! Zar mnogobrojni poticaji sv. Oca Pape koji pozivaju na ekumenizam u vrlo širokom pogledu nisu doprili do srca ovog mladog, divnog, svećenika koji ima tako karizmatičnu ulogu. Tad sam ponovno osjetila skučenost religije u kojoj sam rođena, s time da ovaj put nisam osjećala ni malo želje da se suprostavljam. Razmišljala sam u tišini o Yoganandinim riječima:

Zašto se iz jedne jedine Biblije tako mnogo crkvi uzdiglo i toliko mnogo različitih mišljenja o Istini? Svaka kršćanska sljedba pruža različitu interpretaciju Isusovih riječi. Zašto?

Odgovor je u ograničenosti ljudskog razumijevanja. Ljudi ne mogu zamisliti ništa drugo osim svojih osobnih iskustva. Umjesto da pokušaju otkriti onaj dio sebe koji je stvoren prema Božjem liku, oni nastoje ucrtati Boga u svoj osobni ljudski lik.

Jogananda: Bit samospoznaje str. 37

Bila sam možda malo tužna što više neću moći s toliko oduševljenja "gutati" svaku riječ vlač. Sudca, ali sam, za divno čudo, sve mogla mirno prihvatiti i u dubini srca izgovoriti ***Budi volja Tvoja, Bože moj!***

Budući nam je Bog dao moć razlučivanja, odlučila sam da ću s jednakom pažnjom pratiti sva događanja u vezi s njim ali tako da prihvatim samo ono što je za dobrobit čovječanstva, dakle ono što ujedinjuje i što napaja ljubavlju i mirom.

U knjizi Annie Kirkwood ***Marijina poruka svijetu*** Majka Božja govori autorici knjige na način koji daje nade, u što i ja duboko vjerujem. Vjerujem da će jednog dana i u kršćanskom svijetu biti manje isključivosti te da će jedinstvo i ljubav zavladati među svim ljudima svijeta.

Ukazivat ću se mnogim ljudima u raznim djelovima svijeta. Ne može me se ograničiti jer sam opunomoćena od Boga Stvoritelja. Bog nije ograničen. On je bezgraničan, On je iznad svih religija i dogmi čovjeka. Postoji samo jedno nebo i samo jedan Bog. On je Bog svim ljudima. Nije važno koje ćete ime koristiti za Boga, On je isti. Njegova je ljubav za sve ljude i Njegovi su veliki darovi za sve ljude.

Želim da ljudi shvate kako Bog voli svakog pojedinca, bez obzira na boju kože. On voli sve ljude. Bez obzira na religiju ili kulturu svi su djeca Božja i svi su voljeni neizmjernom ljubavlju. Ta je ljubav tako velika i čista da bi samo njen bljesak mogao izliječiti vaše duše, vaša tijela, osjećaje i umove. Bog voli i ja volim na isti način jer sam vidjela i osjetila ovu veliku ljubav.

U novinama smo mogli pročitati da je izvjesni svećenik doživio čudo u kojem je iz njegovih očiju i nosa potekla krv, a na čelu se otvorila krvava rana u obliku križa. Te su riječi od petka 7. svibnja 1999., tiho i tajnovito kružile Novaljom, gradom na otoku Pagu. Dakle, čovjek kojemu se dogodilo to čudno krvarenje baš u četvrtak uvečer zove se Zlatko Sudac i kapelan je u novaljskoj župi. Taj 27-godišnjak, budući svećenik, služi u dvije novaljske crkve. Misteriozni događaj koji se zbio pred nekoliko svjedoka u jednoj privatnoj kući u Novalji bio je obavljen tajnovitošću, iako su Novaljci potihom o tome pričali cijeli tjedan. Nitko u Novalji nije želio javno o svemu tome razgovarati. Ni gospođa Milka u čijoj se kući krvarenje dogodilo, niti drugi od najmanje tri svjedoka koji su bili nazočni događaju. Jedan vjernik koji je želio ostati anonimno ispričao je novinarima da je njih nekoliko sjedilo za stolom, a Zlatko je pričao o objavi koja mu se dogodila kroz igru Sunca. I tada je počeo krvariti iz usta, nosa, očiju i čela. Svi su ostali šokirani, preplašeni, a Zlatko se omotao ručnicima. Drugog dana je križ pokušao sakriti, najprije puderom, a onda i maramom, ali mu nije uspjelo.

Kapelana Zlatko Sudac došao je na službu u Novalju u jesen 1998. Svojim je izgledom bio pomalo nalik Isusu a svojim propovijedima i neobjašnjivim mirom koji je širio oko sebe osvojio je novaljske vjernike. Otkad se kapelan Zlatko pojavio u Novalji, broj vjernika na misama znatno je porastao.

On je inače vrstan slikar i restaurator. Kada je nekoliko dana prije pojavljivanja križa na njegovu čelu, televizija objavila reportažu o neobičnom trokutu "utisnutom" u kamenu površinu Velog Tustog Čela, vrha brda nedaleko

od trajektnog prijelaza Žigljen na otoku Pagu, kapelan Zlatko Sudac problijedio je i izvukao svoj notes s likovnim skicama i pokazujući okupljenima isti takav trokut koji je vidio u Suncu mnogo ranije, kao viziju. Smatrao je da je to znak Svetog Trojstva, a bio je iznenađen kad se otkrilo da je takav trokut njemu bio sasvim blizu, kraj Novalje. Otad vjernici pohode sve više mistični trokut.

Mjesto, gdje se nalazi trokut, je nepristupačno za bilo kakav građevinski stroj tako da nije moguće tamo doći i ljudskom tehnikom obraditi taj kamen. Uostalom, kome bi to bilo u interesu i na koji bi način zapravo mogao za desetak centimetara utisnuti cijelu površinu od oko šest stotina četvornih metara?

Zdenko Grbava, geometar iz Novalje otkrio je trokut na Tustom Čelu kada je sa sinom išao u izmjeru paških parcela. Izmjerivši ga, izračunao je da ima gotovo 600 četvornih metara površine i da je gotovo istostraničan. Zdenko Grbavac smatra da mu se čini kao da je kamenje tamo izmiješao neki vrtlog i da dosad nije vidio ništa slično.

Međutim, Zdenku Grbavi to je drugi "trokut" koji je vidio u životu. Prvi je svojedobno vidio u Hercegovini, usred noći. Vidjevši trokutasti leteći objekt sa svjetlima pomislio je najprije da se radi o požaru, ali to nije bio požar. No, najzanimljivije je što se, nedugo nakon tog njegovog iskustva, u Međugorju dogodilo Gospino ukazanje.

Neobjašnjivi su događaji počeli u travnju kada je Zlatko boravio u dvotjednom posjetu SAD-u s novaljskom klapom Novalis. Članovi klape tvrdili su svojim prijateljima da je Zlatko u SAD-u pokazao niz iscjeliteljskih sposobnosti, spustivši, među ostalim, jednoj Amerikanki iznimno povišen šećer u krvi. Molio je i nad jednim sedmogodišnjim djetetom bolesnim od leukemije koje je danas potpuno zdravo. Zlatko je bio izuzetno pristupačan i drag mladić koji svojim ponašanjem izvan službe ničim nije odavao da je svećenik, odnosno da je drugačiji od novaljske mladeži, s kojom se često družio.. Neformalno se velečasnog Zlatka moglo vidjeti gotovo svakodnevno kako šeta novaljskom rivom u društvu mladeži. Uvijek je bio odjeven u potpuno bijelu odjeću. Roditelji djece u Novalji nisu si mogli protumačiti kako je kapelan Sudac postigao da djeca hrle na misu. Prije su ih jedva uspijevali nagovoriti da odu u crkvu, no, otkad je Zlatko Sudac došao za kapelana, crkva u Novalji neprestano je bila puna.

Čitala sam s velikim interesom sve dostupne tekstove o Zlatku Sudcu. Iako sam znala da su neke stvari novinari "napuhali", nisam se mogla oteti dojmu da se kroz Zlatka odigravaju velike dramatične promjene i zahvati koji mnogima pomažu u vjerovanju, produbljanju vjere potičući ih na traženje Boga.

Prava je vjera različita od vjerovanja. Prava vjera proizlazi iz iskustva. Vjerovanje je privremena vjera. Vjerovanje je potrebno u početku. Bez toga ljudi ne bi krenuli u potragu za Bogom. Međutim samo vjerovanje nije dovoljno. Kad su ljudi zadovoljni svojim vjerovanjem, njihova religija postaje dogmatska i zbog toga ograničavajuća za daljnji napredak. Vježbajte duhovne vježbe, a ne vjerujte vašim dogmama. Nemojte biti zadovoljni čak ni redovitim meditacijom, sve dok niste našli Boga.

Yogananda *Bit samospoznaje*, str. 36

Iz razgovora sa Zlatkovim roditeljima novinari su saznali niz vrlo interesantnih stvari. Zlatko je već niz godina vegetarijanac i obožava kuhati za druge, posebno kineske specijalitete. O samoj pojavi križa na Zlatkovu čelu, oni nisu željeli govoriti, iako im se sin javio neposredno nakon tog neobičnog događaja. Ipak, su izjavili kako se to dogodilo prilikom sastanka molitvene zajednice u jednoj privatnoj kući u Novalji, i to u četvrtak 6., a ne 7. svibnja 1999. kako je bilo prije objavljeno. Te je večeri, Zlatko pred sedam svjedoka, govorio o svome neobičnom iskustvu. O čemu je konkretno bila riječ, Zlatkovi roditelji nisu željeli govoriti. Nakon nevjerice, Zlatko je počeo molitvenu zajednicu uvjeravati da govori istinu. U tom trenutku se na njegovu čelu pojavio križ, čega on nije bio svjetan, ali su ga upozorili šokirani svjedoci. Križ je isprva bio tanak i smeđ, a onda postao širi, izraženiji i poprimio jarko crvenu boju. Zlatko se nije žalio ni na kakve bolove, osim što je u petak, dan nakon pojave križa na čelu, počeo krvariti iz čela, očiju i nosa.

Zlatko, koji uvijek slika sakralne motive, postavio je u rodnom Vrbniku u ljeto 1996. godine prvu samostalnu izložbu likovnih radova pod nazivom ***Trenuci istine*** koju je popratio katalogom. U autorovim uvodnim riječima tog kataloga stoji sljedeće: ***Pokušavam shvatiti svoju žeđ za istinom... za ljepotom... za umjetnošću... za nečim što me nadilazi, a ja ne znam što. Želim biti svećenik, ali svećenik u svijetu, za današnjeg čovjeka i današnje vrijeme. Ne želim prestati razmišljati kako evanđeoske vrednote danas aktualizirati. Jedan od načina je svakako umjetnost, jer u svakoj riječi koju izgovorimo, u svakom djelu koje učinimo, Bog zahvaća ljudsku zbilju.***

Za vrijeme boravka u Americi svoje slike s isključivo biblijskim motivima, prodao je kapelan Zlatko Sudac za vrlo visoku cijenu. Prihod je bio namijenjen pastoralnom centru ***Betanija*** na Lošinju.

U Novalji se pričalo da je kapelan nedavno levitirao (lebdio) nad vodom i da je rukama zaustavio jak nalet juga. To je vidjelo nekoliko ribara, koji su također pod zavjetom šutnje. Unatoč velu tajne u Novalji se ipak priča o događanju čudesa poput povratka moći govora nekim vjernicima, a navodno je jedan od Novljana progovorio i

izmolio molitvu jezikom kojeg nikad nije čuo i kojim nitko nije govorio. Svijetleće križeve koje su na nebu iznag Paga zamijetila djeca, kapelanova darovita samoukost, vidovitost potvrđena slikanjem čudesnog trokuta na brdu Komorovac kraj Novalje prije nego što je taj fenomen i otkriven, te izgled Zlatka Sudca koji neodoljivo podsjeća na Isusa bili su neprestana tema razgovora.

Umjesto glasina, javnost je tražila stručna i znanstvena objašnjenja za pojavu križa na čelu kapelana Zlatka Sudca. Tako su se pojavile prve reakcije predstavnika crkve, i to poznatih imena zagrebačkog klera.

Pater Miškić je izjavio da neobična iskustva pojava rana Isusa Krista na tijelima pravednika i kreposnika, poznatija pod nazivom stigme, nisu rijetkost u povijesti katoličanstva. Najčešće se pojavljuju na udovima i boku, poput rana Kristovih na križu. No, kako saznajemo od patera Ivana Miškića, koventualca, koji se bavi proučavanjem mističnih fenomena, mjesto pojavljivanja stigme ne mora biti uvijek isto, pa se znak može javiti i na čelu, kao što je to slučaj s novaljskim kapelanom Zlatkom Sudcem.

Prvi slučaj stigmati, rekao je pater Miškić, bio je zabilježen kod sv. Franje Asiškog, osnivača franjevačkog reda. Moleći se sv. Franjo zamolio je Isusa da doživi svu onu ljubav koju je Krist darovao ljudima s križa, ali i svu bol. Isus ga je uslišao i ukazao mu se u obliku šestokrlnog anđela, iz čijih su krila poletjela koplja i probola mu ruke, noge i bok. Napravila su rane jednake Isusovim. Franjo Asiški nosio je stigme dvije godine, nakon čega su nestale.

Posljednji primjer stigmi jest otac **Pio**, kojega je sv. otac Papa 2. svibnja 1999. godine proglasio blaženikom.

Treba naglasiti kako Crkva priznaje stigme kao posebni znak Božje milosti, ali ih ne smatra osobito važnim pri ispitivanju svetosti. Zbog toga ne postoje pri svetoj stolici posebne komisije niti službeni postupci za provjeru. Lažiranja stigmati su vrlo česta - rekao je pater Miškić te dodao - da ne poznaje osobno kapelana Zlatka Sudca, no, ako je vodio krepostan život, može povjerovati u autentičnost pojave.

Prof. dr. Tomislav Ivančić, dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu smatra da stigme u obliku križa, i k tome krvave, nisu poznate u povijesti Crkve niti igdje u fenomenologiji religija. Ako se radi o stigmama, one su poznate jedino u kršćanstvu i uvijek su rane koje se pripisuju Isusovim ranama, bilo na rukama, nogama ili na srcu.

Velečasni Ivančić smatra da je fenomen zvan Sudac neobičan slučaj. Ako se Zlatko Sudac vlada onako kako piše u štampi, da primjerice odjeva samo bijelo odijelo - Ivančić drži - da bi se u tom slučaju više moglo govoriti o paranormalnom ili o nekom psihičkom stanju čovjeka. Kad se radi o psihologiji, bilo eksperimentalnoj ili racionalnoj, onda se kaže da se do kraja ne može znati odakle zapravo taj fenomen, je li on baš milosni ili je psihički - nastavlja prof. Ivančić.

Fra Zvezdan Linić, voditelj Kuće "Tabor" pri Franjevačkom samostanu u Samoboru izjavljuje da je činjenica da se križ pojavio u krugu ljudi, dakle fenomen se dogodio u prisutnosti svjedoka. Nakon što je jedna osoba obrisala krv sa Zlatkova čela platno nije bilo umrljano krvlju, već je i na njemu ostao otisak križa. Fra Linić smatra da je to zaista jedinstven fenomen za koji ne zna je li se do sada igdje na taj način očitovao. To može biti i Božji znak, no, ni Crkva ni itko drugi ne može reći, što je posrijedi. Prema njegovim riječima Zlatko je zgodan i aktivan svećenik i ima vlastito poimanje o služenju evangelizacije. Privlači mlade tako da ih ne čeka u crkvi, već ide k njima.

No, fra Zvezdan Linić se ne slaže s tekstom u jednom glasilu koje kaže da je Zlatko izliječio djevojčicu od leukemije, jer Krist ju je izliječio, a Zlatko može biti samo posrednik. Isto tako fra Linić ne vidi nikakvu povezanost između trokuta na Pagu i ovog fenomena stigme.

Živko Kustić se u svom članku pita je li istina da novaljski kapelan Zlatko Sudac hoda po vodi? On kaže:

Ne znam. Je li to uopće moguće? Ako bi se ustanovilo da hoda, značilo bi da je moguće, znali mi to ili ne znali protumačiti. Činjenica ne ovisi o tome da li je znamo rastumačiti.

Hodanje po vodi protivi se sili teži, kao što joj se protivi levitacija, lebdenje. Tijela lebde pred očima gledalaca i u mađioničarskim priredbama, kad se zna da to nije Božje čudo nego vještina, trik koji se može naučiti. Kapelan Sudac nigdje nije učio takve vještine. Ako mu se to ili što slično događa, ili je Božje čudo, ili su u njemu u nekim izvanrednim prilikama probuđene neke nepoznate sile koje poništavaju djelovanje sile teže.

Zašto žuriti s tumačenjima dok ni činjenica nije utvrđena? Vjernik zna da mu sve to za vjeru nije potrebno. Ali, događa li se tako nešto u ozračju vjere, može biti znak koji je itekako vrijedan pozornosti. Kad je čovjek inače pozitivan, kad svojim cjelokupnim djelovanjem potiče među ljudima čovječnost, razumijevanje, pomirenje, onda takve rijetke pojave mogu biti proročki znakovi da je Bog čovjeka stvorio da poput njega vlada svom prirodom, onom u sebi i onom izvan sebe, da taj Božji naum još nije ostvaren, ali da Bog od toga ne odustaje i da ima ljudi koji u tome saveznički s njime surađuju.

Da, ovo nije znanstveni dokaz, samo zanosna, vjerniku razumljiva, naznaka. I ne vrijedi se oko toga prepirati. Što se pak tiče križa na Zlatkovu čelu, to jest utvrđena činjenica.

O Zlatku Sudcu i dalje se izvještalo iako se on branio svakog senzacionalizma pa je čak pokrio križ na čelu flasterom. Nakon što su ga crkvene vlasti sklonile od očiju javnosti krajem svibnja 1999., mladi kapelan Sudac

otišao je u Rim na detaljna ispitivanja u poznatu rimsku kliniku 'Gemelli', u kojoj se liječi i sam Sveti Otac Ivan Pavao II. Crkvene vlasti u Hrvatskoj očito su medicinsku ekspertizu odlučile povjeriti jednoj od najuglednijih europskih klinika.

Tri su mjeseca vatikanski stručnjaci proučavali Sudčevu stigmę na čelu i nakon svega vratili ga pastoralnom radu. Liječnici u Rimu, koji su pregledali kapelana Sudca i uzeli mu uzorak tkiva za analizu, rekli su da je oblik križa na kapelanovu čelu gotovo nevjerojatno pravilan, kao da ga je netko povukao laserom te je zaključeno je da je riječ o fenomenu koji nije izazvan nikakvim vanjskim podražajem. Kako se neslužbeno moglo doznati, vatikanski liječnik koji je koordinirao preglede hrvatskog kapelana na rastanku sa Sudcem samo je tiho prozborio: "Vi ste potpuno zdravi. Pomolite se za mene!" Niti nakon tri mjeseca Zlatku Sudcu nije izbljedjela stigma u obliku križa na čelu.

U međuvremenu, svjedoci tvrde da mu je iz dlanova počela izbijati tajanstvena svjetlost i da se 'krvavi križ', usprkos medicinskom zahvatu, nakon nekoliko dana vratio u istom obliku kakav je bio prije!

U svojim propovijedima kapelan Sudac je poručivao: ***Mnogi se pitaju zašto su nam crkve prazne? Zašto mladi ne dolaze? Oni dolaze, ali u crkvi ne nalaze Boga. Mladi nisu glupi i zato Boga traže izvan crkve. Vjera se može živjeti u obitelji, na ulici, u kafiću, pa i u diskaču, a ne samo u ova četiri zida. Vjera nije privilegija ovih četiriju zidova, već ljudskog srca.***

Novine su i dalje izvještavale: ***Velečasni Sudac učinio čudo: prohodao invalid koji je u kolicima 30-tak godina! Velečasni Zlatko Sudac pružio je ruku riječkom invalidu u kolicima, a vjernike u kapelici Sv. Josipa i riječkom samostanu sestara milosrdnica Ivana Paulskoga počela je grijati toplina ushita. Čudo! Svi su ga vidjeli. Čovjek koji trideset godina nije ustao iz invalidskih kolica prohodao je. A Sudac je u svemu skromno vidio ljubav prema Isusu i rekao je: Ovo nije čudo! Čudo je što je čovjek u kolicima bio toliko godina. Čudo je što mu nitko dosad nije pomogao. Ali nisam to učinio ja, jer ja sam grešnik kao i drugi ljudi, nego Isus Krist. Pomogla mu je njegova duboka vjera u Boga.***

Pri kraju gotovo jednoipolstane propovijedi kapelan Sudac je zamolio vjernike da mu se pridruže u molitvi za ozdravljenje. Sudac je tada među prisutnima otkrio ljude koji pate od najrazličitijih bolesti: karcinoma, spondiloze, bolesti žuči, hepatitisa, ovisnike o lakim i teškim drogama, alkoholičare, pa čak i nesretnike kojima se raspada brak. Među nazočnima Sudac je prepoznao i neke koji se bave magijom. Savjetovao im je da se okane vračara i okrenu Bogu. Poručio im je neka odu k svojim svećenicima, ali pod uvjetom da budu iskreni, jer oni znaju što treba činiti. ***Nema te bolesti koja će zaplašiti srce koje je ispunjeno Bogom,*** rekao je tada Sudac. Međutim, vrhunac njegove "seanse" odvio se kad je prišao čovjeku u kolicima i objasnio prisutnima da je njegova bolest, odnosno oduzetost baš kao i mnoge druge bolesti uzrokovana depresijom. Govoreći o njegovom slučaju, Sudac je rekao da je taj čovjek nakon smrti roditelja izgubio volju za životom, i od tada je u kolicima. ***Tom čovjeku je potrebna ljubav,*** rekao je Sudac i zamolio prisutne da se pomole za njega. Svi su vidjeli kada se Sudac približio čovjeku u kolicima i uhvatio ga za ramena. U trenutku kad se Sudac držeći za ruke dotad nemoćnog čovjeka u kolicima s njime uputio hodajući prema oltaru, kapelom su odjeknuli uzvici odobravanja i, dakako, čuđenja. Sudac je tada rekao osjetno povišenim tonom: ***To nije nikakvo čudo, nisam to ja učinio, to je učinio Isus Krist. Ja sam grješnik kao i vi, a čuđenje nije znak vjere, nego nevjere.***

Čudo se dogodilo i slijedećeg dana u kapeli sv. Josipa, gdje je posljednju misu trodnevnicе predvodio vlč. Sudac. Tada su se dvije djevojke oboljele od cerebralne paralize i multiple skleroze digle iz invalidskih kolica. Vjernici su ponovno ostali zatečeni, časne sestre zaplakale su na koru svoje kapele, a mladi svećenik Ivica Klanac, izlazeći iz sakristije, tiho je kazao: „Grad Rijeka ovo još nije vidjela“.

Djevojke su ovaj put samo ustale i ponovno sjele u kolica, a vlč. Sudac kazao je: ***Klonite se euforičnosti i senzacije, ona nije dobra. Osobe u kolicima neka mi dođu u zatvorene prostore samostana, gdje ću ih osobno primiti.***

U Rijeku su došli i mnogi vjernici iz Istre, a sat prije mise više se nije moglo prići ni blizu kapelice. Nakon mise velečasni Sudac opet je pozvao na molitvu za ozdravljenje riječima: ***Ne liječim ja, nego Isus Krist. Ne dao Bog da bih ikad priskrbio nešto tako silno za svoju dušu. Ja sam isti kao i vi. Postanite oruđe u Božjim rukama i vjerujte. Borite se za svoj život jer to je nešto najvrednije. Možda će se netko i nasmijati, ali vjerujte, Bog liječi preko terapeuta, posredovanjem ljudi dobre volje. Ako osjetite poboljšanje svoga zdravstvenog stanja, konzultirajte se s liječnicima.***

Odmah nakon pričesti, oltaru je prišlo nekoliko bolesnika za koje se Sudac pomolio pored oltara. Među njima je bila djevojčica u kolicima, jedan mladić obrijane glave i nekoliko staraca. Kad se pokazalo da mu želi prići još nekoliko paraplegičara u kolicima, Sudac ih je zamolio da mu ne prilaze u crkvi, jer je, kako kaže, primijetio da je izlječenjem bolesnika u kolicima izazivao senzacionalističke

reakcije, iako, dodaje, u tome nema ništa senzacionalno. Stoga ih je pozvao da ga sačekaju nakon mise kada će se pomoliti za njihovo zdravlje daleko od očiju javnosti.

Dr. Vladimir Gruden je o tim izliječenjima izjavio da su ona moguće i da je on vidio desetak takvih slučajeva “**Pater Zvezdan Linić**, teolog iz Zagreba je rekao da po njegovu uvjerenju, ne liječi kapelan Sudac, nego liječi Isus Krist, premda kapelan može angažirati svoju vjeru i u ime Isusovo činiti čudesa. Ako vjerujemo da su se čuda, osobito izliječenja, događala u apostolsko vrijeme, zašto se onda ne bi događala i danas. Crkva to priznaje u mnogo slučajeva, osobito u marijanskim svetištima kao što su Lourdes ili Fatima. U svakom slučaju, ondje gdje ima mnogo molitve i gdje se svjedoči živa vjera, nije isključeno da se kod nekih osoba snažno utječe na otvorenost Duhu Božjemu, pa u tome kontekstu treba promatrati i sve što se događa oko kapelana Sudca.

Fra Slavko Barbarić, danas pokojni, međugorski svećenik je izjavio da vijest o čudesnom ozdravljenju u Rijeci ponovno aktualizirala priču o Međugorju. U Župnom uredu nitko ne zna koliko je do sada bilo čudesnih ozdravljenja. Prema zapisima, ima ih više od 600. Fra Slavko je nadodao da treba razlikovati svjedočanstvo o ozdravljenju i crkveno prihvaćenje tog ozdravljenja kao čuda. Dug je put od svjedočanstva do prihvaćanja. U Međugorju još nema govora o crkvenim priznanjima ozdravljenja. Skupina liječnika, među kojima je bio i jedan član Lourdske komisije, radilo je na međugorskim slučajevima. Oni su izdvojili pedesetak slučajeva koje bi jednog dana Crkva mogla priznati kao čudo. Potom je jedan od njih obradio sedam svjedočanstva za koje on tvrdi da se prema lourdskim kriterijima mogu predložiti za daljnje crkveno istraživanje. O slučaju Zlatka Sudca fra Slavko je naglasio da Bog daje ozdravljenje. Svećenik po svojoj ulozi, kako je to Bog htio, dobio je upravo tu moć. Bog daje i posebne znakove, jer sve je to u službi vjere. No, ni Lourdes ni Međugorje nisu zamjena za bolnice. U Međugorju se 18 godina ispituje, istražuje, prati, a isto tako o ozdravljenjima u Rijeci sud treba prepustiti vremenu.

Događaji vezani uz kapelana Zlatka Sudca nastavljali su plijeniti pažnju čitaoca. On je stalno iznova naglašavao da je smisao ljudskog života pronaći Boga. To je jedini razlog čovjekova postojanja. Posao, prijatelji, materijalni interesi, sve to samo za sebe ništa ne znači. Te stvari čovjeka nikad ne mogu ispuniti istinskom srećom. Isus je rekao: **Tražite najprije Božje Kraljevstvo i pravednost Njegovu, a sve ostalo će vam se nadodati..**

U Ćunskom na otoku Lošinju otvoren je pastoralni duhovni centar **Betanija** čiju izgradnju je potpomogao Zlatko Sudac svojim prilogom što ga je ostvario prodavši svoje slike u Americi. Nakon mise, koju je predvodio u Crkvi sv. Nikole, Duhovni centar je blagoslovio i svečano otvorio apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Giulio Einaudi. Vlč. Sudac je cijelo vrijeme bio u pratnji crkvenih velikodostojnika, te zajedno s mons. Einaudijem i brojnim svećenicima koncelebrirao na misi. Vjernici su mogli vidjeti njegove najnovije slikarske radove koji krase novi centar. Sudac je oslikao vitraž dimenzija 4 puta 2 metra, sastavljen od 12 stakala, s motivima iz evanđelja.

O boravku Zlatka Sudca u Zagrebu podosta se pisalo: **Ponekad je bolest jedini način da se ljudima otvore oči. Kad je čovjek zdrav i ima novac, slavu i karijeru, ne pita za Boga. Ali kad oboli, onda se zapita. Bolest je alternativa da Bog ljude dovede pameti**, rekao je u zagrebačkoj gimnaziji **Lucijan Vranjanin** kapelan Zlatko Sudac, 28-godišnji svećenik s Paga.

U gimnaziji je predavanje održao na nagovor svog prijatelja i ravnatelja škole Mire Baruna, zbog izrazitog porasta narkomanije među učenicima. Tijekom dvosatnog vrlo produhovljenog i mladima bliskog predavanja o pronalaženju Boga, koje je nekoliko stotina učenika u sportskoj dvorani gimnazije slušalo u vrlo opuštenoj atmosferi, sjedeći, prema kapelanovu napatku, na podu, mladi im je svećenik prepustio mikrofon i spremno odgovarao na pitanja. Gimnazijalce su u prvom redu zanimala njegova čudesna izliječenja te pojava sitgme na čelu. Kapelan Sudac je ponovio kako on ne liječi nikoga, već da oboljele liječi njihova vjera. Potom je nadodao: **O križu ću vam reći samo koliko mi je dopušteno. On je nevažan. Ja sam si to čak mogao i sam napraviti, iako nisam, jer su liječnici u**

Cebeliju to potvrdili. Možemo ga psihologizirati, mogao sam i prevariti čitavo čovječanstvo. No, ako ljudi ustaju iz kolica, ako im nestaju karcinomi i obraćaju im se srca, ma nisu to onda varke! Meni je bilo puno ljepše dok križa nisam imao - rekao je kapelan, pozvavši vjernike da ne gledaju senzaciju i površnost, jer je zbog njih i Isus bježao od ljudi. Imao je pravo, i ja bih ponekad najradije pobjegao. Križ će istrnuti zajedno s mojim tijelom. Ne znam što ga je proizvelo, ali znam da je Bog u tome jer su to bili najjači trenuci mojega života.

U članku objavljenom pod naslovom **Na misu vlč. Sudca moglo se samo s propusnicom** napisano je da mu je prvi put dopušteno da za bolesnike moli u krčkoj katedrali, što se može protumačiti crkvenom legalizacijom njegovih aktivnosti.

U propovjedi je vlč. Sudac govorio o sreći, o ljubavi, o životu kao djelu Boga. Naglasio je da kad bi ljudi znali što je Bog, tad ne bi bilo vjerskih ratova. Nadodao je da postoje samo dvije stvari na ovome svijetu, a to su

*ljubav i strah, i da ničeg drugog nema. Sve što se u našem životu događa stalno je putovanje između ljubavi i straha. Vlč. Sudac je govorio i o našoj prolaznosti, pa je, uz osmijehe i izraze velikog odobravanja vjernika, čak zapjevao početne stihove pjesme **Prolazi sve...***

Uoči Božića 1999. Zlatko Sudac se iznenada povukao iz javnosti i boravio dva mjeseca u Rimu jer su crkveni velikodostojnici željeli u neposrednom dodiru s njim shvatiti njegovu karizmu. Biskup krčke biskupije mons. Valter Župan o tome je za novine izjavio da je duhovni savjetnik preporučio vlč. Zlatku Sudcu, nakon duljeg druženja s njim, da se na neko vrijeme povuče i posveti uobičajenom svećeničkom radu i duhovnom sazrijevanju. Toga mu je u zadnje vrijeme nedostajalo, jer se previše posvetio komuniciranju s vjernicima. Kako svaki svećenik treba slijediti savjete duhovnog vođe i unutarnje zakonitosti svojega duhovnog života, vlč. Sudac se povukao u osamu pastoralnog centra Betanija u Čunskom gdje se posvetio slikanju, za što je vrlo nadaren. Godinu dana nakon pojavljivanja križa na čelu vlč. Sudca i nakon šest mjeseci izolacije bilo mu je dopušteno ponovno pojavljivanje u javnosti i držanje pripovjedi na sv. Misi u Čunskom na Lošinju Iako je rijetko napuštao zgradu pastoralnog centra **Betanija** i samo povremeno primao grupe u okviru duhovne obnove, interes je za njega postajao sve veći Tako da se pojavio i kao turistička atrakcija na Internetu. U tekstu u kojem se poziva Amerikance na turističko-duhovni izlet na Jadran opisuje se i slučaj mladog svećenika uz njegov citira: ***Križ na mom čelu je bolan, posebno kad molim, a nekim danima poput prvog petka u mjesecu počinje krvariti. Prije stigme dobivao sam razne darove, poput dara jezika, dara liječenja, dara savjetovanja ljudi a onda je polako došao i dar spoznaje. Poslije stigmatizacije primio sam mnoge druge darove. Neki od njih posve su me zaokupili i preuzeli. Zato mi je potrebno neko vrijeme kako bih se prilagodio tome što se dogodilo. Posebno mislim na dar levitacije (lebdjenja), bilokacije (istodobna prisutnost tijela na dva posve različita mjesta), iluminacije i predviđanja budućih događaja, osobito bliske budućnosti i opasnosti u budućnosti.***

Moj mi je mladi brat, koji je s obitelji prisustvovao sv. Misi u Čunskom na blagdan Tijelova, ispričao kako je njega toliko duboko dirnula propovjed koju je održao Zlatko Sudac da je zaplakao. On je vjernik koji, iako često ne odlazi u crkvu, posjeduje duboku vjeru u Boga, a vlč. Sudac je uspio otvoriti njegovo srce i suze su krenule kao kod mnogih ljudi u Indiji kad susretnu Sai Babu.

Kad je u svibnju 2000. u Zagreb došla časna sestra Briega Mc Kenna koja ima iste darove kao i velečasni Sudac i održala seminar u Sportskoj dvorani u Zagrebu imala je za to svu medijsku i crkvenu podršku. Sjetila sam se i posjeta Vasule Zagrebu koja je primljena s velikom pažnjom i od najviših crkvenih velikodostojnika, a naše videoce iz Međugorja nikad nitko nije pozvao u Zagreb da nešto kažu o ukazanjima koja već godinama traju. No, zato su proputovali sve kontinente, jer su ljudi širom svijeta željni svjedočanstava žive vjere i dokaza djelovanja Duha Svetog. Hoće li se Zlatkom Sudcem dogoditi isto, pitala sam se, što se i potvrdilo godinu dana kasnije. Na početku 2001. godine u Hrvatskoj više nitko ne spominje Zlatka Sudca, no zato on obilazi razne župe u Americi i, bez flastera na čelu, propovjeda pred mnogobrojnim vjernicima. Koji li su to apsurdni! Na račun Međugorja su najteže optužbe iznijeli neki hrvatski biskupi, a Zlatka Sudca, koji je tolike vjernike potaknuo na molitvu i obraćenje, poslali su naši crkvenodostojnici u Italiju i Ameriku.

O moj Gospode, hvala Ti za sva čuda širom svijeta kojima nas pokušavaš dirnuti, probuditi i potaknuti da produbimo svoju vjeru i da živimo istinu, mir, ljubav i nenasilje te da u svakom trenutku ispravno djelujemo.

Trinaesto poglavlje

DOGAĐANJA SE UBRZAVAJU

Ubrzo nakon povratka iz Međugorja u lipnju 1999. došli su Englezi sa šleperom humanitarne pomoći koju je doveo Rob. Pomoć se je dijelila u zbjegovima na uobičajan način, a ovaj put posjetili smo i Pisarovinu i Lasinju. U kolovozu je došla grupa koju je doveo Bob, a pridružila joj se i Adriana iz Švedske. Podijeljeno je oko 12 tona pomoći. Nakon završene podjele zajedno smo otišli u Ičiće, gdje je i ove godine održan **Bal vikas** dječji kamp. Bilo nam je prelijepo kod našeg Sai brata Vinka gdje su djeca, osim u kupanju, košarki i nogometu, uživala u kvizovima s pitanjima duhovna sadržaja. Vinko nas je dočekaao s velikim iznenađenjem. Naime, velika prostorija koja nam inače služi kao blagovaonica i kao *shrine* bila je pretvorena u pravu malu Poornachandru (dvorana u Puttaparthiju u kojoj se održavaju predstave u Svamijevom prisustvu) obojenu u nježne pastelne tonove sa štukaturama po zidu i bordurama malih slonića uokolo. Svi smo bili oduševljeni.

Prošli su i *akhanda bhajani* koji su bili lijepi i snažni, ali u zadnje vrijeme sve više dolazim do spoznaje kako većina ljudi ima samo portošački mentalitet; svi žele samo da im je lijepo i da uživaju u lijepom pjevanju. Koliko su spremni sami doprinijeti ili tako napunjeni dobrim vibracijama širiti oko sebe mir i ljubav, to je već nešto drugo. Kako malo treba da se nekog usreći i koliko je ljepše davati nego primati to u ljudima tek treba osvjestiti. Kod mene su počele predbožične seva aktivnosti. Trebalo je načiniti popise ljudi i priložiti fotografije tih obitelji koji su još uvijek u zbjegovima i kojima Austrijanci žele donijeti poklone. S Bobom sam, koji je s još šest Engleza došao na vjenčanje jedne prognanice, posjetila Ured za prognanike, da bismo pokušali riješiti nastale

probleme oko daljnjeg uvoza humanitarne pomoći. Gđa Mayrhofer iz Austrije došla je s humanitarnom pomoći u petak po najvećem snijegu pa je trebalo pravedno podijeliti pomoć a neke pakete i odvesti na naznačene adrese. Irmgard me iz Graza zamolila da joj dostavim popis djece **Centra za djecu sa smetnjama u razvoju Slobodina** jer i njima žele donijeti poklon paketiće.

U nedjelju 21. studenog, uoči Babina rođendana pripremili smo ručak za siromašne u Preradovićevoj. Djelomice su gosti bili umirovljenici a djelomice obitelji s mnogo djece. Bila je to vrlo lijepa zajednička akcija u kojoj su neki kuhali i spremali ručak, neki pekli kolače, neki postavljali stolove, neki prali posuđe, neki pjevali a neki donijeli gotove pakete hrane koje smo obiteljima davali da ponesu kući. Ručak je bio obilat i raznovrsan, a kulminirao je ogromnom tiramisu tortom koju je, kao i obično, donirala naša Sai slastičarna. Dok se radosna pjesma razlijevala dvoranom i sitna dječica jurcala uokolo, Božja se prisutnost najviše osjećala. Kad smo na kraju podijelili pakete s hranom, slatkiše, voće, kozmetiku i igračke te ispratili naše prezadovoljne goste, preostalu smo hranu na Dinkinu inicijativu odnijeli u prenočište Crvenog križa za beskućnike koji su se tome jako obradovali. Bio je to vrlo radostan dan i na taj smo način već slavili Babin rođendan.

Na sam dan Sai Babina rođendana na Krematoriju je bio ispraćaj naše Marije. Koliko god je oproštaj bio tužan toliko je bio i čudesan, a duboke i potresne riječi oproštaja koje je izgovorila njena prijateljica, nadopunio je svećenik tako da smo svi bili duboko dirnuti.

Rolf je iz Njemačke, uz pomoć svoje Sai grupe, na dan uoči Sai Babina rođendana napunio vagon s deset tona humanitarne pomoći kojega je uz lijepu čestitku Nedi i njejoj Sai grupi poslao u Osijek. Od Nede sam saznala da je njen Sai centar svakog dana tijekom cijelog mjeseca uoči Svamijeva rođendana jutrom održavao *Omkar i Suprabatham*. Svami ih je nagradio posebnim znakom Svoje prisutnosti.

Od Christine je stigao fax i prijedlog da pokušamo napraviti projekt za pomoć ovisnicima u kojem bi nam oni dali potporu. Održao se treći sastanak roditelja i nas volontera koji zajednički pokušavamo naći način kako da se organiziramo i kako da pomognemo ovisnicima, a posebno kako pomoći jednom mladiću ovisniku o plinu. Toliko je zapravo potrebitih, a nedovoljno ljudi koji bi redovito volonterski mogli prihvatiti takve obveze.

Preko Interneta je stigla vrlo interesantna poruka koju je svjetski predsjednik Sathya Sai organizacije Indulal Shah izrekao u Kanadi. Istog dana uputio je i pismo na sastanak dužnosnika za regiju južne Europe u Mother Sai house. Poruka govori o tome kako je sad vrijeme da se sve više okrećemo prema unutra i pokušamo osvjestiti svoju božansku prirodu. Stoga sam odlučila donijeti na stranicama ove knjige ponešto iz poruke Indulal Shaha. Indulal Shah je 3. listopada 1999. u Vancouveru između ostalog rekao da donosi Svamijev blagoslov i poruku. *Svami želi da budemo duhovni aspiranti i poklonici ne Njegova lika već Njegove poruke. Svami je poručio da upotrebljavamo So 'ham mantru i činimo obiteljsku duhovnu praksu da bi dosegli svjest o svojoj božanskoj prirodi. Potrebno je svakodnevno preispitivati vlastitu savjest da bi uočili da li i koliko napredujemo na duhovnom putu. Tijekom cijelog dana trebali bi moliti za napredak i meditirati na So 'ham. To će nam donijeti više znanje. Nisu nam potrebni ni bhajani, ni seva i ni bilo što slično već So 'ham meditacija. To je sve što sada trebamo. Trebamo zaboraviti ljutnju, ego i ljubomoru kroz meditaciju na So 'ham. Ne treba razmišljati o onome što je bilo prije 1996. To je bilo vrijeme informacije, dok je sad vrijeme transformacije. Obiteljskom duhovnom praksom treba pročišćavati svoj dom i okruženje. Ako obitelj nije zainteresirana za bhajane ili neku drugu duhovnu praksu dobro će poslužiti klasična muzika jer ona također djeluje pročišćujuće. U 21. stoljeću ne će biti potrebne bolnice, nego djecu i mlade podučavati kako da svoje tijelo održavaju zdravim u dobrom stanju.*

U pismu koje je Indulal Shah poslao na sastanak dužnosnika za regiju južne Europe u Sai Mother House koji je održan također 3. listopada 1999. godine između ostalog stoji:
Tišina je od ključne važnosti za postizanje znanja. Meditacija je jedna od glavnih stepenica ta postizanje tišine i od presudne je važnosti. Od nje dobivamo energiju a pomoću koje ćemo naš um okrenuti prema unutra i međusobno objediniti misli, riječi i djela. Najvažnije što trebamo dodati našoj duhovnoj praksi je mantra So 'ham.

Svami je više puta govorio o tome, ali čini mi se da sad osvješćivanje toga ima posebnu važnost. ***Svakim dahom vi ponavljate So'ham - Ja sam On. Ne samo vi, nego to potvrđuje svako biće. To je činjenica koju ste tako dugo zanemarivali. Sada vjerujte u to. Kad promatrate svoje disanje i meditirate o toj veličanstvenoj istini, polako će se ja i On sjediniti i više neće biti dvojine, jer So'ham će se pretvoriti u OM, praiskonski zvuk, Pranavu, kojeg Vede prikazuju kao simbol Beskrajnog univerzalnog Apsoluta. Taj OM je Stvarnost iza ove "relativne" nestvarnosti.***

To je prava sadhana, konačni cilj u razvoju tražitelja. Ali, postoji mnogo pripremljenih radnji pročišćavanja, i za svaku pojedinu treba volje i upornosti. Npr. preporučio bih vam da stalno ponavljate Božje ime, jedno od personifikacija Njegovih bezbrojnih obilježja slave. Time raste vaša Ljubav, nestaje mržnja i zavist iz sadržaja

vaših misli i tada vidite Boga kojega obožavate, u svakoj osobi toliko jasno koliko ga vidite u samome sebi. Tada postajete utjelovljenje ljubavi, a time i mira i radosti.

SSS Baba misija i poruka str. 59

Sa svakim dahom vi izgovarate mantru. Što je to? Uдах i izdah 'so ham'. 'So' - Bog. 'Ham' - ja (pojedinaц). So'ham vas kao mantra uči 'Ja sam Bog'. Koliko puta tijekom dana izgovorite tu mantru? U danu postoje 24 sata, 21.600 puta kažete: ja sam Bog. Međutim, vi se usredotočujete na izvanjsko. Trebali biste slijediti svoj unutarnji glas, sve što je u vama. U vama stoluju i dobro i zlo. To dvoje ne potječe izvana. Prvo biste trebali otkloniti zlo. Kako? Nemojte slušati ono što je loše, nemojte govoriti ono što je loše, nemojte gledati ono što je loše, nemojte činiti ništa loše, to je put kojim ćete stići do Boga."

Sunce podržava i održava naš Univerzum. Naš je dah sunčeva zraka. Ta zraka poput daha podržava naše tijelo, a dah je naša životna snaga - koja se naziva Bog. Ulazeći, zahvaljujući udahu, i izlazeći, zahvaljujući izdah, dah proizvodi dva sloga 'so' i 'ham'. Značenje toga 'so' i 'ham' jest 'ja sam On'. Putem ta dva sloga trebali biste promišljati o jedinstvu s božanskošću koja je u vama.

So'ham je prirodna, opća mantra, mantra sebstva. Ona ne pripada Istoku ili Zapadu niti bilo kojoj religiji.

Ona je nerazdvojiva od svakoga od nas, ona se neprestano ponavlja, usporedno s našim disanjem. Tako dugo dok mantra ulazi u nas, u tijelu je život. Onog trenutka kada to prestane, tada više nema ni nas. Ova je mantra životna snaga nazvana svijest.

'Univerzalna je svijest postala dah (prana).' Najprije svijest postaje dahom, a tada, putem mantre, potiče postupak disanja u ljudskom tijelu. To je božanska misao što u sebi nosi vrhunsku energiju koja ustrajno izgovara slogove 'so' i 'ham'.

No, kako je ova tehnika vrlo istančana, morate je najprije neko vrijeme provoditi da biste je razumjeli. Uvijek kada sjedite u tišini pratite vlastiti dah i slušajte mantru. Ako istog trenutka ne postanete svjesni da se ta mantra sama od sebe ponavlja, možete istovremeno disati i izgovarati slogove. Za nekoliko dana uspjete uskladiti mantru sa svojim dahom, a uskoro ćete je biti u stanju čuti i prirodnim putem.

(Izvodi iz djela "Božanstvo u nama" - koji su uzeti iz Duhovnog muzeja u Sri Sathyu Sai Koledžu za umjetnost, znanost i trgovinu, Whitefield, Bangalore, Indija - str. 22 - 24.)

Svaki puta pred odlazak u Indiju Baba mi dade mnogo posla, ali ovaj puta događaji su se redali velikom brzinom. Prvog prosinca za vrijeme šetnje s mojim bratom po Medvedgradu nestao je naš pas, škotski ovčar po imenu Sedam. Do kasno u noć tražili smo ga po Sljemenu ali bez uspjeha. Velimir je bio užasno tužan, a ni meni nije bilo mnogo lakše. Slijedećeg smo dana već od rana jutro krenuli ponovno u potragu za njim a osim brata, Velimira i mene uključio se i David koji je taj dan stigao iz Engleske. Prošli smo Sljeme uzduž i poprijeko, Mikuliće, Mlinove, Šestine i sve rubne djelove Sljemena ali Sedamu ni traga. Obavijest smo dali na sve moguće radiostanice, a Velimir i moj brat ljepili su plastificirane letke (u kojima smo za dobru nagradu tražili našeg Lesija) na stupove, škole, dućane, autobusne stanice. Nitko se nije javio, a Velimir je svakog dana ponovno i ponovno odlazio uzaludno na Medvedgrad. Izgubio je apetit i danima nije skoro ništa jeo niti se mogao usredotočiti na učenje za ispit. Sakrila sam sve Sedamove stvari da ga ne podsjećaju na njega. I meni je jako nedostajao. Kako su dani prolazili naša nada da ćemo ga vidjeti ikad više postajala je sve manja. No, ipak je na kraju sv. Ante, svetac koji je zaštitnik djece, kome se moli i za izgubljene stvari, uslišao moje molitve. Jednog je jutro zazvonio telefon i jedan mi je ženski glas rekao da je našeg psa vidjela u Obrtničkom domu na Hunjki. Rekla je da nazovem Hunjku da provjerim da li je još uvijek tamo. Nisam imala strpljenja zvati na telefon već smo Velimir i ja odmah autom krenuli prema Hunjki. Naše nade su bile velike, iako smo već imali jedno bolno iskustvo s pronađenim Lesijem u Mlinovima jer to nije bio naš pas. Stigli smo na Hunjku u rekordnom vremenu ali smo nažalost saznali tek to da je pas bio tu nekoliko dana i da je u subotu otišao, vjerojatno za djecom koja su bila na Sljemenu, na izletu. Ostavili smo broj telefona i krenuli cestom prema Stubici pitajući ljude koje smo susretali, jesu li ga vidjeli. Mnogi su nam potvrdili da su vidjeli vrlo mršavog Lesija (što je govorilo da se radi o našem Sedamu koji nikad baš nije volio jesti), i da je ležao kraj telefonske govornice na Hunjki, ali ga zadnjih dana nitko nije vidio. Krenuli smo prema Puntijarki gdje je jedna žena rekla Velimiru da je vidjela takvog psa negdje na podnožju Sljemena u Gračanima. U trenutku kad smo kretali dolje prema Gračanima zazvonio je mobitel. Moj brat nam je javljao da mu je dojavljeno iz Stubice da su našli psa. Nazvali smo i saznali kako možemo doći u Donja Brda, selo koje leži podalje od glavne ceste na mjestu gdje se sastaju dva potoka. Dok smo se probijali blatnjavim putem, sa strepnjom smo se pitali da li je nađeni pas uistinu naš Sedam. Tiho sam se molila i jednom trenutku mi je došla misao koju sam odmah priopćila Velimiru. Upitala sam ga slaže li se s time da, ako nađemo Sedama odemo na zornicu u 6 sati ujutro u crkvu sv. Antuna na sv. Duhu i zahvalimo se. On se odmah složio te smo sa strepnjom nastavili tražiti kuću u kojoj se možda nalazi naš pas. Zaustavili smo se pred kućom gdje su se u dvorištu šepurili veliki purani pa se nisam usudila približiti kući kako bi domaćine pitala za kuću gospodina Ljulje. U tom trenu je izašao gazda i upitao nas da li njega tražimo. Nisam stigla još ni odgovoriti kad je kraj njegovih nogu šmugnuo prema meni i Velimiru naš SEDAM. Dok smo

ga grlili, cvilio je tako tužno, i radosno u isto vrijeme, da ni mi nismo mogli suspregnuti suze. Gazda nas je pozvao u kuhinju na kavu i tada smo saznali da je Sedam kod njih od subote kad su ga našli kod svoje kleti u vinogradu udaljenom oko kilometar odavle. Vidjeli su da ima markicu, ali kako su bili dani žalosti povodom smrti našeg predsjednika, nisu se prije javljali u veterinarsku stanicu. Sedam je presretno skakutao oko nas dok smo pričali i mada je bio pun čičaka, prljav i vrlo mršav, izgledao je zdrav. Tek pošto smo ga kod kuće okupali, nahranili i poigrali se s njim bacajući mu omiljelu lopticu,

počeo je polako dolaziti k sebi. Bio je malo uvrijeđen što ga je Velimir odveo na veterinarsku stanicu, gdje je dobio injekciju, ali navečer se ponovno oraspoložio, jureći lopticu i glodući ogromnu kost. Bila je to velika avantura za jednog gradskog psa koju sam je uspoređivala s Velimirovom avanturom u Kanadi. U prvoj sam knjizi opisala kako je Svami poslao Velimira u Kanadu da ubrzano prođe određeno sazrijevanje i završi poglavlje svog života vezano uz električnu gitaru i karijeru muzičara. Sedamova avantura bila je povod da, u vrijeme njegova nestanka, uzmemo malu tek rođenu crnu kujicu koju smo nazvali Gia. Kad se Sadam vratio, Velimir se nije želio odreći male Gie i tako je Sedam dobio društvo da više nikad ne bi bio usamljen..

Početak prosinca stigao je Bob s ekipom iz Engleske. Ovoga sam puta, osim nekih zbjegova, obišli i Bjelovar gdje smo u Obiteljskom centru kpoji vodi jedna vrlo draga i sposobna gospođa podijeli pomoć siromašnim obiteljima koje imaju više od troje djece. Bilo je među tih pedeset obitelji kojima smo dijelili pakete i desetak obitelji doseljenika s Kosova. Na kraju smo posjetili Seosko gospodarstvo, izletišta i klijet Dobrovita, gdje nam je obitelj Krajačević koja ima osmero djece priredila izvrstan ručak. Divili smo se prekrasnoj kući koju je vlasnik 16 godina sam samcat gradio, divili smo se prekrasnom kraju, konjima, ribnjacima, igralištima za tenis i golf i bili vrlo tužni kad smo čuli da skoro uopće nemaju gostiju. Zbog toga su upali u velike dugove pa su prisiljeni prodati kuću i imanje. Vidjeli smo toliko ljudi kojima je pomoć potrebna i čuli mnogo tužnih priča tako da nam se činila pomoć koju smo podijelili samo kao kap u moru.

Austrijanci iz Graza stigli su 12. prosinca s humanitarnom pomoći koju smo podijelili isti dan. Tolike smo obitelji razveselili i učinili da njihov Božić u barakama protekne bar malo ljepše. Tako, čineći dobra djela služimo Bogu u svakom čovjeku, a samo darivanje je velika radost.

U prosincu nas je potresla smrt prvog predsjednika samostalne i slobodne Hrvatske. Kao da sam tek s njegovom smrću postala u potpunosti svjesna toga koliko je činio i učinio, da se ostvari san o slobodnoj Hrvatskoj. Sjedila sam kao prikovana uz televiziju gledajući emisije koje su me podsjetile na sva protekla zbivanja i ispunjala ponosom, radošću, ali i tugom. Tužna povorka građana koja mu je danonoćno odavala posljednju počast budila je u meni povjerenje da će naš hrvatski narod znati sačuvati tu predragocjenu, teško stečenu slobodu, ma koliki bili pritisci s Istoka ili Zapada. Propovijed kardinala Kuharića na sv. misi zadušnici za pokojnog predsjednika kao i intervju našeg poznatog nogometaša Bobana *Jutarnjem listu* o pokojnom predsjedniku najviše su me se dojmili. Duboko vjerujem da će povijest pokazati koliko smo velikog čovjeka izgubili u našem predsjedniku.

Četrnaesto poglavlje

BOŽIĆ I NOVA GODINA U INDIJI

Užurbano sam se spremala za odlazak u Indiju pripremajući knjigu "Budi volja Tvoja" i izvještaj o našim aktivnostima u Sai centru do kraja godine. Trebalo je pripremiti i božićne paketiće za cijelu obitelj koja mi pomalo zamjera što i ovaj Božić neću provesti kod kuće.

U petak ujutro 20. 12. 1999. krenula sam vlakom Mimare do Kufsteina, gdje sam kao i obično, prenoćila kod moje drage obitelji Gundolf, a 21. prosinca smo u 7 sati ujutro poletjeli za Zürich, te dalje Swiss airom do Bombaya, kojem je vraćeno njegovo staro ime, pa se sad zove Mumbai. Let je do Mumbaija protekao ugodno, a u ranim jutarnjim satima poletjeli smo dalje za Bangalore. Približavajući se odredištu puta razmišljala sam koliko sam već puta sletjela na taj aerodrom i kako je Baba milostiv omogućivši mi da Ga kroz prijatelje tako često i udobno putujem na ovoj dalekoj relaciji. Spuštali smo se na suncem okupani nedavno modernizirani aerodrom u Bangaloreu. Iako sam više voljela intimu manjeg dosadašnjeg aerodroma u čijem okruženju rastu palme i drugo tropsko bilje razmišljala sam da će ovako modernizirani možda jednom postati aerodrom za internacionalne letove, što bi za nas bilo daleko povoljnije jer bi izbjegli seljenje s internacionalnog na nacionalni aerodrom u Bombayu.

Usljedila je uobičajena vožnja taksijem tako da i za tri sata ugledasmo najprije Superspecijalističku bolnicu, a zatim aerodrom. Ulaskom u Puttaparthi nismo mogli zatomiti čuđenje koliko je toga izgrađeno. Na samom rubu Gokulama, u kojem još uvijek živi dovoljno krava da snabdiju mlijekom potrebe ašrama, gradi se muzička akademija. U Puttaparthiju ima toliko novih kuća, restorana, hotela, dućana da i mi koji dolazimo prilično često, ipak ostajemo iznenađeni. Ulaskom u ašram zadivljeni smo veličinom Kulvant Hall-a na čijem pročelju se nalaze statue Rame, Site, Lakšmane i Hanumana, a ispod njihovih nogu nalazi se još jedna veća statua Hanumana. Kako je i na stadionu najveća statua baš Hanumana pitam se nije li i u tome neka posebna simbolika jer i Hanuman

simbolizira predanost. U mojoj putnoj torbi nalazi se knjiga "Budi volja Tvoja" na koju kao da se odnosi ovaj prvi pozdrav u ašramu baš od Hanumana što me učvršćuje u vjeri da je u ovom razdoblju najvažnija baš ta predanost i prihvaćanje Božje volje u svakoj situaciji našeg života bez imalo dvoumljenja. Novosti u ašramu bilo je također na pretek, a prva je bila vezana uz prijavljivanje Zapadnjaka (odvojeno od Indijaca i Nepalaca) u zgradi Sjever 7. Postariji činovnik nam je odmah rekao da više nema mjesta u sobama, ali kad je Ferdinand izvadio svoju karticu donatora, odnosno suvlasnika stana, koji je imao pravo koristiti dva mjeseca godišnje, a sve ostalo vrijeme je stan izdavan drugim poklonicima, odmah nam je ponudio sobu u najnovijoj zgradi tj. Sjever 9. Nove zgrade bile su sve suvremenije uređene, tako da je u kupaonicama bilo i tople vode, što nije bio slučaj drugdje.

Brzo smo se presvukli i odjurili na daršan. Ušla sam kao "kasni red", što znači nakon što su se izvukli brojevi. Sjedila sam prilično udaljena od središnjeg dijela kojim Svami prolazi. Kad se pojavio Svami oko 14 sati, iako sam Ga vidjela kao narančastu točkicu u daljini, srce mi je zaigralo kao i uvijek kad se On pojavljivao na mom horizontu. Toliko se toga dogodilo od našeg zadnjeg susreta, a prošlo je svega nešto više od sedam mjeseci. Gledala sam za Njim kad je otišao na mušku stranu i pustila emocijama da me preplave dok su mi se suze slijevale niz obraze.

Svami je pozvao na intervju neke Indijce, a ja sam se uspjela "dočepati" mjesta u trećem redu, tako da je Svami na povratku u Poornachandu poslije bhajana prošao vrlo blizu mene i okrznuo me krajičkom oka. Kako li je vidljivo opipljiva ta energija ljubavi koja struji iz čitava Njegova bića i kako li nas u tom trenutku ispuni i preplavi do te mjere da oko nas prestaje postojati i prostor i vrijeme.

Moj boravak ovaj puta je karakterizirao san, u koji bi utonula dok se čekalo Babu, a čak i za vrijeme Njegova božićna govora povremeno bih utonula u san što se prije nikad nije dogodilo. Budila bih se svjesna da sam nešto propustila ali i napunjena nekom energijom, kao da me je u tom nesvjesnom stanju ubrzano regenerirao. I bilo je tako, jer je ovaj moj boravak prošao bez ikakvih bolesti ili nekih drugih smetnji. Jedina "smetnja" bile su mi grozne gužve, nedisciplinarnost i brbljanje, najčešće Indijaca. Stalno sam ponavljala u sebi: "Svami, budi volja Tvoja ali... zašto ne ušutkaš malo ove Indijce koji pričaju čak i u vrijeme daršana i za vrijeme Tvog govora."

Božićna predstava bila je vrlo nadahnutna, a djeca odlično uvježbana. Uvijek me djeca posebno oduševavaju jer su tako neposredna i čista. Ona najčešće nemaju nikakvu tremu pred Babom već se s Njim razgovaraju za vrijeme proba kao s najboljim prijateljem. Sjetila sam se pomalo s nostalgijom 1995. kad je u božićnoj predstavi sudjelovalo 20 djece i tinejdžera iz Hrvatske. Iako znam da o svemu odlučuje Svami i da On poziva samo one ljude koji su spremni da svoj život posvete služenju bližnjem danas u našem Sai centru nema više toliko entuzijazma, ustrajnosti i volje za služenjem kao 1995. No, vremena se mijenjaju i svaki dan donosi neke nove izazove, koji će nam pomoći dalje na duhovnom putu.

Divno je bilo dočekati Novu godinu sa Svamijem. Nakon izvrsnog koncerta koji su izveli studenti, Svami je održao govor, a iza toga smo svi dobili prasadam i kalendare za 2000. godinu. Bila sam presretna što je na kalendaru bila ista slika kao i na mojoj knjizi *Mojoj besmrtnoj duši*. Kao da je na taj način Svami potvrdio moj izbor slike za naslovnicu knjige. U Svom govoru je između ostalog rekao:

Kad su djela koja ste učinili ispravna i čista, slijede vam samo dobre posljedice. U cjelini, ova će godina biti dobra za sve vas. Danas je početak 2000. i kraj 1999. godine. Zapravo ćete o 2000. godini moći govoriti tek 31. prosinca 2000. U ovoj godini otkrivat će se posljedice vaših djelovanja u proteklim godinama. U tom će razdoblju za ljude ove zemlje kao i za ostali svijet rezultati biti općenito povoljni. Prva tri mjeseca, od siječnja do ožujka, mogu biti malo nepovoljna. Zašto? Zato što je vrijeme fenomen koji je povezan s aktivnostima sunca. A u 2000. godini biti će u tom pogledu manjih oscilacija. Te će se oscilacije odvijati tokom tri mjeseca. Takve promjene na fizičkom planu, mogu imati i posljedice na nematerijalnom planu, čiji rezultat mogu biti i neke dobre, i neke loše posljedice po ljude. Poslije tih oscilacija (tj. nakon ožujka 2000.), definitivno slijedi bolje i stabilnije razdoblje. No nemojte se, zbog ove Bhagavanove izjave, opustiti i sve prepustiti tijeku vremena. Ni pod koju cijenu ne smijete odustati od vlastitih napora.

Božanski govor za Novu godinu 2000.

O događanjima u 2000. godini ću govoriti u slijedećim poglavljima, no kako je godina bila ispunjena brojnim problemima i izazovima Svami je u svom govoru za Božić pod naslovom *Suprostavite se ljubomori s ljubavlju* vrlo konkretno i strogo govorio o svim našim slabostima, propustima i zadacima.

Danas se trebate sjetiti ideala koje je predstavljao Isus. Od pamtivijeka su se, s vremena na vrijeme, radale plemenite duše, obdarene ogromnom duhovnom snagom, kako bi svijetom širile sveta učenja. Oni su se silno trudili da od svijeta naprave dobro mjesto za život. No, ne shvaćajući njihove plemenite namjere, neznanice su ih ismijavale i progonile. Tako se i Isus od rođenja morao suočavati s mnogim iskušenjima i mukama. Kad se ugled i slava plemenitih duša počne širiti na sve strane, mnogi ljudi postanu ljubomorni. Ljubomora i njena suprotnost su zapravo sestre. Povijest Bharata je krcata primjerima koji to potvrđuju. Ljubomora ima tri sina zvana: želja, srdžba i mržnja. Želja, srdžba i mržnja, tri sina ljubomora, prouzročili su mnoge patnje Isusu,

koji se silno trudio da društvu donese mir i dobro. Isus je bio oličenje sućuti i utočište siromašnima, potrebitima i odbačenima. No mnogi su mu ljudi nastojali praviti probleme jer nisu mogli podnijeti njegovo sveto učenje i djelovanje. Njihova mržnja prema Isusu iz dana u dan je sve više rasla. Čak su se i svećenici okrenuli protiv njega, ljubomorni na njegovu rastuću popularnost. No, siromašni ribari su ga štovali. Počeli su slijediti njegovo učenje i postali njegovi učenici. Mnogi nisu mogli podnijeti tu Isusovu popularnost. Zato su mu na put postavljali mnoge prepreke, čak su ga pokušavali ubiti.

Isus je imao dvanaest učenika. Dvanaesti je bio Juda, koji ga je na posljetku i izdao. U to je vrijeme postojao samo jedan Juda, no danas ima mnogo Juda. Danas svijet razdire nemir zato što raste broj takvih izdajica poput Jude. Toliko su zlonamjerni da ih je lako namamiti novcem. Juda je Isusa izdao za samo nekoliko srebrnih novčića. Već je i prije dvije tisuće godina novac bio postao prvenstveni čovjekov cilj. Zbog svoje pohlepe za novcem, ljudi pribjegavaju zlim i pokvarenim sredstvima, izvrcući istinu i šireći laži. Tako je bilo onda, tako je i sada.

Riječ osobnost (personality) potječe od riječi "persona" (osoba) koja simbolizira svetost. Stoga čovjek treba živjeti životom istine i ispravnosti. Načelo je ljubavi u svima isto. Svi bi trebali biti ujedinjeni vezom ljubavi. Tada bi cijeli svijet postao jedna porodica. Onaj tko cijepa ljubav i razvija mržnju nikad ne može postići sreću u životu.

Ja od jutra do večeri živim životom prožetim ljubavlju. Pružam besplatnu naobrazbu tisućama učenika i studenata. I ne samo besplatnu naobrazbu, nego im i primjerom pokazujem kako živjeti uzornim životom. Kad ti učenici i studenti izađu odavde, neki im ljudi nastoje zagaditi um lošim mislima. No, što god drugi govorili, naši učenici i studenti su suho zlato. Već i prašina s njihovih stopa spriječiti će pokvarenost kod drugih. Bivši studenti, i momci i djevojke, iz naših ustanova žive svetim i uzornim životom. Udruženje bivših studentica pod nazivom "Messengers of Sathya Sai" poduzima razne aktivnosti služenja u raznim zemljama. One uspijevaju čak i svoje muževe nagovoriti da se uključe u služenje.

U budućnosti ćete biti svjedoci još mnogih veličanstvenih događaja. Nema ničega što Sathya Sai ne bi mogao ostvariti. Zapravo, On može ljude zapanjiti svojim djelima. No Njegov jedini cilj je da sve učini sretnima.

Lokâh samastâh sukhino bhavantu – neka cijeli svijet bude sretan. Oni koji se trude oko općeg dobra nikad neće biti izloženi teškoćama. Nikakve ih teškoće ne mogu uzdrmati. Evo malog primjera: Jednom je Buddha naišao na demona ljubomore koji mu je rekao: "Buddha, ja ću te progutati!" Buddha se nasmiješi demonu i reče: "O demonu ljubomore! Ja i tebe volim!" Čuvši Buddhine riječi pune ljubavi, demon se istog trenu pretvori u goluba, simbol ljubavi i mira, i odleti. Čovjek postaje poklonik u punom smislu tek kad izgradi strpljivost i ljubavlju nadvlada loše osobine srdžbe, mržnje i ljubomore. Nemojte se uznositi zbog pohvala, niti snužđiti zbog pokuda. Ne priliči vam da volite samo one koji vas hvale, a mrzite one koji vas kritiziraju. Budite jednako spokojni i u slučaju pohvale, i u slučaju kritike. Kritike će vam samo pomoći da napredujete. Zato, ne gajite mržnju prema onima koji vas kritiziraju. Prihvatite sve dobro, a odbacite sve loše.

Ono što trebate širiti svijetom je samo ljubav. Ne postoji ništa osim ljubavi na ovome svijetu. Ljubav je Bog. Ljubav je život. Ljubav je sve. Zato njegujte ljubav, sve više i više. Ne dopustite umu da luta, bez obzira na okolnosti. Um koji luta izgubi svetost.

Smatrajte ljubav samim svojim životom. Samo ljubav čini vaš život svetim. Samo je onaj koji ima ljubavi istinsko ljudsko biće. Ljubav je čovjek. Čovjek je ljubav. Čovjek je Bog, a Bog je ljubav. Ljubav je ta koja sve ujedinjuje. Zato, razvijajte ljubav. Krenite putem istine i ispravnosti i živite mirnim životom.

Budite neustrašivi. Ne bojte se ni udarca groma u glavu. Smrt dolazi samo jednom, ne dvaput. Prije ili kasnije mora doći. Zato se ne bojte smrti. Budite spremni na sve. Ne bojte se slijediti istinu. Ispunite svoj život ljubavlju. Samo tako ćete posvetiti svoj život. Nikakva duhovna praksa, kao na pr. molitva i meditacija, ne može iskupiti vaš život, ako se ne držite istine i ljubavi. Što god da se dogodi, držite se tih vrijednosti. Samo te vrijednosti mogu donijeti sreću i napredak cijelom svijetu. Razvijajte ljubav sve više i više.

Ne upuštajte se u sukobe i ne prepuštajte se sumnjama. Svatko se mora suočiti s posljedicama svojih djela. Nitko ne može reći gdje i kad, ali se s njima morate suočiti. No, ako stalno mislite na Boga, nećete nikada biti izloženi patnji. Bog će vas zaštititi od svake patnje. On će uvijek biti s vama, u vama, oko vas, i čuvati vas.

Pročitala sam taj govor nekoliko puta i svaki puta se preispitivala što još treban promijeniti u svom životu da bi Svami bio zadovoljan. Kakva je to velika milost živjeti u vrijeme kad avatar hoda ovom planetom, koji nas skoro svakodnevno podučava i koji nam je kao ogledalo služeći nam da uvijek iznova provjeriti dokle smo došli na svom putu do potpune spoznaje svoje prave prirode, do potpunog sjedinjenja s Bogom i stapanja sa svima koji su to uspjeli u Oceanu blaženstva.

Petnaesto poglavlje **ANNO DOMINI 2000.**

ŠTO SMO SIJALI TO ĆEMO I ŽETI

Na početku 2000. godine tek trebamo vidjeti što će nam se sve događati u njoj, budući se sve više ljudi ne ponaša nimalo ljudski. Osjećam mučninu dok čitam u dnevnim novinama razne informacije. Makar me šokiraju nastavljam ih čitati i moliti Boga da spasi svoj izgubljen narod. Molitva za obraćenje tako je potrebna u ovim dramatičnim trenucima, jer će za ono što se događa širom svijeta čovječanstvo trebati "platiti" i odraditi teški karmički dug.

Izdvojila sam nekoliko, za moj pojam najtragičnijih događaja kako bi sve koji čitaju ove retke potakla na molitvu i djelovanje. Svami je toliko puta rekao kako ne možemo promijeniti svijet ali možemo sebe. Na taj način djelujemo na svoju obitelj, a tad se to širi na ljude s kojima radimo i kontaktiramo, pa se na kraju širi na cijelu zajednicu.

Tako sam pročitala npr., nešto što me zgrozilo, da se curice u centru Londona prostituiraju za 12 kuna, a ponekad i za konzervu piva. ili par slatkiša. Ili npr. da je skandaloznom pogreškom Europskog patentnog ureda, odobrena genetička manipulacija ljudskim embrijima. Iako je kloniranje čovjeka u Europskoj uniji zabranjeno, Europski patentni ured u Münchenu prihvatio je patent koji je prijavilo Sveučilište u škotskom gradu Edinburghu dok je vlasnik patenta australska tvrtka "Stem Cell Sciences". Patentom je automatski zaštićeno pravo ne samo na postupak genetičke manipulacije, već i na "finalni proizvod" - kloniranog čovjeka. Europski patentni ured već od 1987. sustavno priznaje patente koji se odnose na ljudske gene, iako je to zakonom izričito zabranjeno. Ili npr. kako piše u Greenpeace magazinu gdje se navodi dvadesetak skandaloznih patenata među kojima je manipulacija za hormon trudnoće relaxin koji je odgovoran za širenje tkiva prilikom rađanja, tj. razvoj gena i proteina iz kojeg nastaje ljudsko sjeme, kao i gena za osjetljivost na stres. Spominje se i genetička manipulacija koja "ženske grudi pretvara u farmaceutsku tvornicu". Ili npr. da je učitelj klavira u Tajlandu snimao porniče s učenicama. Ili da je dvanaestogodišnjak iz Bristola optužen za ubojstvo svog šestomjesečnog brata, ili da je petogodišnjak iz Chehalisa pucao na prijatelja iz majčinog pištolja, ili da je arsenal oružja pronađen u Rosenheimu kod oca učenika koji je ustrijelio direktora internata. Ili

da je nađena bomba u školskoj torbi jednog učenika osnovne škole u Rijeci. Ili da bi dokazale svoju privlačnost australske su se nogometašice obnažile za novogodišnji kalendar, a stopama svojih kolegica krenuli su i košarkaši iz Katalonije koji su se također slikali goli za novogodišnji kalendar. Ili da se najezda golača dogodila u Beču u 40 robnih kuća Kleider Bauer kako bi se kandidirali za besplatnu odjeću u vrijednosti od 5.000 ATS ili, ili, ili....

Svami je u svom Novogodišnjem govoru još jednom spomenuo kako svatko mora snositi posljedice za svoja djela pa se to "odrađivanje" počelo očitovati već na početku godine vrlo intenzivno.

Gospodarske poteškoće sve su izraženije; a nezaposlenost raste a s njom dolazi i porast kriminaliteta. Prirodne nepogode su u svijetu sve učestalije. Odnosi u društvu postaju sve napetiji. Pred velikim problemima ne smijemo zatvarati oči, već se moramo s njima odlučno uhvatiti u koštac. To postizemo bilo da fizički pomažemo potrebitima, bilo da se molimo za njih ili da svojim meditacijama i dobrim mislima pročišćujemo svoje okruženje.

A da imamo što pročišćavati govore mnogobrojne vijesti: npr. Britaniju poharala najgora epidemija gripe u 10 godina. Rutinske operacije u cijeloj zemlji otkazane su kako bi se oslobodili kreveti, a broj novih pacijenata u bolnicama porastao je u posljednja tri tjedna za gotovo 30%. Neke su bolnice prijavile već i nekoliko smrtnih slučajeva.

Milijuni oboljelih od gripe širom svijeta. U sve više država bilježi se nezapamćeni rast oboljelih od gripe tako da mnogi smatraju da je to najgori milenijski bug 2000. godine. Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) u Ženevi prva je priznala da je riječ o "pametnom" virusu. Krizu je izazvala vrsta virusa poznata pod nazivom australska gripa, a broj umrlih moći će se točno odrediti tek dvije godine nakon epidemije.

Do panike u Njemačkoj došlo je zbog pogubne groznice "lassa" koju je mlada njemačka studentica donijela iz Bjelokosne obale u Zapadnoj Africi.

Najmanje 150 tisuća djece u SAD-u, u dobi između dvije i četiri godine, redovito uzima neki sedativ ili lijek protiv depresije. Istraživanja koja su proveli medicinski fakulteti sveučilišta u Marylandu, Michiganu i Bostonu pokazala su da još uvijek dva milijuna američke djece osnovnoškolskog uzrasta svakodnevno dobiva lijekove za smirivanje. Istraživači kažu da je temeljna krivnja na roditeljima koji sve mlađu djecu opterećuju vlastitim nerealnim ambicijama. Liječnici s druge strane, lakše izdaju recepte za lijekove nego uputnice za dugotrajna i skupa psihijatrijska liječenja.

Od depresije u Hrvatskoj pati oko 200.000 ljudi. Depresijom je uzrokovano 70 posto samoubojstva čiji broj je u velikom porastu u Hrvatskoj, a samo 10 posto oboljelih adekvatno se liječi. U devedesetima je depresija odnijela

više od 800.000 života u svijetu, a svjetska zdravstvena organizacija procjenjuje da će, ako se ništa ne promijeni, do 2020. depresija postati prvi uzrok smrtnosti razvijenih zemalja, te drugi uzrok smrtnosti u ukupnoj populaciji. Sto milijuna djece živi bez roditelja. Više od stotinu milijuna djece živi sama bez roditeljske skrbi. Njihovi roditelji su poginuli u ratovima, umrli od side ili neke druge bolesti ili se radi o krajnjem siromaštvu, zbog kojeg djeca moraju otići iz obitelji truhom za kruhom. Ta djeca su lišena i državne skrbi, a njihova ljudska prava uglavnom su teško narušena. Ona rade u robovskim uvjetima.

Afričke pčele ubojice izbole u školi meksičke učenike. Nakon napada roja afričkih pčela ubojica na učenike u osnovnoj školi u meksičkom gradu Acapulcu, dvadesetero djece prebačeno je u bolnicu, od toga petero u vrlo teškom stanju, objavili su meksički mediji.

Vukovi ponovno osvajaju Europu. Strah i upozorenje pastira u dalmatinskome zaleđu na najezdu vukova koji im kolju ovce i drugu stoku nisu neosnovani i pretjerani. Štoviše dobro su zamijetili da ih napada neka nova dosad nepoznata vrsta vukova koje su prozvali sibirskima. Upozorenje treba shvatiti ozbiljno jer je čitava Europa pod najezdom vučjih čopora, iako su početkom prošlog stoljeća već bili gotovo iskorijenjeni.

Snažan potres pogodio je sjeverni Pakistan i dijelove Afganistana... Proradio najaktivniji vulkan u Gvatemali. *Pacaya*, najaktivniji od 32 vulkana u Gvatemali, erupirao je izbacujući lavu i plamene lopte do 150 metara u zrak. Jedan dio kratera je razoren uslijed eksplozija, a pepeo se raspršio po nebu i do 2000 metara visine...

Smrtonosni filipinski vulkan Mayon ponovno je izbacio stup vulkanskog pepela visok deset kilometara, uzrokujući novu evakuaciju stanovništva. Tako se broj evakuiranih osoba povećao na 80 tisuća. Vulkan bi mogao izbacivati pepeo, lavu, užareno kamenje i otrovni plin još dva mjeseca.

Val hladnoće odnio početkom siječnja preko 240 života u Sjevernoj i Istočnoj Indiji. Nezapamćeni val hladnoće odnio je veliki broj života u Indiji a najgore je bilo u državi Bihar i Uttar Pradesh. I u Bangladeshu su niske temperature uzele oko 35 života. Peking je zatrpan snijegom, a Wladiwostok je, uz vrlo niske temperature, imao tako snažan vjetar da je došlo do potpunog kolapsa prometa pa škole, vrtići, tvornice i druge ustanove nisu mogle raditi.

Nakon užasnih olujnih vjetrova koji su krajem godine snašli Europu i koji su puhali brzinom većom od 200 km na sat, broje se žrtve (preko stotinu) i otklanjaju nastali kvarovi za koje će se trebati odvojiti oko 5 milijardi dolara. Najviše su stradale Francuska, gdje je, osim nastalih šteta i 270 milijuna stabala raznog drveća. Slično su prošle i druge zemlje u prvom redu, Njemačka, Engleska, Švicarska, Austrija i Rumunjska.

Nakon što je val neuobičajene hladnoće zahvatio Grčku, a temperature pale ispod nule u većem djelu zemlje, čak i na nekim otocima Egejskog mora, mladi su stanovnici Krete po prvi puta u životu vidjeli snijeg.

Lavine koje je pokrenuo snažan orkanski vjetar praćen obilnim snijegom usmratile su šest osoba uključujući troje djece.

Dramatična situacija u poplavljenim područjima na jugu Afrike toliko je teška da tisućama Mozambikanaca prijeti smrt na pretrpanim krovovima i stablima, a u poplavama su stradale gotovo sve životinje na tom području. Spasilački helikopteri u neprestanim su akcijama su spasavajući stotine ljudi sa stabala, krovova kuća i rijetkih uzvisina na koje su se popeli pred naletom vode. Povećava se i opasnost od pojave kolere, malarije i masovnog umiranja od gladi.

Od 26. do 28. veljače golema suha pješćana oluja nastala u zapadnoj Sahari zasula je pijeskom karipske otoke i Floridu, te cijeli Iberijski poluotok. Zanimljivost i posebnost je ove oluje što nije praćena oblacima i kišom.

Sunčeve goleme erupcije magnetske plazme, toliko su učestale da se, umjesto uobičajenih tjedan dana između dvije erupcije, eksplozije plazme događaju dva puta na dan! Sunce, čiji promjer obuhvaća dva milijuna kilometara oko plamteće zvijezde, izbacilo je u svemir potkraj veljače dosad nezabilježenu količinu, nekoliko puta veću od površine cijelog Sunca.

Tri ledena bloka teška i do četiri kilograma pala su u subotu u području Valencije, čime je ukupan broj takvih blokova koji su u posljednjih nekoliko dana pali u Španjolskoj narastao na sedam, a znanstvenici nemaju objašnjenje za taj fenomen. Nakon desetak dana građani su i jučer nastavili donositi u policiju komade leda koje su pronašli u različitim djelovima zemlje. Rekorder je jamačno šokirani radnik koji je pored ceste nedaleko od Madrida pronašao komad leda velik poput košarkaške lopte. Led su preuzeli znanstvenici koji ga analiziraju, ali još nisu pronašli odgovor na tu misteriju.

Dramatične poplave dogodile su se u Argentini i Australiji, a nekoliko tornada opustošilo je jugoistok SAD. Poginulo je najmanje 12 ljudi a više od stotinu ih je ranjeno. U Georgiji se strahuje da je broj žrtava mnogo veći. Najgora je od svega spoznaja koju su znanstvenici najavili da će globalno zagrijavanje naše planete donijeti u novom stoljeću mnogo vremenskih nepogoda te vrste. Tako je proljeće 2000. u našoj zemlji bilo najtoplije u sto godina, a mjesec lipanj najtopliji u 150 godina (toliko se dugo naime, bilježe vrijeme i temperature).

Skoro da ne prođe dan da se na nekom kraju svijeta ne događaju vremenske nepogode i razne druge tragedije koje dolaze kao rezultat onog što čovjek čini ili je činio u nekom svom bivšem životu. To je zakon uzroka i posljedica i trebamo ga prihvatiti, iako trebamo razviti suosjećanje i želju za nesebičnim služenjem potrebitima. Iskrena, predana molitva Bogu može također ublažiti događaje i pomoći onima koji prolaze kroz patnju.

Od Adriane, koja sad živi u New Yorku, sam saznala da je Svami za Novu godinu dao svojim studenticama mantru koju trebaju ponavljati u prva tri mjeseca 2000. godine da se ublaže katastrofe širom svijeta. Poslala mi je mantru, koju i oni u Sai centru pjevaju, najprije putem e - maila a zatim na kazeti pa smo je uvrstili u naš program četvrtkom uz ostale molitve.

***Praūedha viūveūvari viūva praūedha,
praūedha viūveūvari veda r̥pini,
praūedha viūveūvari mantra vīgrahey,
praūedha viūveūvari viūva praūedha.***

(Molimo te blagoslovi nas, Majko univerzuma, blagoslovi cijeli univerzum. Molimo Te blagoslovi nas, Majko univerzuma, Ti si utjelovljenje Veda. Molimo Te blagoslovi nas, Majko univerzuma, Ti si utjelovljenje Oma.)

Uvijek uz tamu ide svijetlo, a uz patnju promjena. Tako su se događale i neke neobične i pozitivne stvari počekom novog stoljeća od pojave ***Misterioznih objekata na nebu*** koji nalikuju na balone a plove nebom od Kine prema dijelovima Tajvana, do otkrića još šest novih planeta. Pronađena je i zaštita od side, pa sigurni lijek protiv leukemije tvar STI-571, pa lijek protiv ebole jedne od najsmrtonosnijih zaraznih bolesti, pa nov način liječenja raka bubrega u stadiju metastaze koji se temelji na stimulaciji imunološkog sustava, pa nova vještina protiv muške neplodnosti, kombinacija vitamina C i K3 koja ubija rak prostate, pa lijek za artritičare Celebrex, pa lijek Tamoksifen koji štiti od raka dojke itd.

I na duhovnom planu događale su se mnoge promjene. Četvrtog veljače je u nacionalnom tjedniku ***Globus*** izašla reportaža mladog novinara Ivica Žigića pod naslovom ***Hrvati kod Sai Babe*** s velikom Babinom slikom, i s podnaslovom ***Zašto trošite novac dolazeći u Indiju kad imate Međugorje?*** Mladi novinar kontaktirao me je po povratku iz Indije i zamolio slike predmeta koje mi je Svami materijalizirao te ih je objavio u istom članku uz citat iz moje knjige ***Mojoj besmrtnoj duši***.

U svom je tekstu vrlo iskreno i neposredno prenio svoja iskustva iz Indije u susretima sa Sai Babom i njegovim poklonicima. Bilo je veliko iznenađenje za sve nas da se je u vrijeme predizborne kampanje za izbor predsjednika države jedan takav članak našao u popularnom ***Globusu***, i to na udarnim stranicama, neposredno ispred intervjua s novim ministrom kulture Antunom Vujićem. No, nas koji smo već godinama s Babom ništa ne bi smjelo iznenaditi, ni pozitivni ni negativni tekstovi, jer sve je to dio Božjeg plana.

Neposredno nakon objavljivanja članka u Putharthiju se, u zgradi North 9 (sjever 9 - to je najnovija zgrada koja je završena u nizu kuća predviđenih za stanovanje Zapadnjaka u ašramu)

dogodilo jedno od Babinih čuda koja se već godinama događaju širom svijeta. U holu kraj ulaza u svaku zgradu nalazi se velika Babina slika a ispod slike je neka vrst oltara koji se svaki dan kiti svježim cvjetnim aranžmanima. Na oltaru u zgradi broj devet nalazio se i kip Ganeše, a grupa iz Hrvatske koja je stanovala u toj zgradi na oltar je stavila i dvije manje slike Majke Božje iz Međugorja. U istom holu dan i noć dežura jedan *sevak* koji kontrolira tko ulazi i izlazi iz zgrade, i kome se može obratiti ako nešto u sobi nije u redu (svjetlo, voda i sl.). Jednog dana nemalo su se iznenadili stanovnici zgrade kad su nakon daršana na slikama Babe, Majke Božje iz Međugorja i na kipu od Ganeše ugledali kako se počeo materijalizirati *vibh̥pti*. Dohrlili su u tu zgradu mnogi stanovnici ašrama i u jednoj svečanoj atmosferi molili su i zahvaljivali Babi na još jednom znaku Njegove sveprisutnosti. *Vibh̥pti* je nekoliko dana "curio" sa slike. Mnogi su ga poklonici kušali i bili vrlo sretni zbog toga. Svami je u veljači 2000. pozvao grupu teozofa iz Zagreba u kojoj je bilo i nekoliko Saijevaca. Interesantno je da je baš ta grupa, unatoč problema sa Teozofskim društvom, priznala Babu kao avatara i da su se na njihovim sastancima čitali uz teozofske, i Babini tekstovi. Svami im je dao dvije svoje haljine (znademo da je simbolika haljina osnivanje Sai centra ili grupe, iako to ne mora biti odmah), te sat i dva prstena, ohrabrivši ih na daljnji rad. U toj grupi nalazio se i Borna, mladić kome je Svami materijalizirao sat i koji je u jesen 2000. na Isusovačkom fakultetu branio svoju diplomsku radnju pod naslovom "Reinkarnacija". Iako mu je svećenik koji mu je bio mentor nekoliko puta vraćao diplomski rad na doradu, ipak je na kraju diplomirao s odličnim. Borna je mladić koji je bio na sastanku mladih katolika u Rimu i, koji je isto tako redovito sudjelovao i u raznim akcijama Sai centara, a posebno se isticao nesebičnim služenjem.

Mladen V. član našeg Sai centra donio je iz Putpartija isječak iz časopisa ***Spiritual Impressions*** u kojem piše da je jedanaest tisuća članova baptističke crkve sv. Ivana u Indianapolisu prihvatilo Sathya Sai Babu kao utjelovljenje Boga na zemlji. Vjernici su također prihvatili pojam reinkarnacije duše, te da Isus Krist i kršćanstvo nisu jedini put do Boga. Vrlo je interesantno da se Indianapolis nalazi u srcu t.zv. ***Biblijskog pojasa*** (Bible - Belt) nastanjenog uglavnom isključivim kršćanima koji vjeruju da je Biblija jedina riječ Božja.

Velečasni Dr. Andrew J. Brown pastor Misionarske baptističke crkve sv. Ivana bio je teško ranjen tijekom Drugog svjetskog rata tako da mu je trebala biti amputirana noga. Neustrašivo se okrenuo Bogu moleći: "Bože, ako spasiš moju nogu ostatak svog života provest ću boreći se za pravdu za sve ljude. Kako je Bog na nevjerojatan način izliječio njegovu nogu, on je održao obećanje upotrijebivši svoj vjerski položaj i autoritet da pomogne afričkim Amerikancima, uglavnom crncima, da ostvare najosnovnija građanska prava. Iako je zbog

toga bio suočen s mnogim prijetnjama i problemima unutar crkve, ništa ga nije moglo spriječiti u njegovom nesebičnom radu.

Za Uskrs 1985. pozvao je u goste prvozaoredenika *Baptističke stolne crkve u Washingtonu* velečasnog Roberta E. Pipesa koji je upoznao crkvenu zajednicu u Indianapolisu s učenjem i univerzalnom porukom Sathya Sai Babe predstavivši Babu kao utjelovljenje Gospoda na Zemlji. Na Veliki petak na misnom slavlju, kojem su prisustvovali i Židovi i muslimani, postavljena je 2 m visoka Sai Babina slika a iznad slike 10 m dug neonski križ. S desne strane oltara nalazile su se i manje slike Krišne, Shirdi Babe i Isusa Krista naslikanih afro-američkim stilom. Velečasni Pipes govorio je o svojim iskustvima sa Sai Babom, a velečasni Brown se zahvalio srdačno za misno slavlje koje je predvodio velečasni Pipes i priopćio svoju nakanu da uskoro posjeti Sathya Sai Babu u Indiji. Crkvena je zajednica radosno prihvatila ponudena učenja čak su usporedno proučavali Bibliju i Sai Babin nauk. Članovi baptističke crkve posebno su uživali učeći pjevanje *bhajana*, a velečasni Pipes ih je podučio o svim dobrobitima koje čovjek ima pjevajući Božje ime.

Za mene, a i za mnoge druge, najvažniji događaj u ovoj godini zbio se za *mahaīivaratri* 4. ožujka kad je Svami iz usta "porodio" dosad najveću kristalno - zlatnu lingu i objasnio na intervjuu Talijanima da je ta linga zaštita čovječanstvu.

U svakom slučaju, 2000. godina nije ni u kom smislu loša. Ona će promicati vrlo visoke ideale i pronositi visoka božanska načela. Ona će promicati jedinstvo.

U vrlo kratkom roku, svi će ljudi svijeta biti jedinstveni kao jedan. Uskoro će među svim zemljama biti uspostavljeno jedinstvo. Čak će i oni koje smatramo svojim nepomirljivim neprijateljima, postati naši najbliži saveznici. Neće biti nikoga tko bi nas mrzio. Mi smo svi braća. Za kratko vrijeme, svi ćete se moći uvjeriti u istinitost izreke "Bratstvo ljudi i očinstvo Boga", što je slogan jedinstvenosti čovječanstva. Molite svi iz dubine srca da se to dogodi čim prije. Ima mnogo ljudi na svijetu koji su na velikim mukama. Ljudi koji su nedavno bili u otetom avionu pod velikim su stresom. Molitva je jedini lijek za ublažavanje tih patnji. Ne postoji na svijetu ništa što se ne bi moglo postići molitvom. Molitva otapa i najtvrdra srca. Svim srcem molite: 'Neka sva bića svih svjetova budu sretna' (Lokâh Samastâh Sukhino Bhavanthu). Nemojte moliti samo za dobrobit svoje obitelji, rodbine i prijatelja. Tako uskogrudne molitve su jalove. Vaša molitva treba biti za dobrobit svih ljudi u svim zemljama svijeta.

Božanski govor za Novu godinu 2000.

Kako je sve više odmicala 2000. u medijima smo čitali sve glasnije zahtjeve za legalizacijom ne samo lakih droga već i abortusa, pornografije, homoseksualizma i sl. Jedan je list proveo anketu čiji su rezultati pokazali da građani zapravo ne žele vjeronauk u školama. Savjetovalo se Crkvi da, ako i dalje želi zadržati svoje dostojanstvo, treba "anketiranima" poručiti da svoju djecu oslobode te obveze jer jedino će tako ostati "prava momčad za nedjeljnu utakmicu".

Razmišljala sam kako ne bi bilo dobro ukinuti vjeronauk u školama bez obzira je li ta nastava djeci dosadna ili nije. Naša religija se temelji na ostavštini europske kulture i civilizacije, i to u svim područjima stvaranja kao što su arhitektura, umjetnost, književnost pa čak i moderna tehnologija koja ima temelj u nasljeđu kršćanstva. Poznavanje biblijskih tekstova dio je općeg obrazovanja. Zbog toga je važno da djeca dobiju kroz ovaj predmet ispravan stav prema svom povijesnom nasljeđu, a s time i osjećaj domoljublja.

Još su za vrijeme komunizma neki predstavnici crkve tvrdili da veliku opasnost za kršćansku vjeru ne predstavlja marksizam i ateizam s kojim se mogu upustiti u ravnopravnu duhovnu raspravu dokazujući da, za razliku od njih, znaju odgovor na osnovno pitanje života - a to je pitanje smrti.

Marksizam kao ideologija tvrdi da ima odgovor na sva pitanja i probleme društvenog života, ali, što je s čovjekom u trenutku smrti i poslije smrti? Čovjek može biti vrlo uspješan za vrijeme života ali u zadnjim trenucima života to njemu ništa ne znači. Vjera da smrt nije kraj i vjera u postojanje Boga je (kako Dostojevski reče: "Kad nema Boga svaki zločin je dopušten i opravdan.") najljepši poklon koji nam je Bog namijenio. Zapadni liberalizam koji ne nastupa brutalno "ateistički" već na neki način predstavlja veliko zavodenje nastupajući s idejom da je raj već ostvariv tu na Zemlji za vrijeme ovog našeg života, predstavlja mnogo veći problem za prosječnog čovjeka. Danas se krenulo u našoj zemlji ubrzano sa svim slobodama i tekovinama zapadnog, modernog, slobodarskog društva. Umijećem zavodenja čovjeka se mami kroz bezbrojne TV reklame, sapunske TV serije iz Amerike i Zapadne Europe da iskusi sve te čari ovozemaljskog života baš kao na filmu. Potrošačko društvo traži svoje "žrtve". Već se i na Zapadu, pod utjecajem globalizacije i racionalizacije osjeća zahlađenje ljudskih odnosa, a sad se sve to širi i na tzv. istočne zemlje u kojima sve više cvate kriminal, zloporaba položaja, agresija, ovisnost o drogama i alkoholu, kao i još mnoge druge ovisnosti.

U svom govoru od 6. svibnja 1998. Svami nas podučava:

Nitko ne donosi sa sobom nikakvo blago rođenjem, niti ne odnosi išta kad napušta ovaj svijet. Čak se i milioner hrani samo običnom hranom i ne može živjeti na dijeli od zlata. Čovjek može postati ohol

nakupljenim bogatstvom ali ništa od toga neće moći ponijeti sa sobom. Na kraju bogatstvo može pasti i u ruke lopova ili pripasti državi. Shvatite da jedino trajno jest duh. Što vam drugo mogu saopćiti?

Članak pod naslovom: ***Darivanje - oblik borbe za opstanak*** u kome se kaže da čak i naizgled nesebična djela, poput darivanja novca ili vremena u neku korisnu svrhu, mogu imati darvinistički motiv, vrlo me je iznenadio. Filantropi su, kako pokazuje istraživanje provedeno na Edinburškom sveučilištu u Škotskoj, jedni od pobjednika u borbi za opstanak. Biologe je dugo mučilo kako objasniti postojanje nesebičnosti u darvinističkom svijetu. Ovo je istraživanje objasnilo da do nesebičnih radnji dolazi stoga što ljudi očekuju nešto za uzvrat za svoju ljubaznost - ako ne od primatelja, onda od neke treće strane.

I tako su se darvinisti približili tezi da bi ta treća strana mogao biti Bog, iako oni ne priznaju Njegovo postojanje. Mi, Svamijevi poklonici, jako dobro znamo da svojom nesebičnošću i dobrim djelima pomažemo samo sebi i da se lišavamo loše karme, tako da su darvinisti u neku ruku u pravu. Mnogi drugi sveci i mudraci govorili su o blagodatima nesebičnog služenja i svojim životom bili živi primjeri toga.

Nahraniti gladna usta siromaha je način kako će bogataš stvoriti sebi zalihu za teške dane.

Tirukkural

Svami je bezbroj puta govorio o tome kako se svijet neće promijeniti dok majka ne postane ponovno u pravom smislu majka tj. ona koja drži tri ugla u kući. Žene su danas tako zaokupljene svojom karijerom da mnoge uopće ne žele postati majkom, a one koje se i odluče za taj korak premalo vremena posvećuju svojoj djeci. To je pogotovo izraženo na Zapadu, a jedan od značajnih primjera bio je slučaj glasnogovornika američke vlade James Rubina. Kad je njegova supruga, CNN-ova reporterka Christiane Amanpour rodila dijete, on je napustio State Department kako bi se posvetio brizi o jednomjesečnom sinu. Tako se njegova žena, najbolje plaćena novinarka na svijetu mogla vratiti svom televizijskom poslu.

Dijete svakako treba oba roditelja i uloga oca je važna, ali tako malenom djetetu koje je devet mjeseci zaštićeno u truhu slušalo otkucaje majčina srca, i bilo dio nje, otac nikako ne može pružiti ono što mu u toj dobi treba. Bog je stvorio ženu prvenstveno kao majku počevši od one osnovne sposobnosti dojenja djeteta. Znanstvenici su dokazali da je višemjesečno dojenje djeteta zaštićeno ne samo za dijete već i za majku (u odnosu na karcinom dojke). Svetoj dužnosti majke trebala bi se žena posvetiti svim svojim bićem uživajući u napretku svog djeteta i dajući mu na taj način "kapital" za cijeli život. Tolike analize kod problematične djece, ovisnika, kriminalaca i sl. pokazale su da je najčešći razlog devijantnog ponašanja pomanjkanje roditeljske ljubavi, a pogotovo majčine. Prvi učitelj djetetu je majka i ta bi joj uloga trebala biti važnija od svake karijere.

Danas kao da nikome ništa nije sveto. Krijeposan i vrijedan život postao je ljudima dosadan i staromodan. Veliki porast raznih oblika devijantnog ponašanja ne zaobilazi niti jednu zemlju na svijetu. O pedofiliji i zlostavljanju vlastite djece sve se više piše, a ne iznenađuje ni sablažnjiv link njemačkog saveznog ministarstva za obitelj i zaštitu mladeži na internetu, gdje se nudi pornografija. Brakovi homoseksualaca, sve su učestaliji ali novost je odabir žene u čiju će se maternicu unijeti njihovim sjemenom oplodeno jajašce i koja će im kao inkubator "izleći" dijete koje će tad rasti sretno u obitelji dva muškarca.

O samoubojstvu kao krajnjem stadiju napetosti, govorilo se oduvijek no, uvijek se iznosila i alternativa, što čovjeka može spasiti u trenucima očaja. Bez obzira na depresije, s kojima se čovjek suočava, treba nastojati svladati teškoće.

Poznato je da je kreativni rad ono što najčešće spašava čovjeka. Veličina je prave umjetnosti u tome da pronade, da pronikne, da nam otkrije onu stvarnost od koje živimo daleko, od koje se sve više udaljujemo što gušćim i neprobojnijim postaje konvencionalno znanje koje joj podmećemo, dakle, onu stvarnost od koje nam prijeti ozbiljna opasnost umiranja, a da je nismo upoznali i koja nije ništa drugo nego sam naš život, pravi život. Taj život napokon otkriven i rasvjetljen, dakle jedini pravi stvarno proživljeni život, onaj život koji zapravo svakog trenutka prebiva ne samo u umjetniku nego u svakom čovjeku.

Današnji mediji vrlo nemilosrdno i senzacionalistički izvještavaju iz dana u dan o samoubojstvima ljudi kao da ih upravo žele potaknuti na takav čin, a ne daju nikakvu alternativu. Objavljivati djelove iz oprostajnih pisama samoubojica ili iznositi najintimnije stvari iz života preminulih najniže je blaćenje ljudskog dostojanstva i još veći udarac za obitelj preminulog.

No, bez obzira na to kako se život troši vrijeme neumitno prolazi. Približavao se 5. svibnja datum na koji se prema nekim proročanstvima trebao dogoditi smak svijeta. Novine su javljale da svrstavanjem Merkura, Marsa, Jupitera, Saturna, Sunca i Mjeseca u isti red sa Zemljom donosi astronomski stres koji nikad prije nije zabilježen, a rezultati bi mogli biti klizanje Zemljine kore, pomaci polarnih kalota, povećanje razine vode više od 100 metara, podmorski potresi, vjetrovi koji mogu dosegnuti iznimne visine i sl. Svi su bili pozvani na molitvu i meditaciju da se ublaže posljedice te teške konstelacije a i članovi naše Sai organizacije organizirali su pjevanje *bhajana*, Gayatri mantr i meditaciju u rane jutarnje sate da se pomogne planetu Zemlji i čovječanstvu. Bila sam mirna jer nas je Svami upozorio da će se ono najgore u ovoj godini zbivati u prva tri mjeseca. Pažljivo sam

pratila putem medija što se događalo taj dan širom planete Zemlje. U petak 5. svibnja 2000. snažan je zemljotres pogodio područje središnje Indonezije, a od plimnog vala čak je 80 % kuća na otoku Banggai oštećeno ili srušeno. Primjetila sam da je vrlo mali broj ljudi (oko 9 osoba) stradao u tako teškom potresu praćenom plimnim valom. Lakši potres zabilježen je slijedeći dan u Turskoj, i tako smo prebrodili te najteže dane kritične konstelacije planeta u odnosu na Zemlju. Da li je naš Svami ublažio ta događanja možemo samo nagađati. Mantra koju je Baba dao studenticama za Božić, i koja se pjevala širom svijeta pa čak i u našem centru, sigurno je doprinijela savladavanju teških prilika.

Međutim, karma se treba odraditi tako da su se u raznim djelovima svijeta i dalje izmijenjivale velike suše s poplavama, a potresi i vulkanske aktivnosti su se umnožavale. Tako napr. u Etiopiji tri godine nije pala ni kap kiše, a čak su se i u našoj zemlji počele događati nezapamćene suše i vrućine koje su uništavale poljoprivredne kulture naročito u Slavoniji i Baranji. Velike poplave nadovezivale su se jedna na drugu (Mađarska, Indonezija, itd.) i kao da uopće više nije bilo normalnih kišnih ili sunčanih razdoblja. Val topline koji je zahvatio Bangladesh a koji nije uobičajen u to doba godine, odnio je mnoge živote uključujući i dječje.

Razmišljala sam o Etiopiji u kojoj je uginulo 90% stoke i više milijuna ljudi od gladi, a ipak ne prestaje ratovati s Eritrejom. Katastrofični podaci Svjetske banke objavljeni u Washingtonu ukazuju da pola svijeta gladuje, a ipak se i dalje troše ogromne svote novca na naoružanje, razna istraživanja u svemiru i o njemu. Na Internetu su objavljene prve snimke supertajne baze *Area 51* u Nevadi, gdje se navodno obavljaju pokusi iz sfere genetskog inženjeringa čak s **izvanzemaljcima**. Sve je veće bogaćenje bogatih, a siromašenje siromašnih čemu doprinosi uvelike i globalizacija svijeta na što upozoravaju mnogi stručnjaci. *Financial Times* tako pod naslovom *Novo ropstvo* donosi članak u kome kaže da su žrtve proturječja globalizacije siromasi u zemljama u razvoju. Većina ljudi u nerazvijenom svijetu mora se pomiriti sa svim nedaćama Zapada, bez nade da će naći izlaz zapadnog stila. Oni koji su mladi, osiromašeni, gladni i bez posla, a njihovu energiju i zanos globalno tržište ne prihvaća - moraju raditi 30 do 40 godina dulje nego njihovi vršnjaci na Zapadu. Oni neće moći uživati plodove dugovječnosti. Umjesto toga, morat će prihvatiti činjenicu da su im mladost i starost teret - što su loši izgledi za nov naraštaj.

Iza teorije o "ekonomskom uključenju" leži hladna vizija budućnosti u kojoj će siromasi nerazvijenog svijeta morati snositi troškove, ne samo vlastite bijede već i održavanja načina života bogatih o kojima su ovisni. I u našoj zemlji pojavila se bojazan da će ulaskom Hrvatske u WTO hrana pojeftiniti do 20 %, a seljačka gospodarstva propasti. Polazeći od činjenice da je poljoprivredno zemljište naše veliko nacionalno bogatstvo na kojem možemo proizvesti dovoljno hrane za sebe, pa i za izvoz, te zaposliti mnoge ljude, trebalo bi poduzeti određene mjere kojima bi se zaustavio pad poljoprivredne proizvodnje.

U procesu globalizacije izrazito su prisutni ekonomsko-interesni razlozi u bezdušnom i sebičnom natjecanju za tržišta, proizvodnju, kapital, moć. Novodobno je geslo suvremenog svijeta gospodarskog rasta i napretka da novac pokreće svijet, a tom procesu smetaju granice jer mu regije, države i državnice samo otežavaju prodaju vlastitih roba, kojima ni po kvaliteti ni po cijeni industrije tzv. zemalja u razvoju ili tranzicijskih zemalja ne mogu nikako konkurirati.

No, svijet kao "globalno selo" nije, ipak, samo politička, ni informativna, ni ekonomska kategorija nego sveukupnost međusobnog prožimanja različitih nacionalnih kultura.

U knjizi: *Sathya Sai slap božanskog nektara* Baba podučava o karmi autoricu knjige, i kaže:

Zakon karme isključivo je baziran na djelovanju. Svako djelovanje ima istu i suprotnu reakciju, odjek i odraz. Samo to je osnova karmičkog zakona. Žanješ kako si posijao, bilo u istom ili nekom idućem rođenju. Kada umreš ne nosiš na drugi svijet svoje svjetovne posjede, imovinu, ime i slavu, nego samo svoja dobra i loša djela. Kada se rodiš u ovom svijetu, rađaš se jedino s ogrlicom svojih djela oko vrata.

Karma – akcija i reakcija, određuje da li ćeš se ponovno roditi ili ne (ovdje se reakcija odnosi na tvoj stav prema plodovima akcije). Zakon karme temeljen na akciji i ishodu, djelovanju i posljedici određuje kada ćeš se gdje, kako i zašto ponovo roditi.

Tvoja djela i utisci u podsvijesti čine te obaveznim prema određenim ljudima. Njima nešto duguješ i taj se dug mora kad tad vratiti. Taj dug ne mora biti samo novčani. Može biti da si učinio nešto određenoj osobi ili je ona nešto učinila tebi. Šteta mora biti nadoknađena, a dug poravnat. Ako ostane nenadoknađen ili neporavnat u ovom rođenju, to se mora ispraviti u idućem. To je ono što se smatra karmičkim dugom. To je glavni čimbenik koji odlučuje zašto ćeš se gdje, kada i kako ponovo roditi.

U slučaju osobe koja se rodi kod određenih roditelja, karmički dug može djelovati na tri načina: dijete ima karmički dug prema roditeljima, roditelji imaju karmički dug prema djetetu ili postoji uzajamni karmički dug koji treba poravnati.

Od glavnog koordinатора Centralnog ureda u Indiji dobili smo početkom svibnja 2000. dopis u kojem nam javlja da je Svami na upit o pogoršanju situacije u našoj okolini te kako možemo djelovati da bi zaštitili prirodu i naše nasljeđe za buduće generacije, rekao da ti problemi nastaju jer je čovjek zaboravio ljudske vrijednosti. Zbog toga

su sva događanja reakcija i rezonancija prirode. Čovjek se sastoji jedako kao i priroda od pet elemenata. Zbog gubitka ljudskih vrijednosti tih pet elemenata u čovjeku je zatrovano. Jednako su tako otrovani elementi u prirodi, i mi doživljavamo sve te posljedice. Svami je rekao da reakcije prirode djeluje na planet Zemlju; njena reakcija je vibracija koja djeluje na svjetlost, a ono, opet, na vodu. Zbog toga da bismo uspjeli sačuvati našu okolinu trebamo prvo mijenjati sebe i zaživjeti ljudske vrijednosti u svojim životima.

Koliko je ljudi na svijetu počelo primjenjivati takvo učenje koje je u osnovi svake svjetske religije? Čini mi se da se još dugo neće stvoriti "pozitivna masa" u čovječanstvu koja bi nadvladala ono negativno.

Svami nam je svima, a posebno svojim studentima, bezbroj puta govorio kako je naša sveta dužnost da zemlju u kojoj smo rođeni cijenimo, iznad svega volimo i pomažemo te da živimo i njegujemo ljudske vrijednosti ne osvrćući se toliko samo na materijalne pogodnosti. Imam osjećaj da se naša zemlja i previše trudi da postane dio Zapadne Europe, iako nam sa Zapada dolaze i mnogi negativni utjecaji. Jedan od tih koji me posebno zabrinjava prevelike su slobode. Za one koji još nisu shvatili da je sloboda isto što i odgovornost, nije uputno tražiti slobodu iz koje ne bi mogli izvući ništa za dušu i tijelo. Te bi slobode da ih dobiju, pobuđivale vjerojatno u njima više straha nego zadovoljstva kad bi znali njihove uvjete.

Sve je više u mom životu bilo situacija u kojima je Bog kušao moje odnose s drugim ljudima. Doživjela sam često osobno oštru kritiku. Kritizirao se moj način rada, moja uloga majke, iako sad već punoljetnog sina, kritiziralo me se kao osobu koja sve baš sve radi da bi isticala sebe. Bilo je takvih komentara i na moju prvu knjigu, no, predivna pisma koja sam primila od ljudi iz raznih krajeva "Lijepe naše" brisali bi gorčinu koja se uvijek iznova javljala kad su me ljudi tako doživljavali. Shvatila sam da gubim suviše vremena na razmišljanje o tome što drugi ljudi misle o meni i da se prečesto pokušavam opravdavati pred njima, a oni su jednako kao i ja, samo ljudi. Kad su se na internetu pojavile razne priče o mom Učitelju shvatila sam da je čak i On izvrnut napadima, a da ne govorim kakvim je napadima bio izvrnut Isus kojeg su ljudi na kraju raspeli. Zbog toga je suludo stalno se iznova braniti od uvijek novih napada. Trebalo je naučiti u svim takvim i sličnim situacijama koncentrirati svoje misli na Učitelja, na Njegovo učenje i sve bi brige što će tko od ljudi misliti otpadale od mene kao pljeva.

No, bez obzira na sve što se događalo Svamijeva se misija nezaustavljivo nastavlja. U emisiji *Kolo sreće* pojavio se 13. travnja 2000. između misli velikih ljudi i vrlo lijepi Babin citat. Nekliko me ljudi nazvalo na telefon da mi to javi, jer ja obično ne gledam tu emisiju i svi smo bili presretni da je tako velik broj ljudi koji prati tu emisiju mogao čuti nešto lijepo iz učenja našeg Učitelja.

Nakon članka u Areni u kojem je Nada Šurjak napisala vrlo lijepu reportažu o Sai Babi u prosincu 2000. godine prikazan je na prvom programu HTV-ea film u tri nastavka o njenim iskustvima s Babom i Indijom. Taj je film vrlo lijepo prihvaćen u javnosti, čak nisam ni u kršćanskom tisku naišla na uobičajenu kritiku. U Globusu se, isto tako pojavio članak koji me je upravo raznježio. U prilogu o remetinačkom zatvoru pojavio se Sai Baba. Najme, zatvorska knjižničarka, Dubravka Cetinić izjavila je da su u zatvoru posebno tražene knjige o Sai Babi. Svami se polako uvlači u sve pore našeg života, pa nije preskočio ni zatvore u kojima ljudi imaju vremena razmišljati o počinjenim greškama i novom početku kad iz njega izađu.

Bog je bio tako "opipljiv" i na Euroviziji 2000., a primjer Gorana Karana je jedinstven do sada na jednoj takvoj priredbi. Njegova je pjesma: *Kada zaspu anđeli* završila na devetom mjestu. Kako su novine izvještavale, on je prije nastupa mantrao dva sata, a njegovi su mu prijatelji iz Krisna pokreta pokraj Stockholma dostavili vegetarijansku hranu u kojoj je uživao i koja mu je, kako je sam rekao, podigla energetska razinu. Najljepše je bilo kad je nakon izvedbe svoje pjesme rekao publici: Hvala! Bog vas blagoslovio! HARI BOL!

Tri tjedna prije nastupa na pjesmi Eurovizije u Stockholmu Karan je u splitskom *Hotelu Marjan* pjevao indijske pjesme, *bhajane*. Karan, inače simpatizer Krišna pokreta, s negdašnjom pjevačicom grupe *Stijene Ines Žižić* (koja je zbog Krišna pokreta prekinula estradnu karijeru) vodio je program, a na kraju *Festivala Indije* zapjevao je i svoje pjesme.

Iako je na neslužbenim listama glasovanja, njegova pjesma loše stajala, u svojim izjavama je bio vrlo odmjereno i staložen. Izjavio je: "Ne želim ništa prognozirati, bit će kako mi dragi Bog da!" Meni su se njegova pjesma i nastup jako sviđali jer se znatno razlikovao od ostalih pjevača. Većina je pjesama otpjevana na engleskom jeziku, a ja sam bila ponosna da on, ipak, pjeva na našem jeziku. Po povratku u Zagreb Karan je izjavio: "Kadgod se negdje natječem, trudim se dati najviše što mogu, no, ja sam samo izvršitelj, a konačni rezultat određuje Bog." Bog je odredio, koje li "slučajnosti", da njegova pjesma završi na devetom mjestu, a meni je to značilo kako nema još dovoljno ljudi na ovom našem planetu kojima bi se dopala pjesma u kojoj se spominju anđeli i koja je izvedena na vrlo decentan i fin način. Oduševljenje u dvorani je izazvalo recimo pjesma na "psećem jeziku" ili show program nekih polugolih izvađača.

U korizmno vrijeme prije Uskrsa 2000. ugodno me je iznenadio članak koji je govorio da su istraživanja Instituta iz Allensbacha pokazalo da je svaki četvrti Nijemac s područja bivše zapadne Njemačke postio u korizmi iz vjerskih razloga. Odricali su se mesa, alkohola, pušenja, slatkiša itd. Iako je postotak s područja

nekadašnje Istočne Njemačke bio mnogo manji, vjerojatno zbog njihove komunističke prošlosti, to je ipak vrlo lijep pokazatelj da se ljudi u sve većem broju okreću Bogu.

Bacanje brašna i jaja na prolaznike, polijavanje vodom, razbijanje tramvaja i devastiranje spomenika kulture, uz galamu i druge bučne popratne pojave aktualne su manifestacije vezane uz maturantsku "norijadu" koje stavljaју svaku novu generaciju maturanata pred javni ispit zrelosti. Iako to niti jedan dnevni list nije zabilježio, u lipnju su 2000. maturanti Nadbiskupske klasične gimnazije u Zagrebu inicirali u svoja dva razreda, uz potporu profesora, akciju prikupljanja novca za živežne namirnice namijenjene siromašnima koje su predali sestrama Majke Terezije u Branjugovoj ulici. Te sestre inače redovito skrbe o takvima. Predali su sestrama brašno, šećer, jaja, ulja i sokove da to upotrijebe za brojne korisnike. Svaki maturant je za tu akciju izdvojio svega desetak kuna od svog džeparca, ali je puno više išlo izravno iz srca.

Nemojte samo jesti i spavati. Pristupite društvu i služite. Sudjelujte u bhajanima. Činite društveno koristan rad, idite u bolnice i pomozite pacijentima. Nabavljajte lijekove za siromašne pacijente. Dajte pokrivače siromašnima koji se tresu od zime. Ali nemojte davati novac. Ako počnete davati novac, cijela će zemlja biti prepuna prosjaka. Dajte im hranu, odjeću i lijekove. Vršite takvu vrstu služenja. Samo ako tako služite, steći ćete dobar glas. Ljudski će život naći ispunjenje.

Božanski govor u Ramesh - Hallu, od 31. ožujka 1996.

Šesnaesto poglavlje

STVARNA PROMJENA

Sedmog veljače je Hrvatska dobila novog predsjednika - Stipu Mesića. U jednoj emisiji svoje predizborne kampanje kad je bio upitan koju je zadnju knjigu pročitao spomenuo je, na moje iznenađenje, knjigu Paulo Coelhoa ***Alkemičar***. Još sam veće iznenađenje doživjela kad je moj omiljeni pisac stigao, svega tjedan dana kasnije, u Zagreb gdje je između ostalog bio primljen kod ministra kulture Vujića i premijera Račana. U vrlo ugodnoj atmosferi razgovaralo se više o tome kako hrvatsku književnu kulturu ponuditi Zapadu nego o knjigama ovog velikog pisca, ali on ipak nije propustio da govori o misteriji Boga, koji mu je još uvijek nedokučiv, iako itekako prisutan u njegovu životu. Posljednjeg dana boravka u Hrvatskoj oko tisuću je Zagrepčana pohrlilo na susret s poznatim piscem ne bi li dobili potpis ili mu postavili koje pitanje. Atmosfera u muzeju Mimara više je nalikovala na susret sa svjetski popularnom estradnom zvijezdom negoli na susret s književnikom kojega u svijetu nerijetko nazivaju paraknjiževnim fenomenom desetljeća. Govorio je kako su intuicija, disciplina, znakovi i snovi četiri osnovne stvari kojih se u životu treba pridržavati, a učiti se može samo iskustvom. I pisanje knjiga je životno iskustvo, rekao je pisac i nadodao, kako nikad ne pravi bilješke o onom o čemu će pisati. Unaprijed sam znala da će se predstavnici Katoličke crkve očitovati o fenomenu Coelhoove popularnosti u našoj zemlji i šire. Pomalo sam sa strepnjom očekivala prve reakcije, sluteći da bi mogle biti jednostrane i isključive. Najprije sam našla pod naslovom ***Paulo Coelho - vjernik ili panteist*** vrlo interesantan prikaz o značenju ovog pisca s vrlo tolerantnim pristupom u kome se kaže da je riječ o piscu koji je uspio napisati takve romane koji zaista ne izbjegavaju pitanja u vezi s religioznošću, koji su čak toga krcati, a koji se čitaju širom svijeta. Prevedeni su na stotinjak jezika i rasprodani u više od dvadeset milijuna primjeraka. Znači da Paulo Coelho govori o onome što zaista zanima mnoge ljude u sasvim različitim civilizacijama, različitim narodnostima, različitim religijama, jezika i običajima. U njegovim romanima dakle, svi ti najrazličitiji ljudi pronalaze, ono što ih zanima. Dalje se kaže da bi se na njega i njegove romane trebalo ponajprije gledati kao na jedan od osobitih znakova vremena. Suvremeni vjernici nadahnuti Drugim vatikanskim koncilom znaju da je potrebno mudro čitati sve znakove vremena, jer samo tako možemo biti poslušni Duhu koji diše gdje hoće, koji nas može upozoriti, potaknuti i poučiti, ne samo iz Crkve nego i odonud otkud se tome ne bismo nadali. To što se Coelhoove knjige toliko čitaju, očiti je znak da su ljudi naših dana u svim civilizacijama i u svim društvenim slojevima gladni i žedni stanovite religioznosti.

Što se pak tiče religioznosti Paula Coelhoa, pitanje je treba li se pod svaku cijenu svrstati u neku već određenu ladicu, odnosno naljepiti joj neku od poznatih etiketa.. Ako tome ipak pristupimo, ne činimo to da bismo ga podvrgnuli nekoj inkviziciji, nego da bolje shvatimo i njega i sebe.

Fra Josip Blažević se u svom članku ***Vodnjaku u susret... Proroci New Agea - Svetonazor Paula Coelhoa*** vrlo oštro obračunao s Coelhom opisavši ga kao brazilskog maga, ezoterika, sekulariziranog pustolova i hipija. Josip Blažević dao je u članku široku analizu alkemije, gnostičko magijskih sustava u kome su, naravno, svoje mjesto našli i Taosti, akupunktura, reiki, Shen chi, Ch"i kung, ekvilibrij, energija prane, kozmička i bioenergija, holistički pristup zdravlju itd.

U jednom djelu članka piše: *...Naše je stajalište (op. a. pretpostavljam da Josip Blažević predstavlja službeno mišljenje Katoličke crkve) da se ovaj pisac svjesno stavio u službu minera kršćanskih temelja u korist Novog svjetskog poretka..*

Bog u Coelhoovim djelima je najmanje Osoba. Možda samo kad mu junaci romana predbacuju okrutnost, samovolju i odsutnost. U sklopu New age svjetonazora, Coelho bezuspješno pokušava naći Boga, ali Boga bez križa i patnje. Sam Coelho se hrva s problemom boli i patnje, te za njihovo nadilaženje, kako sam kaže u svojoj knjizi "The Pilgrimage" predlaže "disciplinu i pozornost". Predloženim tehnikama nadilaženja patnje (bijega od patnje) Coelho je bliži budizmu i hinduizmu nego kršćanstvu...

...Coelhoova djela žele pružiti smisao života sekulariziranom čovjeku današnjice povratkom prirodi i vlastitoj nutrini. Ipak, Coelhoov svjetonazor je bez osobnog Boga i bez Kristova križa, bez morala i dogmi, bez Crkve i institucija. Sve je relativizirao, a relativizam apsolutizirao. Takvim relativizmom otvorio je vrata za ulazak u UNESCO-v program "Duhovnog ujedinjenja i međunarodnog dijaloga" čiji je i poseban savjetnik, a "Svjetski ekonomski forum" na zasjedanju u Davosu, u veljači 1999. dodijelio mu je Kristalnu nagradu za ujedinjenje različitih kultura....

Umjesto bilo kakva komentara ili suprostavljanja stavovima Josipa Blaževića ili službene Crkve želim, iz meni najdražeg djela Paula Couilha **Peta gora** koje mi je u bezbrojnim situacijama u životu bilo putokaz, snaga i utjeha pa s čitaocima želim podijeliti neke meni vrlo vrijedne misli.

...Pravi ratnik zna prihvatiti poraz. Ne pravi se da je prema njemu ravnodušan, niti ga pokušava pretvoriti u pobjedu. Osjeća gorčinu zbog gubitka, pati zbog bezosjećajnosti i očajava zbog besmisla. Nakon što prođe kroz sve to, obliže svoje rane i počinje otpočetak. Borac zna da se rat sastoji od mnogo bitaka; on ide dalje...

Vrlo dugo mi je trebalo dok sam naučila prihvatiti gubitak. Mnogo sam molitava uputila Bogu da mi pomogne otkloniti gorčinu i povrijeđenost koju sam često osjećala te da mi dade snage za daljnje bitke. Bog mi je uvijek pomagao bilo na vidljivom ili nevidljivom planu i beskrajno sam Mu zahvalna na svojkazanoj milosti. No, On nam vrlo jasno daje do znanja da trebamo upotrijebiti sve talente i mogućnosti koje nam je dao da si sami pomognemo, a tad će nam i On pomoći. Prihvatiti Božju volju ne znači za mene pasivno se prepustiti patnji.

*...Bježao je od sumnji. Od poraza. Od trenutka neodlučnosti. No, Gospodin je bio velikodušan; doveo ga je do samog ponora neizbježnog, da bi mu pokazao da čovjek mora **izabrati** - a ne **prihvatiti** - svoju sudbinu...*

U vrijeme kad su se redale moje neuspješne trudnoće još knjiga **Peta Gora** nije bila ni napisana, a ja sam ipak izabrala a ne prihvatila svoju sudbinu. Toliko je trebalo odlučnosti, samoprijegora, borbe da uvijek iznova počnem s novom trudnoćom, da izdržim danonoćno mirovanje, da prebrodim svoje strahove i krize, ali ja sam izabrala da postanem majka i na kraju sam uz Božju pomoć i uspjela.

...Bog je neizmjerljivo velik u svojem milosrđu - i neumoljiv u svojoj strogosti prema onima koji nemaju odvažnosti, hrabrosti da pokušaju.

Naš život je sačinjen od stavova prema različitim situacijama i nije lako uvijek iznova steći odvažnost da se nešto pokuša. Ima i stvari koje moramo proživjeti i ne valja se truditi da nas zaobiđu.

Svami u svom govoru od 14. siječnja 2000. kaže:

Počela je 2000. godina. Mnogi su izjavili da će se ove godine dogoditi mnogo loše stvari. Ali nema ničeg lošeg na svijetu. Čak i ono što se čini da je loše također je dobro. Zato, nikad ništa nemojte smatrati lošim. Kako bi zlo moglo postojati u Božjoj kreaciji? Sve se događa u skladu s Njegovom voljom. Nema mogućnosti da se dogode neke loše stvari, ako je Božja volja uvijek dobra i čista. Kako možete nešto nazvati lošim ako je sve prožeto božanskošću? Dobro i loše postoji samo u vašem umu, a ne u kreaciji. Trebate imati čvrstu vjeru da je sve što se dogodi dobro za vas i hrabro se suočiti sa svakim događajem. Danas su potrebni studenti koji imaju tu hrabrost i uvjerenje. Svi znadete da je svijet suočen s mnogo nevolja. Ljudski život će naći ispunjenje jedino ako se s različitim situacijama suoči hrabro i s vjerom. Nikad se nemojte obeshrabriti i povući natrag. Bog vas nije stvorio da vodite sebičan život. Održavajte ispravnost za dobrobit čovječanstva, čak i pod cijenu života. Na koncu, smrt se događa samo jednom u jednom životu. Sve se događa prema Božjoj volji. Čovjek koji je stvoren Božjom voljom treba posvetiti svoj život slijedeći Božanske odredbe. Bez obzira što drugi kažu ili rade imajte nepokolebljivu vjeru u Boga. Samo oni dobri imaju zapreke na putu. Što god se događa za vaše je vlastito dobro. Sreća je u životu samo interval između dvije patnje.

Kad sam pročitala knjigu **Peta gora** činilo mi se kao da sam je oduvijek poznavala, kao da sam je već prije pročitala, jer mnoge opisane stvari sam već na svoj način proživjela.

Bol koju ti i ja osjećamo nikad neće proći, ali rad će nam pomoći da je podnesemo. Patnja nema dovoljno snage da slomi jedno umorno tijelo.

Bog me je obdario i ovnovsko - lavovskom prirodom (rođena sam u znaku ovna s lavom u ascedentu) tako mi je udijelio i odvažnost da uvijek iznova pokušam, ali me je to i "koštalo". Iz teškoća sam se najčešće izvlačila molitvom i vrlo napornim radom. Molitva mi je uvijek pomagala premda počesto nisam mogla istisnuti patnju, nemir i gorčinu. Tad mi je pomagao rad. Toliko sam se iscrpljivala da sam padala s nogu od umora, ali sam znala da je to način da pustim misli da plove bez cilja, kao prolazni oblaci. Na taj način nestajala bi tjeskoba, briga i

strepnja i ja bih uspjevala steći nadahnuće i snagu za slijedeći dan, za slijedeći zadatak. Kad bih se prisjetila dobrih djela koja sam učinila, stjecala sam potrebnu hrabrost. No čovjek, iako malim koracima, stalno napreduje na duhovnom putu i primiče se sve bliže i bliže Bogu koji prebiva u svakom srcu.

Svega dva dana nakon Choelhovog boravka u Zagrebu održana je i promocija knjige Đure Despota **Misija svjetlosti i potraga za kristalom spoznaje** na kojoj je autor na vrlo sličan način govorio o intuiciji, snovima, znakovima. U prvom poglavlju knjige autor je napisao nešto što mi je bilo vrlo interesantno. Kad se inkarniramo u fizičko tijelo na Zemlji dobivamo određene energetske blokade koje služe da se ne bismo sjećali prošlih života i bili previše uvjetovani energijama iz prošlosti. Kako duhovna bića napreduju, te blokade postupno nestaju, percepcija se otvara, tako da se i negativne energije s naših astralnih razina čiste, te, kad nam se percepcija potpuno otvori, negativni odnosi s ljudima koje susrećemo budu pročišćeni, rasvijetljeni i mi završavamo sa svima oko sebe u miru i ljubavi.

Iz iskustva sam znala da se napredovanjem na duhovnom putu širi percepcija ali kad će nastupiti trenutak potpunog otvaranja i kad ću završiti sa svima oko sebe u miru i ljubavi, to nisam mogla ni slutiti, iako je to ono za čim najviše čeznem u ovom životu.

Dok sam pisala ove retke u susjednoj sobi je moja majka slušala neku emisiju na Radio Mariji i u jednom trenu je moju pažnju privukla rečenica koja je započinjala:

... Ti si moj Otac i moja Majka. Ja ništa ne razumijem zašto me snašla ova patnja, ali Ti si to dopustio i stoga znam da je to najbolje za mene....

Nakon što sam zapisala tu rečenicu počela sam se pitati je li to jedan od znakova koje nam šalje Bog, a o kojima su govorili i Choelho i Despot. Tog dana me jedna situacija toliko pogodila da mi ništa nije pomagalo da se saberem i sakupim snagu za dalje. S Radija Marije čulo se dalje:

..Nije dovoljno da činimo dobra djela već trebamo i trpjeti zlo. Svaki puta kad nam netko prijete ili se bojimo nekog zla trebamo ponavljati: „Neka mi bude po riječi Tvojoj....“

Tekst na Radio Mariji se nastavljao ali ja sam odjednom počela ponirati u najdublje slojeve svog bića ponavljajući u potpunoj predanosti, vapeći za pomoć: “Neka mi bude po riječi Tvojoj, neka mi bude po riječi Tvojoj, neka mi bude po..... “

Potonula sam u tišinu bez misli i osjećaja i ne znam koliko je to dugo trajalo. Kad sam ponovno “došla k sebi” osjećala sam se kao da je netko sve ono što me tištalo tog dana izbrisao. Bilo je to sasvim novo iskustvo. Iako sam znala da svakodnevna meditacija pomaže u mijenjanju naše vibracije i naše aure - tako da će nam događaji tog dana biti za nijansu lakši i blaži a nakon višegodišnje meditacije naša se aura može bitno promijeniti a time će se i sve na materijalnoj razini pozitivno mijenjati - nisam ni slutila da meditacija uz svesrdnu molitvu može tako brzo otkloniti i najveću patnju.

Znala sam da svojim dobrim djelima možemo ublažiti karmu koju trebamo u ovome životu odraditi ali trebamo učiniti i odlučan korak ka stvarnoj promjeni.

Promjena naše svijesti, stavova i navika kao i osvješćivanje ljudskih vrijednosti koje su sastavni dio naše prirode ovisit će o više faktora. Vrlo važnu ulogu igra naša obitelj, društvo u cjelini, utjecaj medija i drugih izvora informacija kojima smo okruženi te utjecaj okoline u kojoj se krećemo i radimo. Mi učimo jedni od drugih. Ako se krećemo u društvu ljudi koji slijede duhovni put mi jedni drugima pomažemo u napredovanju prema cilju, prema samospoznaji.

Neznanje skriva praiskonska znanja o čovjeku, njegovoj pravoj prirodi i mogućnostima te njegovoj ulozi u svijetu. Spoznaja treba započeti od što boljeg upoznavanja vlastitog bića. Ljudsko tijelo je mikrokosmos. Ono je nosač svijesti. Svami kaže:

Pet ovojnica prekriva vaše Sebstvo i onemogućuje da se razotkrije njegova divota. Grubo tijelo se mora pročišćavati zdravom, krepkom i čistom hranom, ovojnica života mirnim, ravnomjernim disanjem i mirnoćom naravi, mentalna ovojnica svetim mislima i osjećajima, netaknutim vezanošću za osjetila na koja ne utječe sreća niti tuga, ovojnica intelekta kontemplacijom o tome što je stvarno i ovojnica blaženstva uranjanjem u ekstazu spoznaje Boga.

Sathya Sai Speaks II, str. 24

Informacije koje dolaze kroz pet osjetila trebale bi nam pomoći da uzvisimo našu svjesnost, a to znači da bi, kao u meditaciji na plamen svijeće, trebali vježbati naša osjetila da vide i čuju samo dobro, da rade dobro, i da se plam ljubavi iz našeg srca širi najprije na našu obitelj a zatim dalje na sva bića ovog univerzuma. To bi dovelo do smirenja našeg uma. Međutim, na nas djeluje i podsvjesni um koji sadrži pamćenje prošlih dojmova i uzbuđenja. Da bi nadvladali podsvjesna sjećanja, trebamo misliti pozitivno i bez ikakve represije unositi svjetlost u sve djelove svog bića, a to će postepeno dovesti do mira. Ispravnim djelovanjem i mirom svjesni se um uzdiže k nadsvjesnom umu pobuđujući intuiciju, znanje i mudrost. Da bi to postigli trebamo:

1. steći sposobnost razlučivanja vječnog od prolaznog

2. ono što smo spoznali kao vrijedno trebamo se usuditi primjeniti u svakodnevnom životu
3. ne odustati usprkos prepreka
4. shvatiti da se sve što se događa u životu ne događa nama već zbog nas
5. prihvatiti da u životu ne postoje problemi već samo rješenja problema
6. naučiti se djelovati, pomoći sebi i drugima u nevolji ali ne suprostavljati se, jer bi to značilo suprostavljati se božjoj volji.

Vrlo je važno započeti s procesom samoanalize ili ispita savjesti tako da vrlo budno pazimo čime preko osjetila punimo svoj um i svoje misli što će se odraziti i na naše riječi i djela. Trebamo se osloboditi šest grijeha (želje, ljutnje, pohlepe, mržnje, zavisti, zasljepljenosti, ljubomore i sebičnosti) njegovati šest vrlina i suzdržavati se od prolaznih stvari.

U miru možemo biti tek kad nam je savjest čista, a mir koji nas tad preplavljuje učinit će da budemo zadovoljni s onim što imamo, da prihvaćamo svoja ograničenja, da budemo tolerantniji prema drugima, da ih bolje razumijemo te da koristimo ono što imamo na najbolji način. Trebamo biti smioni u spoznavanju stvarnosti, spoznavanju Gospoda; u tome nas ne smije spriječiti bilo koji par suprotnosti dualnog svijeta kao što su: radost i tuga, pohvala i prigovor itd.

Što je tiče želja Svami kaže da možemo zapravo željeti sve na ovom svijetu i u tome uživati sve dok smo spremni da se toga odrekemo u trenutku kada je to potrebno.

U Bhagavad-giti se nalazi opis "neuništivog drveta", čiji su korijeni okrenuti prema gore, a stablo i grane na dolje. U Bibliji se to drvo zove "*Drvo znanja*", a u kabali "*Drvo života*". Ovo drvo postoji u strukturi i funkcioniranju ljudskog tijela i nervnog sustava.

Listovi ovog drveta su sve naše misli i emocije, stablo je kičmeni stub, a korijen je čista svijest. Onaj tko upozna ovo drvo saznať će istinu. Na kičmenom stubu prikazani su nivoi svijesti šest čakri i sedma na glavi koja se zapravo i ne smatra čakrom. Tu je čista svijest.

Značenje riječi čakra je kotač, disk, vrtlog ili vir, pa se može reći da su to vrtlozi psihičke energije. Oni su psihički, ali i fiziološki, centri koji stoje kao čvorovi na unutarnjim zidovima kičmenog kanala. One predstavljaju posrednike preko kojih se energija prenosi između dvije susjedne dimenzije postojanja, ali isto tako one funkcioniraju i kao centri razmjene energije između fizičke, astralne i kauzalne dimenzije.

Svih šest čakri u ljudskom tijelu direktno su povezane sa višim neprobuđenim centrima u mozgu. Mozak ima deset dijelova od kojih je devet uspavano, a samo je jedan aktivan. Sve što radimo, sve što mislimo, sve što znamo dolazi od ove jedne desetine mozga. Ostalih devet desetina, koji su u prednjem dijelu mozga, poznati su kao neaktivni ili uspavani mozak. Tihi dijelovi mozga imaju samo *prana šakti* - životnu energiju, a nemaju svjesnost, dok aktivni dio ima i *prana šakti* - životnu energiju i *manas šakti* - mentalnu energiju, odnosno i život i svjesnost. Čakre i neprobuđeni centri u mozgu povezani su *nadijima*. *Nadiji* su kanali za protok *prane* i svjesnosti. Prekrivaju čitavo tijelo, ali su tri najvažnija; oni prolaze kroz kičmeni stup i zovu se IDA, PINGALA i SUŠUMNA.

IDA *nadi* kontrolira sve mentalne procese - svjesnost, *čitu* - njena energija je *manas šakti* (lijevo od centralnog kanala). PINGALA *nadi* kontrolira sve životne procese, *pranu* - njena energija je *prana šakti* (desno od centralnog kanala). SUŠUMNA prolazi unutar centralnog kanala kičmenog stupa. To je *nadi* za buđenje spiritualne energije - *atma šakti*.

IDA i PINGALA funkcioniraju naizmjenično, a ne simultano. Kad je lijeva nozdrva otvorena, funkcionira IDA *nadi* i desna hemisfera mozga; kada je otvorena desna nozdrva funkcionira PINGALA *nadi* i lijeva hemisfera mozga. Samo ako oba *nadija* ili obje energije IDA i PINGALA, PRANA i ČITA rade simultano, tada i obje hemisfere mozga rade simultano. U običnom životu to se ne događa sve dok se SUŠUMNA ne poveže sa izvorom energije. Kada energija teče kroz sva tri *nadija* događa se prosvjetljenje. Simbolično rečeno ŠAKTI putuje *sušumnom* da bi se sjedinila sa ŠIVOM u *sahasrari*. Kako se *šakti* penje, prolazi kroz različite čakre, koje su povezane s različitim uspavanim površinama mozga. Tada dolazi do prave eksplozije - buđenja uspavanih centara u mozgu. Time se budi i sve uskladišteno znanje u čovjeku. Međutim, kada se *šakti* jednom spoji sa Šivom u *sahasrari* tada se rađa **nova svjesnost**. Naša sadašnja svjesnost zavisi od informacija koje dobije od čula, ali kad se jednom probudi nadsvjest, iskustvo i znanje postaju potpuno nezavisni.

Mi pomažemo kad vidimo ili čujemo da nekom treba pomoć, onda razmišljamo kako, koliko itd. Međutim, kod ljudi sa probuđenom nadsvijesti dobrota i ljubav su njihova priroda, nezavisno od iskustva. Oni postaju oličenje božanskog.

Unutar svake individue postoji specijalan oblik energije. Kod nekih ljudi je ona uspavana, kod drugih je evoluirala, a samo kod nekolicine zaista probuđena. Čovjek je ovu energiju nazivao različitim imenima a vrlo često *kundalini* prema sanskrtskoj riječi *kunda*, što znači udubljenje. *Kunda* je konkavna šupljina u kojoj je smješten mozak koji podsjeća na uvijenu zaspalu zmiju. U modernoj psihologiji je zovu "nesvjesno u čovjeku". *Kundalini* je naziv za uspavanu božansku energiju *šakti*, međutim, kad se ta *šakti* manifestira ona se može zvati

KALI, DEVI, SARASVATI itd. Dizanje *kundalini* kroz centralni kanal kičmenog stupa (*sušumna*) u Bibliji se naziva "STAZA INICIRANIH" i "STEPENICE K NEBU". Cilj svakog oblika spiritualnog života je buđenje ove energije.

MULADARA je prva čakra u duhovnom razvoju čovjeka u kojoj on prevladava životinjsku svjesnost i postaje ljudsko biće. To je također i posljednja čakra u životinjskoj evoluciji. Nalazi se između urinarnog dijela i anusa u obliku male uspravane žlijezde tzv. perineuma. U tijelu žene ona se nalazi na donjem dijelu cerviksa. Muladara kontrolira cjelokupan sistem izlučivanja i seksualnih funkcija.

Druga čakra je SVADISTANA, smještena je na kraju kičmenog stupa, u visini stidne kosti. Ona kontrolira nesvjesno u čovjeku.

Treća je MANIPURA. Nalazi se točno na nivou pupka. Odgovara solar pleksusu i kontrolira proces unošenja hrane i njeno varenje te regulira temperaturu tijela.

Četvrta čakra je ANAHATA. Nalazi se u kičmenom stupu iza srca. Kontrolira funkciju srca, pluća, dijafragme i ostalih organa u ovom dijelu tijela.

Peta čakra je VIŠUDI. Ona se nalazi u nivou grlenog udubljenja u kičmenom stupu, na vratu. Kontrolira tiroidni kompleks i neke sisteme govora i gornje nepce.

Šesta čakra ili AJNA ili "treće oko" je najvažnija čakra. Odgovara epifizi koja se nalazi na srednjoj liniji mozga, iznad kičmenog stupa, u nivou centra između obrva - kšetram. Ova čakra kontrolira mišiće i potrebu seksualne aktivnosti u čovjeku. U jogi se smatra da je ova čakra komandni centar i da ima potpunu kontrolu nad svim funkcijama učeničkog života. To je "treće oko" - sjedište intuitivnog znanja.

BINDU je centar u mozgu koji se nalazi na vrhu potiljka, točno na mjestu gdje indijski *brāhmani* nose perčin. On je sjedište ljudske inteligencije i sjedište cjelokupne kreacije. On je zadužen za optički sistem, sjedište je nektara ili amrita (jogiji mogu živjeti samo od ovog nektara). Sjedište je i svih čovjekovih karmi iz prethodnih života, i to u obliku memorije i kao izvor kreacije. To je točka gdje se jedinstvo prvi puta dijeli na mnoštvo. On je transcendentalan i izvan okova prirode, dok sve ostale čakre egzistiraju u području prirode. On pripada sedmoj ili najvišoj loki SATYAM, nivou istine, a također pripada kauzalnom tijelu.

Njegov simbol je mlad mjesec u noći. To znači da je BINDU u uskoj vezi sa fazama mjeseca. Simbolički je predstavljen u gornjem dijelu simbola OM. On je odvojen od simbola tijela, što označava da je transcendentalan.

SAHASRARA je sjedište više svjesnosti - vrhovne svjesnosti ili Šive. Nalazi se u kauzalnom tijelu u kruni glave. Fizički odgovara hipofizi, koja kontrolira posebno svaku žlijezdu i sistem tijela. Kad se ŠIVA i ŠAKTI sjedine u SAHASRARI nastaje stanje koje se zove NIRVANA, SAMADHI, SAMOREALIZACIJA, PROSVJETLJENJE, JEDINSTVO, RAJ, i sl.

Šiva i Šakti ostaju stopljeni neko vrijeme, i u tom razdoblju nastaje totalan gubitak svijesti. Tada se BINDU ponovno dijeli na Šivu i Šakti, ali se sad oboje spuštaju na grubi plan i ponovno se javlja znanje o dualnosti. Ali sad su sve površine mozga probudene, sve znanje je tu. Čovjek može shvatiti sva svjetovna događanja u životu. No, jako je važno unatoč svom znanju postići predanost.

Predanost možete postići tek kad postignete savršenu nevezanost za čulne užitke, zajedno s razlučivanjem stvarnog od nestvarnog. Sve osobine kao što su "Ja" i "Moje" morate ukloniti uz pomoć oštre duhovne prakse, čija glavna disciplina treba biti ponavljanje Božjeg imena. Jer, kad ste zaokupljeni Božjim imenom, tada vam se Njegova veličanstvenost, Njegova ljepota, Njegova moć, Njegova sveprisutnost, urezuju u svijest i vaše se vlastite mogućnosti i sposobnosti uzdižu do Božanskih visina. Time raste poniznost, a predanost postaje sasvim lako ostvariva. To je svrha ljudskog života – vidjeti Boga i stopiti se s Njegovom slavom. Sve druge pobjede su bezvrijedne. Vede objavljuju da je to čovjekov krajnji cilj. Upanišade mu pokazuju put, a Gētâ ga osvjetljava. Sveci i mudraci objavljuju njegovu uzvišenost. Avatari dolaze kad ljudi zastrane s tog puta i izgube se u divljini i pustoši.

Jnana Vahini str.8

Sedamnaesto poglavlje

DJECA IZ WALDORFSKE ŠKOLE

Još početkom 2000. godine počela sam prevoziti djecu od nekih mojih poznanika u Osnovnu waldorfsku školu sv. Jurja na Jakuševcu. Kako se volim družiti s djecom, bilo mi je to vrlo interesantno iskustvo. Djeca su bila vrlo otvorena za razgovor, pa sam saznala mnogo stvari iz njihova svakodnevnog života i obveza što se tiču školskih programa. Vrlo su često i oni mene ispitivali. Pitali su me gdje sam sve bila da li sam ikad bila u Indiji, i kako je tamo. Svi su znali za Sai Babu i molili me da im ponekad pričam o Njemu. Ispričala sam im mnoge priče iz Sai Babina života, ali smo mnogo pričali i o drugim stvarima pa čak komentirali napise u novinama. Svaki puta su bili vrlo uzbuđeni kad bi se pojavio neki članak o zlostavljanju životinja jer neki su od njih čak željeli postati zoolozi ili veterinari. Niti jedan pas nije mogao proći nezapažen kraj našeg kombija, a naročitu pažnju privlačili su psi iz pasmine "Goldriver".

Od Lucije sam jednog dana posudila bilježnicu iz povijesti (za peti razred). Kad sam je prolistala bila sam zadivljena širinom onog što djeca u waldorfskoj školi uče: O **Atlantidi** je Lucija napisala: “Na mjestu današnjeg Atlanskog oceana, skrivena u dubini, prekrivena morskim valima i tajnom prošlosti, leži Atlantida. Istinitost priče o nestalom kraljevstvu Atlantidi ne može se sa sigurnošću utvrditi, jer stvarnih dokaza nema. Priča se da Atlantidani nisu mislili kao mi danas. Od bogova su primali snagu pomoću koje su vladali zemljom, vodom, vatrom, zrakom, biljem i životinjama. No, neki od njih počeli su zloupotrebjavati te moći, što je dovelo do katastrofalnog potresa i općeg potopa u kome je propalo moćno carstvo.”

Legenda kaže da su prije propasti Atlantidani putovali mnogim krajevima svijeta i osnivali razne kulture (kultura starih indijanskih plemena Asteka i Inka u Americi, razne kulture u nekim djelovima Azije i Afrike.

Jedna stara indijska priča govori o tome kako je Bog prije propasti Atlantide savjetovao Manua, posljednjeg pravednika, da sagradi lađu kojom bi se spasio od propasti i doplovio do planine Meru u današnjoj Indiji. Kad se voda povukla Manuovi potomci su napučili Zemlju ljudima i životinjama onako kako ih je Bog podučio. Bila su to bijela plemena Arijaca koji su svu mudrost stekli od sedam svetih mudraca *rišija*, a oni su je dobili u susretu s Bogom kog su nazivali *brahman*. Svoja su saznanja *rišiji* opjevali u svetim pjesmama- himnama. Najstariji književni i obredni tekstovi u kulturnoj baštini Arijaca su Vede i Upanišade.

U Lucijinoj su bilježnici nabrojena i razna indijska božanstva, a na prvom mjestu trojstvo: **Brahma, Višnu i Šiva**, zatim **Ganeša** koji otklanja prepreke, božica muzike, književnosti i govorničtva **Sarasvati**, **Indra** bog oluje, **Agni** - bog vatre. Kad sam slijedeći dan provjeravala da li su djeca zapamtila imena svih napisanih božanstava, ne samo da su sve znali već su me zamolili da im donesem slike tih božanstava. Jako su se obradovali kad sam im donijela osim slika Sarasvathi i Lakšmi i Durgu, a osim Ganeše i Subramanyama, Ramu, Situ i Hanumana, Radhu i Krišnu te božicu Gayatri.

Lucija koja vrlo lijepo crta, nacrtala je u teku Brahm s 4 lica i četiri ruke, a pokraj crteža bila su zabilježena pravila po kojima je trebalo ispravno živjeti. Kad sam je upitala zna li u koje je četiri kaste ili staleža podijeljen indijski narod, opet me je zadivila svojim znanjem, jer je osim o pripadnicima raznih kasti govorila i o karmi i o tome kako je onaj tko je živio pošteno i pobožno mogao zaslužiti da se u novom životu rodi u višoj kasti. Slijedeći tekst u Lucijinoj bilježnici bio je o Buddhi. Uz prekrasni crtež Budhe u meditaciji ispod stabla smokve pisalo je da je bio rođen kao Siddharta u kraljevskoj obitelji i da su mu preci bili pjevači Veda iz obitelji Gothama. Ukratko je opisan njegov život i odluka da sazna koji je smisao ljudskog života i patnje. Sedam godina proveo je meditirajući i razmišljajući ispod stabla o tome i tad je usnio tri sna koja su mu otkrila da čovjek na Zemlji pati zbog svog nesavršenstva. Ali patnja ne prestaje smrću već ovisi o onome što je čovjek za života radio. U tim snovima je vidio duše blaženih kao i golemi kotač uz koji su vječnim zakonom vezane ljudske duše. Spoznao je uzrok ljudske zarobljenosti i patnje, zakon uzroka i posljedica.

Zapanjila sam se kad sam u Lucijinoj bilježnici naišla na tekst iz Upanišada ispisan sankrtskim slovima, kao i tekst o četiri plemenite istine te osmerostrukom putu. Da ne dođem u napast i preopširno pišem o svim ljepotama u Lucijinoj teći nabrojati ću samo naslove tema o kojima su ti desetogodišnjaci učili. Od vjera u Indiji učili su osim o hinduizmu i budhizmu i o džainizmu i njegovu osnivaču Mahaviri. Zatim su učili o Mezopotamiji, njenim stanovnicima Sumeranima, o epu o Gilgamešu i klinastom pismu. Lucija me opet iznenadila kako je divno nacrtala sumerski grad, a jedan odlomak iz tog razdoblja govori o početku kaosa u kome danas živimo: “*Obilje i raskoš postupno su doveli do osvajačkih ratova. Ljudi privučeni materijalnim bogatstvima počeli su se udaljavati od bogova i morali su sami tražiti odgovore na pitanja koja su dotad shvaćali srcem i dušom uz Božju pomoć.*

Učili su zatim o Babiloncima, Asircima, Perziji, ali ne samo povijesno, već uvijek i s jednog moralnog i duhovnog aspekta. Tako su učili i o sunčanom božanstvu **Ahura Mazda** i velikom proroku perzijske kulture **Zaratustri** čiji su poznati citat ispisali na perzijskom jeziku.

Prvo najbolje su dobre misli.

Drugo najbolje su dobre riječi.

Treće najbolje su dobra djela.

Ahura Mazda je preko Zaratustre objavio zakon o kome bi valjalo razmišljati osobito danas kad je čovjek razorio svaki sklad u prirodi.

Čovjek se treba okrenuti zemlji, ali ne kao svom vlasništvu, već kao odrazu Božjeg reda i Božje volje. Zemlja je živo biće i ona se raduje kad je čovjek obrađuje i njeguje njeno lice. Hod krijeposnog čovjeka godi zemlji. Za uzvrat daruje mu ona obilje plodova i mirisa.

Stigli su tako naši mali đaci u waldorfskoj školi i do Feničana i Židova. Debelo potcrtano u Lucijinoj teći pisalo je kako se židovsko kraljevstvo nakon Salomonove smrti podijelilo na dva dijela: Izrael i Judu, kako su

međusobno ratovali, što su pak iskoristili strani narodi tako da su za rimske vlasti raseljeni i progonjeni dugi niz godina. U drevnu se postojbinu vraćaju tek od početka 20 st.

Slijedeće gradivo je bila Kina i Egipat, a u sklopu toga mit o Ozirisu i Izidi, faraoni i naravno piramide:

Keopsova, Kefrenova, Mikerinova. Djeca su učila o Keopsu, Kleopatri, Ramzesu i Amon-Rau, no, ne na način kako se to uči u našim školama, već su sva pitanja dotakli iz ljudskog i filozofskog aspekta. Usto su egipatskim slikovnim pismom napisali nekoliko redova u svoje bilježnice.

Najljepši Lucijini crteži prate događanja i božanstva u staroj Grčkoj. Tu su Zeus, Hera, Atena, Posejdon, Hermes, Demetra, Had, Perzefona, Afrodita, Helion, Artemida, Apolon, Ares, Hefest itd. Zatim je Lucija prikazala događanja na visokom brdu Olimpu, gdje vijećaju ili uživaju u sjajnoj gozbi grčki bogovi. Ovdje ih dvore božanskom ambrozijom i božanskim nektarom, a pred njima pjevaju muze i plešu gracije. Vrlo vješto i plastično nacrtala je Lucija i carstvo smrti u podzemlju kojim je vladao Zeusov brat Had.

Nastavljalo se gradivo podukom o Kreti, Troji, Sparti, Ateni, Olimpiji i olimpijskim igrama, Zlatnom dobu Atene, Periklu, Sokratu, Platonu, Aristotelu, Diogenu, Herodotu, Arhimedu, Hipokratu, Erastostenu, Euklidu. Sjećam se da smo i mi u školi iz povijesti učili te stvari no na jedan dosadan i suhoparan način. Kod djece iz waldorfske škole ti likovi kao da ožive kroz njihove crteže i predstave koje pripremaju u skladu s gradivom koje uče.

Završit ću sa spartanskim odgojem i lakonskim odgovorima iz Lucijine teke: *Spartancima je prolazio život samo u savjesnom obavljanju dužnosti. Apsolutna poslušnost poštivanja starijih bijaše isto tako velika vrlina kao i hrabrost. Spartanci su u govoru bili kratki i jezgroviti. Već su dječake učili da nakon postavljenog pitanja dobro razmisle a zatim odgovore jasno i kratko. Jasno, kratko i duhovito kazivanje misli u kojemu se izostavlja riječi koje se mogu lako pogoditi zvalo se prema nazivu pokrajine Lakonije, lakonski govor.* Npr.:

Perzijanci dolaze u tolikom broju da će njihove strijele zamračiti sunce.

Bar ćemo se u sjeni boriti.

Trinaestog svibnja bila sam pozvana u školu na Dan otvorenih vrata. Djeca su željela da ih dođem vidjeti. Uistinu je bilo lijepo pratiti u dvorani IONA prigodni program. Treći i šesti razred pjevali su zajedno tri pjesmice vrlo lijepo i uvježbano, a odsvirali su i jednu kompoziciju na flauti. Nježna Jelena koja onedavno nosi naočale i Milena sa svojom manekenskom figurom upućivale su osmjehe prema nama, gdje su kraj mene sjedili, osim mame Renate, baka i njihov ujo. Tomo koji je pohadao treći razred meškoltio se nekako kao da mu je neugodno pjevati, ali je zato lijepo svirao na flauti. Andrea i njen četvrti razred vrlo su lijepo ritmički izveli pjesmu **My God is a rock**. U njenom

razredu bilo je samo pet djevojčica, sve ostalo su bili vrlo živahni dječaci. Željela sam prisustvovati i programima Dominikova prvog razreda, te Josipova drugog razreda, no budući su se programi odvijali istovremeno u raznim prostorijama, nisam ih uspjela vidjeti, ali sam zato vidjela njihove vrlo lijepe radove izložene u razredima.

Kruna svega je bio perzijski izriječ, uz koji su djeca petog razreda izvodila euritmičkim pokretima ples. Zamolila sam djecu tekst tog Perzijskog izriječka i Antonela mi ga je uz pomoć Lalite i drugih napisala u autu. On glasi:

Nosi Sunce na Zemlju

ti čovječe što si postavljen

između svjetla i tame.

Viteže svjetla!

Ljubi Zemlju, taj svjetleći dragulj.

Preobrazi životinje!

Preobrazi biljke!

Preobrazi SEBE SAMA!

Na početku reda vrlo nestvarno i nježno je "lebdila" Antonela B. a slijedile su je druge djevojčice i dječaci.

Lucija je sa svojom plavom kovrčavom kosom izgledala kao anđeo, Antonela H. izvodila je pokrete vrlo graciozno, Lalita pak ritmički i temperamentno, a bio je tu i Ante kojem se možda taj ples činio neprimjerenim za dječake, ali je ipak s drugim dječacima korektno izveo svoj dio nastupa. Slijedila je pjesma na sanskrtu i to je ono najljepše u Waldorfskoj školi što imaju potrebnu širinu da sve ljude svijeta obgrle svojom ljubavlju.

Bila sam oduševljena ne samo gradivom koje ta djeca uče već i njihovim ponašanjem. Svjesna sam da je način na koji se odvija obuka u njihovoj školi najbliži Sathya Sai školama u duhu ljudskih vrijednosti i rado bih da što više djece pohada takve škole. To su djeca koja će živjeti u doba Prema Saija i imati svoju važnu ulogu u življenju istine, mira, ispravnog djelovanja, ljubavi, nenasilja i čuvanju sveopćeg sklada u svijetu.

Govor mladim odraslima na retreatu u Los Angelesu održanom 28.5.2000. koji je održao Dr. Artong Jumsai daje nade da će se ipak dosta brzo prilike u svijetu početi mijenjati na bolje. On je tijekom svog govora upitao jednog mladića prisutnog na retreatu: *Koliko imaš godina?* Mladić je odgovorio da ima 22 godine. Jumsai je pitao dalje:

U vrijeme kad će na Zemlji zavladata mir koliko ćeš imati godina? Mladić je odgovorio da će imati 31 godinu. Svi su se nasmijali na to a Jumsai je rekao: U svakome slučaju bit ćeš u pravim godinama svog mladenačkog života. Bit će to vrlo uzbuđljivo vrijeme za svakoga od vas. U vrijeme kad zavlada mir u svijetu vi ćete biti između tridesete i četrdesete godine starosti i to je vrlo važno za sve vas. Na neki vas način treba na to pripremiti. Mnogo ste sretniji nego ja, jer ćete imati mogućnost da motrite na Prema Saija sve od rođenja pa nadalje. Za Njega će se odmah znati da je avatar za razliku od prošlih avatara. Kad govorimo o Sathya Sai Babi, mnogi ljudi nisu, u početku, znali da je On avatar, a isto je bilo i sa Shirdi Babom. Trebalo je vremena dok se to otkrilo. Za Prema Saija će se znati od samog početka. Od trenutka Njegova rođenja ljudi će ga prepoznati. Tako ćete vi doživjeti rođenje tog djeteta i pratit ćete Njegovo odrastanje. Bit će to vrlo, vrlo uzbuđljivo. Trebate razmišljati kako će izgledati svijet u to vrijeme. Želim vam pokazati samo neke statističke podatke (pokazuje slajd na projektoru sa svjetskom populacijom). Pred oko 10 000 godina na Zemlji je živjelo samo oko 5 milijuna ljudi. U vrijeme Krista živjelo je oko 130 milijuna ljudi, a od tada se postepeno, zapravo ne postepeno...Sjećate li se kad sam objašnjavao eksponencijalni zaokret? To je ono što se zapravo dogodilo. U 1850. na Zemlji je živjela 1 milijarda ljudi, a svega osam godina kasnije 2 milijarde. Za nepunih 57 godina broj se popeo na 5 milijardi, a u budućnosti nas očekuje daljnje veliko povećanje broja stanovnika. Samo sam vam htio pokazati statističke podatke učinjene pred nekoliko dana, koje sam dobio 25. svibnja u 7 sati ujutro. U SAD živi 256,210.592 ljudi, a u cijelom svijetu 6.257,846.609. To su podaci od 25. svibnja, a danas je 28. svibnja. Pokazat ću vam sadašnje stanje jer želim da vam se usijeće u pamćenje taj porast broja stanovnika, jer vi ste oni koji će isto brinuti o tim ljudima. Danas je 28. a sati je 15,50. Prošlo je dakle tri dana i koliko ono sati? To vi izračunajte. Sad ću vam pokazati statističke podatke SAD-a (dr. Jumsai drži u rukama jedan mali kompjutor veličine šake). To je kompjutor. Ja nisam otprilike dao brojeve koje sam vam rekao, već sam ih prenesao s kompjutora. Na ovom su kompjutoru podaci za sve zemlje svijeta. Za sve zemlje (on pretražuje podatke raznih zemalja dok ne nađe SAD). Dakle, SAD ima 256,226.500 stanovnika što je porast od 15.908 ljudi. Točno? Da li sam pogriješio? Tko je rekao 14.000? Za posljednjih tri dana, 8 sati i 50 minuta zabilježen je porast stanovništva u SAD od 15.908. To je mnogo ljudi. To nije broj novorođenih, jer od tog broja se odbijaju umrli, tako da je broj novorođenih mnogo veći. To će biti vaša mlađa braća i sestre u vašoj zemlji. I to su oni sretni koji će živjeti u eri Prema Saija. To znači da ćete vi trebati preuzeti odgovornost i za njih, jer su oni vaša mlađa braća i sestre rođeni u SAD.

Pogledajmo situaciju u svijetu. Dakle tu je broj od 6 milijardi i 258,819.264 ljudi. To je porast od 972.655 ljudi u zadnjih tri dana 8 sati i 50 minuta. To je veliki porast. I vrlo brzo zemlja s najbrojnjim stanovništvom postat će Indija. Indija će preteći Kinu u roku od oko 15 godina. Upravo sada Indija broji nešto više od jedne milijarde stanovnika. Želite li podatke za Indiju? Indija ima jednu milijardu i četrdesetsedam milijuna i još nešto stanovnika, ali to nije sad važno. To je stanje u Indiji sada. A broj stanovnika će rasti vrlo brzo i uskoro će postati zemlja s najbrojnjim stanovništvom na svijetu.

Što to znači? Kako ćete živjeti u svijetu napućenom tolikim stanovnicima? Za vrijeme vašeg života broj stanovnika će doseći i brojku od 10 milijardi. Ne znamo točno kada. Najprije smo smatrali da će to biti 2027. ali smo malo pomakli taj datum. Očekujemo da će to biti za jedno pedeset godina. Ne brinite, nećete baš biti zabrinuti zbog toga. U svakom slučaju za toliki broj ljudi trebamo više hrane. Danas mnogi ljudi u svijetu gladuju. U Etiopiji 7 do 8 milijuna ljudi umire od gladi. Na neki način trebat ćemo naučiti živjeti u jedinstvu i dijeliti sva dobra. Ako ne naučimo dijeliti i voljeti jedni druge, svijet će biti u kaosu. Umjesto da vlada mir, vladat će nemiri. Zbog tolikog porasta stanovništva na nama je velika odgovornost da ga odgojimo. Treba ga pripremiti na Novo doba. Vi ćete biti odgovorni za to. Ja ću vam pomagati još neko vrijeme, ali ću reći Svamiju da sada ima toliko mladih i da bi oni mogli preuzeti moj posao. Siguran sam da će Svami reći: da, i dati mi neki drugi posao. Trebamo razmisliti o vašoj mlađoj braći i sestrama koja će se roditi i kojih će biti mnogo. I trebat ćemo podijeliti ono što imamo s njima. Trebamo im pružiti dobar odgoj i paziti na naš okoliš. S više ljudi na Zemlji trebat će i više energije. A mi ne želimo da ljudi u svijetu spaljuju šume. Mi ne želimo da uništavaju naš okoliš. Imat ćete mnogo problema kad se potroše zalihe nafte. Sada upotrebljavamo naftu, a rezultat su problemi u okolišu. Zbog toga je dobro da u budućnosti više neće biti nafte, tako da ćete se morati vratiti prirodi. Što biste mogli upotrebljavati kao energiju? Sunčeva energija je jedan, a vjetar drugi vid energije. Neke su zemlje sretne što se tiče vjetrova kao npr. Californija pa možete dosta upotrebljavati energiju vjetra. U mojoj zemlji ne možemo se pouzdano služiti tom energijom jer vjetar nije ni redovit ni jak, ali imamo mnogo sunca. Možda ne toliko koliko vi u Californiji jer vi imate više sunčanih dana. Moramo se naučiti kako pohraniti tu energiju. Trebamo naučiti kako se vratiti prirodi i upotrebljavati prirodne izvore na vrlo pažljiv način. No, prije svega, da bi živjeli s tolikim ljudima na Zemlji potrebna nam je ljubav.

Ne može se živjeti bez ljubavi. Mnogi mladi ljudi prišli su mi s pitanjem: "Kako mogu živjeti u ovom svijetu s ljubavlju? Kako mogu raditi i natjecati se na radnom mjestu u poslovnom svijetu ako samo iskazujem ljubav a ne činim ništa?" Ili, neki su me političari pitali: "Kako izraziti ljubav kad su svi političari ponekad tako bezobzirni? Oni ne govore istinu, lažu nam i kako je tad moguće iskazati ljubav?"

Htio bih vam samo pokazati kako je ljubav snažna energija. Želim vam dati primjer naše djece u Sathya Sai školi na Thailandu. Naša djeca uzgajaju rižu, a kad se uzgaja neljuštena riža treba se ući u vodu. Tako oni (pokazuje slajd na projektoru) pokušavaju posijati zrna riže. Jednom kad riža počne rasti trebaju je presađivati. I ovdje vidite kako je presađuju. U svakom slučaju, mi smo ih sve podučili da izgovaraju Gayatri mantru. Sva djeca nisu poklonici, ali oni i njihovi roditelji prihvaćaju Gayatri mantru. Čak i muslimanska djeca. Tamo imamo i muslimansku djecu pa smo zatražili dopuštenje roditelja da djeca pjevaju Gayatri mantru i svi su to prihvatili. Tako su tu mantru izgovarala sva djeca dok su uzgajala rižu. U isto vrijeme su slali ljubav biljkama. Znadete li kako se šalje ljubav? Najbolje je da gledajući biljku šaljete svjetlost. Poznajete li meditaciju na svjetlost? U njoj šaljete svjetlost svuda u svijet, čitavome svijetu. Tako vizualizirajte svjetlo koje iz vas prelazi na biljku. Napunite biljku svjetlošću. U isto vrijeme možete moliti ako želite. Možete moliti ili možete u sebi reći: "Neka ove biljke budu sretna, pune ljubavi, neka rastu i budu zdrave." To su sve dobre misli, a misli su energija.

Ako o nečemu mislite to će biti odaslano. Tako jedino što djeca trebaju uraditi je da izgovaraju Gayatri mantru i razmišljati: "neka biljke budu sretna, neka rastu", itd. Evo to je sve što su činila djeca.

U blizini škole imamo dva zemljišta jedno pored drugoga. Na jednom su dijelu biljke koje su uzgajala naša djeca a na drugom dijelu smo zamolili naše radnike kojih ima dosta u Sathya Sai školi, da oni zasade rižu. Ali radnike nismo podučili da šalju ljubav niti smo im rekli da pjevaju Gayatri mantru. Dakle kakvi su bili rezultati. Nakon 45 dana zamolio sam petero djece da odu i stanu na stranu koju su zasadili radnici (slajd pokazuje stabljike riže koje dosežu djeci skoro do struka). Tad sam zamolio djecu da odu i na drugi dio da bismo vidjeli razliku. Sada ta ista djeca stoje na strani koju su sami zasadili (slajd pokazuje stabljike riže koje su bile skoro više od njih).

Pogledajte razliku. To su ista djeca. To je snaga ljubavi. Kada smo poželi rižu vidjeli smo da bi naša žetva mogla biti bolja. Nije sasvim utvrđeno, ali bar 40-50% bi moglo biti više riže. Čak bi to bila kvalitetnija riža. Radit ćemo još eksperimenata da potvrdimo brojčane rezultate. To je bilo najbolje što smo u tom času mogli učiniti ali treba izvesti točno kontrolirane eksperimente. U svakom slučaju dokazali smo da ljubav može biti vrlo moćna energija. I svi je vi možete koristiti.

SAD-e je najveći proizvađač hrane, žita. Nažalost vi upotrebljavate 80-90% žita za što ono? Za krave. Da, za hranjenje životinja. To je zbog toga što je vaša zemlja i najveći potrošač mesa. Vi izvozite mnogo mesa u druge zemlje. Svi hoteli u Bangkoku imaju govedinu iz SAD-a. To je vrlo nesretna okolnost, jer kad biste trošili žito za prehranu stanovništva, kad biste bar reducirali konzumiranje mesa za 50% mogli bismo tim žitom nahraniti sve zemlje u razvoju, u cijelom svijetu. Bez ikakvih teškoća to bi mogli postići kad bi ljudi samo reducirali konzumiranje mesa za pola. U svakom slučaju, ako koristimo Gayatri mantru i mnogo ljubavi pri uzgoju biljaka bit će više nego dovoljno. Proizvodit ćemo više hrane, i ona će rasti brže. A proizvodit ćemo i više dobara.

Vidite, ljubav može pomoći našem svijetu na mnogo načina.

Bila sam tako duboko potresena ovim tekstom koji sam pronašla na Internetu da sam ga skoro u cijelosti prenijela na stranice svoje knjige, jer, iako nas okružuje još veliki mrak i iako je svijet izložen mnogim nepogodama, duboko u srcu osjećam da sviće novo doba.

Bože hvala ti! Budi volja Tvoja!

Osamnaesto poglavlje HODOČAŠĆA

(Međugorje, Prashanthi Nilayam, "Ićić", Marija Bistrica)

Kad razmislim malo bolje čini mi se sve više da se moj život sastoji samo iz hodočašća i razdoblja isčekivanja ponovnog hodočašća. Kao da je to "punjenje baterija" za mene tako važno da bez toga ovo moje fizičko tijelo uopće ne bi moglo funkcionirati. U siječnju 2000. kad sam se vratila od Babe činilo mi se da zbog velike božićne gužve i nisam uspjela onako dobro "napuniti baterije" i smiriti um. Vjerojatno sam zbog toga nekako priželjkivala ponovno "osamljivanje" i "punjenje" vrlo brzo. Tako smo se krajem ožujka Velimir, Alexandra i ja uputili u Međugorje. Znatno je drugačije doći u Međugorje privatno, a ne kao vođa puta. I jedno i drugo ima svoje čari, ali taj ožujski boravak mi je baš trebao da budem malo sama sa sobom, sama s Gospodom i sa svojim. Kad sam se rano ujutro popela na Podbrdo i sjela na jedan kamen na mjestu ukazanja, osjećala sam se kao da sam ponovno našla sebe. Svaki puta kod kuće odlučim da više neću tako bezglavo juriti s jedne obveze na drugu i kako ću si uzeti malo više vremena da se osamim i okrenem češće prema sebi, no, gotovo nikad ne uspijevam. U Indiji, u Međugorju, u Mariji Bistrici ili u nekom drugom svetištu vrlo lako "potonem" i cijeli svijet oko mene izbljedi. Više ništa nije važno osim tog mog kontakta s Bogom.

Dok mi blagi vjetrić mrsi kosu i dok gledam plavo, plavcato nebo, strmi Križevac i blage obronke Podbrda, osjećam se sretno, opušteno, ispunjeno i svi problemi koji su me još malo prije mučili, izbljედjeli su. Šapućem molitvu kojom želim obuhvatiti sve potrebite, izgubljene, nesretne, one bez vjere i nade. Dok molim, osjećam kako se duboki mir uvlači u svaku stanicu mog bića.

Boravak u crkvi predstavlja za mene vrlo duboko iskustvo. Dok sjedim na maloj stoličici pred oltarom Majke Božje do nogu sv. Antuna s ljljanom u ruci, držim oči zatvorene jer tako najbolje osjećam energetsko pulsiranje koje dolazi od zajedničke molitve, zajedničke pjesme, žive vjere i nade koja je u crkvi tako prisutna. Svaki puta kad se uspijem popeti na strmi Križevac čini mi se da mi je to pouka kako u svakodnevnom životu treba malim koracima, dubokim disanjem, te povremenim odmaranjem stići na cilj, nikad se ne obeshrabrujući, jer uz Božju pomoć ništa nije nemoguće.

Početak lipnja 2000. ponovo sam s grupom od 60 ljudi krenula na naše već tradicionalno putovanje u Međugorje. Iako je na listi čekanja bilo preko dvadeset ljudi, mnogi su u zadnji čas otkazali tako da je na kraju u autobusu desetak slobodnih mjesta. Boljelo me to, jer sam molila Willija i Christinu da uzmemo veći autobus zbog velikog interesa ljudi. Međutim, to je bio i trenutak kad je trebalo osvjestiti ono: **Budi volja Tvoja...** Putovanje je proteklo vrlo lijepo čak mi se čini da je bilo skladnije i dinamičnije nego inače. U petak nakon dolaska u Međugorje otišli smo u zajednicu liječenih narkomana **Cenakolo** da se dogovorimo kad će nas primiti. Mladić koji nas je upisao za subotu u 13 sati, s još jednom grupom koja je došla autobusom iz Zagreba, rekao mi je, kao usput, da će za desetak minuta stići vidjelica Mirjana i da će tamo kod njih, pod šatorom, imati ukazanje Majke Božje. Rekao je da se okupilo već oko 3000 ljudi koji tamo čekaju satima. Odjurila sam po svoju grupu i tek što smo ušli u vrt oko šatora, došla je vidjelica Mirjana te se počelo moliti kronicu i slaviti Boga kroz pjesmu. Svaku su deseticu molili hodočasnici na drugom jeziku, a mi smo se bezuspješno pokušavali približiti mjestu ukazanja. Kad sam već htjela sjesti na pod ispred šatora, ugledala sam Mirjanu P. koja se vrlo spretno popela na visoku skelu što je držala šator. Provukla sam se iza klupa malo naprijed i otkrila još jedan prazni stup. Bila sam u suknji i nisam bila sigurna hoću li se moći popeti na visoku skelu no uz Božju pomoć uspjelo je. Ugledala sam vidjelicu Mirjanu na nekoliko metara od sebe kako kleči pred kipom Gospe i moli. Bila sam presretna i beskrajno zahvalna Bogu za ovu milost.

Zadnji put sam prisustvovala jednom ukazanju na koru međugorske crkve pred više od deset godina kad je fra Slavko odveo Velimira i mene na ukazanje koje su imali Marija i Ivan. Bilo je to predivno iskustvo koje je ostalo vrlo živo u mom sjećanju.

Uspjela sam čak učiniti jednu fotografiju Mirjane kako moli. Nisam je vidjela od doba kad je bila mlada djevojka a sad je to bila mlada žena kraj koje su klečali muškarac i jedan dječak, vjerojatno njeni suprug i sin. Odjednom je sve utihnulo a Mirjana je raširila radosno ruke i uprla oči negdje iznad kipa pred kojim je klečala. Najprije je sa smiješkom, razgoračenih očiju samo slušala da bi nakon par trenutaka počela micati usnama. Izraz se njenog lica mijenjao i po izrazu se vidjelo da na trenutke sluša o nečem vrlo ozbiljnom. Na kraju je, kad je završilo ukazanje, zaplakala, a ja nisam mogla ocijeniti da li plače od tuge što je Gospa otišla ili joj je Gospa rekla nešto što je izazvalo njenu tugu.

U jednoj poruci Majka Božja je rekla da ne želi da Međugorje bude samo mjesto molitve, već mjesto susreta srdaca. Njena je želja da naše srce postane jedno s njenim srcem, jedno sa srcem njena sina Isusa.

Nakon tog neočekivanoga ukazanja kojem smo prisustvovali, osjećala sam kao da me je Majka Božja pozvala da se stopim s njom u srcu i ćutila sam nekakvusilnu bliskost s Gospom.

Mirjanin zadnji redoviti susret s Gospom bio je 25. prosinca 1982. kad je Gospa bila s njom 45 minuta. Mjesec dana ju je Gospa, prema Mirjaninim riječima, pripremala za taj susret i sve joj majčinski objašnjavala. Pri tom je susretu Gospa rekla Mirjani da je dovoljno primila i da se sad treba okrenuti normalnom svakidašnjem životu, poput njenih vršnjakinja. Obećala je da će uvijek biti uz nju i da će joj pomoći u najtežim životnim situacijama, a ukazivat će joj se jednom godišnje na njen rođendan sve do kraja života. Mi smo bili vrlo sretni što nam je bilo dopušteno prisustvovati baš jednom takvom godišnjem ukazanju.

Prije nego li je dobila zadnju tajnu, Gospa joj je rekla da će baš njoj objaviti, tjedan dana ranije, kad će se početi događati deset tajni, o kojima im je svima godinama govorila. Ona ih tad treba povjeriti svom izabranom svećeniku koji će ih objaviti cijelom čovječanstvu. Svećenik kojeg je Mirjana izabrala zove se Petar Ljubičić, a Gospa ga je i dovela u Međugorje da bi bio na izvoru događanja. Kad sam pročitala o tome u katoličkom tisku iz Međugorja, čudila sam se nekako zašto Mirjana nije izabrala fra Slavka Barbarića koji je kroz sve te godine ukazanja bio najviše s njima vidiocima, no danas kad njega više nema, a Gospa još nije Mirjani objavila kad će se početi događati deset tajni, o kojima im je godinama govorila, sve mi postaje malo jasnije.

Marija, Mirjana, Vicka, Ivanka, Ivan i Jakov, vidioci iz Međugorja bili su nekoliko puta dobrovoljno podvrgnuti znanstvenim medicinskim istraživanjima. Zadnji puta 1998. Ona su pokazala da ni nakon, tada, 17 godina iskustva s ukazanjima kod tih osoba nema nikakvih patoloških simptoma, kao što su npr. poremećaji transa ili disocijativni poremećaji. Za vrijeme kad imaju ukazanja sve osobe pokazuju simptome ekstaze, ali to nisu stanja hipnotičkog transa.

I Mirjanino ukazanje, kojem sam s visokog stupa prisustvovala, pokazivalo je simptome ekstaze koja je prelazila, na neki način na sve prisutne. Bilo je to duboko iskustvo za koje sam Gospi beskrajno zahvalna. Na hodočašću su posebno zablistali mladi koji su bili točni, disciplinirani, puni vedrine, prekrasno su nam u autobusu pjevali *bhajane* i pjesme koje su naučili s **Framovcima**. Ispričali su nam i o svom zadnjem retreatu koji

je održan po četvrti puta u Waldorfskoj školi kojem je prisustvovalo osamdesetak mladih, ne samo iz cijele Hrvatske nego i iz Sloveniji Bosne kao i jedan indijski bračni par Hasita i Prini (bivša Sai Babina studentica koja je sad u pokretu *Saijevi glasnici*, a u Sarajevu pomaže u radu s mladima). Ispričali su nam i nešto o radionicama na kojima su iznijeli svoje viđenje kako bi oni da su članovi neke stranke predstavili svoj program i ponudili rješenje za najveće probleme današnjice: nezaposlenost, ovisnosti, korupciju, školstvo. Na kraju puta ekipa "malo starijih" odlučila se pjevati neke starogradske i narodne pjesme kao "probu" za posjete staračkim domovima. Lea nam se pridružila pred kraj, a završili smo pred sam ulazak u Zagreb pjesmom *Kad procvatu behari i Allah tu ma ho*. Ovogodišnje je hodočašće bilo još jedan nezaboravan događaj i velika pomoć u savladavanju svakodnevnih briga i problema.

Od 31. srpnja - 16. kolovoza 2000. hodočastila sam u Indiju. Preko Madrasa i Bangalorea stigli smo Ferdinand i ja 31. srpnja oko 11 sati sretno u Puttaparthi. Bila sam beskrajno zahvalna Svamiju da prema svim najavama na Internetu nije otišao u Whitefield, jer me boravak tamo mnogo manje veseli nego li u Puttaparthiju. Smjestila sam se u Ferdinandov stan izvan ašrama koji je naslonjen na indijsku kantu u vanjske strane zida koji okružuje ašram, a s terase se vrlo lijepo vidi Poornachandra i Kulwant hall. Zračnom linijom tako sam bila bliža Svamiju nego da sam stanovala u zgradi North 1, gdje se smjestio Ferdinand. Brzo sam se presvukla i otišla u redove za daršan. Iako sam izvukla broj 15, sjela sam iza bolesnika, gdje sam najčešće i sjedila kako bih gledala Babu što duže dok nakon *bhajana* odlazi kući u Poornachandru. Kad je Svami prolazio kraj mene, uhvatila sam Njegov pogled na čas i bila presretna da sam to uspjela bez obzira na loši red. Isti slučaj se ponavljao skoro svaki dan. Izvlačila sam loše redove, ali kako nakon daršana nikada nisam izlazila iz Kulwant halla (što znači prosjediti i ujutro, i popodne, po četiri sata u Babinoj blizini i doživjeti bezbroj Njegovih daršana kad izlazi i razgovara s ljudima na verandi ili sa studentima ili s učiteljicama ili s djecom četvrtkom i nedjeljom, kad su oni tamo prisutni).

Petog kolovoza popodne krenuo je Svami sasvim neočekivano nakon završenog intervjua prema Poornachandri. Iako sam sjedila u četvrtom redu, u tom trenu ispred mene nikog nije bilo jer su svi otišli nakon daršana na doručak pa sam brzo sjela u prvi red dok je Svami prolazio kraj mene. Prišavši mi, radosno me je upitao: "Kad si stigla, "Sir"?" (već me je nekoliko puta prije oslovio sa "gospodine" a objašnjenja za to su različita; kad sam Ga na intervjuu dva dana kasnije upitala što to znači nije mi odgovorio). Zatim me upitao kad odlazim. Kad sam Mu rekla da odlazim 16. kolovoza, On je to ponovio i otišao dalje. Bila sam presretna, iako nisam ni slutila da će baš te riječi odigrati dva dana kasnije važnu ulogu. I slijedećeg dana sam izvukla loš red, ali sam nakon pomicanja bolesnika uspjela dospjeti u drugi red. Dok je Svami prolazio kraj mene, gledao me je s toliko ljubavi i kao da mi je želio nešto reći, no kako se pjevao *Aarathi* samo se nasmješio i otišao dalje.

Sedmog kolovoza izvukla sam konačno 5. red i sjedila na početku 3. reda odakle se vrlo lijepo vidi Svami kad iz Poornachandre dolazi na daršan. Činilo mi se čak da me je Svami kratko pogledao dok je razgovarao s Indijkama u 1. redu koje je pozvao na intervju. Otišao je na mušku stranu, a kad je došao na verandu šapnuo je nešto gđi Hedmadi i ona je brzim korakom krenula nekoga tražiti. U tome su joj pomagale gđa Shauri i glavna seva iz sigurnosti. Nisam se obazirala na njih već sam gledala u Svamija koji je strpljivo čekao da dovedu traženu osobu. Gđa Hedmadi je dovela neku plavu Njemicu koja je sjedila u prvom boks za VIP, ali Svami je odmahnuo da to nije prava osoba i ušao u sobu za intervju. Par minuta kasnije ponovno je izašao da vidi jesu li našli traženu osobu. Maja Midenjak koja je sjedila pokraj mene upitala me što to znači da je Svami ponovno izašao, a ja sam odvratila kako traže neku ženu koju je On htio pozvati na intervju ali da je nisu našli. Muzika je prestala, ljudi su se požurili na doručak, a ja sam počela pisati *likhita japu* (pisanje mantre OM SRI SAI RAM). Odjednom mi je prišla glavna seva iz sigurnosti i rekla: "Mislim da je Svami vas tražio. Jeste li jučer s Njim razgovarali?" Odgovorila sam da me je Svami dan prije upitao kad sam došla i kad odlazim. Upitala me imam li naušnice u obliku lotosova cvijeta, a ja sam joj pokazala svoje naušnice koje malo liče na lotosov cvijet. Prišla mi je zatim gđa Hejmadi i upitala me odakle sam, a kad sam rekla da sam iz Hrvatske odgovorila je da bi to moglo biti ono što joj je Svami rekao. Svami je tražio osobu s kojom je razgovarao dan ranije, koja ima naušnice u obliku lotosovog cvijeta, a ime zemlje koju je Svami rekao ona nije dobro razumjela. Rekla mi je da pođem s njom do ruba verande i da tamo čekam dok ne završi intervju. Srce mi je bilo u grlu dok sam tamo sjedila i čekala i nikako nisam mogla vjerovati da bi Svami tražio baš mene. Kad je izašao s intervjua, mahnuo mi je da pridem, a ja sam još jednom s nevjericom pokazala na sebe i pokretom glave pitala misli li na mene, jer su iza mene sjedile učiteljice i bolničko osoblje. Sa smiješkom mi je klimnuo i još jednom me rukom pozvao da pridem. Kleknula sam pred Njega, a On me s toliko ljubavi pitao kad odlazim i koliko nas ima u grupi da sam jedva uspjela odgovoriti. Kad sam rekla da nas ima osam rekao je sa smiješkom: ***Budite spremni popodne za intervju!*** Iako to nije bio moj prvi intervju, bila sam toliko smetena i sretna da sam samo ponavljala hvala, hvala i sagnuvši se takla Mu božanska Stopala. Zadnji puta sam klečala pred avatarom kad mi je 1995. stavljao japamalu oko vrata ali to je bilo u sobi za intervju. Ovaj puta dok sam klečala pred ljubljenim Učiteljem tisuće je očiju bilo uprto u mene i imala sam osjećaj da će mi srce iskočiti iz grudi. Klecavih sam se koljena vratila na svoje mjesto, a ljudi su mi se smiješkali i pitali me što je Svami rekao. Prišle su mi iz naše grupe Dijana, Renata,

Giovana i Silvija. Nisu mogle vjerovati da je Svami rekao da će nas popodne zvati na intervju. Pokraj mene je sjedila Gisela iz Münchena koja je došla u Indiju s grupom od 86 osoba iz Njemačke s pripremljenom predstavom, ali im Svami nikako nije dao priliku da Ga upitaju mogu li je izvesti. Kad je čula da ćemo imati popodne intervju zamolila me da li bih ja mogla ponijeti manuskript njihove predstave i upitati Svamija za dopuštenje da je mogu izvesti. Seva koordinatorica Njemačke Cristel je napisala pismo koje su stavili u rukopis i ja sam obećala da ću pitati Svamija za dozvolu.

Gđa Shauri nam je rekla da dođemo u pola tri na gornji ulaz za VIP-ovce i da će nas smjestiti tako da me Svami dobro vidi kada dođe na daršan. Dogovorili smo se da svi budemo u bijelom i da učinimo prije odlaska na daršan tri kruga oko Ganeshe i Subramanye. Odnijela sam cvijeće i pomolila se i Ganeshi i Subramanyamu da sve dobro prođe. Ušli smo i dobili najljepša moguća mjesta gdje nas je Svami mogao dobro vidjeti. Smješio se dok mi je prilazio i upitao me ponovno: **Koliko vas ima?** Kad sam odgovorila upitao je pogledavši nas pet ženskih: **“Tri muška?”** Klimnula sam glavom a On je rekao: **Go!**

Očiju zamagljenih suzama radosnicama gledala sam avatara kako se sa smiješkom približava verandi. Na muškoj strani smješkali su se Ferdinand, Ninosalav i Marcel, a osim nas na intervju je bio pozvan i jedan mladić iz Rusije s majkom i jedan Indijac. Navečer kad smo pred većom grupom pričali o intervjuu, prišla mi je jedna Slovenka i rekla kako je bila do suza dirnuta kad je gledala našu hrvatsku grupu obučenu u bijelo kako u blaženstvu sjedi na terasi čekajući voljenog Učitelja.

Kad smo ušli u sobu za intervju Svami nam je najprije svima materijalizirao *vibhṛti* i svi smo se osladili djelićem tog nektarskog praha. Silvija Mu je plašljivo pružila maramicu da u nju obriše Svoju božansku ruku kojom je materijalizirao *vibhṛti*, što je i učinio. Obzirom da smo imali unaprijed “dogovoreni” intervju Silviji je ovu maramicu dala Enisa za svaki slučaj ako joj ustreba. Nakon intervjuja Silvija je vratila blagoslovljenu maramicu Enisi a ona ju je darovala za Saijevu stolicu u Šubićevoj u Zagrebu.

Mogu dodati da je Svami i na sljedećem intervjuu nekoliko dana kasnije, nakon materijalizacije *vibhṛtija* opet obrisao Svoje baršunaste ruke u novu Silvijinu bijelu maramicu, koju je pak ona, po povratku u Zagreb, darovala svojoj kćerki Dunji.

Nakon podjele *vibhṛtija* Svami me je upitao odakle smo i kad sam rekla Hrvatska On je ponovio: **Hrvatska! Kako je sada u Hrvatskoj?** Odgovorila sam da vlada velika nezaposlenost, a On je rekao kako je to veliki problem u cijelom svijetu i nabrojio je osim Indije, Rusije i Ameriku kao zemlje u kojoj je to isto prisutno. Upitala sam što da radimo da se pomogne u prevladavanju tog problema. Rekao je: **Samo radite!** (Just do!) Rekla sam kako pokušavamo pomoći nezaposlenima a On je rekao: **Nemojte pokušavati, već činite!** Zatvorio je oči i podigao ruke na blagoslov blagoslivljući Hrvatsku.

Upitao me je što želim te sam odgovorila kako želim uvijek iznova doći živjeti i služiti Mu kad On bude na Zemlji. Smješkajući rekao je: **Ma ne ponovno i ponovno!**

Šaptala sam kako Mu želim služiti u svakom čovjeku, a potrebe su tako velike. Učiniвши rukom onaj već poznati pokret materijalizirao je prekrasnu ogrlicu (*mangalasuthra*) koja se u južnoj Indiji daje mladenkama. Ogrlica se sastoji od zlatnih i crnih zrnaca, a na srednjem dijelu visio je predivni medaljon optočen s osamnaest dijamanta na kome su se nalazila tri lika. Upitao me tko je to na medaljonu, a ja sam rekla kako moram izvaditi naočale da bolje vidim. Mladić iz Rusije kojem je Svami tada pokazao medaljon rekao je da je to Krúna no, Svami je pojasnio: **To je Višnu, Shirdi Baba i ovo dolje to sam ja, Sai Baba.** Pozvao me je da dođem bliže. Kleknula sam pred Njega i stavio mi je medaljon oko vrata dok sam svoje čelo položila na Njegova koljena. Dok sam tako držala glavu položenu na Njegova koljena, osjećala sam se kao da tim dodirom sve ono što me je toliko tištilo u zadnje vrijeme jednostavno predajem Njemu. Bila sam duboko ganuta, u potpunom miru, a vrijeme kao da je stalo. Ništa, više ništa nije pritiskalo moju dušu. Bila sam presretna, iako u tom trenu još nisam ni slutila značenje toga Sai Babinog čina. Rekao mi je: **Nemoj ovu ogrlicu pokazivati ljudima jer bi mogli biti ljubomorni budući već imaš od Mene prsten i tolike druge stvari.** Nisam u tom trenu shvatila doslovno ove Svamijeve riječi pa sam ljudima iz grupe ipak pokazala ogrlicu. Jedan draguljar iz sela kojem je Ferdinand ispričao o tome da sam dobila *mangalasuthra* ogrlicu zamolio me da mu je pokažem i rekao je da još nikad nije vidio tako lijepu i vrijednu *mangalasuthru*. Pročulo se brzo u ašramu da mi je Svami materijalizirao i stavio oko vrata ogrlicu pa su mi neki Indijci koji žive već godinama sa Svamijem objasnili da Svami uvijek materijalizira ogrlice mladenkama, ali ih mladenac stavlja oko vrata mladenki. Budući je Svami meni sam stavio ogrlicu oko vrata to znači da me je vezao uz Boga i na taj način Bog će odsad uvijek biti na prvom mjestu u mom životu. Svami je to na neki način potvrdio kad je govoreći o vezama s muškarcima Dijani i Giovani rekao pokazavši na mene:

Ona je sretna, jer u njenom životu više nema muškaraca. Postoji još vezanost za sina, ali ništa drugo. Upitala sam Ga je li to vezanost ili dužnost majke. Svami je rekao: **To je dužnost, ali ponekad malo previše brineš.**

Zamolila sam Svamija da On pomogne mom sinu, a On je podigao desnu ruku i rekao: **Ova ruka uvijek pomaže!** Zatim se Svami okrenuo Silviji i rekao: **Ona je dobar učitelj!** U prvom sam trenu pomislila kako Silvija ne radi s Bal vikas djecom, ali sam se sjetila da je ona profesorica u srednjoj školi. Naglasila sam Svamiju da je ona svima u školi rekla da ide u Indiju kod Sai Babe. Svami se smiješio i rekao je da je vrlo sretan i upitao Silviju kako joj

je ime, a kako prezime. Dok je ona drhtavim glasom izgovarala svoje prezime Svami je smiješeći se materijalizirao prekrasne naušnice u obliku srca i stavio joj na uši. Rekao je da vrlo sretna i da dobro radi s djecom, iako je ponekad malo nagla.

Rekla sam Svamiju da će se krajem kolovoza održati Bal vikas kamp i da vodimo oko dvadesetero djece na more. Svami kao da nije čuo ono "na more" pa me upitao da li ću ih dovesti kod Njega u Indiju. Rekla sam da nažalost ne mogu jer nemamo novaca za takvo putovanje, ali da ipak mnogo ljudi iz Hrvatske dolazi u Indiju. Svami je rekao: **Da, znam nemate novaca, ali Svami je uvijek s vama.** Svami je zatvorio oči i podignuo ruke blagoslivljući kamp. Odjednom je otvorio oči i gledajući prema gore počeo se smijati. Što je to Svami vidio možda u nekoj drugoj dimenziji što Ga je nasmijalo nismo Ga upitali.

Prstom se malo zagrozio Giovanni i rekao: **Hus-band.** Svami nije pojasnio da li se to odnosilo na supruga ili "band" u kome je Giovana prije nastupala.

Pozvao nas je u manju prostoriju i nagnuvši se prema meni upitao me: **How are you, Sir?** Iako sam Ga upitala što to znači da me je tako oslovio već drugi put ove godine, nije mi odgovorio, već je uzeo knjigu **Sai poruke tebi i meni 5** i prelistavao je dok sam Mu ja pričala kako je to prva knjiga koju je izdao moj sin moleći Ga da blagoslovi njegov rad. Svami je rekao: **Vrlo sam sretan.** Uzeo je tad u ruke knjigu koju ja pišem već neko vrijeme: **Budi volja Tvoja** i dugo gledao naslovnu stranu. Upitala sam Ga da li je slika koju sam odabrala dobra ili da stavim neku drugu. Rekao je: **Dobra je, samo malo umanj** mene u odnosu na **Kailash u pozadini.** Dodao je: **Ovo nije Sai Gita** (odnosilo se to na slonicu na kojoj Svami jaši). **Bilo je to kad sam išao u Badrinath.** Rekla sam da sam gledala videokazetu koja

prikazuje njegovo putovanje u Badrinath i da je bio prekrasan kad je bio mlad. Svi su prasnuli u smijeh, a Svami je smješkajući se upitao kako se knjiga zove. Kad sam odgovorila On je za mnom ponavljao oponašajući moj glas: **Budi volja Tvoja.** Zamolila sam Ga da mi pomogne da svakodnevno u životu provodim to što sam napisala, a On me upitao o čemu pišem u knjizi. Rekla sam prvo da pišem o svom djetinstvu, a zatim o svojim pogreškama u životu zbog kojih sam kasnije trebala dosta patiti i kako mi je On uvijek pomagao i štiti me, iako tada još nisam znala za Njega. Slušao me pozorno i na nekoliko je mjesta otvarao knjigu motreći je, a zatim je zatvorao oči kao da kontemplira o njenom sadržaju. Rekao je: **Vrlo sam sretan, ali još na njoj radi!** Objašnjavao mi je i neke slike koje su u knjizi, a kad je naišao na sliku na kojoj je sa Sai Gitom uskliknuo je: **To je vidiš Sai Gita!** Rekla sam kako je knjiga: **Nema drugog utočišta do Tebe** (Anyathā Saranam Nasthi) autorice Smt. Vijayakumari vrlo lijepa jer iz nje saznajemo više o Svamijevu djetinjstvu i mladosti. No, ja i u svojoj knjizi razmatram i to što je Svami radio kad sam se ja recimo rodila, što je radio kad sam pošla u školu itd. Kad je došao do predzadnje stranice, upitao me tko je to na njoj. Rekla sam da su to Krišna i Rada te paduke koje mi je lani dao. Ponavljao je oponašajući moj glas: **To su paduke koje si mi lani dao.** Tad je zaklopio knjigu i gledao zadnju stranicu. Objašnjavao sam Mu da sam to ja u Međugorju, mjestu gdje se djeci ukazuje Djevica Marija. Smješkao se, i još jednom je prolistao knjigu nakon čega mi ju je vratio.

Na drugom sam Ga intervjuu zamolila da mi pomogne završiti knjigu, a On je to obećao i potpisao je riječima: **S ljubavlju, Baba.** Zahvalila sam se, no Svami je rekao: **Nemoj mi se zahvaljivati. Ja nisam neka treća osoba. Ja sam tvoja majka, a zar se majci zahvaljuješ što ti daje hranu kad si gladna?** Brzo sam prošaptala: "Svami, volim Te!" Svami je sa smijehom odgovorio: **A, to je nešto drugo!**

Uzeo je s mog krila rukopis njemačke predstave i upitao me što je to. Rekla sam da su Njemci priredili predstavu o sv. Elisabeti, jednoj svetici koje je vrlo nesebično služila ljudima i upitala Ga mogu li je izvesti. Obećao je da će im dati priliku. Bili su vrlo sretni kad sam im to saopćila.

Svami je upitao Renatu što želi i popričao malo s njom o nekim privatnim stvarima, rekavši joj da će s njom drugi puta odvojeno razgovarati, a zatim joj materijalizirao prsten s dva dijamanta. Renata je sva zatreptala od radosti i kasnije nam ispričala kako je samozatajno željela baš prsten od Babe.

Svami je pogledao slike koje Mu je pružio Ferdinand i upitao ga tko je na slici. Ferdinand je imao sliku jednog gurua koji mu se za vrijeme jedne posjete činio kao Prema Sai pa je i on upitao Svamija tko je to na slici. Svami se okrenuo prema meni i s indignacijom rekao: **Ima mnogo loših gurua u Indiji.** Kad Ga je Ferdinand upitao o svojoj situaciji kod kuće nije mu više poklonio nikakvu pažnju. Ja sam, naravno, nakon intervjua, Ferdinandu rekla da mu je to bila dobra škola kako se vrlo mudro treba iskoristiti dragocjeno vrijeme koje nam je dano da razgovaramo s avатарom.

Svami je pokazao na Marcela koji je sjedio odostraga i upitao me: **Tko ti je on?** Odgovorila sam: "Svami, on je sav Tvoj!" Svami je rekao: **Dolazi i odlazi! Dolazi i odlazi!** Upitao je što radi, a ja sam odgovorila da je u penziji i da je "veliki bhakta". Svami me podučio: **Što je to "veliki bhakta"** (onaj koji ima veliku predanost)? **Nema velikih i malih bhakta. Bhakta je bhakta.**

Upitala sam Svamija da li bi mogli pjevati u hramu, a On je spremno odgovorio da možemo odmah drugi dan, u utorak. Vidio je na mom licu da malo oklijevam pa je predložio četvrtak. Ja sam Mu se zahvalila i rekla kako trebamo još malo vježbati (exercise), a Svami me je ispravio i rekao **practise** (uvježbavati). Rekla sam Mu da u našoj grupi ima ljudi iz drugih država bivše Jugoslavije, a on je upitao iz koliko država. Spontano sam rekla pet a

tad mi je rekao da ih nabrojim. Kad sam počela nabrajati nabrojila sam četiri jer nikog nije bilo iz Makedonije, a Svami je to primijetio i rekao: **Samo četiri?** “Da, Svami, samo četiri”, rekla sam zbunjeno. U grupi koja je zajedno vježbala *bhajane* i potpisala se na popis bhajana koji smo predali Babi (napravio ga je ponovno kao i 1998. Milorad iz Sarajeva) bilo je 14 Slovenaca, troje ljudi iz Bosne i Hercegovine, dvoje iz Jugoslavije i oko 45 iz Hrvatske.

Upitala sam Svamija da li trebam i dalje raditi s djecom ili da više radim sevu. Rekao je da trebam raditi oboje. Pokazala sam rukom na Giovanu, Dijanu i Renatu te upitala Svamija ne bi li bilo bolje da one mlade učiteljice rade s djecom jer sam ja već stara, a Svami mi je s najljepšim smješkom rekao: **Nisi ti stara. Oboje trebaš raditi.** Kad smo izašli van Svami je materijalizirao Dijani prsten s devet dragulja, koji predstavlja, kako je Svami objasnio Kasturiju, zaštitu od sveg negativnog, što bi devet planeta u životnom horoskopu moglo tijekom života prouzrokovati. Dok je stavljao prsten na prst, Dijani se činilo kao da joj je malo tijesan ali joj je Giovana prišapnula da su prsti kod kuće uvijek manje natečeni i da će joj sigurno biti dobar. To je Svami kasnije i potvrdio rekavši joj da ono što On napravi uvijek pristaje.

Rekla sam Svamiju kako nam je ovaj puta dao mnogo poklona a On je odgovorio: **Nisu to pokloni već zaštita.** Tad se obratio Ninoslavu i upitao ga što radi. Rekao je da je liječnik i da je nezaposlen ali Svami nije na to obraćao pažnju već je upitao što radi kao služenje. Ninoslav je zbunjeno zastao, a ja sam odmah rekla kako uređuje u našem Sai centru mjesečnik **Sai Tuško.** Rekao nam je da će nas pozvati na još jedan intervju i da će tad nešto materijalizirati za Giovanu.

Mladić iz Rusije zamolio je Svamija da blagoslovi roditelje svih prisutnih na intervjuu i Svami je podigavši ruke zatvorio oči i to učinio. Na kraju je svima podijelio *vibhṛti*, a posebno mnogo Ga je sasuo u krilo Giovani. Ona je to kasnije komentirala da je to zato jer joj nije ništa materijalizirao.

Svi su radosno dočekali vijest da ćemo u četvrtak pjevati u hramu te su počele ozbiljne pripreme. Dogovorila sam s gđom Shauri da nas ona uvede, ali mi je rekla da se javim i Sai bratu Chakravathiju, Babinom ekonomu, i da se s njim dogovorim. Nekoliko sam ga puta tražila ali nikako da ga ulovim u uredu, pa su me zamolili uredski službenici da na papiriću napišem svoje podatke i što trebam. Kad sam sljedeći dan došla, primio me je i rekao da još nema nikakvih vijesti od Babe i da dođem u 12 sati. Otišla sam na probu iza zgrade Sjever 6 gdje smo već zauzeli pozicije i sjedili u redovima kako ćemo sjediti u hramu te popisala imena ljudi prema redovima. Pjevanje je išlo sve bolje. Dogovorili smo još generalnu probu navečer. Kad sam se vraćala u stan, ugledala sam sevak a iz ureda kako trči ašramom i viče: “Ljubika Croatia, Ljubika Croatia!” Prišla sam mu, a on je rekao da me već jedan sat traži i da hitno trebam doći u ured, jer me Baba traži. Bila sam vrlo uzbuđena dok sam trčkarela za svakom prema uredu. Mora da sam izgledala vrlo komično trčeći sitnim koracima u sariju za njim, jer su se ljudi okretali za nama. Kad sam stigla tamo, saznala sam da me ne treba Baba, već da je Svami rekao Sai bratu Chakravathiju da možemo pjevati u hramu i on mi je to želio svečano priopćiti.

Na popodnevnom sam daršanu izvukla prvi red i Svami je ispred mene zastao i upitao me: **Sutra pjevate u mandiru, jeste li spremni?** Klimnula sam samo sretno glavom i taknula Mu stopala dok je uzimao pisma od ljudi oko mene.

U četvrtak ujutro okupili smo se svi, obučeni u bijelo kod Ganešinog spomenika i dok smo se kitili cvijećem čekajući da nas uvedu u hram, došli su Sai brat Chakravathi i Mohan Rao da provjere jesmo li spremni i da li je sve u redu. Bili su vrlo ljubazni, i kao da su i sami bili uzbuđeni dok su nas gledali onako poredane i spremne za ulazak u hram. Duboko u srcu znala sam da je i to bio znak Svamijeve pažnje i zaštite.

Svami nas je došao pogledati nešto prije devet sati. Dok mu je Mladen pružao popis bhajana koje ćemo pjevati Svami ga je kratko pogledao i upitao me: **I ti pjevaš?** Osmjehnula sam se i rekla: “Da, Svami, i ja pjevam.”

Pogledao nas je pa je rekao: **Aha, učitelji su bili na intervjuu, a tu su svi ostali. Koliko ćete bhajana pjevati?** Prošaptala sam: “Imamo 7 pjesama koje zajedno traju oko 25 minuta”. Svami je odmahnuo rukom i rekao da vrijeme nije važno, da možemo pjevati koliko treba. Ipak, ustao je nakon 20 minuta, upravo kad smo završili s 5. *bhajanom*. Otpjevali smo:

1. Jai jai Gananayaka
2. Danava bhanjana Rama Sai
3. Shiva Maheshvara
4. Krishna, Krishna Jai Rade Krishna
5. Ek“ bare

Svami se cijelo vrijeme smješкао i blagoslivljao nas tako da smo razdragani lijepo i skladno pjevali iz dubine srca. Nakon što smo otpjevali Aarathi ostali smo čekati Svamija da izađe iz sobe za intervju, a On se ponovno vratio u mandir i rekao dva puta da je vrlo sretan. Upitao me ponovno koje su sve zemlje pjevale u hramu, a ja sam nabrojila: Hrvatska, Slovenija, Bosna i Hercegovina i Jugoslavija. Rekao je na to: **Četiri države su zajedno pjevale u hramu.** Upitao me koliko ima žena, a ja sam odgovorila da ima oko 40 djevojaka (girls). Svami me ispravio: **Ne, djevojaka već dama** (laddies). Ponovno me upitao: **Koliko točno ima dama?** Razmišljala sam jer

nisam točno znala broj budući su nam se zadnji dan neke pridružile koje nisu bile na probama pa sam rekla 42. Rekao je da dodemo popodne u tri sata i da će nam svima dati bijele vrlo fine sarije. Svi smo kliknuli od sreće, a ja sam rekla da je previše dobar prema nama i zamolila Ga *pādnamaskār* (doticanje Učiteljevih stopala). Klimnuo je glavom, a nakon što sam Mu ja poljubila Stopala izredala su se sve “dame” iz prvog reda. Svami se tad obratio Mladenu rekavši mu da je vrlo lijepo svirao i pjevao. Zatim je, okrenuvši se prema meni, rekao je: **On ti je dobar, ali ponekad...** zaprijetio je malo prstom Mladenu, a Enisa, njegova supruga koja je sjedila do mene, srdačno se nasmijala na ovu Svamijevu primjedbu. Tad je prišao Marcelu i položivši mu ruku na glavu rekao: **I ti si bio dobar!** Marcel je ganut samo sagnuo glavu, a Svami je upitao Darka koji je sjedio na kraju reda odakle je. Kad je on odgovorio da je iz Hrvatske Svami je rekao: **Svi ste iz Hrvatske**, i izašao je iz hrama. Tu bih željela spomenuti jednu interesantnu činjenicu. Kad smo 1998. pjevali u hramu, Darko i Tihana iz Čakovca vježbali su s nama za nastup u hramu, ali su se dan prije pjevanja u hramu morali vratiti kući. Ovaj put su doputovali dan prije našeg pjevanja u hramu i nisu stigli s nama puno uvježbavati program, no ipak su pjevali s nama i Svami je na kraju oslovio Darka u hramu.

Popodne smo na ženskoj strani dobili posebni red i svi smo sjedili na vrlo lijepom mjestu gdje Svami dva puta prolazi. Moj jedini problem bila je činjenica da nas nije bilo 42 kako sam rekla Svamiju ujutro, već 50. Moj luđi um radio je ubrzano: Što će se dogoditi ako Svami neće imati dovoljno sarija za sve? *Seva* je došla pitati nas iz prvog reda tko bi ustupio svoje mjesto za Tihanu iz Rijeke, krasnu i hrabru djevojku u invalidskim kolicima. Ja sam odmah ponudila svoje mjesto, no *Seva* mi je rekla da će Svami vjerojatno opet samnom razgovarati pa da trebam ostati tamo. Zamolila sam Dijanu da ona dade svoje mjesto što je i učinila. Netko je komentirao da će Baba Dijanu trostruko nagraditi za taj čin, pa kad je Dijana dobila tri stvari od Babe na intervjuu svi smo se nasmijali, a ja sam nadodala da joj to znači i nove obveze, tako da u njoj vidim novog predsjednika centra, uskoro.

Kad je počeo daršan Svami nam je prišao s riječima: **Ah, tu ste pjevači!** Stao je pred mene a ja sam zavapila: “Svami, ali nas nema 42 kako sam Ti rekla, već 50.” Svami je zamnom ponavljao oponašajući moj glas: **Svami nas nema 42 već 50!** Svi su prasnuli u smijeh a Svami je rekao: **Go!**

Taknula sam Mu Stopala i čekala dok malo ne odmakne, no On je ponovio: **Go!** svi smo ustali i krenuli prema hramu. Gđa Shauri nas je poredala ispred sobe za intervju u dva reda tako da smo sjedili jedni prema drugima, a Svami, kad je završio s daršanom, je poslao svoje studente u sobu za intervju da iznesu sarije. Prolazio je između nas i svakoj je u ruke bacio sari. Kad ga je dobacio meni rekao je: **Vrlo fini sari! Iz koliko država vas je pjevalo u hramu?** Na moj odgovor: 4 države, On je ponovio: **Četiri države. Koliko vas je iz Hrvatske?** Rekla sam da nas je 45 iz Hrvatske, a On je rekao da je vrlo sretan. Upitao je za djevojku koja je svirala harmonij i kad smo pokazali Aleksandru iz Osijeka otišao je do nje i materijalizirao joj *vibhṭi*. Za mene je to značilo da je vrlo lijepo svirala, ali i da je harmonij vrlo važan kao pratnja *bhajanima*, iako se na Zapadu sve više izbjegava. Čim neko svira gitaru ljudima se ne da uštimavati instrumente i izostave harmonij. Ovo je za mene bila kao neka Svamijeva preporuka.

Istim se putem vratio i svi su mu doticali stopala i predavali pisma. Ja sam Mu rekla kad je prolazio kraj mene: “Svami puno Te volimo! a sa svih se strana čulo: “Svami, hvala Ti!” Mahnuo nam je još jednom i otišao u sobu za intervju.

Dani su prolazili kao u snu, a 11. kolovoza, dočekalo nas je ujutro veliko iznenađenje. Dok smo sjedili u redovima za ulazak u Kulwant hal, čuli su se vrlo glasno zvukovi limene glazbe. Kada smo ušli sve je bilo prekrasno okićeno, a naprijed je grupa žena obučenih u jednake sarije, uređivala oltar i dva kipa božice Lakšmi koji su bili tamo postavljeni. Vani je kraj kipova lavova bila postavljena i Svamijeva stolica, a žene obučene u sarije ružičaste boje slagale su poklone za obitelji mladenaca na jednoj strani verande. U popodnevnom govoru saznali smo da su to bile žene iz Svamijeve obitelji s kojima se On, nakon završene svečanosti, slikao. Svami je ušao na kraju povorke u kojoj je najprije išla limena glazba svirajući vrlo glasno neke indijske “marševe”, a iza njih 21 mladenac, pa djeca u nacionalnoj odjeći i na kraju mladenke obučene u crveno. Nakon toga je održan obred koji se obavlja kao svečani zavjet božici Lakšmi (*varilakšmivrata sandeša*). Svami je pažljivo pratio obred koji je trajao preko jedan sat u kome su svećenici koji rade puju izvodili obred uz zazivanje raznih imena bogova i božica. Ti su mi svećenici (*pujari*) bili već poznati iz Maduraija gdje su u hramu izvodili puju prije nego što ga je Svami drugi dan posvetio, prigodom putovanja u Kodaikanal. Svami je u popodnevnom govoru ispričao legendu prema kojoj je jednom Parvati upitala Išvaru postoji li neki obred koji bi ženama pružio svu dobrobit, posebnost i napredak. Ona je zaželjela da sve žene imaju dug, sretan i zdrav život sa svojim muževima i djecom, unucima, prijateljima i rođacima. Išvara je bio zadovoljan njenom molbom te je spomenuo *varalakšmi puju* koja pruža sve što žena samo poželjeti može. Ovaj posebni obred, koji se po prvi puta izvodio ovako u Kulwant halu pred Svamijem i više desetaka tisuća prisutnih, donosi izvanredno dobročinstvo ženama koje uvijek čeznu za jednakošću, integritetom i bratstvom, rekao je Svami.

Na kraju govora Svami je izjavio i nešto vrlo ohrabrujuće za žene:

Muškarci se ne smiju ponašati osorno prema ženama misleći da su oni snažniji. Istinu govoreći žene su snažnije od muškaraca. Bhagavadgita kaže da muškarci imaju tri vrste snage dok ih žene imaju pet. Žene su spremne čak i žrtvovati život za svoje muževe. Savitri je bila pripravna dati svoj život za muža. No, takav duh požrtvornosti ne nalazimo kod muškarca. Poštovanje, dostojanstvo, požrtvornost, zadovoljstvo i napredak, svih tih pet osobina prisutne su u ženama.

U nedjelju 13. kolovoza izvukla sam 21. red i sjela dosta daleko iza studenata. Svami je na intervju pozvao grupu iz Singapura, no, kad je došao na terasu prišapnuo je nešto gđi Hejmadi i ona je brzim korakom krenula prema meni i rekavši: "Hrvatska! Brzo dođite, Svami vas čeka!" Podigla sam se i pokazala da nas ide 8 iz Sai centra Tuškanac te smo krenuli prema terasi. Kako je bila nedjelja sve smo žene osim Silvije imale bijele sarije koje nam je Svami poklonio. Na muškoj strani sjedili su samo Ferdinand i Ninoslav, jer je Marcel nažalost, to jutro zaspao. Svami nas je pozvao unutra i premda je prije nas ušla grupa iz Singapura nesigurno su sjeli otraga u sobi za intervju, tako da smo mi i opet sjeli u prvi red sasvim blizu Svamija. Prvo je upitao: **Kako je Hrvatska?** Sretno smo se smješili, jer se ovo odnosilo na nas tamo prisutne iz Hrvatske a zatim je mene upitao: **Kad odlaziš?** Odgovorila sam da odlazim 16. kolovoza a Svami je rekao: **Danas je 13. a ti odlaziš 16. znači da je to pravo vrijeme za intervju.** Kao da je želio da to ljudi iz Singapura čuju pitao nas je: **Iz koliko država vas je pjevalo u hramu?** Rekla sam da nas je bilo iz četiri države, a On je rekao: **Vrlo ste lijepo pjevali ali ste mnogo vježbali. Ujutro, navečer, ujutro, navečer... Vježbanje, vježbanje.. Sve je u vježbanju. I mala djeca vježbaju hodati i govoriti, a i kasnije u životu za sve treba vježba.**

Materijalizirao nam je *vibhuti*, a Silvija Mu je kao i prvi puta dodala maramicu. Upitao ju je: **Što želiš?** Odgovorila je da želi Njegovu ljubav, a Svami je rekao: **God girl** (dobra djevojka).

Dijani je materijalizirao kristalnu japamalu kao narukvicu s 21 zrnem i stavio joj na ruku s riječima: **To je japamala, pogledaj!** (rastegnulo je gumicu na kojoj su naredana kristalna zrnca i navukao joj japamalu na ruku). Upitao je Renatu: **Gdje ti je prsten? Gdje si ga kupila?** Renata je bila malo zbunjena a ja sam odgovorila: "Svami Ti si joj ga zadnji puta materijalizirao." Svami se samo zadovoljno smješкао. Upitao me što ja radim, a kad sam rekla da radim sevu i da radim s djecom rekao je: **Vrlo sam sretan!**

S nama je na intervju bio i vrlo stari gospodin kojeg je Svami nazivao Krishnamurthi i kojem je Ninoslav donio, po Babinoj, uputi stolicu iz manje sobice da na nju sjedne. Kad je htio s njim privatno razgovarati, Svami ga je pozvao u manju sobicu, ali kako je teško hodao Svami ga je uzeo za ruku i nježno ga podupirući uveo u drugu prostoriju. Kako nije navukao zastor, mogla sam vidjeti s koliko mu je ljubavi Svami nešto unutra šaptao držeći ga za ruku. Kad se Krishnamurthi htio sagnuti da Svamiju takne stopala nije mu dao već ga je nježno zagrlio i potapšao po ramenu. Vodeći ga nježno za obje ruke Svami ga je doveo natrag, a tada je pozvao nas u manju prostoriju.

Kako sam sjedila do Babinih nogu takla sam mu Stopala i rekla: "Svami, svi kažu da je na mom medaljonu Rama, a Ti si rekao da je Višnu." Svami se nasmijao, klepnuo me po glavi i rekao: **Jesam li ti rekao da to nikome ne pokazuješ!** Počela sam se braniti da je Ferdinand slikao medaljon i da se na slici vidi Ramin tobolac. Svami je objašnjavao: **I Rama i Krišna i Shirdi Baba i Sai Baba su potekli od Vishnua. Ovo je Sai Rama.** Rekla sam Svamiju da se molim Rami da ustoliči *dharmu* u našoj zemlji, a On je zatvorio oči i i uzdizao nas podižući ruke. Upitala sam Ga da li je zlatni lingam koji je kreirao ove godine za zaštitu čovječanstvu? Rekao je: **Ne za zaštitu, već za blaženstvo. Zlatna linga** (hiranyagarbha) **nalazi se u tijelu svakog čovjeka s desne strane, to je duhovno srce. Iz nje izvire božanska ljubav, a to je Bog u svakom biću. Kad linga izranja iz usta, to je zlato, to je svjetlost koje daje blaženstvo, i za dobrobit je čovječanstva, svijeta, prirode i životinja. To oni ne razumiju** - završio je Svami pokazujući rukom na prisutne na intervjuu. Pitala sam se ima li to šire značenje i odnosi li se i na ljude vani, no prisutne djevojke su mi kasnije rekle da je Svami tako tiho govorio držeći me čak u jednom trenutku za ruku (što me ispunjalo blaženstvom) da one nisu ništa čule ni razumjele, dok je Ninoslav čuo tek ono da je linga za dobrobit cijelog čovječanstva.

Izvjestila sam Svamija da svakog četvrtka u našem Sai centru radimo *paduka puju*, sipajući vodu po srebrenim *padukama* koje mi je još 1995. poklonio i da pjevamo mantru **Om Aim Hrim Shrim Sai Ramaya Namaha** te nakon toga 12 Božjih imena. Ispravio me i otpjevao **Ramaya Namaha** s naglaskom na Rama rekavši zatim da je vrlo sretan i da nastavimo.

Upitala sam Svamija da li se mantra Prašeda Višvešvari koju je dao za prošli Božić studenticama iz Anantapura trebala pjevati samo prva tri mjeseca kako je tad rekao. Odgovorio mi je: **Pogledaj malo što se sve događa u svijetu. Nastavite to pjevati! To je vrlo dobra mantra.**

Upitao je, potom Renatu što radi, a kako ona ne zna engleski, ja sam rekla da radi u vrtiću. Svami je na to dobacio: **Kako znaš? Ona upravo razmišlja o jednom dečku.** Svi smo prasnuli u smijeh, no činjenica jest da je Renata stvarno htjela saznati nešto od Babe s tim u vezi.

Upitala sam Babu kako ću znati da je unutarnji glas koji čujem stvarno Njegov, a ne iz moje potsvijesti.

Spomenula sam kako svi sada primaju poruke od Svamija, a On me prekinuo i rekao: **Ne slušaj to. Važan je**

samo tvoj unutarnji glas. Trebaš kontemplirati o onome što čuješ i komparirati što je u skladu sa Svamijevim učenjem. Ono što je u skladu s učenjem je stvarno glas Boga u tebi. Kako ćeš to više raditi tako ćeš sve jasnije čuti Božji glas.

Upitala sam, dalje, da li je On u svakom mom snu, našto je odgovorio: *Ponekad, no, to nije ni važno jer sam uvijek u tebi, oko tebe, iznad tebe, ispod tebe, pokraj tebe....*

Upitala sam da li je informacija koju je Art Ong Jumsai dao na retreatu mladih u Americi kad je izjavio da će za 9 godina zavladata svjetski mir, zaista Svamija? On je uzvratilo: *Što je to svjetski mir? To je pojam vezan uz materijalno. Ne brini o tome. Trebaš steći mir u srcu koji će se tada širiti na tvoju okolinu. Pogledaj situaciju u svijetu, svjetski mir zapravo ne postoji.*

Povjerila sam Svamiju da bi mi u Hrvatskoj željeli otvoriti Sai školu. Rekao je da to blagoslivlje, ali da još nije vrijeme za to.

Kad smo izašli iz manje prostorije, dobacio je Dijani da se uvijek smije (mislim da je to bila preporuka svima nama) a zatim je upitao gdje joj je sat. Prije nego je stigla odgovoriti, materijalizirao joj je krasni zlatni sat koji joj je dosta dugo stavljaao na ruku. Ona Ga je sva sretna i zahvalna zamolila *padnamaskar* i dok mu je ljubila Stopala, Svami je naglasio da je vrlo dobra djevojka. Kad se vraćala na mjesto, šapnula sam joj da se spremi na puno posla nakon tolike milosti.

Giovanni je Svami potom materijalizirao prsten s tri dijamanta objašnjavajući kako je bila zabrinuta hoće li On održati obećanje i dati i njoj nešto na drugom intervjuu. Kad joj je stavljaao prsten na prst, rekao je: *Pristaje, ono što Svami kreira uvijek paše.*

Sa Silvijom je pričao o njenoj obitelji i njenim kćerima. Rekao je da će sve biti u redu i da ih blagoslivlja. Tada sam i ja iskoristila priliku da pitam za svog sina, a Svami je ponavljao za mnom: *Moj sin, moj sin! Ne brini, Svami će pomoći i brinuti o njemu.*

Svami nam je pričao kako će sad najprije biti otvorena superspecijalistička bolnica u Bangaloreu, a u rujnu će se održati Unesco konferencija, i da će joj prisustvovati mnogo ljudi. (Sathya Sai međunarodni institut za odgoj u duhu ljudskih vrijednosti iz Tajlanda organizirao je u Prashanthi Nilayamu od 25. do 29. rujna 2000. godine konferenciju za nastavnike pod nazivom: *Novi pristup odgoju u duhu ljudskih vrijednosti*, s akcentom na miru i razumijevanju među narodima. Na toj Konferenciji, održanoj u ašramu, sudjelovalo je više od sedam stotina delegata iz osamdeset zemalja uključujući Hrvatsku.) Svami je nastavio da će nakon toga pustiti u promet željezničku prugu do Puttaparthija, a zatim će otvoriti muzej Sai Darshan, te na kraju muzičku akademiju. Sve će biti završeno prije Njegova rođendana.

Rekla sam Svamiju da je držao predivan govor za rođendan *Lakšmi* i upitala Ga hoće li govoriti 15. 8. kada je Dan nezavisnosti Indije. S izvjesnim gnušanjem odgovorio je da taj dan Njemu ništa ne predstavlja i dodao: *Neprincipijelni političari, odgoj bez karaktera, znanost bez čovječnosti, trgovina bez morala - nisu samo nekorisni već opasni.* Rekao je još nešto što nismo potpuno razumjeli, nešto u smislu da su političari kao žabe koje borave kraj lotosa, ali nemaju nikavu korist od toga.

Još je mnogo privatnih stvari Svami podijelio s nama, tako da je to bilo pravo VRIJEME MILOSTI iz kojega crpim snagu uvijek kad mi nešto vrlo teško pada u svakodnevnom životu.

Povratak u Hrvatsku donio je odmah testove i probleme. Kamion s 18 tona humanitarne pomoći zaustavljen je na granici jer ga sanitarni inspektor nije htio propustiti u Hrvatsku našavši prilikom kontrole nekoliko konzervi kojima je prije nekoliko dana istekao rok. S najvećim naporima, molbama i molitvama uspjeli smo, uz pomoć inspektora iz Zagreba, dobiti odobrenje za pretovar kamiona u carinskom skladištu na Velesajmu gdje je sva hrana bila pomno pregledana, s tim da je na kraju nekoliko kutija, kojima je istekao rok, moralo biti uništeno na deponiju u Jakuševcu. Kako smo na sređivanje svih papira i odobrenja potrošili četiri dana, ostalo nam je vrlo malo vremena za raspodjelu humanitarne pomoći. Usto za petak je bio dogovoren s Vinkom naš dolazak u Ičiće. Zazivala sam Svamija u pomoć na svakom koraku i sve je nekako išlo.

Možda bih i naš Bal Vikas camp u Ičićima mogla nazvati nekom vrstom hodočašća, jer boraviti desetak dana u neprestanom društvu s djecom u pročišćenom prostoru kakva je Vinkova kuća, također čovjeku pomaže da "napuni baterije". Tu je Božje prisustvo tako opipljivo.

Ove godine bilo nas je više nego ikada (oko 50 osoba u određenom trenutku) i bilo je ljepše nego ikada, bar tako nas je uvjeravao naš brat Vinko. Bilo je puno malene djece čiji su program vrlo nadahnuto vodile mama Zvezdana, mama Goranka i tata Neno. Djeca su bila divna; svakodnevno su pričali i crtali na teme iz pet ljudskih vrijednosti, te prekrasno pjevali *bhajane*.

Grupa mladih je imala svoje odvojene radionice na kojima su bolje upoznavali jedni druge i sami sebe, a usto se dobro zabavljali. Kako naš Živko kaže, *bhajani* su bili "moćni", u kojima je naš gazda Vinko stvarno uživao, ali ne samo naš gazda Vinko već i naš pravi gazda, naš ljubljani Učitelj. Tu smo podijelili *vibhpti* koji je Svami poslao za malene i prenijeli im Njegove pozdrave koje je dao na našem intervjuu, što ih je razveselilo.

U rujnu sam s proširenom obitelji krenula na hodočašće u Mariju Bistricu. Koliko su sva ta mjesta različita, a ipak ih povezuje neka transcendentna nit. U prepunoj crkvi orile su se, uz molitvu, pučke starinske pjesme

hodočasnika upućene Majci Božjoj, a to je bilo tako snažno i lijepo. Kad se nakon sv. mise moglo obilaziti u molitvi oko oltara, to me podsjetilo na hodanje u molitvi oko hrama u ranim jutarnjim satima (*pradakšina*) u Indiji što se ove godine ponovno provodilo, uoči Svamijevog 75. rođendana, nakon više godina pauze. Ovaj su puta u tome sudjelovali studenti prije odlaska u sela gdje su išli dijeliti humanitarnu pomoć za najsiromašnije. U Mariji Bistrici je bio sunčan prohladni dan koji je mnoge hodočasnike potaknuo da se uz pitome zagorske brežuljke popnu na Kalvariju. Dok čovjek hoda tim puteljcima kao da osjeća kako zemlja diše, kako pulsira, ili se to možda samo meni čini. Tamo kao da mi se otvaraju neke druge oči kojima najednom vidim stvari koje inače ne zapažam i kao da mi se otvaraju neke druge uši za divne zvukove kojih je to divno prirodno ozračje puno, a srce mi se toliko širi da je u stanju obgrliti sve ljude na koje tamo nailazim. Pitam se često zašto to nisam u stanju doživjeti kod kuće u svojoj obitelji, u gradu u kojem živim ili među ljudima s kojima radim. Pitam se i ostajem bez odgovora. Vjerojatno je to spoj čistoće prirode i čistoće našeg srca što nam omogućava doživjeti Boga tako blisko kao prijatelja, prisutnog u svakome biću. Hvala Ti Bože, što si nas pozvao za svoje prijatelje! Primi naše molitve i daj da svi, u svakom trenutku, osjećamo Tvoju prisutnost i djelujemo u skladu s Tvojim učenjem!

Devetnaesto poglavlje **CELIBAT**

Dugi niz godina sakupljala sam tekstove o celibatu i razmišljala vrlo intenzivno o toj temi, pogotovo nakon što nam je Ignac, čitajući lekcije iz Siddha joge i učenja Nithyanande i Muktanande, napomenuo da nitko tko nije bar 12 godina živio u celibatu ne može imati ikakva dublja iskustva, a kamoli doseći oslobođenje. Kako se u proljeće 2000. navršilo 12 godina mog života u celibatu, tiho sam se nadala da će se te godine dogoditi nešto značajno na mom duhovnom putu. I dogodilo se....

Dok mi je Svami stavljao *mangalasutra* ogrlicu oko vrata, o čemu sam već pisala u ovoj knjizi, srce mi je uzbuđeno kucalo i osjećala sam da se nešto značajno događa, iako sam tek kasnije saznala pravo značenje tog čina.

O tome kako je celibat nepotreban govori se u našim medijima sve češće, a početkom 2000. pročitala sam jedan provokativni članak pod naslovom **Grieh je zatamljavati spolnost** u kojem je jedan svećenik, uz vrlo mnogo kontroverznih izjava, rekao na ovu temu da će crkva morati ukinuti celibat. Nekoliko dana kasnije osvanuo je članak u jednom dnevnom novinama pod naslovom **Svećenici i seks: zavjet čistoće - praksa ili samo retorika**, a povod članku bio je slučaj svećenika Vinka Pilića kojega su crkvene vlasti smjestile na psihijatriju nakon što je u novinama na prilično skandalozan način iznio intimne pojedinosti svog promiskuitetnog seksualnog života. Novinarica Kristina Turčin stavila je u podnaslov tešku optužbu na račun Crkve naglasivši da je gotovo nevjerojatno da na pragu trećeg tisućljeća Crkva u Hrvatskoj još štiti i licemjerno zatvara oči pred sve očitijim, često i devijantnim, seksualnim vezama svojih sinova, koje na Zapadu svakodnevno pune novinske stupce. Ona je dalje napisala kako je prilično žalosno da o nemogućnosti održavanja celibata u nas progovara jedan anonimni svećenik, još je žalosnije da čak niti nakon takvog ispada nitko od priznatih domaćih autoriteta, većinom profesora moralne teologije, nije pristao na jedan ozbiljan razgovor, u kojem bi se bez pretjerivanja objasnio i djelomice opravdao celibat koji je, zapravo u 11. st. uveden kako se bogata crkvena imovina ne bi rasipala na svećeničku djecu.

Mišljenje o tome je stoga novinarka potražila kod poznatog psihijatra prof. dr. Vladimira Grudena. On je u članku govorio o zabranama, represijama, manipulacijama osjećajem krivnje, tabuiranju pojedinih tema i seksa kod crkvenih vlasti.

O celibatu je govorio kao o prividu koji bi on dao na slobodnu volju svećeniku. Ne bi ga potpuno ukinuo jer ima svoje prednosti obzirom da obiteljske brige odvlače čovjeka od potpune predanosti Bogu...

Predstavnici crkve su tada ipak reagirali pa je jedno crkveno glasilo donijelo članak o tome da je odavno poznato kako svaka kultura traži savladavanje svoje prirode. Ono što je prirodno nije samim tim i čovjeka dostojno. I divlja se voćka obrezuje i kalemi da postane plemenita da bi donosila ukusni rod. I divlje se bujice nasipima obuzdavaju da ne čine štetu, i svode se u hidrocentrale da proizvedu korisnu energiju. Tako se i spolni nagon od početka čovječanstva podvrgava stanovitoj stezi,

svladavanju, kad treba i odricanju, a sve zato da čovjek bude što čovječniji. To može nekad biti bolno, ali je neizbježno. Nije li sam Isus slikovito rekao da i vlastitu ruku treba odrezati i odbaciti, ako bi nas ona sablažnjavala i na zlo navodila.

Jedan predstavnik crkve uvrijeđeno je reagirao što je građanski tisak pokrenuo veliku skrb javnosti za duševno zdravlje katoličkih svećenika koji žive u celibatu. Kasnije se još jednom digla velika medijska prašina oko slučaja župnika iz Šestina, a izjava pape Ivana Pavla II početkom 2001. da neženstvo nije bitan preduvjet svećeničkom pozivu odjeknula je poput groma, i, prema članku u jednom dnevnom novinama, uskrsnula nadu mnogih nesretno zavjetovanih svećenika. A da ih nema malo govore statistike, jer svaki treći katolički svećenik

u Americi ima ženu, a u svijetu ima oko 110.000 katoličkih svećenika vezanih brakom. Crkveni zakon implicira celibat svećenika, no tek će se, s ponudom alternative, vidjeti koliko ih je stvarno obdareno karizmom čistoće. Razmišljala sam da bi svećenicima možda bilo lakše prihvatiti celibat kad ga ne bi doživljavali kao žrtvu već kao nešto što donosi plodove na nekom drugom planu. Na Istoku je od davnine poznato da kad se božanska energija *ūakti* podigne iz donje, korjenske čakre u kojoj je koncentrirana seksualna energija, čovjek dobiva na drugim planovima, bilo kreativnim ili onim spiritualnim.

U knjizi Svamija Šivanande *Vježbanje brahmacharyje* (celibata) mnogo je korisnih savjeta kako vježbati život u celibatu, ali prije svega usmjerenih da se shvati koje sve dobrobiti čovjeku donosi suzdržavanje od seksualnih aktivnosti. Neki citati iz knjige duboko su me se dojmili:

Znajte da na svijetu ne postoji što ne bi mogao postići onaj koji ostane od rođenja do smrti u savršenom celibatu.

Mahabharata, citat iz knjige Vježbanje brahmacharyje

Život se skraćuje izbacivanjem sjemena iz organizma, a život se spašava i produljuje očuvanjem sjemena. Nema sumnje da oni koji izbacuju mnogo sjemena iz tijela žive kraće, a znajući to jogiji će očuvati sjeme u svom organizmu i živjeti u striktnom celibatu.

Šiva Samhita, citat iz knjige Vježbanje brahmacharyje

U toj knjizi opisan je seks kao instinkt koji je najdublje ukorijenjen u čovjeku. Među mnogobrojnim željama koje zaokupljaju čovjeka najsnažnija je želja za ispunjenjem seksualnog nagona. Zbog održanja univerzuma i reprodukcije Bog je učinio seksualni nagon vrlo moćnim jer se inače mnogi ljudi ne bi upuštali u brak i seksualne odnose znajući da vezanost te vrste donosi mnogo problema i patnji.

Međutim, danas se čovjek degradirao skoro isključivo na seks i na ego. Ego je osnova svega, a seks se naslanja na njega. Ako čovjek uništi ego i spozna svoju pravu prirodu, seksualni će nagon automatski nestati. Danas je to vrlo teško postići, jer je čovjek postao slugom svojih osjetila. Današnji čovjek, čini mi se da ne pokazuje značajni interes za bilo što drugo osim da ugodi svojim osjetilima.

O tome da je danas čovjek degradiran na maksimalno zadovoljavanje svojih nagona govore brojne vijesti u javnim medijima. Tako sam pročitala članak iz strane štampe pod naslovom *Opsjednutost seksom na Internetu* u kojem američki liječnici upozoravaju da se uz drogu, alkohol i kocku u Sjedinjenim državama, putem Interneta širi novi porok - kibernetička bestidnost. Utvrđeno je da 25 milijuna Amerikanaca deset sati tjedno prati pornografske programe na Internetu i postaju pravi porno-ovisnici. Prihodi od bestidnih programa na trećem su mjestu ljestvice svih prihoda. Najžalosnije je što su svi ti programi jednako dostupni i malodobnicima a oni vrlo često oni postaju jako uznemireni ako nisu pred kompjutorom.

U knjizi Svami Šivanande dano je mnogo praktičnih savjeta kako ovladati svojim osjetilima i vrlo jakim nagonom za seksom. U prakticiranju celibata (*brahmacharya*) vrlo je važno eliminirati požudu a ne je potisnuti. Represija i potiskivanje ničemu ne služe jer se požuda uvijek iznova vraća, bilo u trenutku kad oslabi naša volja, bilo kad nestaje moć razlučivanja ili kad obolimo, i to obično u još jačem obliku nego prije.

Šivananda preporuča da se nikad ne bježi od žena, već da se prepozna Sebstvo u svakom čovjeku i da se osvješćuje uvijek iznova da je prava priroda čovjeka *ātman* koji nije ni muškog ni ženskog spola. Neki ljudi smatraju da će ako otklone reproduktivne organe ili izazovu impotenciju uspjeti ovladati požudom, no, to je sasvim krivo, jer se požuda ne nalazi u organima nego u umu.

Um ćemo moći kontrolirati jedino ako ga ispunimo božanskim mislima, ako ponavljamo Božje ime, ako meditiramo ili molimo. Na taj način moći ćemo transformirati seksualnu energiju u duhovnu. To se na Zapadu zove sublimacija seksa. Taj proces je vrlo težak; zahtijeva redovitu duhovnu praksu i disciplinu, a neophodan je na putu duhovnog tražitelja.

Prema Svamiju Šivanandi brak ne bi trebalo uzeti kao prijeko potreban u životu čovjeka. Jedan pravi duhovni tražitelj bi se trebao držati podalje od lanaca bračnog života. Za njega brak predstavlja zastoj na duhovnom putu, dok istovremeno za osobu s jakom požudom brak znači na neki način zaštita od nemoralnog života. Stoga je brak dobar za većinu ljudi i treba na njega gledati kao na nešto što će posvetiti njihov život.

Ljubav između muža i žene je vrlo često fizička, sebična, promjenljiva i hipokritična te bazirana na seksualnoj privlačnosti. Takva ljubav, budući je bazirana na nižim emocijama, nije trajna, a kako nema one dublje povezanosti i jedinstva, često su brakovi puni svađa, lomova i nemira. Strast nije ljubav, već životinjski instinkt u čovjeku. Ako među supružnicima ne postoje drugi viši motivi, brak će se brzo raspasti. A ako se ne raspadne, čovjek biva uvučen u svjetovne brige svih pripadnika svoje obitelji i time osuđen na patnju.

Vrlo je važna pomoć u ovladavanju seksualnim nagonom ispravna ishrana. Čistoća hrane djeluje na čistoću uma tako da je satvička hrana (mlijeko, sirutka, žito, riža, kruh, maslac, krumpir, bademi, voće, suho voće i povrće) neophodna. Odustati treba od mesa i mesnih preradevina, jakih začina, kave, čaja, alkohola.

Gladovanje je također pomoć za kontroliranje strasti jer eliminira seksualni užitak i pročišćava um. U vrijeme gladovanja vrlo su dobre meditacije jer je cijeli organizam u miru.

Rano ustajanje i obavljanje molitve i meditacije prije svih drugih aktivnosti smiruje um i usmjeruje ga na božanskost u nama. Tuširanje hladnom vodom dodatna je pomoć a najvažnije je biti uvijek zaposlen i pomagati potrebitima. Trčanje u prirodi, plivanje, a zatim čitanje duhovne literature ili ispisivanje Božjeg imena pomoći će da uvijek iznova ovladamo niskim strastima.

Vrlo je važno za ovladavanje nagona i izbjegavanje lošeg društva, loših filmova, knjiga i drugih loših utjecaja. Čovjek treba analizirati svaku svoju misao i ne smije dopustiti da loše misli uđu u njegov um. Treba razvijati moć razlučivanja između prolaznog i vječnog i stalno ponavljati: *“Milošću Božjom svakim sam danom sve čišći. Zadovoljstva dolaze i prolaze jer je smrtno tijelo prolazno. Sve će proći osim vječnog blaženstva brahmana.”*

Zbog toga je ovladavanje strastima tako važno. Pomoć može biti i zavjet, autosugestija ili Hatha joga.

Svami je u svom govoru od 14. siječnja 2000. upozorio da su oni ljudi koji odaberu obiteljski život odabrali svjetovni put, pa tada i snose posljedice za taj odabir.

Svako ljudsko biće je u osnovi čisto i božansko. No, zbog utjecaja Kali doba čak i mala djeca su uhvaćena u mrežu obiteljskog života. U takvom slučaju čak ni Bog neće doći da vas spasi. Jednom kad vas zavedu snovi o obiteljskom životu zasigurno ćete imati snove s lošim mislima. Kako tad možete očekivati da vam Bog govori? Ako ste izabrali svjetovni put, uđite u obiteljski život i budite sretni. Postepeno razvijte nevezanost i predanost. Ispunjavajte iskreno svoje dužnosti. Izabравši svojevoljno obiteljski život glupo je kriviti Boga za svoje patnje. Ljudi pogriješe, a kad se na kraju suoče s teškoćama, krive Boga govoreći da nije došao da ih spasi. Nema većeg neznanja od ovog. Dakle, nemojte nikad grijesiti. Božanskost se može iskusiti čak i u obiteljskom životu. Ne krivite Boga za svoje patnje. Morate snositi posljedice za svoja djela. Bog je vječni svjedok. Velika je greška kritizirati Boga. Prepustite sve Njegovoj volji! Učinite da sva vaša djela budu na zadovoljstvo Bogu. Tada možete postići bilo što u životu.

Božanski govor 14. veljače 2000.

Premda sam i sama odabrala da veći dio života provedem izvan bračne zajednice, čini mi se ovaj Babin citat ipak nekako prestrog. Možda je na kraju malo ublažen kad je rekao da se božanskost može iskusiti čak i u obiteljskom životu. Često sam razmišljala o navedenom stavu i pratila na Internetu polemiku oko toga što Svami zapravo misli kad kaže: ***Budite duhovni. Ne razmišljajte o braku i sličnome.***

Da li Svami time želi da se Sai poklonici odreknu braka kao što su se odrekli mesa, alkohola i cigareta. Mislim, a bilo je to i mišljenje mnogih sudionika na Internetu, da je vrlo važno kome je Svami uputio takve riječi. Ukoliko se radi o nekoj osobi kojoj je namijenio neku važnu zadaću u životu tada bi ga brak u tome mogao omesti i previše vezati uz fizičko. Međutim, za većinu ljudi koji ne mogu kontrolirati svoja osjetila brak je koristan jer oplemenjuje emocije, uči bračne partnere zajedništvu, nesebičnosti i požrtvovanju.

Buddha je u odnosu na bračni život još decidiraniji kad kaže u knjizi ***Vježbanje brahmachryja: Mudar čovjek trebao bi izbjegavati bračni život kao da je užareni komadić gorućeg ugljena. Svaki kontakt potiče osjetila, osjetila izazivaju žeđ, a žeđ vezanost. Ako odustanete od toga duša će vam biti oslobođena svakog grješnog postojanja.***

Biblijska poruka u 7. poslanici Korinćanima kaže o ženidbi: ***Neoženjen se brine za Gospodnje; kako da ugodi Gospodinu. A oženjeni se brine za svjetsko: kako da ugodi ženi, pa je razdijeljen.***

Očito je da apostol Pavao bračno stanje doživljava kao stanovitu zapreku na putu duhovnog savršenstva. No, poznato je i da je crkva kao krivovjerce odbacila one koji su tvrdili da se vjernici uopće ne smiju ženiti, ni udavati. Na drugim će mjestima Pavao o braku govoriti uzvišenim riječima uspoređujući ga s odnosom Krista i Crkve. Nije riječ o proturječju nego o apostolovu nastojanju da izrazi cjelinu kršćanskog stava prema spolnosti i braku.

Moja razmišljanja o temi obitelji i braka svela su se na to da sam osvijestila zašto mi je Svami na intervjuu 1989. rekao da mi ne treba muž. Svami je imao za mene toliko zadataka da ni najbolji suprug na svijetu ne bi podnio moj veliki angažman u Sai aktivnostima i nesebičnom služenju potrebitima.

Nije samo pitanje celibata bilo kamen smutnje potenciran u medijima, nego su crkveni ljudi u posljednje vrijeme bili zatečeni načinom na koji se prema njima i prema učenju katoličke crkve odnosilo u raznim medijima.

Razmišljala sam bez imalo zlobe kako se sve plaća, sve vraća. Naime, često su razna crkvena glasila sebi dopuštala da nekog proglase opasnim, lošim ili čak sotonom, bilo neku istočnjačku religiju, bilo alternativnu medicinu, ili bilo što što izlazi iz okvira njihovog sagledavanja života. Koliko li sam puta pokušala demantirati, bez imalo rezultata, poluistine ili neistine koje su ta glasila donosila, i koje su grubo vrijeđale mnoge vrijedne ljude samo zato jer ne misle na isti način kao predstavnici Crkve. Sad su i sami iskusili kako je to ružno kad se prikazuje samo jedna strana medalje, bez mogućnosti da se ispravi time nanese zlo bilo pojedincima, bilo široj zajednici.

Ne mogu a da na ovom mjestu ne iznesem članak koji je napisao u ožujku 2001. kardinal Giacomo Biffi, kandidat za mjesto nasljednika pape Ivana Pavla II. kojim je upozorio da je Antikrist već među nama, da je prerušen u filantropa koji podržava vegetarijanstvo i prava životinja te se zauzima za dijalog s pripadnicima Pravoslavne ili Anglikanske crkve u namjeri da obezvrijedi Katoličku crkvu. Svaki komentar ovdje je suvišan, ali moram priznati da mi je vrlo teško palo kad sam pročitala kako je Sveti Otac bio izvrgnut mnogim kritikama za svoje veliko djelo traženja praštanja i pomirenja. Kad je u nedjelju 12. ožujka 2000. onako slabašan i krhak zavapio Bogu zamolivši oprost za sve grijehe koje su počinili katolici tijekom 2000 godina prema Židovima, ateistima i pripadnicima drugih religija bila sam dirnuta do suza. Molio je Boga i za one koji su počinili grijehe nad katolicima. Moleći oprost i praštajući pozvao je sve ljude na pomirenje. Nemalo sam se iznenadila kad sam kasnije pročitala da su mnogi pripadnici katoličke crkve kritizirali Svetog Oca zbog tog čina smatrajući da nije bilo potrebno toliko naglašavati krivnju Crkve dok su Židovi i neki drugi bili nezadovoljni jer je Sveti Otac zamolio oprost od Boga, a ne ljudi. Čudni smo mi ljudi...no, *dragi Bože, budi volja Tvoja...*

Dvadeseto poglavlje OVISNOSTI

Što je svrha života? Svatko tko je rođen morao bi razmišljati o tome zašto živi. Dobro i zlo u svijetu ovisi o ponašanju čovjeka. Ponašanje ovisi o mislima koje nastaju u umu. Kako um ovisi o odlukama ili sankalpi - ako svoje misli učinite čistim, bit ćete čisti. Vaše misli ovise o hrani koju jedete. Čovjek bi trebao jesti samo čistu, satvičku hranu. Ova disciplina hrane vrijedi za cijelo čovječanstvo jer je ljudsko tijelo isto za sve rase. Oni koji su na duhovnom putu moraju jesti samo satvičku hranu. Svima su potrebni vitamini i proteini koji se mogu naći u satvičkoj hrani poput maslaca, mlijeka, pšenice i povrća. I Indijci i stranci jedu nevegetarijansku hranu, piju alkohol, i tako uništavaju svoje zdravlje. Zdravo tijelo od osnovne je važnosti za čovjeka koji je na duhovnom putu.

Ne smije vas zavesti osjećaj da će čovjek biti sretan ako ima hranu, zaklon i odjeću. Na primjer, SAD su poznate kao bogata zemlja. Tamo ne manjka hrane i isto tako, tamo nema prepreka zadovoljstvu i sreći. Pa ipak, stopa je smrtnosti veća nego u bilo kojoj drugoj zemlji. Ovo nisu obične smrti, već smrti uzrokovane lošim stvarima. Isto tako, tamo ima puno mentalnih bolesti.

U Švedskoj vlada pomaže ljudima dajući im razne olakšice, pomoći i udobnosti. A opet, stopa samoubojstava i broj razvoda najveći su na svijetu. Zašto? Konzumiranje loše hrane vodi k mentalnom nemiru. Da se čovjek sastoji samo iz kože, krvi, živaca i kostiju mogao bi se održavati samo hranom. Međutim, osim tijela, čovjek ima um i duh. Stoga ako umjesto tijela hranimo um i duh, naš će život dobiti više smisla.

Mnogi ljudi imaju naviku pušenja i to je danas postalo moda. Cigarete sadrže otrov, nikotin, koji je opasan i ostavlja tragove u žilama tijela. Osim nikotina u dimu se nalazi i ugljični dioksid. To uništava pluća i može biti uzrok srčanim bolestima i raku. Pušenje uništava tri četvrtine ljudskog tijela, a jednu četvrtinu uništava piće.

U alkoholu se nalazi kemikalija koja je odgovorna za trovanje i otupljivanje živaca. Čovjek gubi inteligenciju, moć pamćenja i postaje nervozan. Iz ovih razloga pušenje i alkohol mogu sasvim uništiti ljudsko zdravlje. Konzumiranje mesa isto je tako nepoželjna navika. Postoji izreka: "Kakva je hrana, takva je i glava." Onaj koji jede meso ima životinjske misli. Za ovce je karakteristično da slijede druge. Ako se jede janjetina izgubi se moć razlučivanja. Ako netko jede svinjetinu, zadobit će ono što je karakteristično za svinje - aroganciju. Jest meso znači i nasilnost. Grijech je ubiti životinju. Možda ćete reći: "Kupujem meso na tržnici, a netko drugi ubija." To je netočno. Oni ubijaju i prodaju zato što vi jedete meso! Ako prestanete jesti meso, životinje se neće ubijati. Taj grijeh čine oni koji jedu meso. Jedući meso gubite ljudske osobine i živite sa životinjskim osobinama. No, za životinju te su osobine prirodne i nisu opasne, jer njoj ni približno nije dana takva sloboda kakva je dana čovjeku.

Babin govor 27. kolovoza 1994.

Svamijev citat na koji sam naišla tek nedavno i mnoga pisma ljudi baš u svezi s tim problemom koja sam dobila nakon moje prve knjige, potakli su me da i ovdje napišem jedno poglavlje o ovom teškom problemu današnjice. Brojni su mi se ljudi javili kako bi sa mnom podijeli neki problem vezan uz to ili da mi ispričaju neko korisno iskustvo o ovom najvećem zlu današnjice. Ovisnost o drogama samo je vrhunac među raznim ovisnostima našeg vremena. Jednako kako AIDS ukazuje na gubitak suptilnog sklada imunološkog sustava organizma tako mentalitet ovisnosti u fizičkom tijelu ukazuje na sve veću požudu u zadovoljavanju emocionalnih kao i materijalnih ciljeva. Steže se dojam kao da su svi, osim malog broja komuna za liječenje ovisnika, digli ruke od ovisnika. Kad pročitam, recimo, da je u Sidneyu otvoren prvi lokal u kome je legalno uzimati heroin, čini mi se

kao da to što ima toliko ovisnika nikoga ne zabrinjava, naprotiv već im i vlade nekih država omogućuju što lakšu nabavu i konzumiranje teških narkotika.

Tijekom 2000. godine pročitala sam nekoliko članaka koji su me zabrinuli i zbunili. Ne samo da je korištenje lakih droga postalo uobičajeno kod mladih ljudi, skoro kao pijeње Coca Cole, već se i političari natječu tko će dokazati veću demokratičnost time što podržava legalizaciju lakih droga, koncerata koji potiču uzimanje droga, genetski inženjering i sl. Svi se zalažu za slobode svih vrsta koje vladaju na Zapadu obećavajući zapadnu demokraciju ovoj našoj jadnoj "zaostaloj katoličkoj orijentiranoj

Hrvatskoj". Moram priznati da mene, koja sam priličan broj godina živjela na Zapadu to baš jako i ne veseli, jer od posljedica takvih tekovine demokracije itekako stenje današnji razvijeni svijet.

Stoga i ne čudi što recimo Britanci pozdravljaju Račanovu marihuanu objavljujući u listu *London Metro*, članak o Račanu s naslovom: "**Pušio sam marihuanu, priznao je premijer Hrvatske**". Tamošnja javnost uzima to kao znak da i u Hrvatskoj na scenu stupa novi naraštaj političara, mladih i modernih poput Blaira. I to se Britancima sviđa."

Predsjednik Hrvatske Stipe Mesić izjavio je u časopisu za mlade *Nomad* da što se njega tiče, mladi mogu pušiti što žele te kako su i onda dok je on bio mlad pušili što su htjeli. Nakon što je pomilovao nekoliko dilera iz Splita, uzburkalo se javno mijenje, a mnogi su mu se roditelji i razne udruge obratili protestirajući zbog takve odluke. Ne pada mi ni na kraj pameti da nekog osuđujem zato što je pušio marihuanu, ali nikako ne mogu shvatiti da se to uzima kao nešto dopadljivo i moderno. Jednako tako i veliki koncert mladih koji je održan u predizbornoj kampanji, kao i šaljive "izjave" Račana u Sloveniji da su on i Budiša postali rokeri, ne mogu prihvatiti drugačije nego kao podilaženje mladima kao glasačkoj mašineriji, jer se na tom koncertu moglo vidjeti mnogo mladih pod utjecajem alkohola i droga. Zar predsjednik Vlade ne bi trebao naći neke druge načine da se približi mladima i da im pomogne u rješavanju ogromnih problema koji tište današnju omladinu.

Iz izjave dvadesetpetogodišnje Sanje Kapetanović iz SDP-a, najmlađe saborske zastupnice, u kojoj se zauzima da se korisnici lakih droga kazneno ne gone, vidi se, koji su to prioritete koji se očekuju od nove Vlade u rješavanju problema mladih. Ona smatra kako su upravo mladi odigrali presudnu ulogu na ovim izborima, jer ih je velika većina glasovala upravo za ovu vlast, pa je i njena odgovornost, kao najmlađe zastupnice, veća. Stoga, svoju ulogu vidi u aktivnom sudjelovanju u nastojanjima za rješavanje problema mladih. Nadodala je da se Forum mladih zauzima za dekriminalizaciju lakih droga. Danas svatko tko je uhvaćen i s najmanjom količinom trave, kazneno je gonjen, otvara mu se dosje i postaje na neki način obilježen. Forum se zauzima za to da takvi prijestupi postanu samo prekršaji jer mladi to od njih očekuju. Mnogo se vremena u saboru potrošilo na tu temu tako da su neki saborski zastupnici protestirali izjavljujući da se više vremena troši na takve teme nego na ozbiljne teme kao što su kako da danas preživi seljačko gospodarstvo u Hrvatskoj.

Pravo stanje stvari kod nas ocrtava članak koji se u to vrijeme pojavio pod naslovom: **Nacistička droga yaba hara među zagrebačkim raverima** i koji govori da premda droga i recepti za njezino spravljanje kruže Zagrebom, stručnjaci za narkomaniju o njoj još ne znaju ništa, pa čak ni kemijski sastav. Najnovija droga na europskom tržištu, zloglasna yaba, već je u Zagrebu. Riječ je o opasnom narkotiku, dvostruko jeftinijem od speeda i šesterostruko jeftinijem od kokaina. Yaba, koja se može proizvesti i u kućnoj radinosti, postala je pomodna među zagrebačkim raverima, a za Drugoga svjetskog rata kao stimulans upotrebljavali su je i nacistički vojnici.

Pojava yabe najvjerojatnije će s raznih partyja istisnuti ecstasy i speed, pogotovo zato što se klinci nevjerojatno pale na sve što je novo. Dapače, stvar je prestiža prvi isprobati neku novu drogu. Ja sam prvi put za yabu u Zagrebu doznala kad sam čula svoga poznanika, jedva punoljetnog D.M., kako na partyju viče: "Yes! Ja sam na drogi na kojoj još nitko nije bilo u Zagrebu!" - ispričala je Maja, bivša ovisnica koja i dalje redovito posjećuje velike rave-spektakle.

Yaba je sada već rasprostranjena u Velikoj Britaniji, Italiji, Francuskoj i Irskoj, a dr. Sakoman za sada nema informacija o njezinoj pojavi u Zagrebu. No, zagrebačka "zlatna djeca" jako dobro znaju iz vlastitog iskustva da su prve probne količine yabe stigle na zagrebačko tržište još u studenome 1999., najvjerojatnije iz Italije. Yaba se najčešće puši, ali se može i ušmrkavati i uzimati intravenozno. Yabu su, inače, izumili nacistički kemičari kako bi njemačke vojne trupe održali budnima.

Budući da je proizvodnja yabe jednostavna - cijena je povoljna pa je i dostupnija velikom broju mladih koji ne razmišljaju o štetnim učincima droga na organizam, a čije se posljedice mogu osjećati cijelog života. Ispitivanja u Londonu su pokazala da je više od milijun osoba, koliko ih - smatra se - uzima ecstasy, u velikoj opasnosti od mogućeg teškog oštećenja funkcije memorije. Istraživanje je naime, dokazalo da osobe koje uzimaju ecstasy čak i jednom mjesečno imaju mnogo slabije radno pamćenje od onih koji ne konzumiraju drogu. Kakvi su rezultati kod onih koji tu drogu uzimaju češće, može se samo strahovati.

U svibnju 2000., a i 2001. u Zagrebu se dogodio "Marijuana march" kad su mnogobrojni mladi na Trgu bana Jelačića javno zapušili joint, čime su postali sve glasniji i mnogobrojniji zahtjevi za legalizacijom lakih droga.

Pod naslovom *S legalizacijom droga postali bismo turistički raj* u jednom dnevnom listu osvanuo je poveliki članak u kojem se nudi legalno uživanje droge skoro kao izlaz Hrvatskoj iz teške financijske krize.

Dok se predstavnici vlasti ne mogu dogovoriti o ovom problemu, stručnjaci, međutim, opominju da nije tako bezazleno uzimanje lakih droga, pogotono ne u dobi kad ih mladi često počinju uzimati (14-16 godina starosti). Usto ukazuju da se pojavila prava "epidemija" uzimanja lakih droga ne samo u većim gradovima već i na selu. Crkva se oštro usprotivila dekriminalizaciji lakih droga, a Caritas je otvorio nedaleko Lekenika još jednu kuću za liječenje ovisnika. O njima kao da se najviše brine crkva. Vrlo jr lijepo što je država poduprla zajednicu sestre Bernardice, ali postojeće zajednice nikako ne mogu zadovoljiti ogromnu potrebu zbrinjavanja ovisnika.

Mediji nam uporno nude mračne filmove tipa *Ovisnost* (čija je misao vodilja da nismo zli zato što smo počinili zlo, nego činimo zlo zato jer smo zli, dakle, zlo je ovisnost i ugrađeno je u čovjeka, samo neki to još ne znaju) a mnogobrojni roditelji ovisnika vapiju za pomoću. Stoga su osnovali prvu udrugu roditelja protiv ovisnosti i pojavili se prvi put u javnosti. Dr. Slavko Sakoman kaže da je došlo vrijeme da se povežu roditelji čija su djeca ovisnici. U Centru za sprečavanje ovisnosti ima oko 10.000 roditelja no, u stvarnosti ih je mnogo više. Centar za suzbijanje ovisnosti u vrlo je lošoj materijalnoj situaciji, gotovo pred kolapsom, jer je ovisnika sve više, a nema ni novaca, ni prostorija, ni podrške medija. Udruga roditelja čija su djeca ovisnici žele svojim iskustvima pomoći drugim roditeljima da na vrijeme prepoznaju bolest svog djeteta i blagovremeno mu pomognu.

Držim kako bi više pažnje trebalo posvetiti istraživanjima kako da se nađe sublimacija za uzimanje droge umjesto zalaganja za dekriminalizaciju posjedovanja droge u situaciji kad sve više mladih postaje nesposobno za život zbog korištenja raznih oblika droge. I upotreba lakih droga dovela je kod mnogih do toga da su napuštali školu, zanat, radno mjesto ili su jednostavno izgubili interes za bilo kakve aktivnosti koje nisu povezane s uzimanjem droga. Mislim da bi vrijedilo osposobiti timove ljudi koji bi pomagali baš tim ovisnicima o lakim drogama, kojih je sve više i sa sve većim problemima, jer godinama mogu uspješno prikrivati čak i pred roditeljima svoje korištenje droga, ali su posljedice vidljive na raznim poljima njihova života.

Svakodnevno se molim Bogu da pomogne toj nesretnoj zavedenoj mladeži koja je iz kojekakvih razloga posegla za drogom i da im dade priliku kako bi svojim dobrim djelima zaslužili Božju milost da im On ublaži tu tešku karmu. Bez prave Božje pomoći i intervencije teško ćemo se riješiti ovog za moj pojam najvećeg zla novog tisućljeća. Kako je broj zajednica koje im pokušavaju pomoći samo kap u moru potreba, tako ja stalno, potihoo očekujem da Bog potakne globalno rješavanje tog velikog problema današnjice. U dubini duše nekako se nadam da će se jednog dana naći lijek i za tu bolest pa nemoćna pomno pratim sva izvješća o tome. Jednako tako pratim popratne pojave te bolesti koje često mlade ljude tjeraju na kriminal, u samoubojstva, u prometne nesreće, a pojavile su se osim AIDS-a i neke druge bolesti koje kose narkomane kao što se to dogodilo nedavno u Škotskoj. Dok jedni uvode automate s čistim iglama za narkomane, drugi ih opskrbuju drogom samo da ne čine razbojstva da bi došli do droge, treći istražuju nove metode liječenja. U klinici za psihijatriju u Tübingenu primjenjuje se nova metoda liječenja ovisnosti uz pomoć hormona kojeg ima u heroinu. Njihova je teorija da ovisnost o drogi nastaje zbog iskustva koje stvara osjećaj ugone. Medicinari pokušavaju postići ciljanim i kontroliranim davanjem tog hormona da se postigne "gubitak pamćenja" o tome da su pacijenti bili ovisni. Zaista sam se potrudila i sve više učim kako se sve može prići tom problemu. Održali smo i nekoliko sastanaka na kojima smo pokušali pomoći onima koji to žele. Način ponuđene pomoći je vrlo važan pa me knjiga dr. Deepak Chopre *Prevladajte ovisnost* oduševila i želim na stranicama svoje knjige podijeliti neke važne savjete iz knjige.

Dr. Chopra kaže da ovisnost o drogama jača među muškarcima i ženama čiji je svakodnevni život nalik lutanju kroz pustinju i kojima je strano svako zadovoljstvo i duhovna hrana. Kada stigne ponuda koja će takve ljude prenijeti u potpuno drugačiju stvarnost, mnogi od njih prihvaćaju ponudu jednostavno stoga što im se čini da im ništa drugo ne obećava ništa. Kao i u slučaju alkohola, (to je jedna od ironija ovisnosti) ono što počinje kao potraga za ugodom uskoro prerasta u neprestanu borbu da bi se izbjegla patnja. U većini jačih ovisnosti, slabljenje posljedica postaje važnije nego užici bilo koje euforijske povišenosti - a to povišenje u svakom slučaju postaje gotovo nemoguće zadržati jer tijelo razvija otpornost prema drogi. Uskoro navika uzimanja droge opstaje samo stoga da bi simptome slabljenja održala na udaljenosti, tada postaje jasno da se ono što je djelovalo kao rajске dveri rastvorilo da bi se iza njih pokazala samo još jedna pustinja.

Ovisnik mora naći dobavljača, platiti droge, i često izvršiti složeni niz priprema prije nego zaista može uzeti drogu. Ovisnik isto tako mora izabrati da se uključi u djelatnost koju društvo naveliko odlučno odbacuje i zakonski i moralno, i koja nosi mogućnost oštrih kazni. Svi ti koraci zahtijevaju izbor, ali vjera da su to svjesni izbori je neophodna, jer to otvara mogućnosti da se umjesto njih poduzmu neki drugi koraci.

Po mišljenju dr. Chopre izbor je zaista temelj iscjeljenja. Ti se izbori moraju dogoditi na svakoj razini pojedinačnog iskustva, od svjesnih misli koje usmjeravaju ponašanje u širem svijetu, do biokemijskih izbora koje donose milijuni stanica po cijelom tijelu. Obrazac ovisničke bolesti moramo rabiti jako oprezno i uvijek se moramo prisjećati da moć iscjeljivanja uvijek prebiva u bolesniku, a ne u određenom liječniku, sredstvima izlječenja ili lijekovima. Stvarni je zadatak liječnika da stvori uvjete u kojemu će prirodne iscjeljujuće snage

bolesnika moći djelotvorno djelovati - odnosno, uvjete u kojima će bolesnikovo tijelo i duh moći prirodno izabrati radije zdravije nego bolest, i radije radost nego bol.

Pokušaji da se ovisnika usredotoči na pustošenja koje donosi uzimanje droga vjerojatno će se pokazati nedjelotvorno, kao što i vjerojatnost da će na kraju završiti u zatvoru, slabo djeluje na većinu pojedinaca koji čine zločine. Ljudi koji u ovome društvu uzimaju heroin nisu posebno osjetljivi na strah od onoga što bi im se moglo dogoditi. Uplašeni su i potišteni od onoga što im se već dogodilo,

iako možda nisu sasvim svjesni te činjenice. Izvori stvarne radosti u njihovim su životima toliko smanjeni da se umjetna zadovoljstva heroina i drugih droga u usporedbi s tim pokazuju velikima. Čak i prije nego što prvi put dodirnu heroin, ti ljudi duboko pate. Njima je potrebna je radost u najpotpunijem smislu riječi. Oni već sasvim dovoljno znaju o patnji.

Sa stajališta Ayurvede, odsutnost radosti u životu najvažniji je uzrok kao i temeljna posljedica ovisnosti. Romani i filmovi često su opisivali "cold turkey", odvikavanje od heroina, kao izuzetno bolno, i to je čest slučaj.

Međutim, postoji dokaz da patnja koja prati odvikavanje od heroina može biti uzrokovana okolišom u kojem se odvikavanje događa, kao i očekivanjima ovisnika. U terapijskim zajednicama koje ne ohrabruju izražavanje boli tijekom odvikavanja, ovisnik doživljava mnogo manje neugode nego što je to uobičajeno na drugim mjestima za odvikavanje. U mnogim slučajevima odvikavanje od heroina nalikuje jakom slučaju zapaljenja dišnih puteva.

Dugo nakon što su užici uzimanja droge postali nedostižni, strah od bolnog odvikavanja može ovisnika navesti da i dalje uzima drogu. On se suočava sa zakonskom i etičkom osudom društva i sa društvom općenito. Naravno da takvo demoniziranje ovisnika može biti bolno, ali ono isto tako može probuditi jake osjećaje otpora i pobune.

K tome, ovisnik se obično pridružuje srodnoj skupini korisnika droga koji ga ohrabruju da nastavi s ovisnošću i čije će prijateljstvo izgubiti ako prestane rabiti drogu. Tijekom, čak samo, jednog dana ovisnik je izložen doslovce stotinama poruka koje ga usmjeruju prema i protiv droga. Stoga ne bi trebalo biti iznenađujuće da tipična ovisnost uključuje i mnoge propale pokušaje odustajanja od droga.

Dr. Chopra kaže da je stres teško definirati, ali lako prepoznati. To zapravo nije točno određen osjećaj kao ljubav ili strah, ali nazočan je u našim životima u gotovo svakom trenutku i osjećamo ga i fizički i emocionalno. On vjeruje da je stres koji se širi jedinstvena pojava suvremenoga života i da sve do nedavno u ljudskoj povijesti nije postojalo ništa nalik tome.

Droge ovisniku pružaju kemijsko protusredstvo za probleme stresa, alternativu stvarnosti čije teškoće i opasnosti mogu biti poželjnije od zahtjeva svagdanjeg života. To ne znači da se svaki onaj koji uzima heroin ili kokain svakih nekoliko dana povlači u osamu u nekom ugroženom dijelu grada;

suprotno tome, ovisnik može jednostavno zatvoriti vrata svoga ureda na nekoliko trenutaka. Međutim, kada se jednom počne oslanjati na ovaj način smanjivanja napetosti, to može preuzeti stvari u svoje ruke; ono što je počelo kao dragovoljna djelatnost da bi se postigao ohrabrujući osjećaj ushićenosti, postaje prisila da bi se izbjeglo slabljenje efekta.

Snagu određenih droga da ponajprije privuku, a onda potpuno zaokupe svjesnost korisnika teško je ovisniku prepoznati. Cijena kemijski stvorenog zanosa je tupost koja prerasta sve drugo. To je eksperimentalno pokazano s laboratorijskim štakorima koji su postali ovisni o kokainu. Da bi dobila drogu ovisna životinja zanemarit će bilo koji i svaki podražaj, uključujući hranu, vodu i parenje s drugim štakorom. To sužavanje zanimanja određujuća je osobina ovisnosti o drogama, i jedan od najopasnijih njezinih vidova.

Ovisnost je sveobuhvatno usmjerenje prema svijetu i pred njom sve postaje nevažno. Možda je to čak prikrivena namjera u umu ovisnika za kojega fizičko ja postaje sve za što on zna, sve što treba znati i sve što želi znati.

Psihoanalitičko objašnjenje ovisnosti prati njezine korijene sve do neispunjenih sklonosti i potreba u prvim stadijima života pa se u određenom smislu ovisnik vraća u stadij djeteta koje siše dojku ili bočicu. Ništa drugo nije važno, čak ništa drugo ni ne postoji, a mogućnost nestanka izvora ishrane izaziva neopisivi užas.

Dr. Chopra je tako dobro prepoznao da ovisnička uporaba droga počinje kao neka vrst nagodbe u kojoj se postiže trenutno, kratkotrajno zadovoljstvo na račun ozbiljnih dugotrajnih psihičkih, emocionalnih i zakonskih problema. Nestrpljivost - za podražajem osjetila, za uzbuđenjem, za prihvaćanjem od sebi sličnih - temeljni je dio uporabe droga u njezinim ranim stadijima. Kako se ovisničko ponašanje nastavlja, ta nestrpljivost često poprima divlje osobine, iako kasnije može spasti na tupost ili ravnodušnost uznapredovale ovisnosti.

Droge uvode umjetni, vanjski utjecaj na djelovanje uma. Zavisno od droge, taj utjecaj može umrtviti osjetila ili ih privremeno pojačati. Ali krajnja je posljedica uvijek poremećaj ravnoteže uma i unošenje nemira te nepredvidljivosti.

Francuski pisac i filozof Jean-Paul Sartre, na primjer, mnogo je godina uzimao amfetamine da bi mogao što više pisati. Oštećenje njegovih očiju uobičajena je posljedica dugotrajnog uzimanja amfetamina pa je Sartre na kraju izgubio vid kao posljedicu uzimanja droge.

Ovisnik je tragalac za radostima, ali tragalac koji traži na krivim mjestima i koji je zalutao, možda na mnogo godina.

Ayurvedska je misao o savršenom zdravlju utemeljena na zamisli da su tijelo, um i duh zapravo jedno - i da se stoga savršeno zdravlje postiže kada fizičke, intelektualne i duhovne strane naše prirode surađuju djelotvorno i usklađeno.

Dr. Chopra u ranim stadijima oporavka od ovisničkih ponašanja, predlaže određenu dijetu. Prednost dajte toploj, teškoj i masnoj hrani. Smanjite hladnu, suhu i laganu hranu. Prednost dajte slatkoj, kiseloj i slanoj hrani.

Smanjite začinjenu, gorku i ljutu hranu.

Jedite veće količine hrane, ali ne više nego što možete lako probaviti.

Preporuke:

Mliječni proizvodi

Zaslađivači

Ulja.

Žitarice Jako je dobra riža. Smanjite ječam, kukuruz, proso, heljdu, raž i zob.

Voće. Prednost dajte slatkom, kiselom ili teškom voću, kao što su naranče, banane, avokado, grožđe, višnje, breskve, lubenice, bobice, šljive, ananas, mango i papaja. Smanjite suho ili lagano voće, kao što su jabuke, kruške, nar, brusnice i suho voće.

Povrće. Dobri su repa, krastavci, mrkva, šparoge i slatki krumpir. Trebalo bi ih jesti kuhane, ne sirove. Sljedeće povrće prihvatljivo je u umjerenim količinama ako je kuhano; grašak, brokula, cvjetača, celer, tikvice i zeleno lisnato povrće. Bolje je izbjegavati izdanke i kelj.

Začini. Dobri su kardamom, kim, đumbir, cimet, sol, klinčić, gorušičino sjeme i male količine crnog papra.

Orasi. Svi su orasi dobri.

Grahorice. Smanjite sve grahorice osim tofua

Meso i riba (za nevegetarijance). Piletina, puretina i plodovi mora.

Dr. Chopra dao je vrlo lijepi prikaz razlike između sreće i radosti. Opisao je sreću kao osjećaj koji je potaknut nekim vanjskim iskustvom, kao što je pronalaženje novca na cesti, dok radost bitno izvire iznutra. Radost je povratak dubokom skladu tijela, uma i duha koji je čovjeku pripadao pri rođenju i koji ponovo može postati njegov. Kada je radost jednom ponovo osvojena, nema više potrebe za stimulansima, lijekovima protiv utučenosti ili bilo čim što se mora kupiti, skrivati, uštrcavati, udisati, uključiti ili isključiti.

Ta otvorenost ljubavi, ta sposobnost za sveukupnost sa svijetom koji nas okružuje još je uvijek u svakom čovjeku. Ako je ovisnost neko vrijeme bila dio nečijeg života, može osjećati da je nemoguće ponovo zadobiti svoj ja, onakav kakav je bio prije ovisnosti. Ali to jest moguće. Zapravo, neminovno je, kad se otpusti grižnja savjesti, kad se oslobodi osjećaja krivnje i počne unositi radosna iskustva u život.

Na sasvim sam drugu atmosferu naišla u knjizi William Burroughsa **Goli ručak** u kojoj dominira krajolik podzemnih zora i jeftinih hotela, otupljujuće čekanje slijedećeg uboda i melankolična patnja za ekskluzivnom seksualnom srećom. Burroughs je napisao da je droga osnovna roba, i on vidi ovisnost kao dio cjelokupne urote vladajućih struktura našeg svijeta - masmedija, političke i komercijalne birokracije i medicine vođene željom za profitom - koji su tu da bi nas u potpunosti učinili ovisnima, dok nas gnjave s iluzijom o prestupničkom seksu. **Goli ručak** je i ovisnikova fiksacija, i strka čiste ugone u mozgu, ali i potpuna nemocionalna istina o čovjeku i njegovim iluzijama koje servira s nadjevima najljućeg humora.

Pisac u svojoj autobiografskoj ispovjedi kaže da se iz "bolesti" probudio s 45 godina, miran i zdrav, i relativno dobrog zdravlja osim oslabljene jetre i ispijenosti karakteristične za one koji prežive... Većina preživjelih se ne sjeća detalja delirija, ali on je vodio detaljne zabilješke o "bolesti" i deliriju. Bolest je ovisnost o drogama, a on sam bio je ovisnik 15 godina. Pod terminom ovisnik pisac misli na *junk* (termin za opijum i derivate koji u sebi sadrže od demerola do palfija). Upotrebljavao je *junk* u

mnogim oblicima: morfij, heroin, dilaudid, eukodal, pantopon, diokodid, diosan, opium, demerol, dolfin, palfij. Pušio je, jeo, snifao, ubrizgavao intravenozno, uguravao u rektalni otvor. Igla nije važna. Da li se droga snifa, puši ili ugurava u rektum, rezultat je isti: ovisnost. Kada se govori o ovisnosti, kaže pisac on ne misli na marihuanu ili hašiš, meskalin, Bannisteria Caapi, LSD 6, Svetu gljivu ili bilo koju drugu drogu iz grupe halucinoida... Nema dokaza da upotreba tih droga stvara psihičku ovisnost. Utjecaj tih droga je psihološki različit od utjecaja *junka*. Burroughs kaže dalje da je vidio pravi način na koji djeluje *junk* virus kroz 15 godina ovisnosti. Takozvana Piramida *junka* označuje da jedan nivo piramide proždire drugi koji se nalazi ispod (nije slučajno da su "visoki" preprodavači *junkiea* uvijek debeli, a ovisnici na ulici uvijek mršavi). Prema piscu u

svijetu ima mnogo *junk* piramida koje se hrane na račun preprodavača droga i ovisnika a izgrađeni su na jednostavnom principu monopola:

1. Nikad ne daj ništa nekom za ništa.
2. Nikad ne daj više nego što imaš za dati (uvijek ulovi kupca gladnog i pusti ga čekati)
3. Uvijek uzmi sve natrag ako možeš.

Ovisniku uvijek treba sve više i više *junka* da bi ostao u ljudskom tijelu...*Junk* je priroda monopola i posesivnosti. *Junk* je kvantitativan i točno mjerljiv. Što više *junka* upotrebljavaš manje ga imaš, i što više *junka* imaš više ga upotrebljavaš. Halucogene droge se smatraju svetim kod onih koji ih upotrebljavaju, ali nitko nikada nije predložio da *junk* bude sveti. Nema kultova opijuma. Opijum je profan i kvantitativan kao i novac. Pisac dalje navodi da je *junk* idealan produkt, osnovna roba za preprodavače, jer će se klijent boriti i prositi da ga kupi... Prodavač *junka* ne prodaje svoj proizvod kupcu, on prodaje kupca svom proizvodu. On ne poboljšava i ne usavršuje svoju prodaju, već ponižava i upropašćuje klijenta. On plaća svoje osoblje *junkom*. Lice zla je uvijek lice totalne potrebe. Narkoman je čovjek čija je želja za drogom sveobuhvatna. Iznad određene frekvencije, ta želja ne zna za limit ili kontrolu. Ovisnik je spreman lagati, varati, krasti, napraviti bilo što da zadovolji svoju sveobuhvatnu želju. Narkomani su bolesni ljudi koji ne mogu biti drugačiji nego što jesu...Ovisnik na ulici koji mora imati drogu da bi

preživio je nezamjenjiv faktor u lancu *junka*. Kada ne bi bilo više ovisnika da kupuju *junk* ne bi bilo više ni prometa *junkom*. Dok god ima potrebe za *junkom*, netko će ga i proizvoditi.

Ovisnik postoji u bezbolnom, bez-seksualnom i bezvremenskom stanju. Tranzicija prema ritmu životinjskog života uključuje popratne simptome. Pisac navodi sumnju da se ta tranzicija ikada može obaviti udobno. Bezbolno povlačenje je jedino što se može postići.

Ovisnici bi mogli biti izliječeni ili zatvoreni u karantenu - gdje im je dopušteno uzimanje malih količina morfija pod nadzorom. Da to uspije, *junk* piramida bi propala. Pisac, kaže da koliko on znade, Engleska je jedina zemlja koja to provodi, i da imaju tako oko 500 ovisnika u karanteni.

Pisac nam otkriva senzacionalnu vijest da cjepivo koja bi *junk* virus potjeralo u prošlost već postoji. To je *Apomorphine* tretman koji je otkrio jedan engleski liječnik i provodio tijekom trideset godina rada s ovisnicima i alkoholičarima. Apomorfina nastaje vrenjem morfina s hidrokloričnom kiselinom, a otkriven je mnogo prije nego što se počelo s njegovom upotrebom u izliječenju ovisnika. Mnogo godina, jedina upotreba apomorfina, koji nema narkotična svojstva, bila je protiv bolova ili da se izazove povraćanje u slučaju trovanja, jer djeluje direktno na centar za povraćanje u malom mozgu.

To cjepivo je pisac otkrio na kraju svog puta. Živio je u jednoj sobi. Nije se kupao ni promjenio svoju odjeću godinu dana. Svakih sat vremena gurnuo bi iglu u već posivjelo vlastito meso. Nikada nije čistio sobu. Svjetla i vode nije bilo zbog dugovanja. Prazne ampule i smeće bilo je skoro do stropa. Radio nije apsolutno ništa. Mogao je satima gledati rub svoje cipele. Jedino je bio spreman za akciju kad mu je nestalo *junka*. Ako mu je prijatelj došao u posjet - a to je bilo rijetko - sjedio je tamo ne mareći što je netko ušao u njegov vidokrug. Da je i umro tamo nastavio bi sjediti i gledati u vrh svoje cipele. Možda bi mu prekopao po džepovima. Zato što nikada nije imao dosta *junka* - a njega nitko nikada nema dosta.

A navika se stalno pojačavala. Više nije mogao plaćati. Stajao je tamo sa zadnjim čekom u ruci i shvatio da je to zadnji ček. To je bilo presudno. Odletio je slijedećim avionom u London. Liječnik mu je objasnio da apomorfina djeluje na mali mozak i da regulira metabolizam i normalizira krvni tlak tako da bi enzim ovisnosti bio uništen u periodu od 4-5 dana. Jednom kada je mali mozak reguliran apomorfina se može prestati uzimati i upotrebljava se samo u slučaju ponovne uporabe *junka*. (Nije

zabilježen niti jedan slučaj ovisnosti o apomorfina.) Pristao je proći taj tretman. Prvih 24 sata bio je doslovno lud i paranoičan kao i većina ostalih ovisnika. Taj delirij je bio poništen 24 satnim intenzivnim tretmanom apomorfina. Vidio je da tretman stvarno djeluje. Osam dana kasnije napustio je bolnicu i počeo jesti i spavati normalno. Bez droge je već pune dvije godine - nakon 12 godina ovisnosti.

Drogu je ponovno poželio nekoliko mjeseci kasnije kao posljedicu bola i bolesti koju je prolazio, ali je još jedna kura apomorfina i to riješila. Još jedna kura apomorfina ga je držala dalje od *junka* dok je pisao ovu knjigu. Taj tretman je potpuno drugačiji od svih ostalih. Pisac kaže da ih je probao sve i da nijedan nije trajao duže od prve prilike da se opet...

Zbog statističkih podataka većina liječnika misli da ovisnost nije izlječiva. Oni nikada nisu probali apomorfina. Pisac svjedoči da nikada nije bio metabolički stvarno izlječen sve do tretmana apomorfina. Ali ova metoda je i dalje negirana. Nije provedeno niti jedno novo istraživanje. Uopće nema sumnje da bi se mogao pronaći pedeset puta jači lijek i da bi se efekt povraćanja mogao izbjeći.

Apomorfin je metabolički i psihički regulator koji se može prestati upotrebljavati čim za to više nema potrebe. Pisac je na stranicama svoje knjige predložio da se naveliko počne istraživati, jer rezultati mogu biti mnogo više od liječenja ovisnosti.

Junk virus je danas problem broj jedan, ali junk je i veliki biznis. Ima puno ljudi kojima je u interesu da se lijek ne otkrije.

Naviku pušenja *junka* je isto tako teško prekinuti kao i intravenozno uzimanje. Bilo koji opijat koji efektivno oslobađa boli, s druge strane stvara ovisnost. I što bolje oslobađa boli to stvara težu ovisnost. Strukture molekule ovisnosti i oslobađanja boli uzimanjem morfija su vjerojatno potpuno iste, i proces kojim morfij oslobađa boli je isti proces koji vodi ovisnosti. S druge strane apomorfin se može dokazati kao vrlo efektivan u kontroli popratnih simptoma oslobađanja od ovisnosti. Ali ne možemo od njega očekivati da oslobađa boli.

Apomorfin je svakako najbolja metoda za tretiranje popratnih simptoma koju je sam pisac iskusio. Ne uklanja u potpunosti popratne simptome, ali ih smanjuje na podnošljiv nivo. Akutni simptomi kao grčevi želuca i nogu ili manijakalna stanja su u potpunosti kontrolirani. U stvari tretman apomorfinom uključuje manje nelagode nego kura smanjivanja. Oporavak je brži i potpuniji. Pisac je

više puta naglasio da nikada nije bio u potpunosti izliječen od ovisnosti sve do tretmana apomorfinom.

Vjerojatno je "psihološka" želja za *morfinom* koja ostaje nakon tretmana više metabolička nego psihološka.

Varijacije formule apomorfina mogu vjerojatno brže i bolje liječiti sve vrste ovisnosti.

Burroughs je pojasnio i djelovanje tzv. lakih droga i ustvrdio da je marihuana "pojačivač" emocija, čiji rezultati nisu uvijek ugodni, jer ona čini od loše situacije još goru. Depresija postaje tjeskobna panika. Jednom je svom gostu koji je bio tjeskoban dao marihuanu a nakon što je popužio pola cigarete počeo je vikati "Bojim se..." i pobjegao iz kuće. Posebni efekt marihuane je poremećaj afektivne orijentacije. Čovjek ne zna da li mu se nešto sviđa, da li je osjećaj ugodan ili ne.

Upotreba marihuane varira od pojedinca do pojedinca. Neki je puše konstantno, neki povremeno, a nepopularna je kod ovisnika o morfiju, jer je smatraju drogom za puritance.

Ovisnost o morfiju je prema Burroughsu metabolička bolest i psihološki tretman nije samo beskoristan već i kontraindikativan. Statistički najčešće postaju ovisnici o morfiju oni ljudi koji mu imaju pristup: doktori, sestre, kao i bilo tko koji je u kontaktu s prodavanjem na crno. U Perziji gdje se opijum prodaje bez kontrole, 70% ljudi je ovisno. Tu bi trebali nekoliko milijuna Perzijanaca podvrgnuti psihoanalizi da se otkrije koji su ih duboki konflikti i strahovi doveli do opijuma. Iz iskustva pisca većina ovisnika nisu neurotičari, niti im treba psihijatar. Tretman apomorfinom bi u svakom slučaju imao veći postotak trajno izliječenih od većine ostalih programa. No, s druge strane ima sve više ljudi širom svijeta koji razmišljaju o drugim vrednotama. Pročitala sam recimo da mladima postaju zanimljivi adventisti vegetarijanci. U Kršćanskoj adventističkoj crkvi odljev je vjernika oko dva posto godišnje, kako je rekao Damir Posavac iz adventističke zajednice, i to najviše u Reformiranu crkvu adventista sedmoga dana čiji su pripadnici u javnosti poznati kao strogi vegetarijanci. Mnogo je sedamnaestogodišnjaka ili osamnaestogodišnjaka koji pristupaju krštenju i postaju vegetarijanci. Bilo bi interesantno istražiti koliki je broj ovisnika vegetarijanaca u odnosu na one koji to nisu.

U svakodnevnu molitvu uključila sam molitvu za sve mlade da se odupru lošim utjecajima vremena u kojem živimo i da se nađe efikasno sredstvo koje bi pomoglo milijunima ovisnika širom svijeta. Ali i tu treba prihvatiti ono ***Budi volja tvoja ...*** jer mi ne znamo zbog čega taj veliki broj ljudi danas mora proći tu patnju. Ponekad se sjetim priče u kojoj su demoni molili Ramu da im oprostí njihova zla djela, a on im je obećao da će im za to dati priliku u Kali yugi...

Dvadesetprvo poglavlje

ČUDA SE SVAKODNEVNO DOGAĐAJU

Na početku novog milenija i završetku (toplo se nadam) jednog razdoblja koje je kulminiralo kulminira agresijom, nemoralom, sebičnošću, devijantnim ponašanjem i dr. želim posebno istaknuti ulogu mladih u dobu koje dolazi.

Phillis Krystal je na sastanku Sai mladih u Pennsylvaniji, u svibnju 1997., rekla da u teškim vremenima treba ostati usredotočen na Svamija.

Svi su već proživjeli razdoblja u kojima su se osjećali izgubljenima i smetenima. Mnogi su se uputili u Indiju da bi susreli Svamija, a tada se mnogo toga u njima slomilo. Čini se kao da Svami posjeduje čarobni štapić kojim promiješa našu unutaršnjost i tada sva naša nečistoća ispliva na površinu. Ako čovjek ne zna da posjeduje te negativne strane, ne može ih se ni riješiti, jer ih je potisnuo. No, čim se stupi u dodir sa Svamijem - čak ako Ga se i ne posjeti u Indiji - suočeni smo mnogim promjenama. Jedino je što tada možemo reći: "Svami, prepustam to Tebi". Svami kaže: ***Dajte meni sve svoje negativnosti, ja s tim mogu izaći na kraj.***

Širom svijeta događa se preporod u ljudima i sve više ih je spremnih na promjenu, a mnogobrojna čuda potiču i nevjernike, kao i pripadnike raznih religija, na vjeru.

Jedno od vrlo značajnih je i **Tirupathi čudo** koje se dogodilo u ponedjeljak 7. prosinca 1998. godine kad je na popodnevni daršan u Whitefieldu stiglo oko stotinu ljudi, među njima svećenici, pjevači i svirači. Smješteni su sasvim naprijed s muške strane, a kasnije se saznalo da su svi oni iz najstarijeg i najpoznatijeg indijskog svetišta Tirupathi, koje je posvećeno Gospodu VENKATESVARI. Iz pisma tada još žive Joy Thomas koja se u to vrijeme nalazila kod Babe, saznaje se da je povod njihova dolaska bio slijedeći. Za vrijeme specijalnog obreda u Tirupathi hramu, koji su izvodili svećenici pred Venkateswarom, kad su položili cvijeće pod njegova stopala osjetili su da ona nisu mramorna već meka, živa. Pogledavši prema gore sa zaprepaštenjem su ustanovili da se lik Venkateara pretvorio u Sai Babin lik. Svami je tom prilikom objavio da je On i u liku Venkatešvare i pozvao ih da dođu u Whitefield, podučivši ih kako se još treba raditi poklonstveni obred.

Na putu iz Madrasa u Puttapparthi posjetila sam s obitelji Gundolf taj hram i bila impresionirana mnoštvom ljudi koji su se dan i noć penjali stepenicama do vrha brda, gdje se nalazi svetište, i zatim još satima čekali da uđu u hram i poklone se pred crnim kipom Venkatešvare što se nalazi u prekrasnom zdanju s kupolom od čista zlata. Tijekom cijelog dana i noći pjevaju se *bhajani*, a kad smo mi stigli obavljao se posebni obred u kojem se kip Venkatešvare ljuljao na ljuljački kao što se to radi kod Babe za Njegov rođendan. Taksisti, koji nas je vozio do Puttapparthija, bio je poklonik Venkatešvare i čudio se što smo mi zapadnjaci zainteresirani za posjet jednom takovom svetištu, a još više što nakon toga posjeta želimo ići k Sai Babi. On nije u Sai Babi gledao avatara i bio je vrlo zbunjen kad smo mu ispričali da je za nas ista božanska energija u svim likovima Isus, Budha, Allah, Rama, Krishna, Sai Baba kao i Venkatešvara. Još više je bio zbunjen kad smo mu pokušali objasniti da je ta božanska energija i u njemu, i u svakom od nas, samo da je trebamo osvijestiti. Klimao je zbunjeno glavom i gledao nas s čuđenjem.

O Venkatešvari sam pročitala u knjizi **Tirupathi Sri Venkatešvara** da je rođen kao spasilac čovječanstva nakon Krišne, da zaštiti čovjeka. Čovječanstvu je vidljiv za razliku od drugih nevidljivih bogova koji također djeluju i pomažu čovjeku. U indijskoj predaji kaže se da će oni, koji ga štiju i posjete njegov hram, biti oslobođeni ponovna rađanja i da će zadobiti oslobođenje.

Iz knjige sam saznala da se Gospod Venkatešvara zvao, dok je živio u tijelu Shrinivasa, i da je objasnio Sarasvati kako je u vrijeme Treta juge bio utjelovljen u Rami, a sad je došao da pomogne čovječanstvu u ovom liku. Iako Indijci vjeruju u reinkarnaciju i štiju Boga u mnogo likova, ipak je mnogima teško povjerovati da se avatar ponovno spustio na zemlju. Tako i mnogi poštovaoci Sirdi Babe nisu u stanju prihvatiti da je Sai Baba Njegova sadašnja inkarnacija. Zato Bog treba činiti razna čuda kako bi potaknuo vjeru čovjekovu.

Kako zapadnjaci vrlo rijetko posjećuju Tirupati svetište, naš šofer je uspio urediti s glavnim svećenicima da ne moramo satima čekati na ulazak u hram da bismo pod zlatnom kupolom ponudili cvijeće i voće Gospodu Venkatešvari, ali je očito dao do znanja svećenicima da nas nakon toga vozi kod Sai Babe. Ulazili smo polako i približavali se kipu Venkatešvare. Mistična atmosfera prostora i snažna energija koja je tamo vladala te miris upaljenih svijeća i štapića izmješani sa šapatom Indijaca koji su izgovarali svoje molitve, punio me strahopoštovanjem. U rukama sam držala girlandu cvijeća primičući se kipu. Kad sam se sasvim približila, jedan od svećenika me je uhvatio za lakat i skoro gurnuo pred kip govoreći: "To je Bog! To je Bog!" Malo sam se stresla i s nerazumijevanjem ga pogledala, ali tad mi je sinulo što on misli. Kako im je taksisti ispričao da idemo kod Sai Babe, on me tim riječima, valjda htio upozoriti kako nije dobro da još bilo kuda idem, ako je Bog Venkatešvara.

Iako sam na njegovu licu vidjela odbojnost, sa smješkom sam mu rekla: "Da i to je Bog!" Samo je odmahnuo glavom i pokazao mi da se trebam pomaknuti i napraviti mjesto ispred kipa slijedećem.

Nije iza toga prošlo niti četiri mjeseca a ti su se isti svećenici došli pokloniti Sai Babi. Nije li to najveće čudo koje se moglo dogoditi?

U knjizi Michaela Talbota **The Holographic Universe** naišla sam na vrlo interesantna objašnjenja postojanja onog što se danas naziva paranormalnim.

Tamo se kaže da je, unatoč svojoj prividnoj materijalnosti, svemir vrsta trodimenzionalne projekcije i da nije stvaraniji od holograma. Ovu zapanjujuću ideju predložila su dva svjetska najveća mislioca, fizičar David Bohm i kvantni fizičar Karl Pribram. Holografika teorija svijeta ne obuhvaća samo onakvu stvarnost kakvom je mi znamo, uključujući dosad neobjašnjene fenomene, već i

sposobnost da objasni događanja poput telepatije, paranormalnih i izvantjelesnih iskustva, zatim pojave lucidnih snova pa čak i mističnih i religioznih tradicija kao kozmičkog jedinstva te čudotvornih izlječenja.

U knjizi M. Talbot otkriva izvanrednu dubinu i snagu ove radikalne teorije. Objavljujući teoriju holografa, on kaže, kako ona daje model za sve aspekte funkcioniranja mozga kao i za sva područja kvantne fizike.

Ilustrirajući paranormalan put u kojem holografski model ima smisla u cijelom opsegu mističnog, spiritualnog i fizičkog iskustva, Talbot otklanja prepreke za istraživanje implikacija drugih univerzuma s onu stranu ovog našeg.

U jednom je poglavlju knjige dat i primjer Sai Babe koji kontinuirano stvara razne predmete već pola stoljeća, od svoje 14. godine. Da li Baba stvara objekte iz ničega? Haraldsson koji se bavi tim fenomenom, vjeruje da Sai

Babina demonstracija nama govori koliki je ogroman potencijal skriven u ljudskim bićima. Nisu nepoznati oni koji mogu materijalizirati u Indiji. U svojoj knjizi *Autobiografija jednog jogija* Yogananda, prvi svetac iz Indije koji se preselio za stalno na Zapad, opisuje susrete s nekolicinom hinduskih asketa koji su mogli materijalizirati voće, zlatne tanjure i druge predmete. Zanimljivo je što je Yogananda pri tome upozorio da ne znači ako netko posjeduje takve sposobnosti da je spiritualno napredan.

Talbot kaže da svijet nije ništa drugo do objektiviziran san i da sve na što naš um intenzivno misli odmah postaje stvarno.

No, najveće je čudo, čiji smo svakodnevno svjedoci, da avatar živi među nama i stalno nas podučava. Samo treba zaroniti u Njegovo učenje i povezati ga uz svoje iskonsko biće te će nam sve postati jasno.

U desetom poglavlju knjige *Sandeha Nivarini* poklonik razgovara sa Svamijem.

Poklonik: "Rekao si Svami, da je utjelovljeni Duh (*atma*) u svemu. Da li je utjelovljeni Duh (*atma*) i u truplu mrtva čovjeka?"

Svami: ***Dobro pitanje! Je li postavljeno zbog toga da riješi tvoje dvojbe ili dvojbe mrtve osobe?***

Poklonik: "Moje."

Svami: ***Tek kad se probudiš iz duboka sna (sushupti), postaješ svjestan postojanja "ja", nije li tako? Jednako tako je utjelovljeni duh atma prisutna i u mrtvu čovjeku.***

Poklonik: Kako se tad može nazvati mrtvim? Kako se smrt događa ako je u tijelu prisutan utjelovljeni Duh (*ātma*)?

Svami: ***Ako dobro razlučiš, ne postoji ni umiranje ni življenje. Tijelo u pokretu naziva se živim a tijelo koje miruje mrtvim. U snu možete doživjeti bezbrojne žive i mrtve ljude. Kad se probudite oni ne postoje. Slično tome ovaj svijet i u stanju pokreta i u stanju mirovanja zapravo ne postoji. Smrt znači izbljediti svijest o postojanju "ja". Ponovno rođenje događa se kad se ponovno javi svijest o "ja". To je ono što se naziva rođenjem i smrću, dječaće moj. Ego se rađa i umire. To je sve.***

Poklonik: "Znači, ja uvijek postojim?"

Svami: ***Naravno! I kad je svijest o "ja" prisutna i kad nije - ti postojiš. Ti si samo temelj za svjesnost, ti nisi svjesnost.***

Ovakvo objašnjenje moglo bi biti šok za mnoge, pogotovo pripadnike zapadnih religija, koje ne priznaju reinkarnaciju i koji naučavaju da je spasenje bazirano isključivo na vjerovanju, kao u citatu sv. Pavla: "***Ta milošću ste spašeni po vjeri! I to ne po sebi! Ni po djelima da se ne bi tko hvastao.***" No, Isus je rekao: ***Što me zovete Gospodine, Gospodine, a ne činite što zapovijedam?*** (Luka 2:8,9)

Spasenje znači slobodu od ego-ograničenja putem vezanosti za svjesnost tijela. Istina je da nas samo Božja milost može spasiti ali moraju postojati naši ozbiljni naponi u vidu dobrih djela i ljubavi i predanosti oslobođeni ego motiviranosti. Čovjek mora činiti najbolje što može a to će biti okrunjeno uspjehom do te mjere do koje shvaća da to djeluje Bog kroz njega inspirirajući ga i vodeći ga.

Dakle, ako se ego rađa, kao što Svami to kaže, to je zbog tri razloga. Naime, da požanje što je posijao (karmički dugovi), da posije novo sjeme (neispunjene želje) i da duhovno napreduje. Koliko će iz života u život učiti da reducira želje i živi čist život toliko će duhovno napredovati spoznavajući jednotu a ne odvojenost te s vremenom više neće imati potrebu za tijelom već će doseći mir kristovske svijesti, vrhunski mir i stopit se sa svješću Boga oca, Oceanom vrhunskog Duha, Oceanom uvijek postojećeg, uvijek svjesnog, uvijek novog blaženstva.

U knjizi Heinza Grilla: ***Yoga i kršćanstvo*** naišla sam na dio koji govori o toj jednoti s aspekta jednog zapadnjačkog Učitelja. On kaže da kršćanstvo i joga sada još izgledaju kao dva suprotna pola, koji poput dvaju neobjedinjenih i ekstremnih puteva duhovnosti stoje jedan nasuprot drugog. No, u stvarnosti su ove tako ekstremne proturječnosti vjesnici unutarnjeg, uvijek pripadajućeg jedinstva, koje čeka mjesto i trenutak svoje realizacije. No, ne smijemo zapasti u intelektualno-teološke pogreške i staviti dva po sebi proturječna koncepta jedan pokraj drugog i na teorijski način diskutirati o njihovu zajedništvu. Svaka tradicija nosi u svom učenju vlastite osobitosti i posebnosti, prividne prednosti i kritične nedostatke. Joga, naprimjer, posjeduje zavodljive komponente jedne vrste samoizbavljenja ili predodređenosti za osobitu tvrdokornost, koja se može razviti u jednu od svijeta daleku svijest, koja vidi zemaljsko stvaralaštvo, s njegovim višestrukim mogućnostima, kao suprotstavljanje duhu u ponižavajućem smislu. Službeno kršćanstvo naginje jakom teoretiziranju i moralizirajućoj religiji koja previše cijeni zemaljske i socijalne strukture opstojnosti. Doživljaj svetosti crkvenih obreda i ostvarenja čistoće i savršenosti gotovo su u potpunosti nestali iz konfesionalno i sistematično povezanoga vjerskog učenja. Proturječnosti i uzajamna iskušenja, koja prate svaki postojeći sustav, mogu se realno razriješiti širenjem vidika i kroz vizije svetih i velikih ličnosti. U iskustvima svetaca iz prošlosti mi u sadašnjici nalazimo veličanstveno skrovito mjesto za susret, gdje se vlastitim produbljenjem opstojnosti (bitka), razrješavaju struje prividne proturječnosti između dolje i gore, ili sebeostvarenja i milosti. Za budućnost trebamo ponovo usmjeriti realnu viziju na te velikane duha i milošću obdarene ljude, te na njihova djela i životopise,

čime ćemo na najbliži i najneposredniji način naučiti kako spoznati to mjesto za susret. Ove vizije ne trebaju voditi obnovljanju vezanosti, ili jednostranostima i fiksiranjima, već trebaju proširiti vidike i jačati iz toga proizašlu moć razlučivanja, razumijevanja i vitalnih opažanja. Za ekumenu se moramo riješiti vezanosti jer su tek tada mogući susreti iskustava duha i njegovih najrazličitijih puteva.

Kršćanstvo i joga nalaze u povijesti nekoliko konkretnih veza. No, te su veze uvijek bile vrlo tajnovite i u svojoj istinskoj istovjetnosti tako malo poznate da nikada nisu bile objavljene i komentirane na službenom planu religije. Jedna takva veza dogodila se kroz jednog sveca, učitelja joge i posvećenika *Šivānandu*, koji je u ovom stoljeću živio u Rishikeshu. *Šivānanda* je bio veličanstvena ličnost, koji je posjedovao unutarnje znanje o misterijima i koji je, iako hinduist, potajnom ljubavlju "auzensajtera" u sebi potpuno prihvatio princip milosti Isusa Krista. No ime "Isus Krist" naveo je u samo nekoliko izvadaka svojih predavanja, jer su njegovo učenje i trud bili prvenstveno usmjereni na hinduistički narod i ljude, koji su jogu i tajne samorealizacije tražili u *Bhagavad Giti*. Gotovo paralelno području djelovanja što ga je u Rishikeshu izgrađivao *Šivānanda*, stoji poučavanje objavljeno u Pondicherryju preko posvećenika i vidovnjaka *Šri Aurobinda*. Ovaj je veliki učitelj osnovao u Pondicherryju jednu vrstu neohinduizma i napisao jedno od svojih najznačajnijih djela: ***Integralna joga***, koje je trebalo predstavljati sintezu najuzvišenijeg duha i zemaljskog svijeta. *Šri Aurobindo* se ubraja u najpoznatije učitelje okultnog, dakle i neimenovanog kršćanstva, a njegova je duša porijeklom kršćanskoga roda. Iako je u svom učenju *Šri Aurobindo* jedva spominjao kršćanstvo i čak se vrlo kritički postavljao spram kršćanskog učenja, u svojoj je nutrimi posjedovao duboki odnos s Isusom Kristom i vidio ovu dušu u svom životu kao najbitniju dimenziju duha i kao zvijezdu vodilju k ostvarenju Sebstva. *Šri Aurobindo* je govorio o "supramentalnoj" dimenziji božanskog duha i na neobjašnjiv način vidio u tom pojmu sveti lik Isusa Krista. No, on ovo nije nazvao Kristovim imenom, pošto kroz svoj odgoj nije uspostavio pravi odnos prema kršćanskoj terminologiji.

Veliki učitelji, koji su tada djelovali u Indiji, donijeli su prvu sintezu kršćanskih blagovijesti i unutarnjih principa joge. Njihovi su životi bili u najistinitijem smislu Kristovo nasljeđe. Ovo je duboka istina, koja se ne da odrediti na vanjski način, pošto sličnost pojmova koje su ovi ljudi upotrebljavali u svojim spisima ne odgovaraju kršćanskom misaonom svijetu. No duboki unutarnji uvid u duhovni svijet jasno pokazuje da je u *Šivanandi* poput bisera djelovao dio Isusa Krista i ova kršćanska emanacija došla je tako do izraza preko joge i hinduizma, no, svojim univerzalnim značenjem ona je vodilja i za zapadnu tradiciju.

Veličanstveni misterij utjelovljenja jedne svete duše nalazio se i u velikom duhovnom učitelju Zapada, poznavatelju antropozofije, koji je stvorio veliko životno djelo. Rudolf Steiner je duboko kršćanski glasnik, koji možda još ne može biti priznat od crkve jer njegovo poslanje sadrži određene kritičke elemente, što njegove poruke još preširoke, smješta u neobuhvatljivo ezoterično područje. No, uskoro će doći vrijeme u kojem će na širokom području biti priznat nauk ovog posvećenog proroka, a o metodama antropozofije će se raspravljati kao općevažnim i mogućim metodama u javnom i kršćanskom životu Zapada. Rudolf Steiner je u svoje učenje unio jednu vrstu mentalne i na duhu koncipirane joge. Joga koju je donio Rudolf Steiner je *jñāna-yoga*, ili joga spoznaje.

Jedan drugi učitelj, koji je također djelovao u ovom stoljeću, bijaše mudri benediktinski redovnik Bede Griffith, koji je u Indiji vodio ašram u kome su se susretali najrazličitiji religijski pravci i religije. Preko ovog mudrog čovjeka, čovjeka od znanja, učenje se budizma, učenje ljubavi i suosjećanja moglo povezati s kršćanskim duhovnim životom. U Bedu Griffitha je ušla s rođenjem, na neizreciv i neprimjetan način, iskra jedne budističke duše i, začudo, jedan blagi utjecaj franjevačke duhovnosti.

Još jednim velikim čudom, koje vodi zbližavanju Istoka i Zapada, ocjenila sam posjet sv. Oca u svibnju 2001. jednoj džamiji i klanjanje u njoj. Papa Ivan Pavao II. učinio je više od ikojeg dosadašnjeg pape na planu pomirenja suprostavljenih religija i razvoju ekumene.

Dvadesetdrugo poglavlje

VELIKI SVECI, MUDRACI, PROROCI

Čovjek je utjelovljenje Božje volje, snage i mudrosti. No, on nije svjestan te časti. Oblak neznanja zamračuje Istinu pa stoga Bog šalje mudrace, svece i proroke da razotkriju Istinu. Bog se i sam pojavljuje kao avatar da bi probudio i oslobodio čovjeka. Avatari vode čovjeka višem stanju svijesti da bi im omogućili na taj način da shvate istinu duhovnih zakona.

Nirmal: *Istina je vidljivi Bog*

Još od ranog djetinjstva su me privlačili životopisi velikih svetaca, a kasnije i velikih mudraca tako da sam već u svojoj prvoj knjizi pisala o fenomenu bilokacije kod sv. Antuna Padovanskog ali sve više sam istraživala i druge životopise svetaca iz kojih sam otkrivala da i kršćanski svijet poznaje ljude koji poput Sai Babe mogu materijalizirati predmete, levitirati, iscjeljivati.

Istovremeno sa mnogobrojnim napisima o kapelanu Sudcu pojavio se i tekst o ocu **Piu** koji je imao rane poput Isusovih. Otac Pio, kojega je Papa, 2. svibnja 1999. godine, proglasio blaženikom imao je mnogo štovatelja u cijelom svijetu, a mnogi mu se i danas mole. Blaženikom nije postao stoga što je imao Isusove rane, nego što je, čak i znanstvenim metodama, dokazano da je jedna osoba čudom ozdravila jer se njemu molila. Otac Pio postao je simbol mira u cijelom svijetu i simbol nove duhovnosti za sljedeće tisućljeće. Čudo, koje se ponavljalo tko zna koliko puta, a koje je ubrzalo beatifikaciju (proglašenje svetim) oca Pia, bilo je izlječenje žene iz Salerna, koja je patila od neizlječive bolesti. Noć prije nego li je trebala biti podvrgnuta operaciji, žena je sanjala oca Pia. Ujutro, njena je bolest netragom nestala. Kao da je nikada nije ni bilo. Slučaj je bio posve jasan, lišen svake sumnje. Potvrdila je to medicinska komisija Svete kongregacije.

Nema sumnje otac **Pio** je posjedovao nadnaravne moći. U brojnim slučajevima on je na čudesan način mogao proniknuti u dušu onih koji su mu se obraćali i davati im odgovarajući savjet. Kad bi neki grijешnik "zaboravio" tijekom ispovijedi spomenuti neki svoj grijeh, ili bi se sramio priznati ga, otac Pio bi ga ohrabrivao. Znao je budućnost onih, koji bi mu se obratili za pomoć.

Pedestih je godina oca Piu posjetio kardinal Roncalli, venecijanski patrijarh, s grupom visokih prelata. Otac Pio ga je pozdravio sljedećim riječima: "Upravo vi postat ćete jednog dana papom". Roncalli je samo odmahnuo glavom. I doista, venecijanski patrijarh je izabran za papu 1958. godine, a zaređen je pod imenom Ivan XXII. Među prvim telegramima zahvale, koje je novoizabrani papa uputio čestitarima, bio je i onaj upućen ocu Piu. U njemu je stajala jedino ova rečenica: "Bili ste u pravu. Ivan XXII".

I današnji papa je doživio proročanstvo oca **Pia**. Još 1947. godine, kada je Wojtila bio još posve nepoznati svećenik koji je studirao u Rimu, jednom je zgodom posjetio samostan oca Pia. Putem je iščaošio zglob, koji je odmah natekao. Kad je stigao na odredište, odmah su ga otpratili ocu Piu. Taj ga je čvrsto pogledao u oči i rekao mu: "Tvoji sadašnji bolovi nisu ništa spram onih što ćeš ih morati pretrpjeti u budućnosti, kad tvoja bijela odjeća bude uprljana krvlju. Tog ćeš dana doista spoznati što znači istinska bol. Samo će te tvoja vjera spasiti."

Wojtila je začuđen odgovorio da čitav život nosi tamno odijelo, no otac Pio se samo nasmiješio. Znao je da će mladi svećenik jednog dana nositi bijelu odjeću - odjeću pape. Znao je,

također, za atentat što će biti izvršen na budućeg papu. Kad je Wojtila, sada kao papa Ivan Pavao II, ležao u bolnici nakon atentata od 13. svibnja 1981. godine, ispod jastuka je držao relikviju oca Pia.

"Prečasni oče", pisao je, Wojtila, 18. studenog 1962. godine, tada nadbiskup, ocu Piu, "molim vas da molite za majku četvero djece, jednu četrdesetgodišnju ženu, koja živi u Krakovu u Poljskoj. Pati od teške bolesti raka i prijeti joj smrt. Molite, neka se Bog smiluje toj ženi i njenoj obitelji, uz pomoć Blažene Djevice Marije."

Kad je pročitao pismo otac Pio je samo rekao: "Moramo pomoći!" Krenuo je u kapelu i molio. Uslijedilo je čudesno izlječenje. Kardinal Wojtila je zahvalio putem pisma. Otac Pio je naredio svećeniku, svom sekretaru: "Spremite pismo u arhivu!" Znao je da će to pismo jednog dana biti vrlo značajno. I tako je doista bilo.

Godine 1918. na rukama su mu se pojavile rane poput Isusovih, krvavi ožiljci, stigmati. Imao je velikih problema ne samo s civilnim, nego i sa crkvenim vlastima, koje su mu 1931. zabranile obavljanje svećeničke dužnosti. Ta je odluka povučena dvije godine kasnije.

Otac Agostino Gemelli, liječnik i psihijatar, po kojemu je nazvana rimska bolnica u kojoj se liječi Ivan Pavao II., osuđivao je oca Pija. Posjetio ga je u San Giovanniju Rotonu 1920. da bi u ime Crkve i Kongregacije za nauk vjere (tadašnjeg Sant'Uffizia, a bivše inkvizicije) istražio krvarenje iz ruku oca Pija. Gemelli je procijenio da je riječ o „histeriji“ i na osnovi toga izrečena je i crkvena osuda. Inače, u povijesti je bilo oko 360 slučajeva krvarenja na mjestima na kojima je navodno bio ranjen Isus kada je bio pribijan na križ. Trebalo je proći od tada više od 79 godina da bude ipak proglašen blaženikom.

Još me jedan svetac jako impresionirao a to je bio **Don Bosco**. O njemu sam čitala kao o katoličkom svecu koji je oživljavao mrtve U franjevačkoj crkvi na sv. Duhu uvijek se vrlo svečano slavi rođendan Don Bosca, a 31. siječnja 2001. za njegov rođendan iznenadila sam se kad sam, ušavši u crkvu na stepenicama prema oltaru ugledala nogometnu loptu, kopačke, zastavu. Kasnije nam je tijekom mise objašnjeno da su mladi na sv. Duhu osnovali - po uzoru na Don Bosca - športsku zajednicu u kojoj se sastaju kako bi provodili u djelo onu Božju preporuku: **Zdrav duh u zdravom tijelu**.

Godine 1849. u Turinu je jedan teško bolesni student zahtijevao posljednju ispovijed kod Don Bosca, koji baš u to vrijeme nije bio u gradu. Kad se konačno pojavio mladić je već bio mrtav. Kraj njegova je kreveta Don Bosco zapao u emotivno stanje nalik dubokoj meditaciji i čudnim glasom oslovio mrtvog studenta. Mladić je tad otvorio oči i smiješeći se. ispričao priču o čudnom snu u kojem su ga proganjala bića nalik na demone i o prelijepoj ženi koja ga je spasila, a kad je čuo glas Don Bosca koji ga poziva, probudio se. Nakon toga se ispovjedio. No, čim je s tim završio odlučio je otići u raj, radije nego nastaviti živjeti, tako da je napustio ovaj svijet.

Don Bosco je svoje prvo mistično iskustvo doživio u snu kad mu je bilo osam godina. Čuo je glas koji ga je uputio na ljubav prema Bogu, dao zadatak da pomaže ljudima i obećao pomoć Gospe koja mu se ukazala nekoliko puta tijekom života.

Kao mladi svećenik imao je posebno iskustvo s drugim mladim svećenikom Cimolom. Jedan drugom su u vjerskom zanosu dali zavjet, ako jedan od njih prerano umre da će obavijestiti drugog o svom spasenju. Godine 1839. Comollo je umro nakon kratke i teške bolesti, a kako su svi svećenici znali za njihov zavjet, dvadesetak svećenika je odlučilo provesti noć poslije Comollove smrti s Don Boscom. Iza ponoći odjednom su začuli zvuk koji je dopirao iz hodnika. Zvuk se približavao prostoriji u kojoj su se nalazili i postajao je sve jači. Činilo se kao da zidovi podrhtavaju, a drveni strop vibrira. Vrata su se naglo i bučno sama od sebe otvorila, a prostoriju je ispunila snažna svjetlost koja je mijenjala boje. Odjednom se iz svjetlosti začuo Comollov glas koji je izgovorio: **Bosco, Bosco spašen sam.** Svjetlost i zvuk naglo su nestali i uobičajeni mir noći ponovno je zavladao u samostanu. Mladi su svećenici panično jedan drugom pokušavali objasniti što je to bilo, što su upravo čuli. Nesvakidašnji događaji koji su se već tada zbivali oko Don Bosca dobili su svoje prve autentične svjedoke u čiji iskaz nitko nije sumnjao. Sličan događaj se ponovio dvadesetak godina kasnije, nakon smrti njegove majke. Pojavila se iznenada pred njim pred crkvom i razgovarao je s njom. Na njegovo pitanje što tu radi i nije li mrtva ona je odgovorila: **Umrla sam, no ja sam živa i vrlo sam sretna.**

Cijeli niz čuda dogodio se tijekom života Don Bosca, no on nikad nije sebe smatrao iscjeliteljom, čudotvorcem ili sl. Kad bi stavio ruke na bolesna čovjeka, pomolio se Majci Božjoj koja je ljudima pomagala. Tako je Don Bosco, uz Marijinu pomoć, pomogao i kardinalu Antonelliju, koji je bio potpuno ukočen. Nakon toga je Don Bosco dobio blagoslov Pape i pomoć za ostvarenje jedne od svojih ideja o stvaranju programa za siromašne. Don Bosco je znao prizvati kišu i činio je skoro svakodnevno čuda. Način na koji je to Don Bosco radio bio je vrlo jednostavan. Uvijek bi u takvim trenucima ruke sklopio na molitvu, a oči podigao prema nebu. "Čuda" bi se tad počela događati. Ono što ga ne razlikuje od duhovnih velikana prošlosti i sadašnjosti, jest ljubav za svakog čovjeka.

Svetac, koji je i meni puno pomogao, i koji mi je približi Djevicu Mariju, naš je hrvatski svetac, **Leopold Mandić.** Rodio se 1866. u Herceg Novom kao dvanaesto dijete u obitelji koja vuče porijeklo od stare hrvatske plemićke loze. Svoj život je želio posvetiti građenju duhovnih mostova između zapadnog i istočnog kršćanskog svijeta. Godine 1882. odlazi u serafinsko sjemenište u Udine, a studij filozofije i teologije je nastavio u Padovi i Veneciji, gdje je u 24. godini primio svećenički red. Neko je vrijeme kao misionar proveo u Zadru, a kasnije u Rijeci, ali najveći dio svog života je provodi u Padovi, gdje je njegova misija ispovjednika duša razvila karizmatičke razmjere i proširila se čitavim svijetom. Zbog govorne mane i slabašne tjelesne konstitucije morao se odreći propovjedničkog poziva. Stoga je svu svoju energiju posvetio ispovjedničkoj službi, znajući provesti u ispovjedaonici i do 15 sati dnevno. Svoju nesuđenu misiju da bude most između Zapada i Istoka zamijenio je poslanjem da svojim djelom podigne tisuće mostova nade na svih 6 kontinenata. Na ispovjed su mu hrlili svi, bez razlike i svi su znali da otac Leopold na neobjašnjiv način "čita" njihove duše, i da u svakom od njih umije razotkriti i iznijeti na površinu ono najljudskije, ili najbožanskije. Postoje tisuće svjedočanstva kako je njegova molitva iscjeljivala jednako dušu i tijelo. Govorio je dušama koje su dolazile na ispovijed: **Vjerujte i Bog će vas pomilovati. Istrajte u vjeri, ako ne možete, ja ću moliti i imati vjere za vas.**

Otac Leopold je bio obdaren darima vidovitosti i proroštva, tako je 1932. predvidio Drugi svjetski rat i bombardiranje kapucinskog samostana u Padovi. Samostan i crkva su razoreni 1944., godine, a netaknut je ostao samo kip Djevice Marije pred kojom se molio i sobica u kojoj je ispovjedaao. To što nije bilo žrtava, kapucini su pripisivali samo zagovoru oca Leopolda, mada on tada više nije bio među živima. Njegova je molitva je zaista imala rijetku snagu, pa su razne i najteže bolesti, kao i drugi problemi prebrođeni zahvaljujući molitvi ili zagovoru ovog velikog sveca, i to kako za njegova života, tako i nakon njegova uzašašća u vječnost. Iz nebrojnih svjedočanstva izdvojila sam samo nekoliko.

Albert Bedin iz Marendole bio je već u komi i liječnici su mu davali tek još koji dan života. Ležao je okružen rođacima i župnikom kad je pristigao otac Leopold. On odmah reče: **Imajte vjere pomozite mi moliti.** Na to pomaza bolesnika svetim uljem, a ovaj ustane zdrav smijući se pridošlom liječniku koji se nije mogao sabrati od čuda. Otac Leopold je samo rekao: **Bila je to vjera u sveto ulje.**

U Sao Paulu u Brazilu biskup Del Monte je uputio majku četverogodišnjeg dječaka oboljelog od akutne leukemije da stavi na dijete relikviju Oca Leopolda i da mu se moli za zagovor ozdravljenja. Dijete se odmah počelo oporavljati i ubrzo je, na zaprepaštenje liječnika, potpuno ozdravilo. Dogodilo se to dvadeset godina nakon Leopoldove smrti.

Kao osoba koja nije ni propovjedala, ni pisala, ostavio je vrlo duboko, čudesno duhovno nadahnuće koje i danas potiče ljude širom svih pet kontinenata da ga mole za zagovor.

O rečenici oca Leopolda: **Istrajte u vjeri, ako ne možete, ja ću moliti i imati vjere za vas** mnogo sam razmišljala kad sam na Internetu našla Babin citat o molitvi, koji kaže:

Osjetljivi na nečije probleme i potrebe vi za njega počnete moliti. Preuzimate inicijativu i molite Boga da na tu osobu izlije milost. To nije ispravan put. Molite za sebe, a kad zadobijete ono za što ste molili, podijelite to s drugima. Nemojte molite u nečije ime. Ne činite njegov posao. Naučite ga kako vi smatrate da treba izvesti taj ritual, pomognite mu organizirati molitvu te ga podučite moliti. Tada ga ostavite da sam odluči hoće li moliti ili ne. Pustite ga da sam odluči hoće li preuzeti odgovornost da zasluži Božje darove. Ako molite za nekog tko još nije spreman, vaša će se energija rasipati, a njemu tako niste učinili uslugu.

Osim toga to može pokolebati i vašu vjeru, jer Bog ne će odgovoriti na vaše molitve dok ne dođe vrijeme za to. Kad postanete svjesni da Bog nije uslišao vaše molitve, to ćete možda tumačiti kao da Bog nije odgovorio na vaše molitve. Pomislit ćete možda da vas Bog nije poslušao i nije obratio pažnju na vašu molitvu umjesto da shvatite da potreba za molitvom treba doći od onog za koga molite a ne od vas.

Razumijem vaše namjere, one su velikodušne, no, svoju molitvu trebate promijeniti. Jednostavno recite: "Baba ovog brata ili sestru stavljam u Tvoje ruke" i prepustite ih meni znajući da je njihova sudbina moj zadatak i da Svami uvijek daje ono što pojedinac treba da bi dosegao Boga.

Kako je važno da se u molitvi sve preda Bogu i ima povjerenja da je sve baš sve što se događa dobro za neku osobu, a ne moliti za nešto što mi mislimo da je dobro. Nedavno, kad se dogodio katastrofalni potres u Zapadnoj Indiji, molila sam Boga da ublaži njihove patnje. No, uvijek iznova razmišljam o tome kako nam Baba govori da svojim dobrim djelima možemo zaslužiti da nam se ublaži teška karma. Žao mi je jako tih ljudi stradalih u potresu i pitam se nije li im ta teška tragedija opomena da nešto promijene u svom životu i počnu činiti dobra djela nebi li na taj način zaslužili Božju pomoć. Kad tražim Božju pomoć za sebe, tad uvijek molim da svojim dobrim djelima zaslužim da mi pomogne.

Moje omiljelo štivo bili su i životopisi velikih mudraca i jogija a osim Yoganande, o kome sam pisala u prvoj knjizi, impresionirao me životopis *Rāmakrišne* i Vivekanande. *Ramakrišna* je bio Vivekanandin učitelj i u posljednjim danima života prenio je sve svoje moći i duhovnu snagu na njega, pomoću kojih će, rekao mu je učitelj, učiniti veliko dobro svijetu.

To što je opisano u njihovim životopisima za mnoge zvuči kao bajka, no svakom čovjeku bi to trebao biti bar poticaj da istraži sve svoje potencijale i dođe do Istine o svojoj pravoj prirodi. Opis prvog susreta *Rāmakrišne* i Vivekanande posebno me se dojmio:

Šri Rāmakrišna je imao viziju svog izuzetnog učenika Vivekanande čak i prije njihova prva susreta.

Vivekananda je bio antički mudrac, koji je utonuo duboko u transcendentalnu svijest (*samādhi*), nepokretan poput stijene. *Šri Rāmakrišna*, učitelj transcendentalne svijesti, probudio je božansko biće iz meditacije dajući mu moćan poticaj i usmjeravajući ga. Na svom putu zračio je duhovnošću i uništavao je uskogrudnost i neznanje.

Jednom se *Ramakrišn*in um vinuo u visine i transcendirajući carstvo bogova i božica dosegao područje transcendentalnog. Tamo je zatekao sedam mudraca koji su sjedili utonuti u transcendentalnu svijest te je spoznao kako su ovi mudraci nadvisili u spoznaji, svetosti i ljubavi, ne samo čovjeka već i bogove. Njegovu pažnju privukao je božanski dječak koji je zagrlio jednog mudraca, obrativši mu se slatkim glasom. Taj je čarobni dodir probudio mudraca iz njegova nadsvjesnog stanja i dječak ga upita: ***Silazim u svijet. Hoćeš li poći sa mnom?*** Mudrac je dao svoj prešutni pristanak i utonuo opet u transcendentalnu svijest.

Ramakrišna je kasnije izjavio da je Vivekanandu prepoznao u tom mudracu, a božanski dječak nije bio nitko drugi nego on sam.

Odnos *Ramakrišne*, kao učitelja, i Vivekanande, kao učenika, za mene ima toliko divnih elemenata iz kojih svi možemo učiti i postati svjesni kakva je to milost imati ponovno i ponovno mogućnost razgovarati i biti u kontaktu sa živućim Učiteljem. Kad zapadnem u neke probleme i čini mi se da za njih nema rješenja, podsjetim se silnih milosti koje sam primila od Babe i kad zavapim: ***Budi volja Tvoja***, sve postaje lakše. Utješno mi je bilo spoznati da ni veliki mudraci poput Vivekanande nisu bili pošteđeni takvih iskustava.

Kad je, recimo, Vivekanandin otac iznenada umro od srčanog udara ostavio je mnogo nepodmirenih dugova, te je dotad imućnija obitelj zapala u krajnju neimaštinu. Ovaj je prvi doticaj s okrutnim životnim patnjama uvjerio Vivekanandu da je nesebično suosjećanje rijetkost u svijetu. U njemu nema mjesta za slabe, nesretne i siromašne. U nemogućnosti da nađe trajno rješenje financijskih

problema Vivekananda je posjetio *Ramakrišnu* te ga zamolio da se u njegovo ime pomoli Bogu. Učitelj mu je rekao da pođe u hram i pomoli se sam za pomoć Božici, majci uvjeravajući ga da će mu molitva biti uslišana. Kad je Vivekananda stupio pred lik Božice majke, ona mu se ukazala kao živa i on je u trenu zaboravio na teški položaj svoje obitelji te je u ekstazi pao na koljena i zavapio: ***Bogorodice, prosvijetli me! Uputi me u samoodricanje, podari spoznaju i predanost, dopusti da zadržim Tvoju viziju.***

Vrativši se *Ramakrišni* ispriča što mu se dogodilo, a on ga opet uputi u hram. Vizija se i opet ponovila, Vivekananda se zastidio, te nije htio zamoliti za nešto tako neznatno kao što je rješenje financijskih teškoća. Naposljetku *Ramakrišna* ga blagoslovi i reče: ***U redu, dakle, tvoja obitelj više nikad neće oskudijevati.***

Pročitavši to, prisjetila sam se kako je Svami na intervjuu 1995. Velimiru rekao: *Reci majci da ne brine toliko zbog materijalnih poteškoća. Uvijek ću vam dati koliko je potrebno, ali ne toliko koliko vi mislite da vam je potrebno.* Suze su odjednom krenule same od sebe pri toj pomisli, jer to što je Svami rekao potvrdilo se tijekom svih ovih proteklih godina. Divan je osjećaj znati da Bog brine o tvojim problemima. Ta je spoznaja u meni još više učvrstila odgovornost i stav da tu milost treba zaslužiti služeći nesebično drugima.

Dvadesettreće poglavlje

BUDITE SRETNI, BUDITE UVIJEK SRETNI

Jedna od Svamijevih najčešće upotrebljivanih rečenica glasi: *Budite sretni, budite uvijek sretni!* Kako to postići u svakodnevnom životu još uvijek mi je velika enigma. Koliko god mi je lakše kad se sjetim Njegovih gore spomenutih riječi kao i rečenice: *Zašto se bojite kad sam ovdje*, ipak postoje situacije kad je vrlo teško biti opušten, pomiren sa sobom i s okolinom, i sretan. Ipak ovu lekciju možemo naučiti samo dok smo u ovom ljudskom tijelu pa zato je krajnje vrijeme da se probudimo i prisjetimo odgovornosti koju snosimo kao *Božja stvorenja*. To je vrhunska Istina i da bi dospjeli do nje, Svami kaže, da ne smijemo nikad ni pomisliti da je Bog odvojen od nas. Uvijek trebamo razmišljati da je Bog s nama, da je u nama, oko nas, iznad nas, kako mi je to rekao na intervjuu 2000. godine. Ako mislimo samo na Boga, tad će za nas postojati samo Bog. Ako mislimo na tijelo koje je materija i koje se stalno mijenja, teško ćemo ostvariti mir, jer se i svijet oko nas stalno mijenja. Tijelo služi samo kao instrument koji podliježe rađanju i smrti, i postoji samo određeno vrijeme. No, prebivatelj tijela, naše Sebstvo je vječno. Mislim da ćemo najbrže napredovati na duhovnom putu ako na sebe gledamo kao na Božji instrument. Nismo mi oni koji djeluju, već je to Bog u nama.

Obveze su se nakon povratka iz Ičića redale jedna za drugom, a događanja izmijenjivala sve većom brzinom. Uvijek iznova kad mi se činilo da mi je previše toga natovareno na glavu sjetila bih se onih predivnih trenutaka u kontaktu s Babom u kolovozu i sve je nekako išlo.

Enisa me zamolila da 23. rujna dežuram nekoliko sati na sajmu *Ezoterije* na štandu na kojem smo prodavali Sai Babine knjige koje je izdala Sai organizacija. Mladen se ovaj puta dosjetio nečem vrlo interesantnom a to je bilo prikazivanje Sai Babinih kazeta. Pri tome se osjećalo se fino zračenje, iako je mnogo ljudi prošlo prilično nezainteresirano. Pokraj nas je s jedne strane bio štand Li i Kreše. S njihove je strane dopirala nježna muzika *bhajana* i drugih duhovnih pjesama, da bi sa štanda s druge strane izlagač vrlo glasno puštao muziku s kazeta koje je prodavao. Mnogo ljudi okupljalo se na njegovom štandu i raspitivalo se o izloženim keramičkim piramidama, dok Sai Babine knjige nisu bile tako privlačne većini ljudi. Nije me to povrijedilo, jer se u prostorima *Tehničkog muzeja* gdje se održavala *Ezotera* sakupilo mnogo ljudi, “potrošača” koji su željeli ili neko čarobno sredstvo da povrate narušeno zdravlje ili su željeli instant recept za prosvjetljenje. Jasno da naš Učitelj - koji nas podučava da su neke bolesti karmičke i treba ih “odraditi” a ne pod svaku cijenu tražiti izliječenje i koji kaže da samo kroz naporan rad i duhovnu praksu možemo steći oslobođenje - nije baš tako “popularan” među tom šarolikom masom duhovnih tražitelja. Kod učitelja koji obećavaju mnogo više i u kraćem roku prava je jagma za raznim talismanima, kristalima, aroma terapijama, čitanjima iz Tarot karata ili dlana i sl. Bilo je dosta zdrave hrane, čajeva i raznih “pomagača” koji će nam tijelo održavati zdravim i po mogućnosti čistim (što je i vrijedno, jer je tijelo hram duše), ali malo tko razmišlja se o zagađivanju uma na najrazličitije načine, osobito tekstovima, fotografijama i filmovima u sredstvima javnog priopćavanja.

Nakon dežurstva na *Ezoteri*, bila sam istog popodneva na satu Bal vikas djece gdje sam doživjela svu punoću zadovoljstva koja proizlazi iz ljubavi rada s djecom, koja nam toliko daju i iz čije neposrednosti i jednostavnosti možemo puno naučiti. Njima je Bog i Njegova poruka tako blizu, a um još ne djeluje kao “ludi majmun” tako da su u odnosu na nas odrasle kao mali mudraci.

Navečer sam u crkvi na Svetom Duhu, pred relikvijama sv. Antuna, zaštitnika djece i mladih pomolivši mu se za svu djecu svijeta doživjela nezapamćen mir uma i ganuće. Naime, od 23. -26. rujna u Godini velikog jubileja župa i svetište sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu organizirala je ponovni susret s njegovim relikvijama. Iako su neki sociolozi pa čak i teolozi predviđali da će pobožnost štovanja svetaca sve više iščezavati, to se nije dogodilo, već dapače poprima sve šire dimenzije. Osjećajući sv. Antuna “sveca bijelih ljljuna i narodnog sveca čitavog svijeta” kao starijeg brata u kojeg se možemo ugledati i kojeg trebamo nasljedovati, vrlo lako mu se obraćam u molitvi za razne osobe, ali i izgubljene stvari, što sam već opisala u slučaju kad nam se izgubio pas. Za vrijeme večernjeg bdijenja u kontemplativnom ozračju ispunjenom molitvom i pjesmom molila sam usrdno za 30.000 djece koja svakodnevno umiru od gladi, za djecu u Južnoj Americi i nekim drugim zemljama koja su skoro od rođenja prepuštena ulici, prostituiranju i drogi. Molila sam za svu djecu koja napušteno lutaju ulicama nakon što su im roditelji umrli od AIDS-a, droge, ili neke druge bolesti. Molila sam za svu djecu čiji su roditelji u zatvorima ili bolnicama. Molila sam za svu djecu rastavljenih roditelja, za svu djecu ovisnike, kriminalce i nesretnike koji su pokušali samoubojstvo ili to žele učiniti. Statistike pokazuju veliki porast takvih slučajeva. Molila sam i za svu djecu i mlade koji su u potrazi za velikim slobodama, a da zapravo i sami ne znaju što je to.

Počesto u potrazi za slobodnim odlučivanjem o svemu zapravo postaju robovi sve većih vezanosti, zadovoljavajući svaku želju svojih osjetila.

Sastanak Bal vikas djece prve subote u mjesecu bio je obilježen "danom kruha". Zvezdana je priredila vrlo lijepu priču o zrnu raži, a priredila im je i stabljike i zrnje pšenice, raži, ječma i kukuruza što su svi s velikim interesom proučavali. U molitvi kojom se završavao sat zahvaljivali smo se Bogu za "kruh naš svagdašnji" a molili smo i da bude dovoljno kruha za sve ljude na svijetu. Najveće veselje bilo je kad su djeca nakon toga sudjelovala u izradi kruha kojeg je zamjesila Žana. Svaki je dobio dio tijesta i izvaljao ga u željeni oblik, a kasnije su složili dva kruha-pletence u obliku srca i posuli ih sesamom, suncokretovim sjemenkama i drugim zrnjem. Dok se kruh pekao, pjevali smo pjesmice koje će se pjevati u subotu za vrijeme seminara za učitelje, koji će održati ESSE institut iz Danske. Jedan smo kruh pojeli zajedno, a drugi je u nedjelju Martina odnijela u crkvu da na misi bude prikazan na oltaru.

Baš sam te nedjelje osjetila potrebu u crkvi da se za vrijeme mise ispovjedim. U ispovjedaonici sam nazirala vrlo mladog svećenika što me ohrabrilo da ga upitam što je bolje za nekog odgojenog u katoličkoj vjeri, tko se želi oženiti rastavljenom osobom vjenčanom u crkvi. Da li da sklopi samo civilni brak ili da se vjenča u evangeličkoj crkvenoj zajednici gdje nije zapreka to što je ona rastavljena? Vrlo oštro je govorio kako to nije dobro i kako je ta osoba ranije morala razmišljati o tome te da je nemoguće u katoličkoj crkvi sklopiti brak s osobom koja je rastavljena. Bilo bi to moguće da je ona bila samo u civilnom braku, iako ni to nije baš najbolje, ali ovako on ne zna što da mi kaže. Zapravo, rekao je, bilo bi bolje da se civilno vjenča, a tad krsti dijete u katoličkoj crkvi, iako su ti roditelji tad iz te crkve izopćeni, jer žive u teškom grijehu. Propovijed tog dana govorila je o rastavi pa je velečasni za propovjedaonicom naglasio da su oni, koji žive s nekim tko se rastao ili su se sami rastali i sklopili s nekim drugim civilni brak, u teškom grijehu koji ne mogu ispovjediti, jer ne mogu odlučiti na ispovjedi da će se popraviti. Zbog toga se ne mogu ni pričestiti, a takav život u teškom grijehu ničemu ne vodi i osuđen je na propast.

Još sam upitala svećenika u ispovjedaonici nije li bolje u datim okolnostima vjenčati se u evangeličkoj crkvi, gdje neće biti izopćeni i gdje će moći dobivati sakramente, a ta religija isto pripada kršćanstvu. Razmišljao je malo a zatim priznao da on stvarno ne zna na koji bi način ta osoba bila bliže Bogu, ali da je ono što mi je rekao stav katoličke crkve i da ga on zastupa. Dok sam molila pokajanje, razmišljala sam o apsurdno takve ispovjedi. Svi mi tamo izmolimo pokajanje i dobijemo odrješenje grijeha pa čak i ubojice, a mnogi vrlo lako ponovno pogriješe i dođu na ispovijed i dobiju ponovno odrješenje grijeha, i tako se to ponavlja. Čak i višestrukim ubojicama u zatvoru na kraju svećenik

podijeli oprost, samo rastavljeni nemaju nikakvu šansu. Kako su ljudi ograničili Boga i Njegovo učenje? Koliko mi je jasniji i prihvatljiviji zakon karme i reinkarnacije pokazujem na vlastitom životnom primjeru u kojem sam iskusila ono što mi je Baba rekao da moj muž nije bio dobar muž i da ne brinem zbog rastave te da mi muž i ne treba. To međutim nije značilo da mi je on dao neki oprost za počinjeno djelo već me utješio da prihvatim ono što se više ne može promijeniti. Jedanaest godina kasnije mi je odgovorio na pitanje o rastavi kad je potvrdio da ako se u jednom životu rastavimo od bračnog partnera tad se moram ponovno s njim inkarnirati da odradimo ono što smo prema Božjem planu zajedno trebali odraditi. Samo će u tom novom životu naša bračna zajednica biti možda mnogo bolja ako smo to u ovom sadašnjem životu svojim dobrim djelima zaslužili. Tako se ponovno potvrđuje da svojim dobrim djelima možemo zaslužiti Božju milost kojom će se ublažiti naša karma. Poznata Isusova rečenica: *Što danas sijete to ćete sutra žeti*, najbolje potvrđuje da ne može čovjek čovjeku oprostiti grijeha već to može samo Bog, a čovjek to mora svojim napredovanjem na duhovnom putu zaslužiti. Koliko li sam se često, u vrijeme kad mi je bilo teško prihvatiti neku obiteljsku situaciju, sjetila svojih životnih propusta, i pitala se, kako sam mogla očekivati da se "karmički uzorak" neće na neki način ponoviti. Sad jednostavno učim da sve što se događa predam Bogu i molim ga za snagu i mudrost da napravim iz svake situacije najbolje što se može te da se ne koncentriram samo na svoj problem već da mnogo šire sagledam probleme koji me okružuju i da pomažem svima kojima je moja pomoć potrebna.

Seminar Odgoj u duhu ljudskih vrijednosti, Jedinica 4a ESSE instituta prošao je vrlo lijepo i harmonično. Thobjorn nam je ispričao više prekrasnih priča kao napr. priču o dva svećenika, jednom mladom i jednom starom koji pješače iz jednog mjesta u drugo. Kako je danima padala kiša, rijeka koju trebaju prijeći jako je nabujala pa je trebalo dobrano zagaziti u vodu da se prijeđe njeno korito. Pokraj rijeke stajala je vrlo mlada djevojka koja se nije usudila sama prijeći rijeku pa ih je zamolila da joj pomognu. Mladi svećenik se nije osvrtao na nju, a stariji je posjeo djevojku sebi oko vrata, uhvatio je za noge i zaskavši svoj habit pregazio rijeku. Kad ju je spustio na drugoj strani obale, lijepo mu se zahvalila i on je krenuo dalje. Mladi je svećenik dugo šutio mumljajući nešto sebi u brk i tako su u tišini pješačili i pješačili. Nakon nekoliko sati mladi svećenik više nije mogao izdržati te se svom žestinom okomio na starijeg svećenika riječima: "Kako si samo mogao nositi oko vrata onu djevojku. Vidio sam i kako si je držao za noge. Pa zar je to u redu za jednog svećenika? Stariji se svećenik samo blago nasmiješio i odgovorio mu: "Ma čovječe, ja sam je još pred dva sata spustio s leđa i već davno zaboravio, a ti je još i sada nosiš!"

No, Thojorn je vrlo lijepo govorio i o molitvi kao dobroj misli i iskrenoj potrebi ili želji, naglasivši kako je danas molitva uglavnom zaboravljena. Roditelji ne uče svoju djecu moliti, a to je važna prilika za djecu da iskažu svoje najdublje osjećaje i misli. To je nešto što ne bi mogli nikome povjeriti. Ako naučimo dijete moliti, a ono to doživi kao mogućnost komuniciranja s višom svijetšću, to će mu dati veće samopouzdanje. Za djecu je vrlo važno da spoznaju da ima nešto veće od njihovog malog ja.

Često se molimo samo kad nešto trebamo ili kad se bojimo, a s Bogom trebamo stalno komunicirati i biti svjesni Njegove prisutnosti te Mu zahvaljivati na svim milostima i svemu što nam daje. Kad shvatimo da je MOLITVA ČOVJEKOVA SNAGA I BOŽJA SLABOST, bit će nam mnogo lakše iskreno i nesebično moliti, no, važno je imati na umu da Bog bolje od nas znade što je za nas najbolje i obraćati Mu se s: ***Budi volja Tvoja, o moj Gospodine.***

S Petrom smo pjevali i plesali onako kako ona pjeva i pleše uz pjesmice o ljudskim vrijednostima na raznim jezicima s djecom u školi u kojoj predaje. Ispričala nam je vrlo interesantno iskustvo. Kad je uvela u školi svakodnevno pjevanje pjesama posvećenih Bogu i ljudskim vrijednostima prije početka nastave, mnogi su se nastavnici tome opirali. No, s vremenom je sve više djece i njihovih nastavnika dolazilo na to pjevanje, jer su primjetili da su djeca ne samo mirnija nakon takvog početka nastave nego i mnogo koncentriranija na satu te da postižu bolje rezultate. Kako bi to bilo lijepo da se i u našim školama nešto takvo uvede. Radost koja proizlazi iz pjevanja pjesama s duhovnim sadržajem ima veliko značenje za normalni razvoj djece.

Marianne nam je vrlo lijepo govorila o grupnim kreativnim aktivnostima djece i naglasila kako svi mi nosimo u sebi ljudske vrijednosti, jer je to naša prava priroda, a učitelj treba djecu svojim primjerom, ljubavlju i podrškom potaknuti da bolje upoznaju sebe i težiti da kanalizira njihovu energiju u pravom smjeru

Naša Bal vikas djeca zajedno s mladima otpjevala su na kraju seminara nekoliko pjesama i bhajana, te zaplesala na pjesmu ***Rade, Rade, Rade Govinda Bolo.***

U nedjelju 28. listopada održano je u Lasinji posvećenje novosagrađene crkve i oltara, što je u prisustvu mnogo svećenima, gostiju i mještana obavio nadbiskup zagrebački Josip Bozanić. Na putu do Lasinje Irmgard iz Graza, koja je pokrenula mnoge akcije da pomogne velečasnom Bradici, župniku u Lasinji, da ostvari svoj “čudesni pothvat”, i ja pričale smo mnogo o tom divnom čovjeku koji je unatoč svoje bolesti Božjom providnošću uspio učiniti gotovo nemoguće. Kao što je i nadbiskup Bozanić naglasio u propovjedi ta crkva, sa župnim stanom i centrom za mlade, bilo je pravo Božje čudo.

Prisjetila sam se 1995. kad sam po prvi puta nakon oslobođenja Lasinje s velečasnim Bradicom u gumenom čamcu prešla Kupu i kad je na zgarištu svoje crkve gorko plakao. Prisjetila sam se mnogobrojnih pisama koja je velečasni na svoj topli i neposredni način napisao, a ja prevela što sam vjernije mogla, da bi ih uputio na razne adrese širom svijeta. Uz pomoć sv. Josipa, kojeg je postavio za svog ekonomu, uspio je s priložima iz inozemstva i priložima svojih župljana ostvariti san koji je sanjao sa svojim Lasinjčanima. Irmgard mi je ispričala kako si je sliku velečasnog Bradice stavila na radni stol da je uvijek podsjeća kako je uz ljubav, upornost i Božju pomoć sve moguće. A ljubav velečasnog Bradice se u takvom obilju izljevaju ne samo na župljane (posebno djecu i mlade), već i na goste kao i na cvijeće u crkvi i oko nje. Dogodilo mi se više puta kad sam zvala velečasnog navečer, da sam ga dobila tek iza deset sati, jer je on do tog doba presađivao i zaljevao cvijeće u prekrasnom Božjem vrtu ispred i oko crkve. Kako je dragi Bog veličanstven i milostiv u svojim stvorovima.

Negdje krajem listopada počela sam s maljanjem prostorija u kući pred predstojeće vjenčanje mog sina. Anđelka mi je u tome zdušno pomagala, a tako je bilo i za vikend 11. studenog kad su se održavali *akhanāa bhajani*. (neprekidno pjevanje *bhajana* kroz 24 sata). Popodne se javio Živko iz Indije, kojeg sam tri dana prije s njegovom grupom vozila na ljubljanski aerodrom, odakle su letjeli za Indiju. Na povratku iz Ljubljane preko petnaest minuta pratila me duga te sam imala sam osjećaj da mi Svami poručuje da je dobro što sam vozila Njegove poklonike do te prve postaje koja vodi k Njemu. Živko je nosio Babi moje pismo i 20 knjiga Lucasa Rallija kao donaciju za Prashanthi Nilayamsku knjižnicu. Kad se javio na telefon osjećala se uzbuđenost u njegovu glasu: “Jai, ovco (odnosilo se to na moj horoskopski znak, a kako smo Živko i ja rođeni istog dana, često mi je „tepao“ na taj način), danas sam predao tvoje i još jedanaest pisama. Zamisli, moj prvi daršan od kad sam stigao i izvukao sam prvi red i Svami je došao k meni i uzeo sva pisma. Izgleda da ću nositi hrvatsku zastavu za Babin rođendan. Pozdravi sve na *akhanāa bhajanima*”, vikao je u slušalicu zbog žamora koji ga je okruživao. Bila sam presretna jer sam Svamija u pismu zamolila da blagoslovi sve predstojeće događaje. Nakon završenog maljanja uputila sam se s Anđelkom u Mlinove na *akhanāa bhajane*. Iako sam tek izašla iz prehlade, pjevala sam punim plućima i na svoju radost zapazila u dvorani vrlo mnogo mladih ljudi koji su pjevali zanosno i predano. Mnoga ta mlada lica nisam poznavala a bilo je ugodno razmišljati kako su oni umjesto odlaska u neku diskoteku ili kafić sjedili tu i pjevali Bogu.

Babin rođendan, dva tjedna kasnije bio je još ljepši. Jako me razveselilo što je dvorana bila pretijesna da primi sve koji su željeli prisustvovati rođendanskoj proslavi Svamijevo rođendana. Za vrijeme cijelih *bhajana* mogli

smo na velikom platnu gledati Babu s najnovije videokazete. Osjećala sam se kao da sam u Indiji. Na kraju *bhajana* pročitali smo Misao dana s oglasne ploče u Prashanthi Nilayamu za 23. 11. 2000. koju mi je Ferdinand poslao faxom tog popodneva. Ona je glasila: ...

Dan kad odlučite provesti moje savjete u djelo, slijediti moje upute, prevesti moju poruku u služenje i ohrabriti se na duhovnu disciplinu – taj je dan za vas moj rođendan. 23. studeni, koji sad slavite kao dan mog rođenja, je poput svakog drugog dana ako ga slavite rutinski i ritualno. Obožavate li čovjeka, to će obožavanje stići do Mene. Ignorirate li čovjeka, ignorirate Mene. Kakva je korist od toga da štujete Boga, a odbacujete čovjeka, Njegovu kopiju? Ljubav prema Bogu mora se očitovati kao ljubav prema čovjeku, a ljubav prema čovjeku mora se proširiti u služenje.

Nakon *bhajana* održana je predstava mladih, čiji scenarij je napisan prema knjizi *Priča o Rāmi* - 2 dio, koju je osobno napisao naš voljeni Učitelj. Bila je to priredba koje se ne bi posramile ni neke prave profesionalne družine. Zanos tih mladih neprofesionalaca, njihova glumačka rješenja kojima su oblikovali svaki svoju ulogu, zatim kostimi, šminka, scenografija - sve je to bilo na zavidnoj visini, izazvavši na kraju predstave prave ovacije mnogobrojne publike. Duboko u srcu osjećala sam kako je Svami zadovoljan sa Svojim poklonicima iz Hrvatske kojima već godinama iskazuje mnogo ljubavi i pažnje u Prashanthi Nilayamu. Prisjetila sam se da smo do sada već pet puta pjevali pred Njim u hramu, a to baš i nije malo, a da i ne govorim o drugim milostima.

Dva dana kasnije najmanja i malo veća Bal vikas djeca su, uz asistenciju mladih, održala predstavu povodom Babinog rođendana u dvorani u Šubićevoj, pod naslovom ***Baba u Zagrebu***. Scenarij za predstavu napravila je grupa mladih pod imenom ***Vibrice***, a svako je dijete moglo izabrati svoju ulogu i doraditi je po svojoj želji. Inače radnja počinje silaskom anđela Gabrijele na Zemlju. On dolazi djeci da im nagovjesti Babin dolazak u Zagreb, ali to treba ostati njihova tajna jer za to smiju znati samo djeca. Djeca su iznenađena i odluče Ga dočekati veselim programom.

Za vrijeme jedne od proba dolaze im zalutali vanzemaljci i mole ih da im pomognu naći put u Indiju, jer žele naći Sai Babu i odvesti Ga na svoj planet. Smatraju da ljudi dovoljno ne slijede Njegovo učenje i da su zaboravili Njegovu poruku ljubavi, mira i nenasilja. Djeca ih upućuju kako stići u Indiju i uvjeravaju da i ona žive Babinu poruku. Oni odlaze ohrabreni da s takvom djecom Zemlja ipak ima lijepu budućnost.

Baba se pojavljuje na sastanku najmlađih koji Mu pripremaju razne poklone i govori im da bi svaki dan, a ne samo Njegov rođendan, trebali slaviti kao da je poseban.

Anđeo Gabriel se iznenada ponovno pojavljuje na probi mladih s tužnom viješću da Baba ipak neće doći u Zagreb, ali im poručuje da je on uvijek prisutan u njihovim srcima i da se samo trebaju okrenuti unutra. Tako završava rođendanska priča, a pred djecom je težak zadatak da osvjeste tu veliku Istinu.

Neposredno pred Babin rođendan počele su kod mene neke zdravstvene smetnje. Panična reakcija liječnika na moj nalaz navela me da prije donošenja bilo kakve odluke obavim gladovanje po Brojsu koje traje 40 dana. Već sam jednom provodila to gladovanje kad sam s dojkom imala nekih problema i sve je dobro prošlo. Kroz četrdeset dana dozvoljeno je piti samo određene čajeve bez šećera i ¼ litre soka od cikle, mrkve, peršina i crne rotkve. Najgori je tog gladovanja je što se svaki dan treba raditi klizma. Baba mi je pomogao da to, unatoč velikih napora kojima sam u to vrijeme bila izložena, dobro obavim. Tako je ispalo da na vjenčanju svog sina, kao i za Božić i Novu godinu, nisam probala niti jedan kolačić, niti išta drugo. Zahvaljivala sam se svakodnevno Babi što mi pomaže da tu svoju djecu provodim bez ikakvih problema.

U vezi s mojim zdravstvenim nalazima posjetila sam svoju dugogodišnju prijateljicu dr. Seniju Grčić, koja je specijalizirala homeopatiju. Posavjetovala sam se s njom o tome što bi se sve moglo poduzeti osim gladovanja i osim homeopatskih globulica dobila i slijedeći tekst koji mi se učinio vrlo vrijednim da ga podijelim s više ljudi. To je tekst pripremljen prema knjizi Dr. Barry Sears & Bill Lawren: ***ŽIVOT U ZONI*** koju je izdao Algoritam Zagreb 2000. Pod naslovom ***Prehrambene upute za život u zoni optimalnog zdravlja*** pročitala sam toliko vrijednih savjeta da sam se zamislila nad činjenicom koliko sam malo pažnje poklanjala prehrani i održavanju tijela kao Božjeg hrama. Već sam skoro 20 godina vegetarijanac i mislila sam da je to dovoljno, no Bog mi je sad poslao opomenu u vidu bolesti da promijenim neke svoje prehrambene navike. Sa velikim zanimanjem pročitala sam slijedeće retke:

Život u zoni je onaj koji nas vodi u optimum fizičkog i mentalnog potencijala. Ovi podaci su temeljeni na novijim istraživanjima vezanim uz hormonsku ravnotežu u tijelu koja stalno utječe na funkciju našeg organizma.

Prehrana temeljena na ovim načelima pokazala se kao odlična preventiva i kurativa kroničnih arterosklerotskih bolesti, tumorski bolesti, autoimunih bolesti, kroničnih upalnih bolesti i kroničnog umora. Pokazala je izvrsne rezultate i kod sportaša. Bivajući u zoni optimalne tjelesne i mentalne funkcionalnosti tijelo može pronaći dovoljno snage za iscjeljivanje postojećih bolesti i ujedno sprječavati razvitak kroničnih bolesti. No, treba napomenuti da dijeta ne zamjenjuje terapiju i lijekove već potpomaže iste.

Pravila na putu koji vode do zone su:

1. Utvrditi koliko tijelu treba bjelančevina. Ne konzumirati više bjelančevina nego što je tijelu potrebno, no ne uzimati ni manje od tih potreba.
 2. Treba paziti da obrok sadrži omjer 1: 1 između blokova bjelančevina i ugljikohidrata.
 3. Potrebe za bjelančevinama ravnomjerno rasporediti kroz cijeli dan, na tri mala obroka koja pogoduju zoni i dva međuobroka koja također pogoduju zoni.
 4. Ne bi trebalo proći više od pet sati bez konzumiranja manjeg ili većeg obroka koji pogoduje zoni. Najbolje je jesti kad niste gladni.
 5. Izvori iz kojih se biraju bjelančevine trebali bi sadržavati malo masnoća.
 6. Izvori iz kojih se biraju ugljikohidrati trebali bi biti iz reda povoljnih ugljikohidrata kao što je povrće bogato vlaknima i voće.
 7. Masti uzimajte iz reda onih koje sadrže jednostruko nezasićene masne kiseline.
 8. Nastojati ne jesti više od 500 kalorija po obroku i 100 kalorija po međuobroku. Ako su iznimno velike potrebe za bjelančevinama (primjerice kod ljudi koji se bave nekom teškom fizičkom aktivnošću), treba jesti više od tri glavna obroka dnevno.
- Kad se hrana razgradi na osnovne sastavnice (glukoza, aminokiseline i masne kiseline) te uputi u krvotok, ona na tijelo i na zdravlje utječe snažnije nego mnogi lijekovi.
- Svaki put kad se jede, uzima se vrlo jak lijek, koji u slijedećih četiri do šest sati na tijelo može utjecati pozitivno, negativno ili neutralno.
- Svaki lijek ima terapijsku zonu. Višak lijeka u krvi može izazvati toksičnu reakciju, manjak može učiniti lijek nedjelotvornim. Stoga lijek nije jedino što liječi bolest i vraća zdravlje; riječ je i o stalnosti i umjerenosti količine – drugim riječima, o zadržavanju u terapijskoj zoni.
- Isto vrijedi i za hranu. Ključ je u održavanju dosljedno zdrave ravnoteže eikosanoida (eikosanoidi su tjelesni superhormoni. To su hormoni koji nadziru druge hormone. Zagonetni i kratkotrajna djelovanja eikosanoidi se proizvode u svakoj živoj stanici u ljudskom tijelu. Oni su molekularno ljepilo koje održava cjelovitost ljudskog tijela.) tijekom što je moguće dužeg razdoblja. Svaki obrok, bio malen ili velik, trebao bi sadržavati traženu ravnotežu makronutrijenata - bjelančevina, ugljikohidrata i masnoća u odnosu 1:1:1 – koja stvara odgovarajuću i povoljnu hormonalnu reakciju, naročito u smislu proizvodnje korisnih eikosanoida.
- Praktički svako bolesno stanje – bilo da je riječ o bolestima srca, raku ili oboljenjima autoimunološkog sustava, poput artritisa i multiple skleroze – moguće je promatrati kroz pojavu u kojoj tijelo na molekularnoj razini jednostavno stvara više štetnih, a manje korisnih eikosanoida. Kod nekih ljudi takav odnos može značiti bolest srca, kod drugih rak, artritis ili prekomjernu težinu.
- Optimalno zdravlje – metaboličko stanje u kojem tijelo i um najučinkovitije funkcioniraju - zahtijeva ravnotežu korisnih i štetnih eikosanoida. Za preživljavanje je potrebno i ponešto štetnih eikosanoida, jednako kao što je potrebno nešto i štetnog kolesterola.

Molekularna definicija zone optimalnog zdravlja je dinamička ravnoteža u kojem je ravnoteža korisnih i štetnih eikosanoida povoljna.

Korisni eikosanoidi sprječavaju nakupljanje trombocita, potiču vazodilataciju, potiskuju razmnožavanje stanica, stimuliraju imunološke reakcije, sprječavaju upale, smanjuju prijenos boli.

Štetni eikosanoidi potiču nakupljanje trombocita, potiču vazokonstrikciju, potiču razmnožavanje stanica, potiskuju imunološke reakcije, pojačavaju upale, pojačavaju prijenos boli.

BJELANČEVINE

Prvi korak u određivanju programa prehrane koju pogoduje zoni jest izračunati dnevnu potrebu za bjelančevinama. Količina bjelančevina koja je potrebna genetski je određena i individualna je. Ona ovisi o težini, postotku masnoća u tijelu i tjelesnoj aktivnosti.

UGLJIKOHIDRATI

Na svaki blok bjelančevina u jednom obroku se pojede i isti broj blokova ugljikohidrata. U jednom bloku ugljikohidrata je 9 grama. To znači da sa svakim obrokom bjelančevina nešto malo više konzumiramo ugljikohidrata. Pri ovome je važno paziti na vrstu ugljikohidrata koju jedete.

Povoljni ugljikohidrati imaju nizak glikemijski indeks – što znači da polako ulaze u krvotok, polako podižu razinu šećera u krvi i potiču umjerenu inzulinsku reakciju. To znači da zadržava povoljnu ravnotežu eikosanoida i da vas zadržava u zoni (optimalnog zdravlja).

Nepovoljni ugljikohidrati imaju visok glikemijski indeks – brzo ulaze u krvotok, brzo podižu razinu šećera i izazivaju pretjeranu inzulinsku reakciju. To je biokemijski uzrok žudnje za ugljikohidratima. Povišena inzulinska reakcija poremeti ravnotežu eikosanoida u smjeru negativnog i tada se izlazi zone. Nepovoljni ugljikohidrati su kruh, tjestenina, žitarice, kukuruz, krumpir, voće i povrće s visokim glikemijskim faktorom poput papaje, banane, kukuruza i mrkve – kao i voćni sokovi.

MASNOĆE

Kako biste zaokružili obrok koji pogoduje zoni, treba mu pridodati ulja. Važan razlog jeste i taj što masnoće u želutcu oslobađaju hormon koji se zove kolecistokinin (CCK). Taj hormon govori mozgu da ste siti i da trebate prestati jesti. One su ključne i za stvaranje eikosanoida i za postizanje općenito dobrog zdravlja. Treba paziti na vrstu masnoća koju jedete jer postoje korisne i štetne masnoće. Svakom bloku bjelančevina, dodajte blok ugljikohidrata i blok masnoća.

Da bi pojednostavnili korištenje ovih principa namirnica su podjeljene na blokove. Izračuna se broj potrebnih blokova bjelančevina. Potrebnom blokovima bjelančevina pridruži se isti broj blokova ugljikohidrata i isti broj blokova masti, koje se raporede ravnomjerno kroz dan.

U knjizi postoji tablica u kojoj su težine namirnica koje sadrže po 1 blok pojedinih makronutrijenata:

KORISNI SAVJETI KOJI SE ODOSE NA ZONU

1. Ukoliko se ne stvori obrok s preciznim odnosom blokova bjelančevina i ugljikohidrata, ne treba paničariti. Ponešto viši ili niži udio jedne komponente ipak će dovesti u blizinu zone. Jedino se neće biti odmah u središtu zone, u kojem je ravnoteža eikosanoida idealna. Želite li doći do središta zone treba što točnije oblikovati obroke.

2. Cilj je provesti u zoni što više vremena, stoga treba planirati svakodnevnu prehrambenu strategiju prema vremenu buđenja, kako bi odredili kada ćete tijekom dana dodavati 'prehrambeno gorivo'. Drugim riječima, prema hrani se treba odnositi kao prema propisanom lijeku.

3. Uz svaki manji ili veći, obrok redovito se pije najmanje 2,4 decilitra vode ili napitka, bez šećera ili kofeina. Pijete li puno kave, malo po malo smanjujte konzumaciju kofeina sve do nule, kad god je to moguće. Produkti razgradnje kofeina najčešće će povisiti razinu inzulina i tako vas izvesti iz zone.

4. Osjetite li da ste dva do tri sata nakon obroka gladni ili žudite za šećerom i slatkišima, vjerojatno ste u prethodnom obroku konuzimirali previše ugljikohidrata. Kad god imate problema s gladi ili žudnjom za ugljikohidratima, uzrok potražite u posljednjem obroku.

5. Koliko se god dosljedno držali ovog programa pogreške su neizbježne. To osobito vrijedi za zabave, putovanja i proslave. Zapamtite, ako izvan zone provedete samo kratko razdoblje, do ponovnog ulaska odvaja vas tek jedan obrok – slijedeći. To je slično padu s bicikla – jednostavno se vratite u sjedalo i nastavite s vožnjom.

6. Nakon nekoliko tjedana vaganja i odmjeravanja obroka, moći ćete od oka s velikom točnošću pripremati svoje obroke u zoni.

Jedan jedini obrok koji pogoduje zoni pružit će vam 4 do 6 sati boravka u zoni. Dan ispunjen obrocima koji pogoduju zoni - dan je provedu u zoni, a životni vijek ispunjen obrocima koji pogoduju zoni znači život proveden u zoni, tj. u optimalnom zdravlju.

Počela sam malo po malo usvajati zdraviji način prehrane i dobro sam se osjećala. Kako su početkom prosinca stigli ponovno Englezi s 20 tona humanitarne pomoći, nisam više imala mnogo vremena razmišljati o svojim zdravstvenim tegobama. Trebalo nam je dobrih tjedan dana da podijelimo pomoć koja je stigla. Bilo mi je vrlo teško cijeli provoditi biti po zbje govima s Englezima, a noću peći kolače i pripremati sve ostalo za predstojeće vjenčanje mog sina. No, kako je podijeljena pomoć usrećila mnogo ljudi, to mi je davalo snage da ustrajem. U subotu 9. prosinca vjenčali su se Velimir i Alexandra u Starogradskoj vjećnici u prisustvu mnogobrojnih uzvanika. Ja sam skoro zakasnila na vjenčanje, jer, kad smo u zadnji čas sjeli u kombi nisam mogla naći ključeve od auta. Jedva sam se sjetila da sam ih popodne dala svom bratu kad je išao po cvijeće. No, on je već bio otišao s mladencima i ostalima u Starogradsku vjećnicu pa nam nije ništa drugo preostalo nego da na vjenčanje idemo u Bobovom prljavom kamionu. Dok smo se vozili prema Gornjem gradu razmišljala sam kako mi ništa u životu baš nije išlo glatko, i kako nam Bog što nas više voli daje više testova, ali nam i pomaže da ih savladamo. U zadnji čas, pred sam početak ceremonije utrčala sam u dvoranu, koja je bila krcata ljudima, i zbunjeno se ispričala što kasnim. Za vrijeme ceremonije vjenčanja prisjećala sam se svog vjenčanja pred mnogo, mnogo godina u istoj toj zgradi i tiho molila da njihov brak bude sretniji i harmoničniji od moga.

Točno tjedan dana nakon vjenčanja, u subotu popodne, sasvim iznenada umro je moj stric, koji je 40 godina stanovao s nama u dvojnog objektu. Na Velimirovu vjenčanju bio je jako dobro raspoložen, a i taj dan, kad ga je zadesila iznenada smrt bio je kod nas i šalio se. Kako je inače bio zdrav i puno radio (u to vrijeme baš razni božićni plastični nakit za borove koji se vani postavljaju) moja teta je bila neutješna. Dok sam samo u tišini sjedila kraj nje i molila se da joj Bog da snage da to izdrži, a ona tiho plakala, jako sam osjećala stričevu prisutnost. Ona je još danima govorila kako ga čuje da noću hoda. Ispričala sam joj kako sam ja, nakon smrti svog oca, 40 dana palila svjećicu i svako večer za njega molila ili čitala neke tekstove koji su mrtve upućivali na svjetlost, smiraj i Boga. Teta se teško oporavljala, strašno je smršavila i jedino dnevne obaveze, pogotovo briga za unuka, pomagale su joj da se polako počne miriti s novonastalom situacijom.

Misliš li da bih te srazio s bolom kad za to ne bi bilo razloga? Otvori srce bolu, kao što ga otvaraš užitku, jer to je moja volja, a ona je za tvoje dobro. Nazovi joj dobrodošlicu kao izazovu. Ne okreći se od nje. Ne slušaj svoj

um, jer um je druga riječ za "potrebu". Um začinje potrebu; um se manifestira kao ovaj svijet, zato jer ga treba. Sve je to moj plan; da vas udarcima neispunjene potrebe nagnam da slušate moj glas, koji kad jednom čujete rastvara um i ego s njime. Babin citat iz knjige Svetac i psihijatar

Dvadesetčetvrto poglavlje **POSTALA SAM BAKA**

Na sam Božić kasno popodne počeli su kod Alexandre trudovi, a 12 minuta nakon ponoći rodila se mala Nadja. Velimir je bio cijelo vrijeme na porodu i tako najbolje shvatio da je postao otac. Bila sam vrlo uzbuđena i presretna kad mi je javio telefonom da sam postala baka djevojčici dugoj čak 52cm i teškoj 3800grama. I moja majka, koja je postala po prvi puta prabaka, zahvaljivala je Bogu da je sve dobro prošlo.

Istog dana kad se rodila Nadja, stigao je moj kum koji radi kao liječnik u Švicarskoj i koji je porodio Velimira pred 23 godine. Kad je vidio moj nalaz dogovorio mi je za 29. prosinca u bolnici kiretažu kako bi se dobio histološki nalaz. Na kraju smo istog dana izašle iz bolnice i Alexandra i ja. Moja radost, kad sam prvi puta uzela u ruke svoju unuku bila je neopisiva.

Novu smo godinu proslavili mirno, no vrlo svečano, jer je trebalo nazdraviti novom članu naše obitelji, maloju Nadju. Kad je oko pola noći vani počela pucnjava nije se znalo tko je se više boji, Nadja ili naši psi Sedam i Gia. Dok je Velimir držao svoju kćer u naručaju smirujući je, ja sam umirivala prestrašene pse. Sedam se zavukao u najtamniju rupu u smočnici gdje se pucnjava najmanje čula i nije mu bilo ni do hrane ni do vode dok se sve nije smirilo. Gia je bila nešto hrabrija no kod svakog pucnja, kojih je bilo u obilju, stisla bi se uz mene i vidno zadržala. Neposredno nakon ponoći legla sam jer mi se jednostavno više ne sviđaju razni zabavni programi koji su najčešće toliko banalni, zaglupljujući i dosadni da je to čisto gubljenje vremena i energije. U noćnoj tišini sam se zapitala što li nam sve nosi ova godina, što li nam sve nosi novi milenij? Sjetila sam se Svamijevih riječi da ne valja razmišljati o budućnosti, jer je ona neizvjesna, već treba što bolje iskoristiti sadašnji trenutak.

Početak 2001. učinila sam neke usporedbe s događanjima početkom 2000. i čini mi se da je još mnogo gore i teže nego godinu dana ranije. Pročitala sam da je 2000. obilježio rekordan broj prirodnih katastrofa u svijetu, a globalno zatopljanje i povećanje broja stanovnika moglo bi slijedeće godine učiniti još gorima.

Nakon paklenih ljetnih vrućina, koje su izazvale strahovite šumske požare ne samo u Africi već i u Evropi i Americi, na opće zaprepaštenje državu Wyoming u Sjedinjenim Državama zahvatila je snježna mećava koja još nikada nije zabilježena na tom području.

Stanovnici Sibira su bili prisiljeni smjestiti životinje u stanove da se ne smrznu na -50 stupnjeva C. Od posljedica najoštrije zime u posljednjih 50 godina u unutrašnjosti Mongolije je umrlo više desetaka ljudi i više stotina tisuća stoke. Pošteđena nije ostala ni Kina s najnižim temperaturam od -45 stupnjeva C

U Portugalu su u isto vrijeme harale takve oluje s orkanskim vjetrom da je tisuće ljudi ostalo bez krova nad glavom. Takva su se događanja redala cijelu godinu sa sve većim intenzitetom, možda kako bi konačno uvidjeli da nas Baba godinama opominje da se trebamo mijenjati, jer bez toga se ništa neće popraviti na bolje.

Početak Nove 2001. obilježile su velike poplave u južnoj Engleskoj, Italiji i Grčkoj u kojima je na tisuće ljudi ostalo bez krova nad glavom, a mnogi su izgubili i život. Tisuće ljudi trebalo je evakuirati iz istočne Jakarte u Indoneziji nakon što su iznimno jake monsunske kiše poplavile to područje. Ulicama su doslovno tekle rijeke, što je zapanjilo čak stanovnike navikle na jake monsunske kiše. Takve nepogode ne pamte ni najstariji stanovnici.

Kod nas u Hrvatskoj zabilježen je, međutim, najtopliji prosinac u posljednjem stoljeću dok je na Sjeveru došlo do prave uzbune zbog alarmantnog poremećaja klime, jer se na Arktiku zbog stalnog zatopljanja led sve brže topi. Stoga se u predjelu koji razdvaja Aljasku od Sibira gdje bi trebao biti tvrdi led sve topi i stvara samo bljuzga, a more već plavi eskimska sela. Stručnjaci upozoravaju da to nije problem samo na Sjeveru već da su te promjene klime sveobuhvatnije i zbog njih će se podići razina mora, koja prijeti slijedećih godina i brojnim hrvatskim gradovima poput Vele Luke, Osora, Malog Lošinja, Splita s Dioklecijanovom palačom itd. Ne prođe dan da ne čujemo o nekoj poplavi ili elementarnoj nepogodi, što do sada nije bio slučaj u toj mjeri.

S druge strane potrebe čovječanstva za vodom dnevno se povećavaju, iako se njezina ukupna količina nije mijenjala milijunima godina. Dok se u Africi ljudi bore za svaku kap pitke vode, bogati Zapad nemilosrdno je proljeva. Najveći potrošači vode na svijetu su svakako stanovnici SAD. Prosječan Amerikanac potroši 220 kubičnih metara vode godišnje, od čega se više od polovice upotrijebi za ispiranje zahoda. Usto je u američkoj vodi za piće pronađeno čak 700 različitih sintetičkih kemijskih spojeva, od kojih je čak 129 označeno kao vrlo otrovno!! S povećanjem potrebe za čistom vodom i istodobnim smanjenjem njezinih zaliha, pred čovjekom stoji izazov pronalazanja novih izvora svježije vode. Stručnjaci upozoravaju da bi se svijet uskoro mogao suočiti s velikim ratovima za vodu jer neke zemlje pokušavaju preuzeti nadzor nad dragocjenim nalazištima. Upravo će Srednji istok, smatra se, biti jedno od najvećih poprišta borbi za vodu.

U siječnju 2001. jaki potres pogodio je Salvador u kome je poginulo preko 1000 ljudi, a katastrofalni potres u zapadnoj Indiji, u državi Gujarat, u kojem je poginulo više desetaka tisuća ljudi, sve nas je šokirao. Mnogi ljudi, koji ne poznaju zakone karme, pitali su me: “Zašto njima Baba ne pomogne. Zašto dozvoljava toliku patnju.” Kako uvjeriti te ljude da je Bog nijemi promatrač onog što smo sami odabrali svojim prošlim radnjama. I Isus je govorio: **Što sijete to ćete i žeti!** Na nama je samo da pomognemo onima koji pate, koliko god možemo, jer na taj način razvijamo najvažniju ljudsku osobinu a to je suosjećanje. Bog pomaže toliko koliko je to određena osoba zaslužila i koliko to je dobro za njen daljnji duhovni napredak, bilo u ovom ili nekom drugom životu. Koliko puta je Svami u svojim govorima govorio kako je najbolji put da se zasluži Božja milost - nesebično služenje. Nedavno je čak naglasio da se nitko ne može zvati Njegovim poklonikom tko ima u susjedstvu potrebitu osobu, bilo gladnu i bolesnu, a da joj nije pomogao. Toliko puta je naglasio da sve što nam se događa ovisi isključivo o nama i da bi On bio sretan da može ukloniti svu ljudsku patnju, kad bi čovjek zaista živio kao čovjek.

Veliko otkriće 2000. bilo je dešifriranje ljudskog genoma čija je karta u međuvremenu objavljena zajedno s rezultatima desetgodišnjeg istraživanja u američkom časopisu *Science* i britanskom časopisu *Nature*. Koji je to ponovno izazov za čovječanstvo da ne zloupotrijebi takvo otkriće kao što je zloupotrijebljena atomska energija. Pitam se da li su čovječanstvu stvarno potrebna sva ta genetska istraživanja i genetski inženjering te uistinu veliko znanstveno otkriće čovjekova genetskog koda, što bi se tako lako moglo zloupotrijebiti kao i atomska energija. Tako sam pročitala sa određenom zebnjom da je britanska vlada, nakon što su stručnjaci zaključili da su potencijalne prednosti mnogo veće od nekih moralnih pitanja, mogla dati zeleno svjetlo kloniranju ljudskih embrija radi medicinskih istraživanja.

Otkrića u genetskoj terapiji otkrivaju da je tu mnogo trgovine, a malo etičnosti. Sve je u privatnim rukama i bez pravog nadzora odgovornih. Rade se najrazličitiji pokusi i provode mutageneske terapije koje su vrlo rizične, jer mijenjaju genom, a k tome u bolesnika unosipromijenjene sekvence DNA; a kad se one unesu u stanice izmiču svakom nadzoru jer se prenose na buduće naraštaje s nesagledivim posljedicama. Viralni su vektori kadri mutirati, rekombinirati se i množiti se uzrokujući nepredvidive štete.

CLONAIID institucija koja je osnovana s ciljem kloniranja ljudskih bića, čije je sjedište u SAD-u plijeni sve više pažnje nakon što su njezini istraživači izjavili da je istraživački pothvat priveden kraju te će za manje od godinu dana uspjeti klonirati ljudsko biće, a laboratorij će iz SAD-a preseliti u zemlju gdje je kloniranje dopušteno. Kako bi klonirali čovjeka, znanstvenici će odstraniti nukleus jajne stanice te iz njega izvući genetski materijal, ostavljajući tako samo ljusku. Tada će jezgra stanice uzeta s tijela osobe koju se planira klonirati biti prenesena u tu ljusku. Kako u toj jajnoj stanici nema miješanja genetskog materijala, znanstvenici će upotrijebiti struju kako bijednovrsni genetski materijal u stanici potakli na dijeljenje, što se inače događa tijekom razvoja embrija. Embrij bi tada bio usađen u tijelo “surogat majke” koja bi fetus nosila uobičajenih devet mjeseci.

Dok čitam te retke hvata me jeza, od mogućih posljedica zloupotrebe takvih eksperimenata, od svih zloupotreba prirode i drugim devijacijama kojima je današnji čovjek sklon. Nije mi čudno da su tragedije koje nas snalaze sve teže. Najrazličitiji oblici devijantnog ponašanja od toga da će uskoro homoseksualci moći začeti dijete bez sudjelovanja žene, kao što je to bilo u slučaju ovce Dolly, zamjenom stanične jezgre, (iako je za uspjeh u kloniranju bilo potrebno 277 neuspjelih pokušaja) do toga da su naprimjer australski i američki znanstvenici, našavši rupu u zakonu, prijavili u Evropskom zavodu za patente monstruoze hibridne embrije poput čovjeka-svinje.

Ili da npr. australski znanstvenici, koji su u laboratoriju slučajno stvorili smrtonosnu verziju mišjih malih boginja, upozoravaju kako je to samo jedan korak do stvaranja virusa smrtonosnog za ljudski rod. Zbog mogućnosti razmjerno lakog uzgoja takvih opasnih organizama, stručnjaci koji se bave bioterorizmom boje se smrtonosne globalne epidemije. Kad su australski znanstvenici pokušali stvoriti kontraceptiv nisu uspjeli, jer su im sve životinje uginule.

Dok sve to čitam ne mogu ostati samo promatrač i sve više vremena provodim u molitvi za tako tešku i neizvjesnu situaciju koja vlada u svijetu. Najdrastičniji su primjeri Božje opomene čovječanstvu, po mom mišljenju, osim elementarnih nepogoda: AIDS, “kravlje ludilo”, slinavka, ebola, bruceloza svinja (uzrokuje sterilnost kod ljudi) ili manje vidljivo bujanje hormona već kod djevojčica koji se kroz prehranu unose u organizam. Tako sve više liječnika savjetuje mladima, pogotovo mladim djevojkama, da ne jedu piliće koji su najčešće uzgojeni uz dodatke hormona. Pomalo dolazi vrijeme kad se sve više ljudi zbog bojazni od raznih bolesti koje se prenose kroz meso odlučuje za vegetarijanstvo.

No u prirodi dolazi također do sve devijantnijih ponašanja raznih životinja, što je posljedica čovjekovog narušavanja svakog sklada u prirodi, kako ga je stvorio Bog. Tako sam pročitala da je Norverška pokrenula hajku na vukove, zbog kojih stanovnici noću ne izlaze iz svojih domova. Jednako tako možemo naići na podatak da je u 2000. godini bio rekordan broj napada morskih pasa, a najveći broj ih se dogodio na Floridi. Temperature koje donose visoku koncentraciju vlage zimi, kao i toplija ljeta pogoduju u Engleskoj vraćanju komaraca ubojica, tako da bi se nakon 50 godina mogla ponovno vratiti smrtonosna malarija. Broj takvih primjera sa devijantnim ponašanjem raznih životinja, uključujući ptice, pse, majmune i druge životinje u stalnom je porastu.

Kako jasno Bog čovjeku pokazuje da je nemoćan da kontrolira prirodne zakone i nametne neke nove svoje, no, čovjek se na sve opomene oglašuje. Bog stalno iznova upućuje čovjeka kako treba ispravno djelovati, ali kad se ne poštuje darmički zakon, čovjeku se to obije o glavu na razne načine.

Kuda sve to vodi, o Gospode moj? Kad sam u lipnju 2001. pročitala da je ovca Dolly iznenada uginula za vrijeme dok je bila na ispaši i da se ne zna razlog zbog čega se to dogodilo, shvatila sam da je Bog uzeo stvar u svoje ruke. Kako uvijek iznova trebam učiti ono **Budi volja Tvoja...**

U Svom govoru povodom proslave teluške Nove godine, 25. ožujka 2001. poručuje:

Ime ove Nove godine je Vrusa. Mnogo je ljudi pravilo raznorazna predviđanja događaja u nadolazećoj godini. Dogodit će se što se mora dogoditi. Vi nastavite raditi ono što morate. Za sve to vrijeme, neka vam um bude usredotočen na vaše pravo izвориšte, muladharu. Ako to zanemarite, svi vaši napori bit će uzaludni.

Čovječanstvo se susreće s tolikim patnjama i nevoljama samo zbog toga. Ne bi trebalo govoriti neugodne stvari, no ja vam moram reći nekoliko neugodnih stvari. Iduća će godina donijeti više teškoća od prethodne. Zapravo, mnogo više. Na političkom planu bit će još većih problema. Bit će više potresa. A zbog čega? Zbog čovjekovih loših djela. Dobri i loši događaji širom svijeta rezultat su čovjekovih aktivnosti. Čak se i braća sukobljavaju. A na političkom planu, ljudske su vrijednosti odbačene. To nije pojedinačni slučaj u nekoj zemlji, nego globalna pojava.

Čovjeku je suđeno da iskusi rezultat, reakciju i odjek svojih djela, no nitko ne može predvidjeti kada, gdje i kako. Jedno je sigurno – dobro nikad neće biti podvrgnuto patnji i nikakva mu opasnost ne može nauditi.

Govor održan povodom proslave teluške Nove godine, 25. ožujka 2001.

Ljudi najrazličitije reagiraju na događanja koja ih okružuju, tako da smo svjedoci sve većeg nasilja u školama, na ulicama i općenito u međuljudskim odnosima. Beznade i ateizam u kojem živi veliki broj ljudi odnosi sve više života bilo kroz samoubojstva, ubojstva, drogu, saobraćajne nesreće pod utjecajem alkohola ili droge itd. a ljudska patnja postaje sve veća.

Pitala sam se koliko će te nevolje pomoći čovječanstvu da potraži Boga u svom srcu i pronade jedino pravo utočište. Tako volim pjesmu koju često pjevamo na našim sastancima, i koju pjevušim svojoj unuci dok šćemo parkom, a koja glasi:

Ti si moje utočište

u Tvoje ruke dajem život svoj

Ti čuvaš me Gospode kad obuzme me strah

uzdam se u Tebe,

jedino u Tebe

i znam da imam snage dok sam u naručju Tvom.

Iznenadna smrt fra Slavka Barbarića, svećenika koji je dugi niz godina bio svjedok događanja u Međugorju i bez koga je teško zamisliti sve aktivnosti oko hodočasnika i ovisnika, koje je on obavljao, jako me pogodila. Fra Slavko je znao služiti Bogu i čovjeku tako da sad ubire plodove ovozemaljskih aktivnosti, pričala je vidjelica Vicka nakon ukazanja na kojem joj je Gospa rekla da je on u nebu, i kako će sad još više na nebeskom planu zalagati za čovječanstvo.

U svoju svakodnevnu molitvu uključila sam molitvu za zagovor fra Slavka za sve narkomane kojih je svakim danom sve više u svijetu. Više nikoga ne začuđuju podaci da npr. petina Europljana puši marihuanu, da od droge nisu izuzeti ni sportaši, ni liječnici, ni avijatičari, ni posade na ratnim brodovima. Droga je ušla u sve pore ljudskog života ponizujući čovjeka do te mjere da sve više potpuno izgubljenih duša, “zombija” luta ovom našom planetom Zemljom. Tako bih nešto željela poduzeti, tako bih željela da se više svjetske pažnje posveti toj problematici, no i tu trebam učiti ono: **Budi volja tvoja..**

U svakodnevnom životu sve češće me ljudi provociraju i pitaju zašto Baba dozvoljava da se takav kaos događa svugdje u svijetu. Nakon nasilne smrti u nepaljskoj, kraljevskoj obitelji od kojih su neki bili i kod Babe u posjeti ljudi kao da su izgubili strpljenje. Ne samo da osporavaju Babu kao avatara već ne žele čuti uopće za Boga koji prema njihovom mišljenju nije pravedan kad dozvoljava te užase koji se svakodnevno događaju. Jedan prijatelj mog sina i moje nećakinje koji ponekad dolazi k nama u kuću, upitao me tako jednog dana vrlo direktno da li su stvarno sve Sai Babine materijalizacije lažne, što je on čuo od nekog svog dobrog prijatelja. Vrlo smireno sam ga upitala da li je čuo da u svijetu postoji bilo koji “mađioničar” koji desetinama godina sve ono što mađioničarskim trikom stvori pokloni ljudima. Složio se da ne zna da je ikad itko postojao tko to radi. Dalje sam ga uvjerila da sam lično vidjela mnoge materijalizacije, i to stvari koje su kasnije procjenjene kao vrlo vrijedne. Velimir ima tri sata od Babe, od kojih su dva švicarska, od ljudi koji se razumiju u satove ocjenjena, kao vrlo vrijedna. Ispričala sam mu kako je meni 1989. godine Baba materijalizirao srebrni prsten na kome je bio njegov lik. Tijekom godina vidjela sam mnogobrojne različite srebrne prstenove s Babinim likom koji su se dosta razlikovali. Kad mi je 1994. godine Sai Baba na intervjuu rekao da skinem srebrni prsten koji je bio jako izlizan i

na kome se Babin lik uopće više nije vidio, puhnuvši u njega tri puta pred svima nama pretvorio ga je u novi srebrni prsten, a isti onakav kakav mi je dao 1989. Tad je još tri puta puhnuo u taj novi srebrni prsten i na taj ga način pretvorio u dijamantni pred očima nas dvadesetak prisutnih.

Upitala sam ga što misli, kako je Baba mogao “mađioničarskim trikom” stvoriti najprije taj novi prsten, zatim kako je znao točno kakav je bio prsten dok je bio nov, budući je prsten bio toliko izlizan da se to nije moglo ni naslutiti. Samo je šutio na moje riječi i mislim da se njegovo mišljenje o Babi nije ni malo promijenilo. Sve više uviđam da je sasvim nekorisno pokušati nekome nešto objašnjavati. Svaki čovjek slijedi svoj karmički put i jedino što je vrijedno je potaknuti ljude na dobra djela jer, kao što sam već mnogo puta rekla, svojim dobrim djelima može se zaslužiti Božja milost.

U nedjelju 28. siječnja 2001. biblijska poruka (Jr 1, 4-5. 17-19) koju sam čula u crkvi bila mi je vrlo bliska i interesantna. Iako sam tu poruku već više puta tijekom života čula, tek sam sada u potpunosti shvatila svu njenu širinu. U njoj Bog upozorava proroka Jeremiju, koji je živio u doba tjeskobne nesigurnosti glede budućnosti i samog opstanaka vjerske i nacionalne zajednice, da je budućnost osigurana za one koji ostanu s Njime povezani. Bog na svakog od nas misli od iskona u svojoj vječnosti. Naša sudbina ne počinje rođenjem niti smrću završava. Ali svakako o nama ovisi. Sve je predviđeno, ali u svemu mi slobodno sudjelujemo. Božji smo suradnici, ne samo u ostvarenju nego i u oblikovanju Njegova nauma. Kao da naše slobodne odluke, koje su mu unaprijed poznate, On ugrađuje u Svoje odluke. Tu je činjenicu jedva moguće pojmiti i izraziti, ali prorok, eto, za nju svjedoči. I Pavao će kasnije reći da Bog posvećuje i suobličuje s Kristom one koje je za to unaprijed predodredio, a predodređuje one za koje unaprijed vidi da će se slobodno za to odlučiti. Zato ni vjernik ni vjernički narod ne može propasti dokle god Boga ne napusti. Napustiti pak Boga znači ispasti iz Njegova nauma u kaos vječnoga besmisla.

Pavao nam dalje tumači što zapravo znači biti s Gospodom. To jednostavno znači živjeti u ljubavi tako da je ona naš osnovni stav. Ne kao želja, ni kao osjećaj, nego kao odluka. Ljubav se ničim ne može zamijeniti. Najmanje znanjem ili nekim tajnim vještinama.

Dugo sam razmišljala o ovom biblijskom tekstu i pitala se zašto mi već prije nije govorio ono što mi govori danas. Trebala sam kroz Babino učenje najprije učiti o karmi, kojom je sve unaprijed predviđeno našim prošlim radnjama, ali mi slobodno odlučujemo na koji ćemo način tu karmu “obaviti”.

Dvadesetpeto poglavlje

INDIJA - MAHAŠIVARATRI 2001.

Kako je moj histološki nalaz ostavio liječnike u dilemi što se treba poduzeti, odlučila sam se pitati Babu što bi bilo najbolje. Pravi odgovor nisam dobivala, usto me zbunjivao jedan san od pred dvije godine u kome mi je Baba rekao da ću morati na operaciju. Znam da sam bila u snu zatečena tim Babinim riječima, no On je ponovio da ću morati na operaciju. Kako je Svami u jednom snu izliječio moje koljeno koje je isto prema riječima mog prijatelja ortopeda trebalo operirati, začudilo me da je Svami ipak govorio o operaciji. Budući mi je u ljeti 2000. na moje pitanje da li je On u svakom mom snu odgovorio da je - ponekad, sad ne znam da li je On bio u tom mom snu ili je to govorio neki strah iz moje potsvijesti. Moji prijatelji iz Austrije su odmah predložili da bi bilo najbolje da odemo za *mahašivaratri* desetak dana k Babi i da vidim hoće li mi nešto reći u vezi s mojim zdrastvenim stanjem. Ideja je bila privlačna, no ja sam odlučila prvo putem pisma pitati Babu što učiniti. Napisala sam čak dva pisma Babi. U jednom koje sam dala, na njihov prijedlog, Laciju i Gogi pitala sam samo trebam li prvo doći k Njemu ili ići na operaciju. Molila sam Babu da uzme pismo, a to ujedno meni znači da trebam doći k Njemu. Drugo pismo sam slala Živku da ga preda Babi (on me je već zvao telefonom kad je našao nešto o mojim zdrastvenim problemima i potaknuo me da pišem Babi), a u tom pismu sam kao i obično pisala Babi o svim događanjima u periodu od mog zadnjeg pisma. Uz pismo sam priložila sliku svoje unuke, zatim slike s predstave za njegov rođendan, kao i sliku s ručka za siromašne i sliku s posjeta Paunovcu. Svami je na prvom daršanu, koji su Goga i Laci imali uzeo moje pismo od Lacija i pismo od Živka. Oni su mi to uzbuđeno odmah javili i dileme više nije bilo: Za *mahašivaratri* idem svom voljenom Učitelju. Hvala Ti Baba, da si mi to i ovaj puta dozvolio i omogućio....

Boravak kod Babe trajao je točno 9 dana. Nikad nisam toliko kratko vremena provela u Indiji, no bilo je sve tako zgusnuto i nabijeno energijom da možda duži boravak ne bih ni podnijela. Gužva koja je vladala u ašramu podsjećala me na gužvu iz 1995. kad sam prisustvovala Sai Babinom 70. rođendanu i kad sam se Svamiju ispričala na kraju da više volim doći k Njemu u neko drugo vrijeme kad nema takvih gužva. Sad sam se ponovno našla u takvoj gužvi i pomalo se pribijavala kako ćemo se svi posložiti u prostor koji je uistinu premali da primi sve koji su željeli prisustvovati tom velikom događaju. U očekivanju same proslave *mahašivaratrija* najviše sam uživala u dugim popodnevnim Babinim daršanima. Nakon što bi obišao cijele Kulwant hall Svami se pretežno bavio studentima i studenticama kojih je samo iz Anantapura bilo oko 800. Studentice sve obučene u jednake sarije, koje im je poklonio Svami, čedne i pune predanosti izgledale su kao da se zbor anđela spustio na zemlju.

Svami im je svakodnevno poklanjao veliku pažnju, jer u zadnje vrijeme ih ne posjećuje u njihovom koledžu u Anantapuru. Puno je razgovarao s njihovom ravnateljicom i ostalim profesorima, a jednog ranog popodneva su Mu tako krasno pjevale u hramu da su nama vani suze tekle od ganuća. Studenti inače već od Svamijevog rođendana uživaju svako popodne u razgovorima s Babom. Na muškoj strani postavljena je Babina stolica i svakog popodneva provede oko sat vremena pričajući sa studentima i njihovim profesorima. Tu sjedi i Anil Kumar koji inače prevodi Babine govore i često na nedjeljnim predavanjima ispriča ponešto iz tih povjerljivih razgovora između Učitelja i njegovih učenika.

Jednom nam je ispričao kako je Baba rekao studentima slijedeće: ***Sve ono što čitate, sve ono napisano u Bhagavatham, je tako slatko i puno nektara da ne možete reći "Ovo mogu izostaviti". Ne možete ni reći: "Ove se redove može preskočiti". Svaka rečenica puna je nektara. Svaku treba pročitati. Znadete li kako su slatke?*** Dok je to govorio zamahnuo je rukom i materijalizirao plod veličine limuna kakav Anil Kumar nikad nije vidio. Kumar je rekao da iako je bio studenat botanike, mora priznati, da o klasifikaciji i morfologiji biljaka nije mnogo znao. Po prvi puta u životu je vidio takav plod. Svami ga je prepolovio i jednu polovicu dao jednom prisutnom poeti a iz druge je učinio dva komada i dao ih dvojici vrlo važnih gostiju, sadšnjem i bivšem rektoru sveučilišta. Rekao im je da odmah pojedu plod. Onaj poeta što je prije čitao svoje stihove je bio tako uzbuđen da nije mogao kontrolirati svoja osjetila. Rekao je: "Bhagavan, pojeo sam mnogo voća tijekom svog života, no, ovakav plod nisam nikad kušao. Okus sveg voća koje sam ikad pojeo osjetio sam samo na jeziku, no, pojevši ovaj plod osjećam slatkoću u cijeloj utrobi. Svami ga je upitao zar je tako sladak bio plod, a on je to potvrdio. Svami je nadodao: ***Bhagavatham ima istu tu slatkoću kao ovaj plod.***

Kumar je želio nešto više saznati o plodu pa je rekao da nije u okolici vidio takav plod. Svami je odmah odgovorio: ***Kakvu si sad glupost rekao. Zašto si rekao u okolici? Nema takvog ploda ni ovdje na cijeloj planeti Zemlji ni bilo gdje drugdje.***

Neposredno nakon *mahašivaratrija* Svami je i uveo novu praksu koja nas je sve silno zabavljala. Velika grupa studenata započne zajednički pjevati nešto iz Veda ili Šastra i to zvuči predivno. No, Svami tad odjednom prekine zajedničko pjevanje i proziva studente koji trebaju pojedinačno nastaviti pjevati. Zbunjeni i puni treme pojedinci često ponešto i pokvare pa ih Svami blago ispravlja i sam pjeva određene stihove. Na kraju ih pozove da ipak svi zajedno završe pjevanje, a na njihovim se licima vidi olakšanje. Tako voljeni Učitelj svakodnevno pomaže duhovnom rastu svojih učenika.

Kako su nam ispričali oni koji su to doživjeli pred Babin rođendan, izgleda da je najdirljivije bilo kad je Svami svakog dana ispraćao svoje studente koji su s punim kamionima pomoći odlazili svakog dana i dijelili je potrebitima. Za obnovu siromašnih sela i ruralnih područja Svami je 30. listopada započeo projekt pod imenom ***Sri Sathya Sai Grama Seva 2000.*** u kojem je tijekom dva tjedna sudjelovalo 2000 studenata i njihovih profesora. U svim selima u okolici podijeljena je ukusno pripremljena hrana i slatkiši ali i nova odjeća za sve potrebite. Sam Svami je 29. listopada podijelio 40 kolica-tačaka, 11 kompleta pribora za brušenje, zatim odjeću i satove za potrebite iz Anantapura.

Što se tiče pitanja Svamiju o svom zdrastvenom stanju dobila sam novu lekciju u školi duhovnosti. Po prvi puta od 1989. tj. mog prvog boravka kod Svamija došla sam pred stopala voljenog Učitelja s određenim očekivanjima, tj. da dobijem odgovor što trebam učiniti, a vjerajam sam svih tih godina baš zbog toga što nisam imala nikakvih očekivanja i dobila toliko milosti. Svami mi je tri puta iskazao svoju pažnju i ljubav (jednom me je samo dugo gledao, kao da mi je želio reći: "Drago mi je da si tu!" Drugi puta mi se nasmiješio (da si to nisam sama sugerirala, potvrdile su Tara i Judita koje su to isto vidjele), a treći puta me je blagoslovio podigavši ruku na blagoslov dok je prolazio pored mene. No, ovaj puta nije samnom progovorio, dapače jednom kad sam sjedila u prvom redu i odlučila Ga samo upitati: "Svami, operacija, da ili ne?", otišao je na drugu stranu i potpuno me zaobišao. U svom *mahašivaratri* govoru mnogo je govorio o atmičkom principu, i tome da trebamo imati pouzdanje u taj princip u sebi, i da su tamo svi odgovori na naša pitanja. Naglasio je da samo čisto srce i ispravna duhovna praksa mogu pomoći da osvjestimo svoj viši ja, svoju *atmu*. Prava duhovna praksa, nije ponavljanje molitava i meditacija, već otklanjanje vela neznanja, da smo mi ovo tijelo.

U zgradi "North 9" u kojoj se 2000. materijalizirao vibhuti na slici Majke Božje iz Međugorja, za *mahašivaratri* 2001. na istom se mjestu događalo jedno drugo čudo. Mladi bračni par iz Sri Lanke, koji je sam Svami vjenčao za Božić protekle godine, došavši na proslavu *mahašivaratri* u Prashanthi Nilayam počeo je na Babinu sliku redovito stavljati vijenac od jasmína. Čudo se počelo događati već prvog dan. Naime, vijenac je na očigled svijuu rastao iz sata u sat. Navečer kad bi ga objesili oko slike dosezao je do predjela Svamijeva srca. Do jutra bi narastao oko 20 cm i dosezao je do ispod Svamijevih ruku. Oko podne dosezao je Svamiju do koljena a oko 5 popodne se već vukao po podu. Mladi par je mijenjao vijenac svaki dan oko 19 sati i svaki puta je na isti način "rastao" sve dok sam ja bila tamo. Jedne večeri je netko pored jasminova vijenca objesio jedan žuti vijenac, no on nije ni malo narastao. Neki su poklonici satima molili i meditirali pred slikom i pratili kako je vijenac postajao sve dulji. Vrativši se kući našla sam na internetu tekst koji je govorio da se isti takvo čudo događalo u jednoj Sathya Sai školi u Kanadi. Svaki puta kad su se sastali na *satsang* i pjevali u slavu Boga vijenac bi

narastao sve do poda. Čudni su putevi Božji kojima privlači našu pažnju i navodi nas na to da se ne oslanjamo samo na um.

Za vrijeme *mahašivaratrija* 2001. kod Babe je boravio ponovno Borna. Činio mi se nekako mnogo zrelijim i ozbiljnijim. Imao je svoj drugi intervjuu kod Babe i upravo je zračio. U razdoblju od siječnja do travnja 2001. Svami je zvao vrlo mnogo hrvatskih grupa, a među njima vrlo mnogo mladih. Pitala sam se predstoje li nam vremena u kojima će baš ti mladi imati ulogu da pomognu u transformaciji.

Inače me *mahašivaratri* i fenomen "porađanja" *linge* jako privlačio. Uporno sam tražila razne materijale i knjige u kojima je o tome nešto napisano. Tako sam saznala da je još kao Shirdi Baba Svami s *lingom* izvodio razna čuda. U knjizi *Istina, dobrotu, ljepota I* pročitala sam kako je Shirdi Baba kad mu je bilo dvanaestak godina jednog dana igrajući se s nekim prijateljima osvojio sve pikule koje su pripadale Suhukarovu djetetu. Baba ga je pozvao da donese još pikula, ako ih ima, i dade ih kao ulog u igri. Dječak je otrčao kući i donio *lingu* koja se nalazila u sobi s oltarom. Baba je i nju osvojio te kad je po svim pravilima bila njegova, cijelu je progutao. To je izazvalo uzbuđenje među djecom pa su obavijestitli Suhukarovu ženu da je *linga* završila u Babinom želucu. Ona je odmah dotrčala i zaprijetila mu šibom. No, Baba je otvorio usta, i gle čuda, u njegovim je ustima ugledala svih deset Višnuovih avatara. Sklopila je ponizno ruke i na cesti pala pred Babina stopala.

U Babinoj biografiji *Love is my form* našla sam podatak da je Svami 2. ožujka 1947. u Puttapparthiju po prvi puta iz tijela porodilo *lingu* koju je nazvao *ātmalinga*, a tome je činu prisustvovalo ne više od tuceta ljudi. Odjednom se uspravio na stolici i počeo piti puno vode a moglo se vidjeti kako mu se pokreću trbušni mišići dok je gutao vodu. Nešto je nabubrilo u Njegovu trbuhu i malo kasnije se iz Njegovih ustiju pojavila *linga*. Kad samo pomislim kako je veliki broj ljudi prisustvovao ovom događaju u veljači 2001., pomalo se javlja nostalgija za onim romantičnim danima kad se oko Babe još nije skupljalo toliko ljudi. No, kako zapravo želim da Svamija posjeti što više ljudi i da ih Svami transformira te nostalgije ubrzo nestaje.

Za *mahašivaratri* 1949., kako piše u toj biografiji, za vrijeme dok su trajali *bhajani* Svami je najprije priredio poklonstveno kupanje kipa Shirdi Babe u mlijeku i vodi, a zatim se neposredno pred porađanje *linge* povukao u svoju sobu tako da je tome činu prisustvovalo samo nekoliko ljudi uključujući dva njegova vršnjaka. Vani je čekalo dosta ljudi iz okolnih sela koji su došli da bi prisustvovali tom svečanom činu. Svami je svima pokazao *lingu* odloživši je na kip Shirdi Babe, a nakon *ārathija* Svojom je rukom svima podijelio mlijeko i *prasadam*. Tražila sam u raznim knjigama podatke o *lingi* i što je Svami govorio u raznim razdobljima svog života za *mahašivaratri*. Vrlo interesantne informacije našla sam u knjizi E. Fanibunde *Vision of the Divine* koji objašnjava da porađanje *linge* (*lingodbava*) zapravo predstavlja simbolično rađanje Boga u vremenu i prostoru. Kroz taj čin Baba daje viziju Boga milijunima ljudi.

Linga koja emanira iz Svamijevih ustiju je najčešće metalna (zlatna), ili od vrlo rijetkog poludragog kamena, ili ponekad od čistog, prozirnog kristala. Unutar *linge* nalaze se razni simboli kao npr. mjesec i zvijezda - simbol islama koji ukazuje na jedinstvo između islama i vječnog neprolaznog zakona ispravnosti (*sanātānadharma*), ili simbol vatre u obliku trokrate osti Šive (*trišula*) koji mijenja boju svakih deset minuta itd. Baba kaže da se bezlični Bog nalazi kao *linga* u duhovnom srcu svakog čovjeka i ispunja ga blaženstvom, snagom i svjetlom. Čovjek treba kultivirati u sebi tu unutarnju viziju Boga da bi mu *linga* podarila sve te blagodati. Um će tad biti ispunjen zrakama ljubavi.

Na pitanje upućeno Babi zašto "porađa" za *mahašivaratri* tu *lingu* On je odgovorio:

Vama je nemoguće razumjeti Boga, procijeniti Njegovu moć ili shvatiti značenje Njegove manifestacije. Da bih vas uvjerio u to da je Bog među vama, potrebno je da iskažem ove Svoje atribute. U protivnom bi ozračje mržnje, lakomosti, zločinstva, nasilja i nepoštovanja nadvladala dobre, ponizne i časne. Linga je simbol bez početka i kraja, simbol vječnosti. Njeno ime označava "ono" u čemu se sjedinjuju sva imena i oblici. Ona je simbol svemogućeg, sveznajućeg i sveprisutnog Boga. Sve počinje iz nje i sve je u njoj obuhvaćeno.

Za blagdan *dipāvālī* 1947. u obnovljenom *Somanātha* hramu Svami je najprije materijalizirao 108 srebrnih listova bilve i 108 zlatnih cvjetova a zatim kuglu blješteće svjetlosti ili *lingu* koja je natopljena blistavom svjetlošću (*jyotirmayalinga*). Svami je izjavio da je to prava *Somešvara linga*. Prema legendi ustoličio ju je Bog-Stvoritelj (*Brahmā*), a štovao Bog Šiva. Baba je materijalizirao i srebrno postolje na koje je položena *linga*. Baba je *lingu* povjerio glavnom svećeniku uz riječi: ***Neka od sada bude na punoj dnevnoj svjetlosti! Neka se pobožne oči dive njenom blještavilu, neka njezin sjaj utisnu u svoja srca. Nema više potrebe držati je skrivenom. Avatar je došao da otkloni sav strah.***

Na dan *mahašivarātri* 1961. Baba je naglasio univerzalni vid Svoje poruke i objavio da je došao zbog cijelog čovječanstva. ***Ne postoji nitko na ovome svijetu tko mi ne pripada. Svi ste moji. Ne morate izgovarati moje ime, niti bilo koje drugo. Ipak svi ste moji.***

23. veljače 1971. za praznik *mahašivaratri* Baba je postavio vrlo zanimljivo pitanje i sam na njega odgovorio: ***Zašto Svami tog dana porađa iz sebe lingu? Kažem vam da je nemoguće razumjeti Božje osobine. Vi ne možete procijeniti Njegove mogućnosti ni značaj Njegovih čuda. Ona su nedostižna i neshvatljiva. Zbog toga***

vam dajem jedan primjer tih božanskih svojstava. Da biste spoznali božanskost koja je među vama linga izranja za vaše dobro i blagoslov.

28.5.1991. za mahašivaratri je rekao:

Sve su zemlje - Amerika, Japan, Rusija, Pakistan, Indija, Engleska, Francuska - u ovoj zlatnoj lingi (pri tome je u zrak digao i pokazao svima zlatnu lingu koju je materijalizirao). Kada kažemo hiranyagharbha to znači da je od čista zlata. Zlato ne podliježe promjeni. Kako god dugo da se nalazi u zemlji, zlato se nikada ne mijenja. Kako god se dugo u ovom fizičkom svijetu nalazi duhovno srce (zlatna linga) ono se neće promijeniti. Ono može u sebe upiti beskrajni svijet. No, ljudi ne mogu božanskost shvatiti na ovaj način.

Današnja će znanstvena istraživanja biti pobijena rezultatima sutrašnjih istraživača. Buduće će se istraživanje smatrati novim i istinitim. Takve promjene stajališta izazivaju zbunjenost u cijeloj znanosti. Ali za duhovnost ne postoji ono što je novo i ono što je staro.

U duhovnosti postoji uvijek samo punina. Kada od punine odbijete puninu, ono što vam ostaje opet je punina. Sva se znanstvena istraživanja temelje na čovjekovoj inteligenciji. Sva duhovna istraživanja temelje se na srcu. Srce i intuicija udruženi su sa svjetlošću. Glava je udružena samo s odgovornošću. Srce je poput negativ. Tek kada imate negativ filma, možete slikati u koje god vrijeme hoćete, koliko god slika hoćete. Stoga je čovjek važniji od stroja. Znanstvenici vjeruju u strojeve, a duhovni tražitelji u mantrе.

U znanosti postoje znanstvenici, a u duhovnosti sveci. Sveci vjeruju u puninu. Znanstvenici vjeruju u polukrugove. Ako uklonite polovicu kruga on postaje polukrug t.j. "C". Ovo "C" označuje znanost a počinje na jednoj točki i završava na drugoj. Između je prostor pun sumnji i nejasnoća. U znanosti je teško uspostaviti bilo kakvu istinu. Današnja istina postaje sutrašnja neistina. Ali u

duhovnosti ono što je jučer bilo istina i danas je istina i bit će istina za tisuću godina. Sve to izvire iz srca. Ali današnji čovjek odustao je od humanosti i unuištava sve oko sebe. Čovjek osjeća ushit kada gleda strojeve. On ih smatra veoma važnim i istinskim vrijednostima. No to nije tako. Čovjek je vrjedniji od svih svjetskih blaga.

Kako su važne ove Svamijeve riječi i koje kao da nam ulijevaju samopouzdanje u ovo vrijeme kad je nezaposlenost toliko porasla u cijelom svijetu, a mehanizacija i razna tehnička dostignuća istisnula radnu snagu do te mjere da je čovjek izgubio svako samopoštovanje i nadu da se još uvijek može dostojanstveno živjeti i prehranjivati svoju obitelj.

Svami je i svoj govor i za mahašivaratri 2000. započeo govoreći o *âtmi* ovako:

Utjelovljenja ljubavi! Onaj koji je prepoznao istinu da isti âtman postoji u svima uvijek je u skladu s Bogom i doživljava božansko blaženstvo, bio on isposnik ili obiteljski čovjek, slijedio on put djelovanja ili ne. Princip âtmana ne može se razumjeti jednostavno čitanjem Veda i svetih tekstova ili slušanjem predavanja. Kao što ogromno stablo izrasta iz sićušnog sjemena, tako i cijeli univerzum ima svoj izvor u principu âtmana.

Utjelovljenja ljubavi! Vi ste doista utjelovljenja blaženstva i sreće! Zar to nije vaše puko neznanje, da tražite blaženstvo i sreću u vanjskom svijetu kad se oni nalaze u vama samima? Prava duhovna transformacija leži u shvaćanju vlastite isatinske prirode.

Naslov Svamijeve večernjeg govora za mahašivaratri 2001. bio je *VIZIJA ÂTMANA* a započeo ga je stihovima na teluškom koje je nježno otpjevao:

*Čovjek može mehanički ponavljati Vede i Ūastre,
može melodiozno pjevati kićenu poeziju,
no ako nema čisto srce, osuđen je na propast.
Saijeva riječ je uistinu istinita.*

Ako nemate čisto srce, nećete moći shvatiti načelo âtmana, bez obzira na svoju naobrazbu. Možete biti jako učeni, no svejedno ne možete vidjeti vlastito tijelo dok spavate dubokim snom. Nasuprot tome, i nepismen čovjek vidjet će sebe i okolinu ako otvori oči. Kao što pepeo prekriva žeravicu, tako je i čovjekov vid zaklonjen prividom i on zato nije u stanju shvatiti svoju pravu prirodu. Čovjek bi trebao shvatiti koliko je blizak njegovo odnos s Bogom. Kad jednom steknete čisto srce i duhovno znanje, i kad shvatite Boga, možete steći ogromnu snagu i moć. Sâdhana, ili duhovna praksa, ne znači upražnjavanje dobrih aktivnosti poput molitve i meditacije. Prava sâdhana sastoji se u tome da uklonite veo privida koji pokriva "unutarnje instrumente" ili antahkarana. Kaže se da je "budala onaj koji vidi stvarnost, a ipak je ne prepoznaje". O čovječe, zar nije glupo da misliš kako nisi vidio Boga, iako Ga vidiš u obliku svijeta.

Danas bi čovjek umom htio spoznati Boga. No da biste vidjeli Boga, morate shvatiti načelo âtmana ili "ja". Âtman je bezobličan. Zato, dok god ste vezani za svoj lik, nećete moći shvatiti što je to âtman. Svatko se predstavlja s "ja", što zapravo nije ništa drugo do âtman. Iako nevidljiv, âtman je prisutan u svima. On je sveprožimajući.

Danas je Šivaratri i veoma povoljan dan. Šiva znači povoljnost. Što je to tako posebno i povoljno u vezi Šivaratrija? Um ima 16 aspekata od kojih se do ove noći stopilo njih 15 i preostao je još samo jedan. Iskoristite ovu svetu noć na pravi način, tako što ćete se prihvatiti sâdhane predano i ustrajno. Kakve se

sâdhane trebate prihvatiti? Očistite svoja srca od loših osobina. Loše se osobine pojavljuju u vama zbog zloupotrebe osjetila. To je temeljni uzrok svih grijeha. Sâdhana ne znači samo moliti i meditirati. Trebate u sebi razviti čiste i božanske osjećaje. Smatrajte svakoga božanskim. Poštujte ih. "Svi su moji i ja pripadam svima." Kad jednom budete čvrsto uvjereni u to, moći ćete u životu uživati u neizmjerljivoj sreći. Neće više biti ni traga brigama.

Svamijeve riječi uvijek iznova djeluju na mene kao melem na ranu. Uvijek iznova uvjerava nas kako je lako živjeti sretno i kako će naše brige nestati kad Ga poslušamo i kad slijedimo Njegov primjer i Njegove poruke. Kako je to zapravo lako, no i beskrajno teško!

Dvadesetšesto poglavlje POVJERENJE U BOGA

Po povratku iz Indije dugo sam istraživala duboko u srcu što trebam poduzeti u odnosu na svoju zdravstvenu situaciju i došla do zaključka da ću do Uskrsa, kad moj liječnik i kum dolazi iz Švicarske, pričekati s donošenjem odluke o operaciji. Nekako mi se stalno iznova nametala misao da bi me, ako je stvarno nešto kritično, Svami možda upozorio da trebam na operaciju. Može biti da to moram i "karmički odraditi" baš kao što sam morala odraditi i stampedo u Indiji, ili je možda Svami na taj način ublažio neku mnogo težu karmu koju sam trebala odraditi. Vidljivo je iz ovog teksta punog "možda" da još nisam sigurna da li dobro prepoznajem svoj unutarnji glas, ili glas svog "višeg ja", svoje *ātme*, o čemu mi je Svami govorio u intervjuu u ljeti 2000. Svami je rekao da trebam kontemplirati o tome što je glas moje potsvijesti a što glas Boga u meni, tako da uspoređujem što je od onog što čujem kao unutarnji glas u skladu s Njegovim učenjem. Na taj ću način taj glas svog "višeg ja" čuti sve jasnije.

Skoro preko noći počeli su me zanimati razni tekstovi o zdravlju i zdravoj prehrani. Pitala sam se je li to odgovor na moje stalno iznova postavljeno pitanje. Počela sam redovito trošiti Alou veru, Jelli Royal i Spirulinu (što sam prije uzimala samo povremeno). Mlijeko i mliječne proizvode sam sve više zamjenjivala sojinim mlijekom i sojinim napitkom od jagoda, a prestala sam jesti najvećim djelom slatkiše i pohano (tikvice, karfiol, šampinjone, bukovače, sojine odreske) što i dan danas rado jedem. Budući znam da to škodi mom zdravlju pokušavam ovladati svojim osjetilima. Nekako sam najduže bila tolerantnija prema ovom osjetilu, tješeći se stalno da to i nije tako velika vezanost ako volimo dobro jesti. Problem je što nikad nisam razmišljala što je to zapravo dobra ishrana. Kad god sam bila iscrpljena bilo fizički ili psihički, organizam mi je tražio samo slatko (energiju za živce, kako sam ja to nazivala) a irelevantno radi li se o domaćim kolačima koje moja majka tako dobro sprema ili o voćnom jogurtu s nekim finim mislijem. Pogotovo u vrijeme noćnog rada na knjizi često sam si "priuštila" nešto slatko kako bih uspjela ostati budna.

Nakon povratka iz Indije počela sam sve ranije odlaziti na spavanje, a sve sam se ranije dizala (u satvičko vrijeme). Primjetila sam da sam u to vrijeme puno svježija i koncentriranija za bilo kakav rad, no trebala je očito doći bolest da me potakne na neki način da počnem mijenjati svoje loše navike.

Nisam još sasvim uspjela u tome, jer još uvijek ponekad ostanem budna mnogo duže nego što je to za mene dobro. No počela sam drugačije razmišljati trudeći se da svoje fizičko tijelo malo više doživljavam kao hram Božji o kome treba brinuti.

Izložba Oskara Kogoja u Zagrebu bila je veliki događaj za sve, pogotovo za nas članove Sai obitelji. Izložba postavljena u prelijepom prostoru Arhitektonskog muzeja u Ulici Ivana Gorana Kovačića bila je po mnogočemu poseban događaj. Dolaskom u taj prelijepi prostor mnogi su posjetitelji bili iznenađeni. Miris štapića omamljivo nas je čim smo se počeli uspinjati stepenicama u prelijepu staru kuću, a u vrtu su svirali muzičari iz Slovenije obučeni u narodne nošnje. Bilo je tu mnogo uzvanika iz političkog i javnog života i ta mješavina duhovnog i svjetovnog uloga je prema mom mišljenju Oskara Kogoja. Izloženi eksponati bili su vrlo interesantni kako po obliku tako i po izradi od posebnih materijala. Mene je naravno, najviše fascinirala zlatna *linga* i prazni zlatni stolac postavljen ispred njenog postolja, kao da očekuje Svamija. Bilo je mnogo uzvanika koje sam mogla pozdraviti sa Sai Ram, što mi je posebno godilo, no i mnogo ljudi iz politike i javnog života, uključujući suprugu predsjednika Mesića.

4. travnja imala sam malo predavanje o svojim iskustvima sa Sai Babom u prostoru novootvorenog vegetarijanskog restorana u Vukotinovićevoj 3. Bila je vrlo lijepa atmosfera. Dok sam pričala, na projektoru se prikazivao video-film *Božić 2000. u Prashanthi Nilayamu* i *My Sweet Lord*, a prisutni su stvarno uživali. Vlasnik me zamolio da mu posudim i kazetu *Mahashivaratri 2001.*, što sam i učinila tako da ju je prikazao 6. travnja mnogim zainteresiranim posjetiteljima. Lijepo je bilo sjediti u harmonično uređenom restoranu u najstrožem centru grada (preko puta muzeja Mimara) i gledati na velikom platnu Svamija kako šeće, uzima pisma, razgovara, dijeli sarije, dotije, invalidska kolica, šivaće mašine i iznad svega obasipava nas silinom ljubavi.

Nekoliko dana kasnije, dok sam šetajući autobusnim kolodvorom čekala Velimira koji se vraćao iz Opatije (gdje je tjedan dana radio na Microsoft kompjutorskom skupu) odjednom mi se pojavila misao koju nikako nisam mogla odagnati iz glave. Zašto me svi tjeraju da idem liječniku i govore mi kako bi se trebala operirati? Misao koju sam osjetila kao unutarnji glas postojala je sve jasnija: "Ne želim na operaciju. Nikako ne želim da me rezuckaju, oštećujući energetske tokove u mom tijelu, da mi daju transfuzije krvi od nekih meni stranih ljudi, ili da mi, nedaj Bože, presađuju nečije organe. Ne želim to, ne želim to ni pod koju cijenu.

Jedan moj dobri Sai prijatelj šaljući mi pozitivnu iscjeljujuću, energiju vidio je u viziji na donjem dijelu mog trbuha neko zatamnjenje, kao prekid protoka energije. Kad me upitao da li sam ikad operirala neki organ u trbušnoj šupljini spremno sam odgovorila da nisam, no, odjednom sam se sjetila carskog reza rađanja Velimira i ispravila se pitajući ga da li se to smatra operacijom. Naravno, da je to operacija pri kojoj se reže ne samo koža s cijelim epitelom već i uterus pa je ta operacija, prema njegovu mišljenju, uzrokovala slabu prohodnost energije na tom mjestu. Kako bi tek izgledali moji energetske tokovi nakon jedne "Wertheim operacije" bolje da i ne razmišljam.

Kad čovjekov um nije zaokupljen životnim usponima i padovima, nego je u stanju zadržati spokojstvo u svim uvjetima, tada može postići i fizičko zdravlje. Mentalni svod mora biti poput neba na kojem ne ostaju tragovi prolazaka ptica, aviona ili oblaka. Bolesti više uzrokuje loša ishrana uma, nego tijela. Liječnici govore o pomanjkanju vitamina. Ja bih to nazvao manjkom vitamina G (God = Bog) i preporučio bih vam ponavljanje Božjeg imena, uz razmišljanje o Božjoj slavi i ljepoti. To je vitamin G. To je lijek. Uredan život i uredne navike su 2/3 liječenja, dok su lijekovi samo 1/3.

Jnana vahini, str.7

Pa što ako sam i ozbiljnije bolesna. Koji je veliki Učitelj ikad išao na operaciju, zračenje, kemoterapiju. Nisam pri tome prepotentna uspoređujući se s nekim velikim Učiteljem, već su mi oni služili samo kao primjer kao i u mnogim drugima odlukame u životu. Ako se neka bolest događa, tad je treba prihvatiti kao dio karme i ne treba pod svaku cijenu pokušati izbjegavati njene posljedice. Pa što ako i trebam uskoro napustiti ovo tijelo. Što ako je moje fizičko tijelo već istrošeno i umorno te izranjavano raznim ožiljcima koji su se godinama utiskivali u mojoj potsvijesti i nije više u stanju raditi ono zbog čega sam ga i zadobila, a to je služenje Bogu u svakom čovjeku. Zašto da pod svaku cijenu pokušam nešto "zakrpati" samo da bih dalje vegetirala. A ako još trebam ostati tu i pomagati

svojim bližnjima, zar nemam najboljeg liječnika na svijetu koji mi je nedavno materijalizirao i *mangalashtra* ogrlicu. Pa zar će me razne operacije, lijekovi, kemoterapije i sl. zaštititi bolje od onog za što je On izričito rekao da mi daje kao zaštitu. Ne znači li to zapravo ne imati povjerenja u Boga.

U knjizi *Sathya Sai slap Božanskog nektara* piše:

SAI: Imajte povjerenja u mene. Ja ću u potpunosti brinuti za vas.

SUDHA: *Zar se to ne podrazumijeva samo po sebi, Baba? Svi Tvoji poklonici imaju vjeru i povjerenje u Tebe.*

SAI: *Ne. Svi moji poklonici imaju vjeru u mene, to je točno. Ali svi nemaju povjerenja u mene. Vjera je jedno, a povjerenje nešto sasvim drugo. Ja ću pozitivno odgovoriti jedino kada oboje postoji zajedno.*

Kada imaš povjerenje u Boga, imaš napunjeni akumulator. A kada si pozitivno napunjen, odgovor od Boga je izravan i pozitivan. Ako od mene želiš pozitivnu reakciju ili odgovor, sama vjera nije dovoljna. Ona mora ići ruku pod ruku s povjerenjem. Jedino tada je tvoja predanost potpuna. A kada imaš potpunu predanost, moj će odgovor biti također potpun.

Razmišljala sam i pitala se ne bježim li od svakodnevnih problema i bolesti te shvatila da to nije slučaj. Sada imam povjerenje u Boga i želim sve pustiti da se odvija po Božjem planu, jer On zna bolje od mene što je za mene najbolje. Koliko god mogu iskoristit ću preostalo vrijeme svog života da služim svojim bližnjima i time zaslužim Božju milost. Trudit ću se da zdravo živim i da jedem zdravu hranu (prestala sam jesti slatko, smanjila sam mliječne proizvode, pogotovo tvrdi sir, trošim još samo sojino mlijeko, pijem Spirulinu, aloa veru, prirodne sokove bez šećera, kupujem ekološki uzgojeno povrće). Redovito idem na jogu, šećem unuku i pse, dovoljno boravim u prirodi na svježem zraku, više spavam i ne provodim noći i noći za kompjutorom i redovito molim, a ostalo prepuštam Bogu. Liječnike ću, osim homeopata, do daljnjega zaobilaziti i ne ću dozvoliti da se moj život pretvori u pretjeranu skrb za ovo moje prolazno vozilo.

Kad sam donijela ovu odluku najednom me zaokupila silna radost. Šetala sam peronom autobusnog kolodvora, a ganuće i neka čudna ljubav širila se čitavim mojim bićem, širila se dalje na svakog prolaznika na autobusnom peronu. Sjetila sam se Iris, pokojne supruge Howard Murpheta, i njena napuštanje tijela o čemu sam pročitala u knjizi *Unutarnji uvidi i spoznaje* i odjednom su sve brige za moje zdravlja nestale. Bože hvala Ti, da si mi i ovaj puta olakšao donošenje odluke.

Pomalo se pitam je li dobro ovako iskreno pisati o tome, jer bi se ovi moji reci nekome mogli činiti kao poticanje na napuštanje borbe za održanje života. No, ja se želim boriti svim prirodnim sredstvima da povratim narušeni

sklad svom tijelu (on je narušen najvećim dijelom zbog raznih psihičkih pritisaka i problema) a to mogu samo ako naučim kontrolirati svoje osjećaje. Stalno mi se ponovno javljala misao koju je Svami izgovorio u Kodaikanalu 1994. ***Budi samo promatrač, jer ako ti djeluješ ja ne mogu djelovati!***

S druge strane je unutarnje ozdravljenje preduvjet tjelesnog ozdravljenja, jer mnogi su tjelesno ozdravili kada su oprostili bilo sebi ili drugima. Na tome još puno moram raditi, jer postoje stvari koje nisam sebi oprostila, a postoje i ljudi, kojima sam oprostila samo umom, ali ne i srcem. Unutarnje ozdravljenje pomaže nam da doživimo i povjerujemo u Božju ljubav, tj. da nas Bog beskrajno ljubi i da želi našu radost, ljubav, mir i život u punini. Također nam pomaže da počnemo ljubiti druge i da budemo sposobni primiti ljubav od svog bližnjeg. Ako i ne ozdravimo tjelesno, Bog nas želi iznutra duhovno ozdraviti i dati nam smisao života kao i obilje mira i ljubavi.

Odlučite se osloniti na Njegovu milost i smjesta ćete se riješiti bolesti. Ne vjerujte u lijekove, nego u Boga. Ne polazite vjeru u lijekove, nego u Boga. Ja sam zapanjen brojem ljudi koji utočište traže u tabletama i vodicama. Potražite utočište u molitvi, sâdhani, meditaciji. To su vitamini koji vam trebaju. Oni će vas obnoviti. Nema te tablete koja bi bila tako djelotvorna kao Râmino ime. Ja ću vam dati vibhâti i to će vas izliječiti. Sad ste zdvojni – kao čovjek koji je morao ostaviti cipele ispred hrama. Stajao je pred svetištem sa skupljenim rukama, no misli su mu bile pune tjeskobe zbog cipela koje je ostavio vani. Bolnica je za one koji vjeruju u lijekove i liječnike. No, što mogu i lijekovi i liječnici bez Božje milosti? Doći će dan kad će bolnice postati suvišne jer će svi biti zdravi i slobodni od svake bolesti, kad prihvate put sâdhane, put ânande, put ka miru i sreći.

Jnana Vahini, str.7

Pred Uskrs su ponovno stigli Englezi s 12 000 kg humanitarne pomoći koju smo podijelili u tjedan dana. Bili su to vrlo naporni dani pogotovo što je bilo vrlo hladno i kišovito vrijeme. Razmišljala sam kako je uskrsno vrijeme vrijeme obnavljanja, kako je to vrijeme ljubavi i da naše djelovanje u tom razdoblju treba biti vrijeme ljubavi i služenja. U trenucima kad mi ne padaju lako gosti u kući, skoro svakog uskrsnog blagdana sjetim se svih onih ozarenih lica potrebitih koja su zasjala srećom kad su ugledali poklone što su im ih donijeli “moji gosti”. Ponekad Bog kuša i našu postojanost tako da nam dade i neki zdrastveni problem, kao što je to bilo ove godine kad sam na Veliku subotu i za sam Uskrs imala takvo ukočenje desne noge popraćeno išijasom da nisam mogla ustati iz kreveta. No, na Uskrsni ponedjeljak, kad smo imali ručak za 70 potrebitih, sve je već bilo donekle u redu. Znala sam da mi je pomogao dragi Bog, jer sam trebala taj dan pomoći drugima. Od ranog jutra vukli smo stolove, stolice, tanjure, hranu i ostalo i “ja” sam sve mogla. Pitanje, jesam li to stvarno mogla ja ili je to bio Bog u meni, potpuno je nepotrebno, jer u normalnim uvjetima ovakav išijas uklještenjem traje mnogo duže. Dok smo na stolove nosili hranu i piće, trčkarala sam zaboravivši sasvim da sam još dan prije bila prikovana za krevet. Bilo je to jedno veliko Babino čudo, a čudo je bilo i okupiti toliko ljudi koji su donijeli hranu, dvorili, prali posuđe, pospremali, a čak se dovoljno ljudi skupilo u zboru i lijepo su pjevali. Budući se u isto vrijeme održavao i seminar Phillis Kristal u Opatiji, mnogi su bili tamo. No, za svaku je pohvalu bila odluka mladih iz grupe “Vibrica” da se ranije vrate i da sudjeluju u programu za Uskrsni ručak. Ozarena lica odraslih i djece smještenih oko dugih stolova, bila su očita hvala svima za trud. Daj nam Bože, još takvih Uskrsnih blagdana i još takvih prilika za nesebično služenje, jer služiti čovjeku znači služiti Bogu.

Ovo ljudsko tijelo, ovaj ljudski život, stekli ste kao nagradu za mnoge živote provedene u sakupljanju zasluga. Stekli ste ovu priliku, ovu

jedinstvenu dobru sreću da možete dobiti Saijev daršan. Zaronivši duboko u vode ovog uzburkanog oceana samsare, junački ste izronili iz njegovih dubina držeći u rukama ovako rijetki biser “Saijevu milost”. Nemojte dopustiti da vam isklizne iz ruku i padne ponovo u dubine. Držite ga čvrsto. Molite se da ga zadržite zauvijek i da vas zauvijek ispunjava radošću koju donosi. Na taj ćete način najbolje iskoristiti ovaj život.

Babin govor u Sanathani Sarathi, kolovoz 2000.

Od 06. do 08. travnja u Zagrebu je u dvorani Cibone održan seminar indijskog katoličkog svećenika oca Jamesa Manjackala pod naslovom: ***Progledaj! Vjera te tvoja spasila.*** U nedjelju zadnjeg dana seminara uhvatila me želja, nakon sv. mise u crkvi na sv Duhu, da odem bar malo u dvoranu Cibone i da osjetim energiju i ozračje tog sastanka. Kad sam ušla moglo se stajati samo izvana na ulaznim vratima, ali kao da je neka nevidljiva sila čistila ljude ispred mene i uskoro sam se našla u prvom redu na gornjem podiju. U dvorani je odzvanjala pjesma čije su riječi bile velikim slovima ispisane na ekranu ***Isuse znaš, Ti znaš, ti mi srce osjećaš*** koja me ispunjala takvom ljubavlju i blaženstvom da sam je kroz suze pjevala isprekidanim glasom s još 8000 ljudi prisutnih u dvorani. Nešto kasnije je započela pričest i dok se veliki broj svećenika i časnih sestara, uz pomoć redara obučenih u žuto, probijao da svakog vjernika spremnog da se pričesti, redale su se prekrasne crkvene pjesme. Nekim pravim čudom ja sam na kraju pričesti dospjela do dna stepenica, na dio iza muzičkog podija gdje su se prodavale kazete. Započela je molitva za ozdravljenje koja se molila u parovima. Kraj mene je stajao otac s dvoje djece i

stavio je ruke na mladeg sina, dok sam ja upitala njegovu dvanaestgodišnju kćerku, koja mi je rekla da se zove Ines, želi li da molim nad njom. Nasmiješila mi se divnim dječjim, nevinim smiješkom i ja sam stavivši joj ruke na glavu započela molitvu kako nas je upućivao otac James. Zbor iz crkve sa sv. Duha zapjevao je pjesmu *Nek se sila duha Tvog spusti na sve nas*, a ja sam zaklopivši oči osjetila kako mi ruke bride i kako sam sretna što tamo stojim i molim nad tom djevojčicom. U trenucima dok smo u tišini trebali osjetiti djelovanje Duha svetog članovi grupe Fides prebirali su na gitari tako milozvučne tonove s njihove nove kazete *Novi vijek* da sam imala osjećaj da napuštam fizičko tijelo i da se stapam ne samo s djevojčicom na čijoj sam glavi držala položene ruke, već sa svakim vjernikom u toj ogromnoj dvorani. Vrijeme je stalo i ne znam koliko je sve to trajalo, jer sam potonula u najdublje slojeve svoje duše. Tihi glas djevojčice koja me pitala može li sad ona moliti nadamnom prenuo me i ja sam kleknula pred nju da bi ona mogla položiti ruke na moju glavu i moliti. Nesigurno i nježno stavila je ruke na moju glavu, a ja sam je ohrabrila smiješkom i zatvorila oči. Dok je ona molila nadamnom tonula sam dublje i dublje ponavljajući Božje ime. Osjećala sam u svakom atomu svog tijela prožetost Duhom svetim na način koji nikad prije nisam iskusila. Kad je molitva završila, ustala sam, zagrlila djevojčicu i izašla iz dvorane jer mi se činilo da će mi srce iskočiti iz grudi. Polako sam se približavala parkiranoj kombiju razmišljajući o svojim osjećajima. Shvatila sam da se zapravo osjećam isto onako kao kad izađem s intervjuja kod Svamija.

Neposredno nakon odlaska Engleza počele su pripreme za krstítke male Nadje. Moji prijatelji iz Austrije, Mimi i Ferdinand, sami su se ponudili da budu kumovi našoj Nadji, što smo s oduševljenjem prihvatili. Tako je naše dugogodišnje prijateljstvo okrunjeno; oni su postali dio naše obitelji. Na krštenju u Crkvi sv. Marka Nadja je izgledala kao mali anđeo u svojoj bijeloj haljinici, a Filip je pomno promatrao svećenika što to sve radi njegovoj sestrici. Nadja je bila mirna, smiješila se gledajući znatiželjno svoje okruženje pa čak nije ni zaplakala kad joj je svećenik polio glavicu vodom. I kasnije na ručku kome je prisustvovalo oko 30 pripadnika naše obitelji, Nadja je bila izvor radosti svih prisutnih. Vrlo je mirno i veselo podnijela to da ju je svaki čas netko drugi digao na ruke i pričao joj nešto. Ručak je prolazio u veselom čavrljanju a kad su stigli kolači svi su za stolom ostali zadivljeni obiljem torti i drugih kolača. Ispričala sam prisutnima da su prekrasnu bijelu "Schwarzwald" tortu napravile prognanice iz Vukovara, smještene na Kenedijevom trgu, čiji zbjeg mi već godinama posjećujemo. Bila sam do suza dirnuta njihovom pažnjom kao i pažnjom Božice, mamine sestrične, inače prognanice iz Vukovara, koja je donijela tortu od oraha. Naša Ankica iz Preradovićeve razniježila me prekrasnom i finom "tiramisu" tortom, u kojoj su svi uživali.

Nakon krstítke obuzeo me neki unutarnji mir, kao da sam tim činom malu Nadju predala u ruke Božje i od tad kao da manje brinem o njenom odrastanju.

Anđelka koja mi je zdušno pomagala oko krstítke i nakon njih, donijela je jednog dana knjigu Radhe Shyam: *Ja sam sklad*, knjigu o Babajiju. Nisam je u cijelosti pročitala zbog pomanjkanja vremena no, neke od misli jako su me se dojmile, *jer i Babaji je isto kao i Baba poučavao protiv zapadnjačkog gesla da se samo jednom živi.*

Poučavao je sa stajališta da je ljudska duša, kao i njezin izvor i cilj, vječna, te da se bit i iskustvo duše (milijuni života u različitim oblicima) kontinuirano nastavlja iz jednog života u drugi. Svaki je život u ljudskom obliku i izazov da se čovjek izgrađuje u smislu usavršavanja duše koja se uvijek iznova, reinkanira sve dok ne postigne savršenstvo. Cilj je duše da se vrati u stanje odakle je došla, u stanje jedinstva s božanskim savršenstvom od kojeg je odlutala zarobljena svojim osjetilima doživljavajući sebe kao pojedinačno tijelo a ne kao očitovanje Vrhunske Duše. Svaki život može dušu i njeno privremeno ljudsko tijelo približiti cilju ponovnog sjedinjenja, ili pak duša može odbaciti ovakovu životnu priliku zbog nemara, neznanja ili svojevoljivosti.

Babaji se služio čudotvornim moćima, ali je, kao i drugi učitelji, isticao da njih može steći svatko tko vježba usredotočavanje uma i slijedi put prema jedinstvu s Bogom. Moći dolaze od razmišljanja, rada i življenja u skladu sa stvaralačkom energijom svemira.

Za Eashvaramin dan 6. svibnja proslavili smo desetgodišnjicu našeg Sai centra Tuškanac. Kad se govori o proslavama desetgodišnjica obično nas to asocira na desetgodišnjice mature a kako će meni, slijedeće godine, biti proslava četrdestgodišnjice mature, odlučila sam na početku napraviti malu usporedbu o tome kako sam proslavila zadnju tridesetgodišnjicu mature, a kako desetgodišnjicu našeg Sai centra.

Iako je od proslave mature prošlo gotovo 9 godina, još mi je živo u sjećanju naš sastanak u "Lovačkom rogu" koji je za mene bio pravo mučenje. Kad su me obavjestili o proslavi pokušala sam predložiti da se sastanemo negdje u prirodi, no, sve je već bilo fiksno dogovoreno i svima je najviše odgovaralo da se nađemo u strogom centru grada. Kad sam se pojavila na večeri i kad sam izjavila da neću jesti divljač već veliki tanjur mješene salate jer sam vegetarijanac, izazvalo je to buru negodovanja među mojim nekad školskim drugovima. Morali su se doduše složiti da dobro izgledam za svoje godine i da možda ipak ima nešto u tom mom vegetarijanstvu, no nikako nisu mogli prihvatiti da ne pijem nikakvi alkohol. Pa kako ću se tad uopće raspoložiti pitali su me, podsjećajući me na dane kad smo na našem naturalnom putovanju u Dubrovniku pili Eierkonjak i Vermuth i kako nam je bilo "super". Iako sam im pokušala objasniti da se mogu izvrsno raspoložiti bez alkohola, gledali su me s nevjericom. Večer je tekla u obilnom konzumiranju mesa i alkohola, ali pravog raspoloženja ipak nije bilo.

Kad sam pokušala povezati sve za stolom nekom vrstom "studijskog kružoka" da svi jedni druge poslušamo što smo radili u zadnjih deset godina nije uspjelo. Upadali su jedni drugima u riječ, brbljali nezainteresirano sa svojim susjedom za stolom i sve je završilo zapravo prije nego li je počelo. Kad sam predložila da malo pjevamo i povela jednu starogradsku pjesmu opet nije bilo odaziva. Tad sam predložila da svatko ispriča neki vic ne bi li se bar malo nasmijali, no ni to nije uspjelo. Ili su vicevi bili tako masni da su se "fine dame" u društvu zgražale, ili su bili tako glupi da ih nismo razumjeli. Nakon neuspjelih pokušaja da nešto učinimo iz te večeri sve je ostalo na sporadičnim razgovorima o politici, bolestima, receptima i televizijskim serijama. Oprostila sam se na veliko čuđenje svih iza 22 sata i otišla svome domu gdje sam uz *bhajane* i dobru knjigu nekako pokušala spasiti promašenu večer.

Proslava desetgodišnjice našeg Sai centra bila je organizirana u Preradovićevoj, novom domu našeg Centra. Naša Ankica ponudila nam je i druge prostorije koje smo uredili za hranu što smo je svi spremali s puno ljubavi za tu priliku. Naravno da smo od naše Sai slastičarne dobili predivnu, veliku, tiramisu tortu, a i još mnogo drugih kolača koji su tijekom proslave "planuli". Brojne aktivnosti predhodile su samoj proslavi. Ninoslav je napravio pozivnice koje smo velikim djelom razdijelili na proslavi desetgodišnjice Sai centra Graduši, koji je proslavu imao tjedan dana prije nas. Mladi su od mnogobrojnih fotografija izabrali po svom mišljenju najupečatljivije i nalijepili ih na panoje uz popratni tekst o događanjima na slikama. Svaka godina, počem od 1990. do 2000., bila je prikazana na jednom od panoa obješenih na zidu. Bile su ti izložene i slike naših dviju Sai umjetnica Lidije i Mirjane. Dok nas je se s Lidijinih slika gledao Baba ne samo kao fizički lik, već i kao plavi leptir i drugi vidovi veličanstvenih djela Njegove kreacije, Mirjanine slike su bile učinjene s cvijećem koje je godinama skupljala u Puttaprthiju i Whitefieldu. Ugođaj u dvorani postignut već tim izlošcima i panoima bio je vrlo svečan. Hrvoje je sastavio i uvježbao s grupom u ponedjeljak, te mi e-mailom poslao program *bhajana* koji će se pjevati a ja sam ga iskopirala u 100 primjeraka. Na prvu stranu sam, kao mali poklon, priklamala "Intervju s Bogom" prijevod pisma Alide Parkes. Toliko je divnih bisera mudrosti u njemu pa ne mogu odoljeti da neke ne citiram. Na pitanje: "Kao roditelj, koje su životne lekcije što želiš da Tvoja djeca nauče?" Bog odgovara: "Da nauče da nikog ne mogu prisiliti da ih voli, ali damogu je dopustiti da budu voljeni. Da nauče da ono najdragocjenije nije ono što imaju u životu, nego koga imaju u životu. Da nauče da bogat nije onaj tko ima najviše, nego onaj kome je najmanje potrebno. Da nauče da postoje osobe koje ih nježno vole, ali da ne znaju kako da izraze ili pokažu svoje osjećaje. Da nauče da nije uvijek dovoljno da im drugi oprostite, već da sami sebi oprostite..."

Svečano obučeni svi smo dočekivali naše goste iz drugih Sai centara, a naša Bal vikas djeca bila su vrlo uzbuđena pred svoj nastup. Naši nekadašnji članovi, Zoki i Valentina upotpunili su naš program, a u vođenju *bhajana* pomogao nam je zdušno Sai centar Graduši. Iako je jedan broj mladih bio na ritritu u Sarajevu, dvorana se napunila do zadnjeg mjesta s tim da su neki samnom sjedili i iza oltara u manjoj sobici, kao što zna biti i u Indiji za velikih gužvi.

Program je krenuo kirtanom Rama Rama u izvođenju Marka na flauti. Nakon uvodne riječi naše predsjednice Jelice, Zoki i Valentina su otpjevali pjesmu *Why fear when I am here* a zatim sam ja, uz prikazivanje videokazeta, rekla nekoliko riječi o povijesti našeg Sai centra.

U Beogradu smo 27. travnja 1991. imali sastanak s našim regionalnim koordinatorom Pietrom Morenom i tom su prilikom osnovana četiri Sathya Sai centra u tadašnjoj Jugoslaviji. Dva u Zagrebu, jedan u Splitu i jedan u Beogradu. Kasnije, za blagdan Gurupbrnime iste godine Pietro je registraciju potvrdio u Centralnom uredu u Prasanthi Nilayamu i predao Babi. Tako smo i zvanično postali Sathya Sai centri. Ubrzo nakon toga počeo je rat u našoj zemlji i tako smo učenje voljenog Učitelja mogli pretočiti u djela.

Svami me na intervjuu 1994. pitao: "**Koji je najbolji put do Boga?**" Nakon nekoliko je naših pokušaja da damo ispravan odgovor rekao: "**Voli svog bližnjeg, služi svom bližnjem, sevā (nesebično služenje) je božanska. Dužnost je Bog.**"

Toliko sam se puta tijekom svih ovih godina sjetila tih Babinih riječi, kad je možda bilo i naporno. Učila sam godinama kako ne očekivati ništa od onih kojima smo pomagali, čak ni smiješak ni riječ zahvalnosti. Često puta sam se pitala da li je način na koji služim svojim bližnjima ispravan, a kako Svami znade sve naše misli, davao mi je mnogo prilika na intervjuima da ga pitam što misli o načinu na koji radimo. Najčešće bi rekao: **Very happy, very happy!** Tada bi u mom srcu nestalo svih nedoumica i uvijek bih se s novim žarom bacala na posao.

Gospodin je zadovoljan samo kada radite ono što On želi! Kako da drugačije zadobijete njegovu milost? Kako drugačije, nego tako da tetošite njegovu djecu, hranite ih, pomazete im i čuvate ih? Sathya Sai Speaks VII, str. 196

Na našoj proslavi desetgodišnjice Sai centra Tuškanac pozvala sam Vesnu, Zokija, Tomija i Hrvoja da svjedoče o nekim događanjima iz svog kuta gledanja i mislim da se to dopalo prisutnima.

Nakon što je Zoki otpjevao najviše izvođeni *bhajan* iz tih dana "**BOLO; BOLO**" Lea je pročitala svoje stihove pod nazivom **Priča**. u kojima je na tako upečatljiv i nježan način iznijela priču o svom Učitelju. Zatim su izmjenično nastupala djeca Una, Tin, Jelena i Marko s toliko ozbiljnosti, dostojanstva i ljubavi da smo svi bili

raznježeni te naše nadarene poatese Lea i Ines, a Ninoslav je čitao Babine citate na koje su prisutni samo s ganućem uzdisali.

Naša Lidija je bila izvrsna sa svojim humorističkim prilogom *Sai Tanja Torbarina* u kome mi se najviše sviđao dio o odvezivanju od lika voljenog nam Učitelja, što je momentano vrlo popularno u našem Sai centru. Program je završila Vjera svojim tekstom koji završava: “Dijete moje, idi lakim korakom putem koji sam ti namijenio, tvoje će kovčeg te nosač donijeti za tobom. Ili možda neće. A ti, ne budeš li primjetio razliku znaj da si blizu cilja. Vрати mi štap i cipele, sat i smjerokaz, zatvori oči, zavrti se u krug i putuj bez nogu, onako kako se po mojoj zemlji putuje.”

Na kraju smo prikazali kazetu s ovogodišnjeg *mahašivaratrija*, a zatim su nakon molitve prije jela svi navalili na specijalitete Sai centra Tuškanac. Bio je to vrlo lijep događaj kojeg ćemo još dugo pamtili nadahnjujući se njime. Hvala Svamiju što nam je dopustio da Mu na taj način služimo.

Kako je u moju skoro svakodnevnu obvezu ušlo i šetanje pasa obližnjom šumom odnosno jednim od najljepših perivoja Zagreba - Dubravkinim putom, počela sam sve više zapažati s koliko se malo ljubavi i odgovornosti ljudski rod odnosi prema tom Božjem poklonu. U toj prekrasnoj šumi elementarne su nepogode srušile bezbroj stabala koja dugi niz godina leže tako i raspadaju se, dok se bezbrojne siromašne obitelji nemaju čime grijati. Već sam nekoliko puta organizirala prikupljanje sitnijeg granja i otpadaka koje sam odvezla izbjeglicama na Ranžirni kolodvor, no ova naša predivna šuma zahtijeva mnogo više. Vidam povremeno radnike iz obližnjeg Rasadnika da nešto rade i pilaju te odvoze ponešto drva, ali Dubravkin put zahtijeva mnogo više. Razmišljala sam kako bi bilo divno da naši političari imaju malo više sluha za takve stvari umjesto da se mjesecima prepucavaju u medijima o potpuno nevažnim stvarima. Pomišljala sam da im napišem pismo i da ih upozorim na taj problem te predložim da se organizira recimo pod nadzorom šumara iz Rasadnika ljude bez zaposlenja koji bi pomogli u sakupljanju i dostavljanju tog, mnogima tako potrebnog, ogrjevnog drva u kućanstva starim i nemoćnim umirovljenicima koji se ponegdje doslovce smrzavaju. Moglo bi se rad nezaposlenih nadoknaditi u ogrjevnom drvu, što bi bar malo pomoglo njihovim ionako tankim budžetima. O čišćenju šume da i ne govorim. Onaj najveći otpad poput starih automobila, frižidera i štednjaka je otklonjen, no sitnog otpada ima toliko da je teško mimo toga samo tako proći. Odlučila sam da ću redovito nositi praznu vrećicu u koju ću sakupljati odbačene flaše, limenke, posude, tepihe, krpe i sl. Tako ću bar u malom doprinijeti da se malo pročisti ta naša predivna šuma.

Kako sam odlučila ljude poticati na dobra djela, pozvala sam u subotu tjedan dana nakon proslave desetgodišnjice Sai grupu *Sunce* na zajedničko čišćenje Dubravkinog puta čemu su se oni radosno odazvali. Milka, Borna, Marin, Zrinka, Petra i Predrag odlično su se snašli u razbijanju kamenja, kojim smo zatrpavali rupe na izbrazdanom putu, zatim u prokopavanju i čišćenju nasipanih žljebnjaka, pa čišćenju potoka i na kraju u prikupljanju drva za zbjeg HŽ Ranžirni kolodvor. U malom predahu sjeli smo na livadu, popričali i zajednički nešto pojeli. Zadovoljno smo zaključili da se nešto od našeg rada i vidi što će možda i druge potaći da daju svoj prilog održavanju čistim ovog prelijepog parka. Druženje je završilo zajedničkim ručkom koji je spremila Nataša, na koji sam i ja bila pozvana. Nažalost, nisam se mogla odazvati zbog nekih drugih obveza. No, druženje s *djecom Sunca* podsjetilo me na neka davna vremena u našem Sai centru kad smo s puno entuzijazma radili i družili se, o čemu je uvijek s nostalgijom pričao naš Marcel.

U nedjelju su naše dvije grupe Ganeša i Gita spremale ručak za beskućnike u Crvenom križu na kolodvoru. Zajedništvo u kuhinji ispunilo nas je i bilo nam je; osjećali smo jako prisustvo voljenog nam Učitelja. Svami nam kaže; kao što sam to već više puta rekla da zakon karme, ili zakon uzroka i posljedica nije nepromjenljiv. Dobro ili loše djelo učinjeno u prošlosti, u mislima riječima i djelima može utjecati na naše djelovanje u sadašnjosti svaki dan.. I tako sadašnjim djelovanjem povećavamo ili smanjujemo karmičke posljedice iz prošlosti. Baba je rekao da milost Božja može izbrisati ili ublažiti opasnost nepovoljnog karmičkog udara kad on naiđe. Tako imamo situaciju da nas Bog kao režiser dok daje opće upute za radnju, opće upute o našoj sudbini, potpuno prepušta našem slobodnom izboru u svakom činu našeg života. Kad Baba kaže da se mora preuzeti karma ili akcija, da bismo udovoljili sudbini ili će nam sudbina izmaknuti, On ne misli da moramo djelovati slijepo ili prema rajastičkim i tamastičkim poticajima. Ono što On misli jest da moramo postati bolji, uzvisiti naše gune, da prevladaju satvičke osobine i one će početi djelovati tako da budu odjek glasa *ātmana*. No, ako nam je prepušten slobodan izbor, i ako nam je dana spoznaja da moramo postati bolji, a mi ništa ne poduzimamo nego se prepuštamo nižim gunama, željama i vezanostima za prolazno i osjetilno, tada skupljamo štetnu karmu. Režiser je tu nazočan samo da pomogne ako mu otvorimo srce i dušu da ga slušaju, tada će nas On voditi kroz život.

U četvrtak 24. svibnja 2001. krenuli smo po šesti put kao grupa Sai poklonika na uobičajeno hodočašće u Međugorje. Ovaj put bilo nas je bilo pedesetdvoje i sve je proteklo vrlo lijepo u pjesmi, molitvi, prepričavanju vrijednih iskustava te natjecanju u pjevanju između “mladih” u stražnjem djelu autobusa i “malo starijih” u prednjem djelu. U žiriju za ocjenjivanje pjevanja bili su naš vozač autobusa i Tin, trinaestgodišnji dječak koji mi je bio desna ruka na putu, jer je preuzeo mikrofon i zabavljao cijeli autobus. Dok su mladi uglavnom pjevali

bhajane i pjesme iz raznih tradicija, mi malo stariji pjevali smo kršćanske i starogradske pjesme. Borba je bila napeta, ali fer, tako da smo na kraju završili remijem.

U Međugorju nas je po prvi puta dočekala kiša koja je rominjala cijeli petak, a dobro nas je oprala kad smo se spuštali s Podbrda. Mokri ko miševi ušli smo u autobus i dok smo pokušavali presvući se u nešto suho, naš Ivan nam je tumačio kako nas je to Gospa najprije trebala oprati od naših grijeha da bi tad čistim srcima mnogo bolje doživjeli sve milosti koje se tamo mogu primiti. I zaista, druga dva dana je vrijeme bilo prekrasno, a milosti bezbrojne. Ovog puta sam se prvi put penjala na Podbrdo i Križevac bosa. Moram priznati da mi to i nije bilo baš lako, pogotovo ne spuštanje niz brdo po, od kiše skliskom i blatnjavom, strmom puteljku. Nakon što sam u Leinom predavanju iz Feng Shuia čula kako je vrijedno hodati bos svetim prostorima, odlučila sam učiniti ono što inače uvijek činim u Indiji, izuti se i hodati bosa svetim prostorima u Međugorju.

Iz knjige *Feng Shui - Stvaranje svetog prostora* koju sam pročitala u jednom dahu neposredno nakon Leinog predavanja, naučila sam kako se po drevnom umijeću Feng Shui obavlja čišćenje prostora za stvaranje svetog mjesta u domu i na radnom mjestu, što nam omogućuje bolje zdravlje i sreću u životu. Feng Shui govori o prirodnom tijeku energije koja se nalazi u svemu. Riječi “*feng*” i “*shui*” doslovno znače “vjetar” i “voda”, a to su dvije sile prirodne energije, ili *chi* energije koja prožima nebo i zemlju. *Chi* je ono što povezuje sve što se nalazi u univerzumu. Ova knjiga nas poučava kako uravnotežiti i uskladiti *chi* da stvorimo ravnotežu i sklad u svojim životima. Ona sadrži važne informacije koje nam pomažu da se sjetimo tko smo i da radimo ono zbog čega smo ovdje. To će voditi k zdravijem i skladnijem planetu na kome živimo.

U knjizi sam pročitala kako atmosfera našeg planeta ne sadrži samo zrak koji udišemo već i nevidljivu energiju zvanu astralno svjetlo. Svaka religija svijeta nudi svojim pripadnicima obrede ili rituale kojima ih privremeno uzdiže do razine astralnog svjetla, koje sami ne mogu lako doseći, da bi iskusili više stanje postojanja.

Cijela umjetnost “čišćenja prostora” počinje čišćenjem akumuliranog nereda, a veliku ulogu ima cvijeće, svijeće, sveta voda, mirisni štapići, tamjan, zvukovi zvona, bubnjeva, činela, gongova, općenito glazba i pjevanje.

Prostor se pročišćuje i zemljom, vodom, zrakom i vatrom i baš u tom poglavlju sam naišla na citat koji me ponukao da hodam bosa u Međugorju. On glasi: *U nekim hramovima svijeta od posjetitelja se zahtijeva skinuti cipele prije ulaska, dijelom zato da niže, nečiste energije ostave ispred vrata, a dijelom zato da bi moćne energije zemlje tog mjesta mogle ući kroz njihova stopala i ispuniti im tijela. Neki nas duboki nagoni tjeraju da hodočastimo na ta sveta mjesta, kako bismo se povezali s drevnom iscjeliteljskom snagom zemlje i tamo pohranjenim znanjem.*

U Međugorju smo kao i uvijek posjetili Zajednicu za liječene ovisnike Cenacolo i čuli vrlo dirljivo svjedočanstvo jednog mladića koji se tamo liječi već neko vrijeme, a oženjen je i ima dvoje djece. Ispričao nam je kako će mu najveća radost biti kad jednog dana izađe, i izliječen ne samo od droge već i od mnogih slabosti koje su do tada vladale njegovim životom, zagrlji svoju obitelj i nastavi živjeti uzoran, svrhovit život oca obitelji. Mnoge je od nas dirnuo do suza; poželjeli smo mu da to bude što prije.

U lipnju sam s Irmgard iz Graza posjetila neke zbjegove i velečasnog Bradicu u Lasinji, a nakon toga je Roy tjedan dana boravio u Zagrebu. Za Gurupurnimu 5. srpnja 2001. održana je nakon zajedničkih *bhajana* promocija knjige *Satvička hrana i zdravlje - riječima Sathya Sai Babe*. Mladi iz *Sai centra Sunce* izabrali su najupečatljivije djelove iz knjige i pročitali ih pred mnogobrojnim poklonicima. Bilo je vrlo lijepo i svečano. Odmah nakon Gurupurnime sam saznala da sa svjom obitelji iz Austrije 30. srpnja odlazim k Babi. Veselila sam se tome kao da mi je to prvo putovanje k Babi. Bilo je krajnje vrijeme da završim knjigu *Budi volja Tvoja* kako bih je mogla sa sobom ponijeti ljubljenom Učitelju.

Dvadesetsedmo poglavlje

MOLITVA

Bože,

Koji si me do ovog časa doveo nevidljiv

Vodi me i dalje koncu mojih želja.

Ne ostavi me

Umorna i sama nasred puta.

Obrazi su moji blijedi

I moje misli nemoćno ko moje ruke vise.

Bože,

Daj da novo plavo jutro

Iz umora digne moje misli

Da kroz blijede ruke prođe mlaz crvene svježe krvi.

Budi nad mojom glavom moja pratilica zvijezda.

Antun Branko Šimić

Tako sam se dobro mogla identificirati s Brankom Šimićem u ovoj pjesmi! I ja sam tako vapila sve češće Bogu, a ponovno i ponovno je jedino molitva bila ta koja mi je pomogla da unatoč svim problemima ne skrenem s puta prema Bogu. Tako je lako naći razlog za nezadovoljstvo, tako je lako biti tužan i ogorčen kad se događaju oko nas stvari koje nam se čine kao velika nepravda, a tako je teško sve predati Bogu znajući duboko u srcu da Bog sve znade bolje od nas i da se zakoni karme trebaju izvršiti, ma koliko mi nastojali da svojim dobrim djelima zaslužimo Božju milost koja bi mogla ublažiti naše udarce sudbine. Mnogo sam puta osjetila da Bog ublažuje našu karmu, ali samo toliko koliko je to za nas dobro.

Kako je za mene mantra jedan od načina molitve, želim recitiranje mantri uključiti u ovo poglavlje. Još 1989. Svami me je tražio da pjevam *Gāyatri mantru* na intervjuu. Jednom ju je On sam pjevao pred nama, a na intervjuu 1998. mi je nešto rekao u odnosu na *Gayatri mantru* što nisam razumjela. Vrlo je čudno da sam to što je rekao saznala mnogo kasnije, i to od K. S. Sembija iz Nairobija. To je bio jedan Sai brat iz Kenije koji je bio s nama na intervjuu i koji je tješio djevojčicu, o kojoj sam pisala u prošloj knjizi, kad ju je Baba izgrdio. On se sprijateljio s mojim dugogodišnjim prijateljem Ferdinandom, koji je isto prisustvovao tom intrvjuu, i počeli su se dopisivati. U jednom je pismu napisao svoje zabilješke s intervjuu. Među njima je napisao da je Svami rekao da je moj um miran, vrlo miran kao kamen. Kako ja to tada nisam razumjela sigurno ima veliko značenje, a često sam se pitala koja je poruka toga. Ja zapravo ne mislim da je moj um miran, smatram da još dosta podliježe emocijama, no, učestalo ponavljanje *Gayatri mantr*e, sigurna sam, smiruje um. Počela sam se preispitivati kad je zapravo moj um miran i što mu pomaže da stekne mirnoću o kojoj je Svami govorio. Zaključila da su to trenuci kad ponavljam mantru pa bih toj temi željela posvetiti nekoliko redaka.

U knjizi V. Subba Raoa *Sai Three* naišla sam na objašnjenje da su mantr e mostovi koji nam omogućuju prijelaz iz individualnog do kolektivnog, te do božanske svijesnosti, kako bismo spoznali ukupnost svog bića. To je stapanje ili oslobođenje.

Heinz Grill u svojoj knjizi *Yoga i kršćanstvo* govori o meditaciji uz neke praznike kao što su Božić, Uskrs ili Duhovi. Na stranicama svoje knjige on pojašnjava dublju simboliku ovih događaja i poziva nas da kontempliramo o tome kako bi što bolje osvijestili Božju prisutnost. Jednako tako govori o meditaciji koja prati svaku joga *asanu* jer joga uistinu nije samo izvođenje nekih tjelesnih vježbi.

Subba Rao kaže u svojoj knjizi da je ujutro rano, pred svitanje, od 3-6 sati najbolje vrijeme za pjevanje *Sai gāyatrī*, kad smo osvježeni dubokim snom na kauzalnoj razini, kako bi se naše kauzalno tijelo stopilo s životnim kozmičkim principom *Sai Īšvare*.

Budno stanje je u svom maksimumu u podne prigodno je vrijeme za pjevanje *Sai śpṛya gāyatrī*, a prije nego uđemo u stanje sna dobro je pjevati *hiranyagarbha gāyatrī*,

Sve su tri mantr e posvećene Sathya Saiju u obliku vedske metrike imenom *gāyatrī*, (pjevanje koje vodi oslobođenju). Svaka se *gāyatrī* mantra sastoji od tri djela, a svaki dio sadrži osam svetih vedskih slova, ukupno dvadesetčetiri (što označava dvadesetčetiri životna principa kozmosa).

Tri aspekta Sai svjesnosti koji vode krajnjem vrhuncu transcendentalnoj svjesnoj razini nazivaju se zajedno *Sai three*. Baba je najveličanstvenija manifestacija božanskog koji je sad tu među nama i važno je kakav odnos tijekom dana uspostavljamo prema toj inkarnaciji ljubavi.

Vede govore da postoje tri tijela, tri razine i tri stanja svijesti

1. vanjskom grubom fizičkom tijelu - fizičkoj razini - budnom stanju - individualnom aspektu koji ovisi o karmi odgovara *Sai śpṛya gāyatrī*.
2. unutaršnjem, suptilnom, podsvjesnom tijelu - astralnoj razini - psihosomatskoj razini svijesti, snu - astralnom aspektu odgovara *Sai hiranyagarbha gāyatrī*.
3. Najdubljem, krajnjem obliku, kauzalnom tijelu - razini postizanja stapanja s kozmičkim božanskim principom, dubokom snu - kauzalnoj razini odgovara *Sai gāyatrī*.

Ātma je permanentno obilježje sva tri stanja svijesti, no, ono ih transcedira u super svjesno stanje gdje prosvjetljena osoba u *samādhiju* direktno doživljava stapanje *ātmana* s vrhovnom apsolutnom stvarnošću (*parabrahman*). *Ātma* je "uživatelj ili korisnik" sva tri "niža" gore navedena stanja.

Svaki individualni svjesni entitet spojen je s kozmičkom razinom, tako se makrokozmička kolektivna razina svih fizičkih tijela naziva *virāy*, sveukupnost suptilnih tijela naziva se *hiranyagarbha hiranyagarbha*, a sveukupnost kauzalnih tijela *Īšvara*.

Kad se mi kao entiteti individualne svijesti spojimo s kozmičkom, božanskom razinom tih triju oblika, poravnavamo se sa svojim uzrokom postojanja te postižemo progresivni napredak prema kraju kruga rađanja i smrti.

U Rig vedi i Yajur vedi postoje himne o razvoju kreacije koje govore da na kozmičkoj razini dubokog sna (nemanifestirano ili latentno stanje) Boga nazivamo *Īšvara*. *Īšvara* se manifestira iz *parabrahmana*. Kad se

manifestira idejni princip nastaje **hiranyagarbha** - životno podupirajuća snaga, koja se manifestira iz *Īṣvare* (kozmički život). **Virat** (kozmičko tijelo) se manifestira iz *hiraṇyagarbhe* (kozmički intelekt). Iz *Virata* se manifestira **prakriti** (priroda).

Parabrahman, vrhovni kozmički, božanski princip sadržan je i transcendirajuća sva tri makrokozmička stanja *virata*, *hiranyagarbhe* i *Īṣvare*.

Hiranyagarbha je unutarnji stanovnik, unutarnji vladar, unutarnji glas, koji ujedinjuje princip individualnog i kolektivnog, to je princip Božje ljubavi

Brahmasutra je kozmička, božanska nit ljubavi, uzrok uzroka i manifestacija. Ako se spoji sebstvo na nivou fizičkog tijela s kozmičkim principom može se postići veliko napredovanje. Kroz ljubav se umnaža snaga do snage beskonačnosti.

Upaniṣade podučavaju da se sebstvo prvo spaja s obitelji, pa školom, prijateljima, društvom, gradom, državom, planetom, sunčevim sustavom, galaksijom cijelim svemirom (kao u meditaciji na svjetlost). Snaga mikrokozmosa se mnogostruko umnožava što je čvršće spojena s makrokozmosom.

U **Rig vedi** se govori da se individualna duša spaja s kozmičkom na nekoliko razina, a prva je fizička. Nakon toga slijedi spajanje na mentalnoj razini. U stanju supersvijesti su mudraci i jogini imali viziju *hiranyagarbhe* kao zlatno samosjajeće moći sjemena iz kojeg je stvoren čitav svemir.

Svijest postoji kroz sva stanja evolucije/involucije. *Hiranyagarbha* ili princip vrhovne ljubavi nalazi se u duhovnom srcu u kome se meditacijom njeguje i održava veza s božanskom kozmičkom energijom.

Hiranyagarbha je božanska ljubav, a kad je Svami "porodi" pripisuje to majčinskoj ljubavi koja krv pretvara u mlijeko za hranu Svojoj djeci i podaruje duhovnu snagu za postizanje oslobođenja.

Na individualnoj razini čovjek se meditacijom povezuje s kozmičkom, božanskom energijom. *Hiranyagarbha-thaijas* (sjajeće sebstvo u stanju sna) je duhovno srce u kome se njeguje veza s božanskom energijom.

Hiranyagarbha ili princip vrhovne ljubavi je prva manifestacija vječnog vrhovnog božanskog bića (*parabrahman*).

Iz *hiranyagarbhe* potječe cijeli svemir. Mikro i makro kozmas imaju istu strukturu: živa stanica, ljudski embrio i svemir, svi su u obliku jajeta odnosno *linge*.

Svami je zlatnu lingu porodio u javnosti ponovno nakon 15 godina 1999., 2000., 2001. iskazujući pri tom princip božanske ljubavi. Ljubav je spajajući princip makro i mikro kozmosa. Rekao je da *hiranyagarbha linga* podaruje duhovnu snagu za postizanje oslobođenja.

Oznake Ljubavi i Istine u *Sai hiranyagarbha gāyatri* navedeni su u *Upaniṣadama* i Babinim govorima o *hiranyagarbhi*. Riječ SATHYA se može podijeliti na SA-THI-YA od čega SA i YA predstavljaju Boga a THI simbolizira prirodu tako da apsolutni vrhovni božanski princip prekriva savršeno prirodu koja je u zagrljaju božanskog principa.

Hiranyagarbha gāyathri je nastala za vrijeme Mahashivaratrija 1999. i nakon Svamijeva posjeta Delhiju, kad je autor Subba Rao bio svjedokom Babine magnetična snaga ljubavi koja je svakodnevno privlačila milijune ljudi. Stoga Ga je u prvom stihu nazvao PREMAATHMANAAYA VIDMAHE, kako bi nas uvijek podsjetio da je Sai utjelovljenje ljubavi. Sai je i *hiranyagarbha* sa zlatnim, sjajnim principom ljubavi koji izranja iz Njega kao čvrsta linga. Stoga drugi dio glasi HIRAĪYAGARBHA DHEEMAHI. To znači ta trebamo meditirati cijelim svojim srcem na Sai *hiranyagarbhu*, na kozmički božanski intelekt ispunjujući se Božanskom svjesnošću.

Treći dio je ključ ove mantrе i odnosi se na Saijevo ime Sathya, jer On je Bog istine, a u *Upaniṣadama* je rečeno da je drugo ime *hiranyagarbhe* SATHYA. Stoga treći red glasi: TANNAH SATHYAH PRACHODAYAATH, što znači: Neka nas ovaj Bog istine i ljubavi vodi na putu do oslobođenja. (Tu je važno napomenuti da je sam Svami popunio treći red dok je autor nesigurno tražio prave riječi).

Od ove mantrе imamo **dvije dobrobiti**. Na individualnoj razini onaj koji svjedoči izranjanju *linge* (ili koji duboko meditira na nju) oslobađa se ponovnog rođenja. Na kolektivnoj ili svjetskoj razini rođenje *linge* iz Babine utrobe predstavlja širenje satvičke ljubavi u vremenu kad svijet propada u mržnji i nasilju. To je razlog što je Baba rekao da će slijedećih godina "poradati" *hiranyagarbhalingu* što će doprinijeti oslobođenju i prosvjetljenju kroz ljubav.

Sathya Sai je i Bog Sunca, koje je najimpresivnija manifestacija isijavanja sebstva na fizičkoj razini. Slično tome, Sai Baba je najsnažnija manifestacija božanske energije u ljudskom liku. Stoga je Baba upravljao zlatnom *sbrya* kočijom što simbolizira povijesni događaj najavljen u *Shuka Nadijima* koji se odigrao 22.9.1997. Taj je događaj inspirirao autora da napiše **Sai surya gāyatri**. Ova mantra dovodi u vezu makrokozmičko kolektivno tijelo *virat* s kozmičkim oblikom.

Sai gāyatri je 1977. otkrio poznati vedski znalac Subhramanya Shastri kojom se povezujemo na najdubljoj razini sa Sai svjesnošću, to je prosvjetljenje ili *anandamaya* - to je svjetlošću ispunjen oblik. Prvi put sam o *Sai gāyatri* pročitala u knjizi Diane Baskin: **Sjećanje na božanskog Učitelja**.

Jedna žena, koja je sjedila pored autoričine majke na *daršanu*, dobila je u snu tekst *Sai gāyatri*. Papirić s napisanim tekstom pokazala je majci, koju je neposredno nakon toga Svami pozvao na intervju. Vidjevši na

intervjuu taj tekst u njenim rukama, Svami je rekao: ***To je Sai gāyatrī. To je vrlo dobra mantra. Reci to ljudima!*** Majka je to nakon intevjua ispričala nekolicini osoba i ubrzo se ponavljanje *Sai gāyatrī* proširilo cijelim ašramom. Autoričinoj je majci ponavljanje ove mantre, uz koncentraciju na Svamijeva stopala, pomoglo da dođe k Svamiju kad je to jako željela, a imala je obavezu posjetiti bolesnu majku koja je živjela u Evropi. Nije željela svog supruga napuštati tako dugo da bi obavila put u Evropu i put u Indiju no, Svami joj je poslao telegram u kojem je stajalo: ***Dodi za rođendan i prisustvuj konferenciji!*** Nakon toga njen suprug nije imao ništa protiv i ona je na krilima *Sai gāyatri* mantre odletjela u Prashanthi Nilayam.

Kao što sam već napisala u prvoj knjizi ***Mojoj božanskoj duši*** mi smo za vrijeme rata u našoj zemlji često recitali 108 puta ovu mantru kad su bile uzbune u Zagrebu i svima nam je pomogla da steknemo mir i duboko povjerenje u Boga da će sve biti dobro.

Prije završetku ove knjige željela bih reći da smo ušli u srpanj 2001. i da su vremenske nepogode Hrvatskoj u zadnje vrijeme nanijele velike štete. Stradalo je najvećim djelom voće, povrće no i mnoge kuće, naročito krovovi kuća. Rođena je i prva genetski testirana i izabrana beba s velikim pitanjem dokle se može ići, i da li je to miješanje u Božji posao.

Znanstvenici u Americi dovršili su istraživanje genoma jedne od najopasnijih bakterija- *streptococcus pyogenes* koja izaziva bolesti od upale grla, akutne reumatske groznice i šarlaha do bolesti koja dubinski izjeda kožu. Joseph Ferretti, molekularni biolog sa sveučilišta Oklahoma, smatra da bi otkriće moglo utrti put razvoju cjepiva koje bi spriječilo brojne bolesti izazvane tom bakterijom.

Završila bih ovu knjigu poznatim riječima voljenog Učitelja:

Molitva je pravi dah religije, sa svakim uzdahom ona sve više i više zbližuje čovjeka s Bogom.

Literatura:

Annie Kirkwood ***Marijina poruka svijetu***

Betty J. Eady ***U zagrljaju svetlosti***

Diane Baskin: ***Sjećanja na božanskog Satya Sai Babu***

Diana Cooper: ***Andeli***

Eileen Caddy i obitelj: ***Findhorn***

Eileen Caddy: ***Bog mi je govorio***

Eruch B. Fanibunda: ***Vision of the Divine***

Fra Slavko Barbarić: ***Molite srcem***

Heinz Grill: ***Yoga i kršćanstvo***

Karen Kingston: ***Feng Shui - Stvaranje svetog prostora***

N. Kasturi: ***Istina, dobrotu, ljepota 1,2,3,4***

Paramhansa Yogananda: ***Bit samospoznaje***

R. Padmanaban: ***Love is My Form***

Radhe Shyam: ***Ja sam sklad***

S. Brieger Mc Kenna: ***Čudesa se događaju***

Smt. Vijayakumari: ***Other than You refuge there is none***

Sudha Aditya: ***Sathya Sai's Amrita Varshini***

V. Subba Rao: ***Sai Three***

Wayne Weible: ***Međugorje, misija i poruka***

PADUKE SIMBOL PREDANOSTI.....	2
PROŠLOST SE NIKAD VIŠE NEĆE VRATITI.....	5
DJETINJSTVO.....	9
ANĐELI.....	14
MLADENAČKO SAZRIJEVANJE.....	17
BRAK.....	20
PRVE VEĆE KRIZE.....	24
RASTAVA I KARMA.....	26
TUĐA ZEMLJA IMA SVOJE.....	28
POVRATAK KUĆI.....	30
MAJČINSTVO.....	31
ZLATKO SUDAC.....	33
DOGAĐANJA SE UBRZAVAJU.....	39
BOŽIĆ I NOVA GODINA U INDIJI.....	42
ANNO DOMINI 2000.....	45
STVARNA PROMJENA.....	52
DJECA IZ WALDORFSKE ŠKOLE.....	56
HODOČAŠĆA.....	60
CELIBAT.....	69
OVISNOSTI.....	72
ČUDA SE SVAKODNEVNO DOGAĐAJU.....	78
VELIKI SVECI, MUDRACI, PROROCI.....	81
BUDITE SRETNI, BUDITE UVIJEK SRETNI.....	85
POSTALA SAM BAKA.....	91
INDIJA - MAHAŠIVARATRI 2001.....	94
POVJERENJE U BOGA.....	98
MOLITVA.....	104

